

- odłów płazów i gadów z terenu przedsięwzięcia oraz przenoszenie ich na siedliska zastępcze w miejsca zlokalizowane poza jego granicami, wyznaczone z uwzględnieniem wymagań siedliskowych przenoszonych gatunków,
  - nadzór nad zaprojektowaniem i wykonaniem przejść zapewniających migrację płazów i zintegrowanych z systemem trwałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających;
- b) ornitologa:
- kontrole terenowe w okresie lęgowym ptaków, nie mniej niż 2 razy w tygodniu, w celu wykrycia, likwidacji niebezpiecznych i tymczasowych siedlisk dla ptaków podejmujących próby gniazdowania;
- c) teriologa:
- kontrole terenowe w okresie rozrodczym, nie mniej niż 2 razy w tygodniu, w celu wykrycia nowo powstałych siedlisk ssaków podejmujących próby rozrodu, budowy tam, żeremi lub innych schronień itp. i ich zabezpieczenia do czasu opuszczenia przez zwierzęta,
  - kontrola wykopów, studzienek oraz innych miejsc mogących stanowić pułapki dla zwierząt. Znajdujące się w nich zwierzęta należy niezwłocznie odławiać przy pomocy siatek lub podbieraków i wypuszczać poza obszar inwestycji, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypywaniem wykopów,
  - nadzór nad zaprojektowaniem i wykonaniem przejść dla ssaków, zintegrowanych z systemem trwałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających;
- d) dendrologa:
- kontrola stanu zabezpieczeń, o których mowa w zmienionym punkcie 1.2.19,
  - kontrola stanu zdrowotnego drzew i krzewów objętych ww. zabezpieczeniami i ewentualne dostosowanie ich do lokalnych uwarunkowań”

2. uchyla pkt 1.2.2. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru malakologicznego należy w szczególności:

- a) bieżąca weryfikacja metodyki poszczególnych prac poprzez ustalenie szczegółowego harmonogramu prac, szybkie reagowanie i ewentualne, okresowe wstrzymanie prac budowlanych w przypadku zaobserwowania niekorzystnego wpływu prac budowlanych na siedliska czy populację gatunków chronionych, podejmowanie działań minimalizujących straty w środowisku w dostosowaniu do panujących warunków i możliwości technologicznych;
- b) nadzór nad pracami wykonawcy pod kątem prawidłowości wypełnienia warunków decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

3. uchyla pkt 1.2.3. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru ichtiologicznego należy w szczególności:

- a) nadzór nad pracami wykonawcy pod kątem prawidłowości wypełnienia warunków

decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;

- b) bieżąca weryfikacja metodyki poszczególnych prac poprzez ustalenie szczegółowego harmonogramu prac, szybkie reagowanie i ewentualne, okresowe wstrzymanie prac budowlanych w przypadku zaobserwowania niekorzystnego wpływu prac budowlanych na siedliska czy populację gatunków chronionych, podejmowanie działań minimalizujących straty w środowisku w dostosowaniu do panujących warunków i możliwości technologicznych;
- c) wydawanie opinii potwierdzających brak negatywnego wpływu planowanych prac na ichtiofaunę w przypadku realizacji prac budowlanych w obrębie cieków wodnych w okresie tarła ryb, tj. od 1 marca do 15 lipca.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

4. uchyla pkt 1.2.4. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru herpetologicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla herpetofauny;
- b) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- c) nadzór nad niszczeniem siedlisk płazów, zasypaniem osuszonej misy zbiornika bezpośrednio po odłowieniu wszystkich form rozwojowych płazów;
- d) odłów płazów i gadów z terenu przedsięwzięcia oraz przenoszenie ich na siedliska zastępcze w miejsca zlokalizowane poza granicami zamierzenia, wyznaczone z uwzględnieniem wymagań siedliskowych przenoszonych gatunków;
- e) określanie dokładnego terminu montażu tymczasowych wygradzeń i szczegółowej lokalizacji ich przebiegu (na podstawie odnotowanej migracji płazów), w tym konieczności stosowania wiaderek jako pułapek łownych oraz nadzór nad prawidłowym ich wykonaniem i funkcjonowaniem;
- f) modyfikowanie odcinków wygradzeń tymczasowych w odniesieniu do rzeczywistych potrzeb w czasie prowadzenia prac i kontrola ich szczelności;
- g) dokonywanie przeglądu terenu przedsięwzięcia oraz jego sąsiedztwa pod kątem tworzących się nowych siedlisk rozrodczych i przebiegu nowych szlaków migracji; w przypadku takiej konieczności zalecanie dodatkowego ogrodzenia płotkami tymczasowymi także innych lokalizacji, które w opinii nadzoru stanowić będą miejsca potencjalnie narażone na wtargnięcie płazów na plac budowy;
- h) kontrola zabezpieczenia wykopów przed możliwością uwięzienia w nich zwierząt i kontrola wszelkich zastoisk wody w celu niedopuszczenia do rozrodu płazów w tych miejscach, tym bardziej zasypania ich jaj, kijanek i postaci dorosłych, a w razie potrzeby ewakuacja, w tym przeniesienie ich poza rejon prowadzenia prac;
- i) nadzór nad zaprojektowaniem i wykonaniem przejść dedykowanych płazom, zintegrowanych z systemem trwałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających na ich światło uwzględniającym ich optymalne parametry i zagęszczenie, przebieg

rozpoznanych szlaków migracji płazów oraz funkcjonujące w sąsiedztwie inne urządzenia ochrony środowiska;

- j) wskazywanie nowo odnotowanych stanowisk herpetofauny, koniecznych do translokacji i zniszczenia; wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania decyzji derogacyjnych na odstąpienie od zakazów w zakresie płazów i gadów.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

5. uchyla pkt 1.2.5. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru entomologicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla entomofauny;
- b) wskazywanie nowo odnotowanych siedlisk i stanowisk bezkręgowców; wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania decyzji derogacyjnych na odstąpienie od zakazów obowiązujących wobec gatunków chronionych;
- c) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- d) nadzór nad wycinką drzew, w szczególności w kierunku możliwości zasiedlenia ich przez pachnicę dębową;
- e) nadzór nad prawidłowym wykonaniem działań minimalizujących w przypadku konieczności usunięcia drzewa zasiedlonego przez pachnicę dębową;
- f) nadzór nad przenoszeniem stwierdzonych na obszarze budowy osobników entomofauny np. pachnicy dębowej, mrowisk mrówek *Formica* spp., w lokalizacje zastępcze poza granicami przedsięwzięcia, wyznaczone z uwzględnieniem wymagań siedliskowych przenoszonych gatunków.

i w tym zakresie orzeka:

W przypadku, gdy kontrola bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją przedsięwzięcia (punkt 1.2.1) lub kontrola drzew o obwodzie pni powyżej 50 cm, na wysokości 130 cm (punkt 1.2.50) wykáže obecność pachnicy dębowej, należy:

- a) wycinkę takich drzew prowadzić przy temperaturze powietrza przekraczającej 10°C, w sposób polegający na ścinaniu całych pni przy kontrolowanym obalaniu na podłoże (np. przy użyciu ściągaczy linowych, żurawia HDS itp.),
- b) podjąć działania związane z przeniesieniem kłód w miejsce, gdzie możliwy będzie jej dalszy rozwój oraz dostępne będą inne drzewa możliwe do zasiedlenia w celu zachowanie osobników tego gatunku,

Wszystkie ww. działania muszą odbywać się pod nadzorem i w uzgodnieniu ze specjalistą entomologiem, który wyznaczy miejsce do przenoszenia kłód.

6. uchyla pkt 1.2.6. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru ornitologicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla ornitofauny;

- b) wskazywanie nowo odnotowanych siedlisk i stanowisk ptaków, wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania decyzji derogacyjnych na odstępstwa od zakazów obowiązujących wobec chronionych gatunków ptaków;
- c) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- d) nadzór nad koszeniem, odhumusowaniem oraz wycinką drzew w okresie lęgowym ptaków;
- e) regularne kontrole terenowe, nie mniej niż 2 razy w tygodniu, w okresie lęgowym w celu wykrycia, likwidacji niebezpiecznych i tymczasowych siedlisk dla ptaków podejmujących próby gniazdowania;
- f) nadzór przy wyburzeniach istniejących obiektów budowlanych ze względu na możliwość występowania gatunków chronionych; wyburzenie budynku możliwe jest po uzyskaniu stanowiska ornitologa o braku obecności lęgów lub siedlisk ptaków; w przypadku odnotowania osobników gatunków chronionych należy wstrzymać wyburzenia do czasu uzyskania stosownej decyzji derogacyjnej.”

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

7. uchyla pkt 1.2.7. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru teriologicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla teriofauny;
- b) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- c) wskazywanie nowo odnotowanych siedlisk i stanowisk ssaków, wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania decyzji derogacyjnych na odstępstwa od zakazów obowiązujących wobec chronionych gatunków ssaków;
- d) regularne kontrole terenowe, nie mniej niż 2 razy w tygodniu, w okresie rozrodczym w celu wykrycia, identyfikacji i zabezpieczenia nowo powstałych siedlisk ssaków podejmujących próby rozrodu, budowy tam, żeremi lub innych schronień itp. do czasu ich opuszczenia przez zwierzęta;
- e) kontrola wykopów, studzienek oraz innych miejsc mogących stanowić pułapki dla zwierząt; znajdujące się w nich zwierzęta należy niezwłocznie odławiać przy pomocy siatek lub podbieraków i wypuszczać poza obszar inwestycji, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić w miarę możliwości bezpośrednio przed zasypywaniem wykopów;
- f) bieżące, o ile zaistnieje taka potrzeba, modyfikowanie lokalizacji wygradzeń tymczasowych w odniesieniu do rzeczywistych potrzeb w czasie prowadzenia prac i kontrola ich szczelności;
- g) nadzór nad zaprojektowaniem i wykonaniem przejść dedykowanych ssakom, zintegrowanych z systemem trwałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających na ich światło, uwzględniającym ich optymalne parametry i zagęszczenie, przebieg rozpoznanych szlaków migracji ssaków oraz funkcjonujące w sąsiedztwie inne elementy infrastruktury technicznej lub urządzenia ochrony środowiska.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

8. uchyla pkt 1.2.8. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru chiropterologicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla chiropterofauny;
- b) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- c) nadzór przy wyburzeniach istniejących obiektów budowlanych ze względu na możliwość występowania gatunków chronionych, a w szczególności opuszczonych budynków mieszkalnych i gospodarczych; wyburzenie budynku możliwe jest po uzyskaniu stanowiska chiropterologa o braku obecności nietoperzy; w przypadku odnotowania osobników nietoperzy należy wstrzymać wyburzenia do czasu uzyskania stosownej decyzji derogacyjnej.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

9. uchyla pkt 1.2.9. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru fitosocjologicznego/botanicznego należy w szczególności:

- a) zapewnienie bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań przyrodniczych oraz wykrywanie i sprawne neutralizowanie zagrożeń dla stanowisk chronionych gatunków roślin i siedlisk przyrodniczych;
- b) kontrolowanie zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- c) podejmowanie decyzji o konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących (np. ogrodzeń tymczasowych);
- d) wskazywanie stanowisk gatunków chronionych, koniecznych do przesadzenia, zabezpieczenia lub zniszczenia oraz wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania decyzji derogacyjnych na odstępstwa od zakazów w zakresie chronionych gatunków roślin;
- e) wskazywanie płątów siedlisk przyrodniczych objętych ochroną oraz podejmowanie odpowiednich działań zabezpieczających oraz wskazywanie, w razie konieczności potrzeby uzyskania, decyzji derogacyjnych na odstępstwa od zakazów;
- f) zapewnić botaniczny nadzór przyrodniczy podczas trwania budowy w zakresie siedlisk przyrodniczych 6430 Ziołorośla nadrzeczne w km 57+590 ÷ 57+600, 57+612 ÷ 57+623; 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie w km 57+394; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny w km 49+020, 49+108 ÷ 49+195, 64+391, 93+224 ÷ 93+299, 93+406, 100+831, 108+077 ÷ 111+557; 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe w km 60+706, 61+518, 64+949, 65+108, 86+315 ÷ 86+384, 91+244, 95+152, 95+194, 94+382 ÷ 94+718, 101+398 ÷ 101+446, 101+295; 9190 Kwaśne dąbrowy w km 97+703. Do obowiązków nadzoru przyrodniczego będzie należeć przede wszystkim:
  - kontrola stanu chronionych siedlisk przyrodniczych. Ww. siedliska należy szczegółowo kontrolować w miesiącach wiosennych, letnich i

wczesnojesiennych, tj. od 15 marca do 30 września pod kątem obecności chronionych gatunków roślin oraz ewentualnych zmian/zaburzeń w siedlisku. Kontrole w okresie wegetacji w terminie od 15 marca do 30 czerwca powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 14 dni. W pozostałych miesiącach należy sprawdzać stan zachowania siedlisk co najmniej raz w miesiącu. Kontrole powinny być prowadzone w okresie prowadzenia robót na danym odcinku;

- w razie stwierdzenia przez botaniczny nadzór przyrodniczy niezinventaryzowanych dotąd chronionych płatów siedlisk przyrodniczych do decyzji nadzoru należeć będzie zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania niezbędnych zezwoleń na wykonywanie działań zakazanych;
  - podejmowanie decyzji o konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących np. dodatkowych ogrodzeń tymczasowych, zastosowania dodatkowych zastawek na rowach odwadniających itp. Nadzór środowiskowy podejmie taką decyzję na podstawie przeprowadzanych inspekcji terenowych podczas wykonywania prac budowlanych;
- g) w zakresie stanowisk roślin z gatunku centuria pospolita w km 58+495 zapewnić botaniczny nadzór przyrodniczy podczas trwania budowy. Do obowiązków nadzoru przyrodniczego będzie należeć przede wszystkim:
- kontrola stanowisk chronionych roślin. Ww. stanowiska chronionych roślin należy szczegółowo kontrolować w miesiącach wiosennych, letnich i wczesnojesiennych, tj. od 15 marca do 30 września. Kontrole w okresie wegetacji w terminie od 15 marca do 30 czerwca powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 21 dni. W pozostałych miesiącach należy sprawdzać stan zachowania stanowisk co najmniej raz w miesiącu. Kontrole powinny być prowadzone w okresie prowadzenia robót na danym odcinku;
  - w zależności od terminu prowadzenia robót budowlanych, przed przystąpieniem do prac budowlanych, do decyzji nadzoru należeć będzie przeniesienie danego stanowiska lub jego części poza teren, na którym będą realizowane prace. Jednocześnie nadzór wskaże sposób oraz miejsce przeniesienia. W przypadku określenia przez nadzór niskich szans powodzenia metaplantacji, uzyskać zgodę na zniszczenie stanowiska;
  - w razie stwierdzenia przez botaniczny nadzór przyrodniczy niezinventaryzowanych dotąd chronionych gatunków roślin do decyzji nadzoru należeć będzie zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz wskazywanie, w razie konieczności, potrzeby uzyskania zezwoleń na wykonywanie działań zakazanych;
  - podejmowanie decyzji o konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących np. dodatkowych ogrodzeń tymczasowych. Nadzór podejmie taką decyzję na podstawie przeprowadzanych inspekcji terenowych podczas wykonywania prac budowlanych;
- h) w zakresie stanowisk roślin z gatunku kukułka plamista w km 60+141, 68+877

zapewnić botaniczny nadzór przyrodniczy podczas trwania budowy. Do obowiązków nadzoru przyrodniczego będzie należeć przede wszystkim:

- kontrola stanowisk chronionych roślin. Ww. stanowiska chronionych roślin należy szczegółowo kontrolować w miesiącach wiosennych, letnich i wczesnojesiennych, tj. od 15 marca do 30 września. Kontrole w okresie wegetacji w terminie od 15 marca do 30 czerwca powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 21 dni. W pozostałych miesiącach należy sprawdzać stan zachowania stanowisk co najmniej raz w miesiącu. Kontrole powinny być prowadzone w okresie prowadzenia robót na danym odcinku,
  - w zależności od terminu prowadzenia robót budowlanych, przed przystąpieniem do prac budowlanych do decyzji nadzoru będzie przemieszczenie danego stanowiska lub jego części poza teren, na którym będą realizowane prace. Jednocześnie nadzór wskaże sposób oraz miejsce przeniesienia. W przypadku określenia przez nadzór niskich szans powodzenia metaplantacji, uzyskać zgodę na zniszczenie stanowiska,
  - podejmowanie decyzji o konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących np. dodatkowych ogrodzeń tymczasowych. Nadzór podejmie taką decyzję na podstawie przeprowadzanych inspekcji terenowych podczas wykonywania prac budowlanych;
- i) w zakresie siedliska przyrodniczego 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe w km 95+152, 95+194 wycinkę prowadzić pod ścisłą kontrolą nadzoru przyrodniczego.

i w tym zakresie orzeka:

1. Należy podjąć następujące działania dla stanowisk:

- a) kocanek piaskowych, w tym zlokalizowanych w km 53+89, 53+894, 53+899, 61+750, 61+914 LK85
- przed przystąpieniem do prac budowlanych stanowiska należy ogrodzić w widoczny sposób (co najmniej w promieniu obejmującym całą roślinę powiększonym o 0,3 m). Dokładny sposób ogrodzenia wskaże botanik z nadzoru przyrodniczego. Po zakończeniu prac, ogrodzenia należy zdemontować;
- b) centurii pospolitej i kukułki plamistej, w tym zlokalizowanych kolejno w km 65+049 i 58+495 oraz w km 60+141, 68+877 LK85:
- w przypadku, gdy realizacja prac w bezpośrednim otoczeniu stanowiska nie spowoduje jego zajęcia – przed przystąpieniem prac należy je ogrodzić w sposób widoczny (co najmniej w promieniu obejmującym całą roślinę powiększonym o 0,3 m). Dokładny sposób ogrodzenia wskaże botanik. Po zakończeniu prac, ogrodzenia należy zdemontować. Dodatkowo, w trakcie prowadzenia prac na danym odcinku, należy kontrolować ogrodzone stanowiska w okresie od 15 marca do 30 września, przy czym kontrole w okresie wegetacji, tj. w terminie od 15 marca do 30 czerwca, powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 3 tygodnie. W pozostałym okresie należy sprawdzać stan zachowania stanowisk co najmniej raz w miesiącu. Kontrolę

- powinien przeprowadzić botanik;
- przed przystąpieniem do prac budowlanych botanik wykona metaplantację (przeniesienie) stanowisk gatunku w przypadku, gdy realizacja prac będzie związana z ryzykiem zajęcia przedmiotowych stanowisk roślin. Przeniesienie okazów należy wykonać przy pomocy ręcznych narzędzi na inne siedlisko znajdujące się jak najbliżej stanowiska, które ulegnie zniszczeniu. Stanowiska te muszą zapewnić dalsze przetrwanie przeniesionym okazom, w tym podobne warunki siedliskowe. Dokładną lokalizację wskaże botanik;
- c) kukułki plamistej, w tym zlokalizowanej w km 67+300 LK85
- przed przystąpieniem do prac budowlanych stanowisko kukułki plamistej należy ogrodzić w widoczny sposób (co najmniej w promieniu obejmującym całą roślinę powiększonym o 0,3 m). Po zakończeniu prac, ogrodzenia należy zdemontować. Dokładny sposób ogrodzenia wskaże botanik;
- d) płatów siedliska przyrodniczego:
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, w tym zlokalizowanych w km 95+152 i 95+194 LK85 - na jego terenie oraz w jego pobliżu;
  - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, w tym zlokalizowanych w km 57+394 LK85 (strona lewa) – w pobliżu jego terenu,
  - 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, w tym zlokalizowanych w km 57+295 (strona prawa) LK85 - w pobliżu jego terenu,
  - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, w tym zlokalizowanych w km 57+276 (strona prawa) LK85 - w pobliżu jego terenu,
- należy prowadzić prace pod stałym nadzorem fitosocjologa.
- e) płatów siedliska przyrodniczego:
- 6430 Ziołorośla nadrzeczne, w tym zlokalizowanych w km 56+956 (strona lewa) LK85;
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, w tym zlokalizowanych w km 49+020 (strona lewa), 49+108 - 49+195 (strona lewa), 64+391 (strona lewa), 93+224 - 93+299 (strona prawa i lewa), 93+406 (strona prawa), 100+831 (strona prawa), 108+077 - 111+557 (strona prawa i lewa) LK85,
  - 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, w tym zlokalizowanych w km 60+706 (strona lewa), 61+518 (strona prawa), 64+949 (strona prawa), 65+108 (strona lewa), 86+315 - 86+384 (strona prawa i lewa), 91+244 (strona prawa i lewa), 94+382 - 94+718 (strona prawa i lewa), 101+295 (strona prawa), 101+398 - 101+446 (strona lewa) LK85,
  - 9190 Kwaśne dąbrowy, w tym zlokalizowanych w km 97+703 (strona prawa) LK85, w trakcie prowadzenia prac na danym odcinku, należy kontrolować ww. siedliska od 15 marca do 30 września, przy czym kontrole w okresie wegetacji w terminie od 15 marca

do 30 czerwca powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na 3 tygodnie. W pozostałym okresie należy sprawdzać stan zachowania płatów co najmniej raz w miesiącu. Kontrole powinien przeprowadzić fitosocjolog,

f) płatów siedlisk przyrodniczych (dotyczy fragmentów niezajętych bezpośrednio przez inwestycję) w następujących lokalizacjach:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion w km linii LK85: 57+295 (strona prawa),
- 6430 Ziołorośla nadrzeczne w km linii LK85: 56+956 (strona lewa);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie w km linii LK85: 57+394 (strona lewa),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny w km linii LK85: 49+020 (strona lewa), 49+108 - 49+195 (strona lewa), 64+391 (strona lewa), 93+224 - 93+299 (strona prawa i lewa), 93+406 (strona prawa), 100+831 (strona prawa), 108+077 - 111+557 (strona prawa i lewa),
- 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe w km linii LK85: 57+276 (strona prawa), 60+706 (strona lewa), 61+518 (strona prawa), 64+949 (strona prawa), 65+108 (strona lewa), 86+315 - 86+384 (strona prawa i lewa), 91+244 (strona prawa i lewa), 94+382 - 94+718 (strona prawa i lewa), 101+295 (strona prawa), 101+398 - 101+446 (strona lewa),
- 9190 Kwaśne dąbrowy w km linii LK85: 97+703 (strona prawa),

należy oznaczyć w terenie w widoczny sposób (ogrodzenie z siatki). Po zakończeniu prac, ogrodzenia należy zdemontować. Dokładny sposób ogrodzenia wskaże specjalista fitosocjolog z nadzoru przyrodniczego;

2. Niedopuszczalne jest:

- a) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z zapleczy budowy bezpośrednio do cieków, w otoczeniu, których znajdują się płaty siedliska przyrodniczego 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe w km 60+706 (strona lewa), 61+518 (strona prawa), 64+949 (strona prawa), 65+108 (strona lewa), 86+315 - 86+384 (strona prawa i lewa), 91+244 (strona prawa i lewa), 94+382 - 94+718 (strona prawa i lewa), 101+398 - 101+446 (strona lewa), 101+295 (strona prawa);
- b) pobór wód oraz wylewanie wód w obrębie płatów siedlisk przyrodniczych 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion w km 57+295 (strona prawa), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie w km linii LK85: 57+394 (strona lewa) i 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe w km linii LK85: 57+276 (strona prawa).

10. uchyla pkt 1.2.10. ww. decyzji:

Do zadań nadzoru dendrologicznego należy w szczególności:

- a) nadzór nad wykonaniem zabezpieczeń dotyczących drzew i krzewów znajdujących się w strefie spodziewanych oddziaływań pośrednich, np. zmiana stosunków wodnych, wzrost antropopresji spowodowanej przemieszczaniem się maszyn i pojazdów podczas prowadzenia prac przygotowawczych i budowlanych, miejsc składowania materiałów budowlanych, mas ziemnych i odpadów oraz miejsc postoju maszyn i pojazdów itp.;
- b) kontrola zgodności realizacji prac z warunkami decyzji środowiskowej oraz decyzji derogacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych;
- c) kontrola stanu ww. zabezpieczeń i ewentualna ich modyfikacja w przypadku rozpoznania nowych zagrożeń;
- d) dobór składu gatunkowego planowanych nasadzeń drzew i krzewów z uwzględnieniem pokroju i docelowych gabarytów poszczególnych gatunków i ich odmian;
- e) kontrola stanu zdrowotnego drzew i krzewów objętych planowanymi zabezpieczeniami do czasu zakończenia budowy oraz projektowanych nasadzeń, a w razie konieczności objęcie ich niezbędnym zakresem prac pielęgnacyjnych, w tym również wymianę na nowe nasadzenia w razie stwierdzenia nieprzyjęcia się poszczególnych egzemplarzy;
- f) podejmowanie decyzji w zakresie przebiegu tymczasowego ogrodzenia pomników przyrody;
- g) kontrola prac w zasięgu oddziaływania na pomniki przyrody.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

11. uchyla pkt 1.2.11. ww. decyzji:

Przed przystąpieniem do jakichkolwiek działań należy dokonać oględzin terenu pod kątem występowania gatunków chronionych i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

12. uchyla pkt 1.2.13. ww. decyzji:

Zaplecze budowy m.in. park maszynowy, baza materiałowa, miejsca magazynowania sprzętu i odpadów oraz drogi dojazdowe do terenu robót, zorganizować poza miejscami wskazanymi jako obszary o wysokich walorach przyrodniczych:

- a) km 48+611 ÷ 48+653, km 45+585 ÷ 45+626 strona prawa (cieki naturalne);
- b) km 49+020; km 49+108 ÷ 49+195, km 49+452 siedlisko 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum);
- c) km 48+597 ÷ 49+670, 53+835 ÷ 56+080, 56+742 ÷ 58+298, 60+004 ÷ 63+515, 63+718 ÷ 66+536, 67+914 - 69+481, 70+212 ÷ 70+428, 74+151 ÷ 74+745, 76+484 ÷ 76+076, 77+331 ÷ 77+481, 83+039 ÷ 85+405, 99+620 ÷ 100+944, 100+889 ÷ 102+072, 103+743 ÷ 104+343, 117+914 ÷ 118+044 (najcenniejsze siedliska nietoperzy),
- d) siedliska płazów i gadów:

LK	Orientacyjny kilometraż strona lewa i prawa
85	48+700 do 49+120
85	50+900 do 51+050
85	54+250 do 54+400
85	54+700 do 54+900
85	57+400 do 58+500
85	59+700 do 60+300
85	61+800 do 62+100
85	64+300 do 64+500
8511NW	3+850 do 4+000
85	64+300 do 64+450
85	65+800 do 66+300
85	67+500 do 68+350
85	71+300 do 73+000
8511NE	0+000 do 1+100
85	75+000 do 75+600
85	79+100 do 80+500
85	80+650 do 80+800
85	83+250 do 83+400
85	85+250 do 85+700
85	86+000 do 88+050
85	89+000 do 89+200
85	94+000 do 94+300
85	95+900 do 96+800
85	97+100 do 98+100
85	101+700 do 120+300
85	103+600 do 105+700
85	106+400 do 107+700
85	110+900 do 111+100
85	112+600 do 114+000
85	114+500 do 114+650
85	114+960 do 115+100
85	115+600 do 116+200
85	116+700 do 116+850
85	117+700 do 118+100
85	118+900 do 120+080
85	121+000 do 121+300
8511SE	2+500 do 2+800

- e) zlokalizowanymi na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w km 56+422 ÷ 66+656, Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich w km 98+748 ÷ 100+696;
- f) zlokalizowanymi na terenie obszarów chronionego krajobrazu w obrębie terenów leśnych, mokradł oraz w odległości do 100 m od zbiorników wodnych,
- g) zlokalizowanymi na terenach oraz w odległości 100 m od użytków ekologicznych.

i w tym zakresie orzeka:

Zaplecze budowy m.in. park maszynowy, baza materiałowa, miejsca magazynowania sprzętu i odpadów oraz drogi dojazdowe do terenu robót, zorganizować poza miejscami wskazanymi jako obszary o wysokich walorach przyrodniczych, tj.:

- a) siedliskiem przyrodniczym 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny wraz z buforem min. 20 m, w km linii LK85:
  - 49+020, strona lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 49+108 - 49+195, strona lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 93+224 - 93+299, strona prawa i lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 93+406, strona prawa,
  - 100+831, strona prawa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję)
  - 108+077 - 111+557, strona prawa i lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję);
- b) siedliskiem przyrodniczym 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wraz z buforem min. 20 m, w km linii LK85:
  - 61+518, strona prawa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 86+315 - 86+384, strona prawa i lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 91+244, strona prawa i lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 94+382 - 94+718, strona prawa i lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 101+295, strona prawa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję),
  - 101+398 - 101+446, strona lewa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję);
- c) siedliskiem przyrodniczym 9190 Kwaśne dąbrowy wraz z buforem min. 20 m, w km linii LK85 97+703, strona prawa (na fragmencie niezajętym bezpośrednio przez inwestycję);
- d) stanowiskiem roślin chronionych wraz z buforem min. 20 m:
  - kukułki plamistej w km linii LK85: 67+300,
  - kocanek piaskowych w km linii LK85: 53+89, 53+894, 53+899, 61+750, 61+914;
- e) ciekami naturalnymi w km linii LK85: 48+611 - 48+653, km 45+585 - 45+626 strona prawa;
- f) siedliskami nietoperzy w km linii LK85: 48+597 - 49+670, 53+835 - 56+080, 56+742 - 58+298, 60+004 - 63+515, 63+718 - 66+536, 67+914 - 69+481, 70+212 - 70+428, 74+151 - 74+745, 76+484 - 76+076, 77+331 - 77+481, 83+039 - 85+405, 99+620 - 100+944, 100+889 - 102+072, 103+743 - 104+343, 117+914 - 118+044;
- g) siedliskami płazów i gadów w następujących lokalizacjach:

LK	Orientacyjny kilometraż strona lewa	Orientacyjny kilometraż strona prawa
85	48+700 do 49+100	48+700 do 49+100
85	50+100 do 50+400	50+100 do 50+400
85	51+700 do 52+100	51+700 do 52+100
85	53+200 do 54+900	53+200 do 54+900
85	55+300 do 55+500	55+300 do 55+500
85	56+200 do 70+700	56+200 do 70+700
LK8515	1+700 do 1+900	1+700 do 1+900
LK8517	2+300 do 2+400	2+300 do 2+400
LK8517	2+300 do 2+400	2+300 do 2+400
LK8517	2+850 do 2+950	2+850 do 2+950
LK8515	1+600 do 1+840	1+600 do 1+840
85	72+500 do 74+700	72+500 do 74+700
85	76+900 do 79+200	76+900 do 79+200
85	80+450 do 80+700	80+450 do 80+700
85	82+400 do 85+400	82+400 do 85+400
85	86+300 do 86+450	86+300 do 86+450
85	-	91+200 do 91+500
85	-	92+700 do 93+000
85	93+150 do 93+350	-
85	93+400 do 94+000	93+400 do 94+000
85	94+400 do 95+300	94+400 do 95+100
85	99+000 do 102+900	99+000 do 102+900
85	103+800 do 104+800	103+800 do 104+800
85	109+700 do 111+800	109+700 do 111+800
85	112+900 do 113+550	112+900 do 113+550
85	114+700 do 115+380	114+700 do 115+380
85	116+050 do 117+000	116+050 do 117+000
85	117+900 do 118+250	117+900 do 118+250
LK8517	2+900 do 3+200	2+900 do 3+200

- h) obszarami Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w km linii LK 85: 56+422 – 66+656 i Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich w km linii LK85: 98+748 – 100+696;
- i) terenami Obszarów Chronionego Krajobrazu w obrębie terenów leśnych, mokradeł oraz w odległości do 100 m od zbiorników wodnych;
- j) terenami oraz buforem 100 m od użytków ekologicznych;
- k) terenami zabudowanymi, tj. min. 100 m od budynków mieszkalnych;

13. uchyla pkt 1.2.16. ww. decyzji:

Bazy materiałowo-sprzętowe oraz miejsca parkowania maszyn zlokalizować w odległości nie mniejszej niż 100 m od obiektów zabytkowych nieruchomości ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków.

i w tym zakresie orzeka:

Bazy materiałowo-sprzętowe oraz miejsca parkowania maszyn zlokalizować w odległości nie mniejszej niż 60 m od obiektów zabytkowych nieruchomości ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków. Plac budowy od strony zabytku należy oznaczyć taśmą ostrzegawczą o szerokości 7-15 cm wraz ze wskazaniem informacji o zabytku.

14. uchyla pkt 1.2.18. ww. decyzji:

Należy ogrodzić teren realizacji przedsięwzięcia, w którym inwestycja sąsiaduje z użytkami ekologicznymi, aby uniknąć przypadkowego zniszczenia terenu chronionego - km 112+449 (strona lewa), w km 114+793 (strona lewa). W pozostałych przypadkach należy ograniczyć wpływ na środowisko poprzez ograniczenie prac budowlanych na terenie użytku ekologicznego do niezbędnego minimum, w tym nie należy ingerować we fragmenty użytków ekologicznych, znajdujące się poza terenem inwestycji.

i w tym zakresie orzeka:

Na etapie budowy:

- a) należy ogrodzić, przy udziale botanika, następujące użytki ekologiczne:
  - użytek ekologiczny bez nazwy w km LK85 65+018 (fragment niebędący w kolizji z przedsięwzięciem),
  - użytek ekologiczny „Stawy w Mileszkach” w km LK8517 1+822,
  - użytek ekologiczny „Łąka w Wiączyniu” w km LK85 112+449,
  - użytek ekologiczny bez nazwy w km LK8511NW 3+408 od strony inwestycji ogrodzeniem z siatki o wysokości minimum 2 m.
- b) zaprojektować i wybudować jako szczelne odwodnienie drogi na odcinku biegnącym równoległe do granic użytku ekologicznego bez nazwy w km LK8511NW 3+408;
- c) zaprojektować i wybudować jako szczelny zbiornik retencyjny zlokalizowany w sąsiedztwie (ok. 90 m) granic użytku ekologicznego bez nazwy w km LK8511NW 3+408;
- d) w przypadku użytku ekologicznego bez nazwy w km LK85 62+000 LK85, podpory estakady zlokalizować poza jego granicami. Ponadto prace budowlane przy użyciu ciężkiego sprzętu realizować poza jego granicami.

15. uchyla pkt 1.2.19. ww. decyzji:

Należy zabezpieczyć przed zniszczeniem pomniki przyrody na terenie przedsięwzięcia i sąsiadujące z nim. Dotyczy to etapu prac wstępnych, przygotowawczych i robót budowlanych. W tym celu w bezpośrednim sąsiedztwie i wokół drzew (w strefie obrysu korony drzewa + 2 m) należy bezwzględnie chronić powierzchnię gleby przed zanieczyszczeniem materiałami budowlanymi oraz zagęszczeniem przez pojazdy i maszyny budowlane, w tym:

- a) nie należy składować ani przetrzymywać w zasięgu korony drzewa materiałów i sprzętu budowlanego,
- b) ruch sprzętu budowlanego i wykonywanie robót mechanicznych są dopuszczone poza rzutem korony drzewa.

i w tym zakresie orzeka:

Drzewa i krzewy pozostające w zasięgu prac i niepodlegające usunięciu należy zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed przypadkowym uszkodzeniem:

- a) grupy drzew/krzewów należy wygrodzić - powierzchnia rozstawienia ogrodzenia powinna odpowiadać obszarowi wyznaczonemu przez rzuty koron, powiększonemu o bufor wielkości 1-2 m, w przypadku krzewów obszar ten powinien zostać ustalony przez specjalistę dendrologa;
- b) pnie pojedynczych drzew należy owinać matami wiklinowymi lub słomianymi bądź tkaninami jutowymi, a następnie oszalować deskami, bez użycia gwoździ, przy czym należy zadbać, aby deski nie opierały się na szyjkach korzeniowych, tylko na podłożu, a samo oszalowanie powinno zapewniać swobodny dostęp powietrza;
- c) wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew należy prowadzić ręcznie lub niewielkimi koparkami, na krótkich odcinkach, ograniczając czas otwarcia wykopów powodujących przesuszenie bryły korzeniowej;
- d) w celu ochrony przed przesuszeniem bryły korzeniowej należy zastosować np. maty ograniczające transpirację, zaś w okresie zimowym należy zabezpieczać odsłonięte korzenie przed przemarzaniem za pomocą mat, koców lub warstwy torfu oszalowanego deskami;
- e) przycinanie korzeni należy prowadzić ostrymi narzędziami tnącymi, niedopuszczalne jest rwanie i miażdżenie systemów korzeniowych, nie należy także uszkadzać korzeni szkieletowych, odpowiedzialnych za statykę drzewa;
- f) należy zabezpieczyć korony drzew przed uszkodzeniem w miejscach, w których będą one zagrożone np. poprzez podwiązanie narażonych gałęzi;
- g) nie lokalizować baz materiałowo-sprzętowych (magazyny, składy, bazy transportowe), urobku z wykopów i odpadów powstających podczas prowadzenia prac budowlanych w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i co najmniej 2 m na zewnątrz od tego zasięgu; szczególnie należy unikać magazynowania w pobliżu drzew cementu, wapna i gruzu;
- h) nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu
- i) w przypadku pomników przyrody, należy zastosować następujące zabezpieczenia:
  - drzewa należy wygrodzić ogrodzeniem o wysokości min. 2 m, usytuowanego w odległości co najmniej 4 m od pnia drzewa;
  - wewnątrz ogrodzenia nie należy przetrzymywać materiałów i sprzętu budowlanego, przemieszczać sprzętu budowlanego, wykonywać prac;
  - w zasięgu ogrodzenia prowadzone prace nie mogą spowodować zmiany istniejącego poziomu terenu oraz naruszyć systemu korzeniowego pomnika przyrody.

Szczegółowy sposób wykonania oraz zakres zabezpieczeń dostosować do warunków lokalnych, rodzaju prowadzonych prac, po uzgodnieniu ze specjalistą dendrologiem. Obowiązek zabezpieczenia dotyczy także terenów leśnych.

16. uchyla pkt 1.2.20. ww. decyzji:

Na czas prowadzenia prac wstępnych, przygotowawczych i robót budowlanych pomniki przyrody należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi za pomocą tymczasowego ogrodzenia o wysokości min. 2 m usytuowanego w odległości min. 4 m od pnia drzewa. Ostateczny przebieg ogrodzenia na terenie budowy należy uzgodnić z prowadzącym nadzór dendrologiczny.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

17. uchyla pkt 1.2.21. ww. decyzji:

Wszystkie prace prowadzone w zasięgu strefy oddziaływania na pomnik przyrody, związane z zabezpieczeniem drzewa, prace ziemne i roboty w zasięgu korony drzewa - pomnika przyrody należy wykonywać ręcznie lub przy użyciu innych metod nieinwazyjnych, bez użycia ciężkiego sprzętu, pod nadzorem dendrologicznym

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

18. uchyla pkt 1.2.22. ww. decyzji:

Prace ziemne nie mogą spowodować zmiany istniejącego poziomu terenu w zasięgu rzutu pionowego korony pomnika przyrody oraz nie mogą spowodować naruszenia systemu korzeniowego, a także pnia drzewa

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

19. uchyla pkt 1.2.23. ww. decyzji:

Prace ziemne należy prowadzić z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

20. uchyla pkt 1.2.24. ww. decyzji:

Zdjętą warstwę próchniczą (humus) zdeponować poza obszarem robót ziemnych i zapewnić możliwości jej ponownego wykorzystania do tworzenia warstwy biologicznej powierzchni skarp nasypów, rowów, wykopów i przejść dla zwierząt lub w procesie rekultywacji terenów po zakończeniu prac.

i w tym zakresie orzeka:

Zdjętą warstwę próchniczą (humus) zdeponować i zapewnić możliwości jej ponownego wykorzystania do tworzenia wierzchniej warstwy biologicznej powierzchni ziemi (np. skarp nasypów, rowów, wykopów i przejść dla zwierząt itp. lub w procesie rekultywacji terenów po zakończeniu prac). Humus odkładać w pryzmach ułożonych luźno o wysokości nie większej niż 2 m i szerokości górnej płaszczyzny trapezu nie większej niż 6 m. Składowane masy ziemne należy kształtować w taki sposób, aby uniemożliwić ptakom ich zasiedlanie tzn. skarpy powinny mieć łagodne nachylenie, co najwyżej 30°. W przypadku braku możliwości ukształtowania takiego nachylenia należy zabezpieczyć je poprzez przykrycie siatką o oczkach nie większych niż 2x2cm. Wykorzystywanie ziemi z przedmiotowego składowiska w terminie od 1 kwietnia do 1 września, należy poprzedzić kontrolą ornitologa, który przeprowadzi oględziny pod kątem obecności nor lub kolonii lęgowych. Nie lokalizować pryzm

w zagłębieniach terenu. Pryzmy należy przykryć geowłókniną lub obsiać mieszanką traw z domieszką roślin motylkowatych pastewnych (np. koniczyna czerwona, lucerna siewna itp.) o udziale masowym nasion motylkowatych min. 1%. Nie mieszać ze sobą humusu z glebą, na której uprzednio rosły inwazyjne gatunki. Humus, na którym rosły inwazyjne gatunki, zutylizować lub zakopać na głębokości poniżej 2 m.

21. uchyla pkt 1.2.25. ww. decyzji:

Prace związane ze zdjęciem humusu należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym. Prace należy rozpocząć przed 1 marca i w miarę możliwości, na danym odcinku, prowadzić nieprzerwanie w okresie lęgowym od 1 marca do 1 października w celu zapobieżenia zasiedleniu przez ptaki; gdyby jednak doszło do założenia lęgów, w miarę możliwości płoszenie a następnie niszczenie siedlisk rozpocząć dopiero po ich wyprowadzeniu.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

22. uchyla pkt 1.2.26. ww. decyzji:

Powstałe podczas prowadzenia robót hałdy humusu lub ziemi, których kąt nachylenia może sprzyjać zakładaniu gniazd/nor przez jaskółki brzegówki, zabezpieczyć po konsultacji z nadzorem przyrodniczym np. geowłókniną - dotyczy to szczególnie okresu wiosenno-letniego (od początku kwietnia do końca lipca). W przypadku stwierdzenia gniazd jaskółki brzegówki na terenie budowy, miejsca te należy odpowiednio zabezpieczyć i oznaczyć do czasu zakończenia lęgów.”

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

23. uchyla pkt 1.2.27. ww. decyzji:

Prace regulacyjne w korytach cieków powinny być wykonywane w miarę możliwości tak, aby jeden z brzegów cieku pozostawał nienaruszony. Prace na ciekach powinny obejmować odcinki o niezbyt dużych długościach tak, aby ryby i inne organizmy wodne mogły chronić się na sąsiednich odcinkach, na których nie trwają żadne prace. W przypadku, gdyby okazało się konieczne wykonanie grodzy na cieku w celu ograniczenia dopływu wód do obszaru objętego pracami, grodze powinny obejmować tylko niewielką część koryta, dla zachowania ciągłości przepływu wody. Ewentualne grodze powinny zostać wykonane z materiałów obojętnych dla środowiska wodnego np. worków z piaskiem, a po zakończeniu robót regulacyjnych powinny zostać usunięte.

i w tym zakresie orzeka:

Prace budowlane ingerujące w koryta cieków/rowów należy prowadzić pod nadzorem specjalisty ichtiologa, według następujących zasad:

a) w sytuacji przekładania cieku należy kolejno:

- wykonać nowy odcinek koryta,
- włączyć nowopowstały odcinek do naturalnego koryta,
- odciąć stary fragment koryta (w pierwszej kolejności od strony górnego odcinka cieku) poprzez zastosowanie przegrody, z jednoczesnym zachowaniem ciągłości przepływu wody w nowopowstałym odcinku koryta,

- dokonać kontroli odciętego odcinka koryta pod kątem występowania w nim zwierząt, a w przypadku ich znalezienia, przenieść je do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska (najlepiej do odcinka ciekę położonego poniżej fragmentu objętego pracami). Następnie należy stopniowo obniżać poziom lustra wody w odciętych korycie (przy ciągłym odławianiu zwierząt), a w dalszej kolejności dokonać sprawdzenia dna, celem odłowienia zwierząt, które mogą być zagrzebane w mule. Przed ostateczną likwidacją odciętego koryta ponownie skontrolować jego dno i odłowić napotkane w nim osobniki. W przedmiotowych kontrolach udział będzie brał również specjalista herpetolog z nadzoru przyrodniczego,
  - zasypanie odciętego koryta prowadzić jednostronnym frontem roboczym; do zasypania odcinków koryt znajdujących się poza projektowanymi obiektami linii kolejowej i układów drogowych w pierwszej kolejności wykorzystać ziemię pochodzącą z wykopu nowego odcinka koryta,
  - nowe koryto należy dopasować parametrami do koryt w stanie istniejącym z zachowaniem warunków w nich panujących (spadek dna, przekrój podłużny i poprzeczny koryt) oraz ciągłości hydromorfologicznej i biologicznej, w szczególności należy w jak największym zakresie odtworzyć meandrujący charakter ciekę,
  - koniecznych umocnień brzegów dokonywać za pomocą naturalnych materiałów, w szczególności faszyna, darnina, unikając umacniania kamieniami w miejscach, w których nie wynika to z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa obiektów i urządzeń budowlanych,
  - prace należy prowadzić w okresie niskich przepływów,
- b) w przypadku prowadzenia innych prac na ciekach/rowach należy postępować w następujący sposób:
- prace należy wykonywać z jednego brzegu ciekę/rowu, możliwe jest odstępstwo od tej reguły, jedynie po potwierdzeniu takiej możliwości przez specjalistę ichtiologa,
  - prace na ciekach należy wykonywać odcinkowo, w taki sposób, aby organizmy wodne miały możliwość schronienia się na dalszym odcinku ciekę,
  - prace należy prowadzić przy niskich stanach wód, w sposób zapewniający przepływ wód oraz ograniczający zmętnienie i zamulenie wód,
  - w przypadku zastosowania tymczasowego obiegu zastępczego, należy przywrócić przepływ wody w starym korycie, powtarzając sposób prowadzenia prac z punktu a),
- c) w miejscach kolizji cieków z infrastrukturą drogową lub kolejową, gdzie zostaną zaprojektowane i wybudowane obiekty (mosty, przepusty) konieczne umocnienia należy ograniczyć jedynie do miejsc niezbędnych z uwagi na konieczność zapewnienia stabilności ww. obiektów, a samego umocnienia dokonywać za pomocą naturalnych materiałów, w szczególności faszyna, darnina, unikając umacniania kamieniami. W przypadku gdy względy techniczne będą wymagały zastosowania gabionów, narzutu kamiennego o grubej frakcji lub płyt betonowych, należy zadarnić miejsca umocnień;

- d) wszelkie podpory mostów lokalizować poza korytami cieków, a przyczółki w oddaleniu od koryt. Dopuszcza się odstępstwo od przedmiotowego zapisu, jedynie w przypadku, gdy jego wypełnienie nie jest możliwe ze względów technicznych;
- e) projektując nowe lokalizacje koryta, tj. przekładane odcinki koryt cieków, wyznaczać tzw. „korytarze swobodnej migracji rzeki”, tj. pasma terenu, w którym boczna migracja cieków będzie akceptowana, a dopiero na granicach tego korytarza, w możliwym do ustalenia lokalnie, po zaproponowanych technicznych możliwościach budowy mostu/przepustu, oddaleniu od koryta cieków, będzie się stosować zabiegi zapobiegające erozji bocznej np. poprzez wyprzedające wykonanie „uśpionych” budowli regulacyjnych, np. przeciwoerozyjnych, wkopanych narzutów kamiennych, które zapobiegają dalszej erozji, gdy rzeka do nich dotrze – w pierwszej kolejności, należy stosować materiały naturalne, a w przypadku np. zabezpieczania narzutu kamiennego siatką, należy go zadarnić i obsiać;
- f) światło mostów i przepustów musi zapewniać swobodny przepływ wód miarodajnych i spływ lodów;
- g) prace na ciekach, w tym ich przekładanie, należy wykonywać poza okresem tarła ryb i inkubacji ikry, który przypada na okres 1 marca – 15 lipca. Jeżeli uwarunkowania projektowe/techniczne nie pozwolą na wykonywanie prac poza wyżej wskazanym terminem, ichtiolog dokona kontroli cieków. W przypadku stwierdzenia tarłisk, miejsc inkubacji ikry, schronień larw lub narybku ryb ichtiolog wskaże dalsze postępowanie (odstępstwa tego nie stosuje się w przypadku prac na rzekach: Mroga, Zwierzyniec, Skierniewka, Sucha, Bobrówka, Uchanka, Zielkówka, dopływ spod Bolimowa, kanał Bednary-Piaski, dopływ z Woli Wolickiej, dopływ z Zecywilek, dopływ z Czatolina, ciek bez nazwy przecinający inwestycję w km 52+532 LK85);
- h) w trakcie wydobywania urobku z koryt rzek: Mroga, Zwierzyniec, należy przeprowadzić kontrolę urobku pod kątem obecności larw minoga strumieniowego i ukraińskiego, a w przypadku ich stwierdzenia - należy dokładnie przejrzeć wydobyte masy ziemne niezwłocznie po ich usunięciu z koryta rzeki, a zebrane osobniki przenieść do odpowiedniego dla nich siedliska;
- i) w trakcie wydobywania urobku z koryt cieków: rzeka Bobrówka, dopływ spod Bolimowa, kanał Bednary-Piaski, dopływ z Woli Wolickiej i cieków bez nazwy przecinających inwestycję w km LK85: 52+532, należy prowadzić kontrolę pod kątem obecności piskorza, a w przypadku jego stwierdzenia - należy dokładnie przejrzeć wydobyte masy ziemne niezwłocznie po ich usunięciu z koryta rzeki, a zebrane osobniki przenieść do odpowiedniego dla nich siedliska;
- j) podczas prac w korytach cieków: Bobrówka, Skierniewka specjalista malakolog dokona kontroli urobku wydobywanego z koryt cieków pod kątem obecności małży skójkowatych. Odłowione małże należy możliwie szybko, sukcesywnie przetransportować w pojemnikach z natlenioną wodą lub rękawach z tlenem i uwalniać do odpowiednich dla nich siedlisk.

24. uchyla pkt 1.2.28. ww. decyzji:

Prace w korytach cieków wykonać zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych (opracowanym przez PGW Wody Polskie) oraz uwzględnieniem wymagań dla siedlisk gatunków chronionych (ryb/ makrofitów).

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

25. uchyla pkt 1.2.29. ww. decyzji:

Przebudowywane koryta cieków i rowów należy dopasować parametrami do koryt w stanie istniejącym. Do wykonywania umocnień koryt cieków stosować materiały naturalne, np. faszyna, narzut kamienny, geowłóknina separacyjno-filtracyjna i podsypka piaskowo-żwirowa; powyżej ubezpieczenia, skarpy cieku należy zabezpieczyć humusem oraz obsiać mieszanką traw gatunków rodzimych; zastosowanie innych materiałów jest dopuszczalne jedynie w przypadku bezwzględnego braku możliwości technicznych do zastosowania powyższych materiałów. W przypadku stosowania umocnień koryt cieków oraz skarp z gabionów, narzutu kamiennego o grubej frakcji oraz płyt betonowych, należy zadarnić miejsca umocnień

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

26. uchyla pkt 1.2.30. ww. decyzji:

Wszystkie podpory mostów w miarę możliwości lokalizować poza korytami cieków, a przyczółki w oddaleniu od koryt; światła mostów i przepustów winny zapewniać swobodny przepływ wód miarodajnych i spływ lodów

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

27. uchyla pkt 1.2.31. ww. decyzji:

Nowe odcinki koryt cieków naturalnych oraz przebudowy urządzeń wodnych wykonać wyłącznie w niezbędnym zakresie.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

28. uchyla pkt 1.2.32. ww. decyzji:

Podczas kształtowania profilu przekładanych koryt/modyfikowanych odcinków koryt pogłębiać tylko części koryta w celu utworzenia rynny, w której koncentruje się nurt wód średnich i niskich oraz płytszych stref przybrzeżnych i zastoiskowych, w wyniku czego koryto główne uzyskuje przekrój dwudzielny. W wyniku profilowania dna dążyć do tworzenia naturalnej sekwencji bystrze-płoso, unikać jednorodnego profilu poprzecznego i podłużnego koryt.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

29. uchyla pkt 1.2.33. ww. decyzji:

Podczas prac w miejscach przecięcia cieków z liniami kolejowymi należy tworzyć strefy buforowe ograniczające spływ zanieczyszczeń: poprzez niewykaszenie brzegów i dna, pozostawianie roślin pływających i korzeniących się w dnie oraz pozostawianie drzew i krzewów porastających brzegi. Działanie takie powinno być realizowane wszędzie tam, gdzie nie stwarza istotnego zagrożenia utrudnienia odpływu wód w szczególności przy rzekach i potokach o większej szerokości oraz głęboko wciętym korycie.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

30. uchyla pkt 1.2.34. ww. decyzji:

Prace w obrębie koryt rzek i cieków zasiedlonych przez ryby i minogi prowadzić poza okresem tarła ryb, z zachowaniem zasad dobrych praktyk w odniesieniu do minogów i ryb, co oznacza w przypadku:

- a) minoga strumieniowego i minoga ukraińskiego w rzekach: Mroga, Zwierzyniec, Rawka – przy pracach polegających na wydobywaniu drobnoziarnistych osadów, w których larwy mogą być zagrzebane – ograniczać tego typu prace do absolutnego minimum, prowadzić je pod nadzorem ichtiologa, przeglądać urobek pod kątem obecności larw, które należy z zachowaniem należytej staranności wypuścić do cieku; ograniczać do minimum prace w żwirowo-piaszczystych odcinkach rzek, ponieważ mogą one prowadzić do bezpośredniego niszczenia miejsc tarliskowych; w ramach ewentualnie przekładanych odcinków cieków, odtworzyć odcinki o żwirowym dnie;
- b) brzany w rzece Rawka – ograniczać do minimum prace na odcinkach powyżej siedlisk występowania/potencjalnych tarlisk, tj. odcinkach o żwirowym dnie i wartkim nurcie;
- c) głowacza białopłetwego w rzece Rawka – ograniczać do absolutnego minimum wszystkie prace upraszczające zróżnicowanie mikrosiedlisk w korycie rzeki; unikać usuwania rumoszu drzewnego i drzew na brzegach; prace powyżej siedlisk głowacza prowadzić w sposób minimalizujący zamulenie przestrzeni między kamieniami;
- d) kozy w rzekach: Skierniewka, Sucha, Rawka – unikać usuwania osadów drobnoziarnistych w regulowanych/przenoszonych odcinkach rzek; w ramach odtwarzanych/przekładanych odcinków cieków, odtwarzać odcinki o piaszczystym dnie;
- e) piskorza w rzekach: Bobrówka, dopływ spod Bolimowa, dopływ z Sypienia, ciek bez nazwy – st. CPK_1_ryby_st_91, ciek bez nazwy – st. CPK_1_ryby_st_102 – unikać usuwania osadów drobnoziarnistych, rumoszu drzewnego i drzew na brzegach, stanowiących miejsce schronienia ryb; przeglądać urobek pod kątem obecności piskorzy, które należy z zachowaniem należytej staranności wypuścić do cieku;
- f) różanki w rzekach: Bobrówka, Skierniewka – podczas wszelkich prac na odcinkach cieków będących siedliskami różanki unikać niszczenia małży przez ich wydobywanie wraz z osadami; ograniczyć do absolutnego minimum usuwanie roślinności z dna cieków; prace powyżej odcinka zasiedlonego przez małże i różanki prowadzić w sposób ograniczający zmącenie wody;
- g) śliza w rzekach: Mroga, dopływ z Zecywilek, Bobrówka, Uchanka, Skierniewka, dopływ spod Bolimowa, Zwierzyniec, Zielkówka, dopływ z Czatołina – unikać odżwirowywania rzek; w ramach odtwarzanych/przekładanych odcinków cieków, odtwarzać odcinki o żwirowym dnie; prace powyżej siedlisk śliza prowadzić w sposób minimalizujący zamulenie przestrzeni między kamieniami.

i w tym zakresie orzeka:

Należy wykonać następujące działania kompensacyjne dla ichtiofauny:

- a) po przeprowadzeniu prac na ciekach: Mroga, Zwierzyniec, Skierniewka, Bobrówka, Uchanka, Zielkówka dopływ spod Bolimowa, dopływ z Zecywilek, dopływ z Czatołina, należy odtworzyć fragmenty o żwirowym dnie dla minogów i śliza;

- b) po przeprowadzeniu prac na ciekach: Skierniewka i Sucha, należy odtworzyć fragmenty o piaszczystym dnie dla kozy;
- c) po przeprowadzeniu prac na ciekach: Bobrówka, dopływ spod Bolimowa, kanał Bednary-Piaski, dopływ z Woli Wolickiej i cieku bez nazwy przecinający inwestycję w km LK85: 52+532, należy odtworzyć fragmenty z osadami drobnoziarnistymi i rumoszem drzewnym;
- d) podczas prac w miejscach przecięcia cieków z liniami kolejowymi należy tworzyć strefy buforowe ograniczające spływ zanieczyszczeń: poprzez niewykaszenie brzegów i dna, pozostawianie roślin pływających i korzeniących się w dnie oraz pozostawianie drzew i krzewów porastających brzegi. Działania takie powinno być realizowane wszędzie tam, gdzie nie stwarza istotnego zagrożenia utrudnienia odpływu wód w szczególności przy rzekach i potokach o większej szerokości oraz głęboko wciętym korycie;
- e) w przypadku braku możliwości zapewnienia warunku o którym mowa w podpunkcie d), ze względu na prowadzenie prac na ciekach w postaci ich przekładania, budowy obiektów inżynierskich oraz umocnień, o których mowa w punkcie 1.2.27.c, należy na tych fragmentach wprowadzić w ich otoczenie nasadzenia gatunków roślinności trawiastej o silnym systemie korzeniowym oraz kompensację w postaci odtwarzania stref ekotonowych. Nasadzenia należy wykonać z gatunków rodzimych, biorąc pod uwagę przy doborze panujące na danym terenie warunki siedliskowe, w tym warunki glebowe oraz uwarunkowania techniczne, ekologiczne i krajobrazowe. Szczegóły związane z dokładną lokalizacją i składem gatunkowym zostaną wskazane przez specjalistę botanika i fytosocjologa.

Wszystkie czynności należy wykonać w porozumieniu i z udziałem specjalisty ichtiologa.

31. uchyla pkt 1.2.35. ww. decyzji:

Zakresy remontu, przebudowy lub rozbudowy mostów oraz przepustów opracować i wykonać tak, aby zapewnić jak najmniejszy wpływ remontowanych, przebudowywanych lub rozbudowywanych obiektów na elementy hydromorfologiczne rzek – aby obiekty spełniały wymagania co do właściwego światła, przekroju i zapewniały prawidłowe warunki przepływu wód w ciekach/urządzeniach wodnych

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

32. uchyla pkt 1.2.36. ww. decyzji:

Prace przy istniejących obiektach inżynierskich polegające na wymianie remoncie, przebudowie lub rozbudowie ubezpieczeń brzegów i/lub wyprofilowaniu dna zarówno pod obiektami jak i w dół i/lub górę rzeki od tych obiektów prowadzić w taki sposób, aby zachować niezmienny przekrój poprzeczny i podłużny koryt cieków. Długości, na których zostaną wykonane ubezpieczenia powinny być ograniczone do niezbędnego minimum, jednak nie dłuższe niż po 50 m w dół i/lub górę rzeki/urządzenia wodnego od krawędzi obiektu

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

33. uchyla pkt 1.2.37. ww. decyzji:

Pod obiektami inżynierskimi i inżynieryjnymi – mostami, przepustami, w górę i/lub dół cieków wykonać odcinkowe prace regulacyjne brzegów oraz profilację dna do odpowiednich spadków w celu zachowania ciągłości ekologicznej rzek, o ile jest to konieczne.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

34. uchyla pkt 1.2.39. ww. decyzji:

W przypadku przełożenia odcinków cieków, prace z uwagi na minimalizację oddziaływań na florę i faunę prowadzić etapami. W pierwszym etapie wybudować nowy odcinek koryta – teren budowy wygradzić, minimalizując tym samym możliwość wtargnięcia lub uwięzienia zwierząt. W kolejnych etapach zasypać likwidowany odcinek cieków oraz przekierować nurt do nowo powstałego koryta oraz podjąć następujące działania minimalizujące:

- a. teren likwidowanego odcinka wygradzić przed możliwością wtargnięcia zwierząt, następnie nadzór przyrodniczy, w razie potrzeby, winien przenieść wszystkie chronione gatunki zwierząt występujące na likwidowanym odcinku cieków w górny lub dolny bieg cieków, poza likwidowanym odcinkiem – czynność winna być wykonywana codziennie do momentu osuszenia i zasypania likwidowanego odcinka;
- b. po zamknięciu dopływu wody do likwidowanego odcinka, należy odczekać, aż spłynie z niego woda, podejmując przy tym prace ułatwiające jej spłynięcie, co umożliwi wydostanie się wraz z wodą większej liczby organizmów wodnych. Po spłynięciu wody nadzór przyrodniczy w razie potrzeby wybierze pozostałe gatunki fauny i przeniesie je w miejsca bezpieczne;
- c. wszystkie prace związane z przełożeniem/ likwidacją cieków prowadzić pod ścisłym nadzorem przyrodniczym, przede wszystkim ichtiologa, herpetologa, botanika;
- d. wierzchnia warstwa humusu ze skarp likwidowanego odcinka powinna być zdeponowana i wykorzystana do zadarnienia skarp nowego odcinka.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

35. uchyla pkt 1.2.40. ww. decyzji:

W stosunku do siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion w km 57+295, strona prawa:

- a) zakaz ingerencji na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych w płat siedliska 3150,
- b) zakaz zasypywania siedliska 3150 ziemią, gruzem, odpadami i innymi materiałami;
- c) prace na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych w pobliżu płatu siedliska 3150 należy prowadzić ze szczególną ostrożnością, pod nadzorem przyrodniczym,
- d) zakaz poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie siedliska 3150, zakaz gromadzenia w obrębie płatu siedliska 3150 i w sąsiedztwie odpadów i materiałów. Dotyczy to również etapu prac wstępnych i przygotowawczych, o ile takie prace byłyby planowane na tym etapie,
- e) na okres prowadzenia prac na odcinku w rejonie płatu 3150 należy oznaczyć i wygradzić płat siedliska w terenie w sposób trwały i wyraźny, tak, aby zapobiec jakiegokolwiek ingerencji w to siedlisko na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych, o ile takie prace byłyby planowane na tym etapie.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

36. uchyla pkt 1.2.40. ww. decyzji:

W stosunku do siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion w km 57+295, strona prawa:

- a) zakaz ingerencji na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych w płat siedliska 3150,
- b) zakaz zasypywania siedliska 3150 ziemią, gruzem, odpadami i innymi materiałami;
- c) prace na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych w pobliżu płatu siedliska 3150 należy prowadzić ze szczególną ostrożnością, pod nadzorem przyrodniczym,
- d) zakaz poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie siedliska 3150, zakaz gromadzenia w obrębie płatu siedliska 3150 i w sąsiedztwie odpadów i materiałów. Dotyczy to również etapu prac wstępnych i przygotowawczych, o ile takie prace byłyby planowane na tym etapie,
- e) na okres prowadzenia prac na odcinku w rejonie płatu 3150 należy oznaczyć i wygrodzić płat siedliska w terenie w sposób trwały i wyraźny, tak, aby zapobiec jakiegokolwiek ingerencji w to siedlisko na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych, o ile takie prace byłyby planowane na tym etapie.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

37. uchyla pkt 1.2.41. ww. decyzji:

W zakresie siedliska przyrodniczego 6430 Ziołorośla nadrzeczne w km 57+590 ÷ 57+600, 57+612 ÷ 57+623 przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska poprzez:

- a) ograniczenie zajętości terenu w czasie budowy – w pobliżu zinwentaryzowanych siedlisk, dla których nie wykazano zniszczenia, w odległości minimalnej 20 m, a także w samym siedlisku, nie należy lokalizować zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami chronionymi;
- b) przed przystąpieniem do prac budowlanych należy przy udziale przyrodnika wykonać kontrolę botaniczną/fitosocjologiczną w celu określenia potrzeby ewentualnego wykonania widocznego oznakowania płatu siedliska wraz z określeniem jego granic, w obrębie którego nie będzie można prowadzić prac budowlanych;
- c) w przypadku siedlisk ziołorośli zlokalizowanych w granicach rezerwatu Rawka kolidujących z inwestycją wprowadza się zakaz prowadzenia prac budowlanych;
- d) ochrona warunków wodnych poprzez zachowanie obecnego poziomu wód gruntowych lub zapewnienie optymalnych warunków wilgotnościowych w przypadku prowadzenia głębokich wykopów poprzez zastosowanie np. odpowiedniego systemu ich odwodnienia;
- e) należy stosować rozwiązania i technologie ograniczające do niezbędnego minimum prace w obrębie koryt cieków, w otoczeniu których znajdują się siedliska;

- f) prace budowlane prowadzić w sposób minimalizujący zakłócenia warunków hydrologicznych wód płynących, by nie doprowadzić do lokalnego przesuszenia siedliska;
- g) kształtując nowe koryta cieków wodnych przyjąć parametry przepływów wód zbliżone do koryta istniejącego;
- h) niedopuszczalne jest odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z zaplecza budowy bezpośrednio do cieków, w otoczeniu których znajdują się ww. siedliska chronione;
- i) zakaz ingerencji we fragmenty płątów 6430, tj. zasypywania, składowania materiałów i odpadów, wylewania ścieków, parkowania pojazdów itd.;
- j) na okres prowadzenia prac na odcinku w rejonie fragmentów płątów 6430 przeznaczonych do zachowania należy oznaczyć granice rezerwatu Rawka, w którym znajdują się płyty siedliska – oznaczenie wykonać przy udziale nadzoru przyrodniczego w sposób trwały i wyraźny, tak, aby zapobiec jakiegokolwiek ingerencji w to siedlisko na etapie budowy;
- k) prace budowlane oraz wstępne i przygotowawcze w pobliżu płątów siedliska 6430 prowadzić ze szczególną ostrożnością przy udziale nadzoru przyrodniczego;
- l) aby zachować integralność obszaru Natura 2000 i zapobiec trwałej fragmentacji siedlisk przyrodniczych, głównie 6430, należy zaprojektować szerokie przejście dla zwierząt, tj. estakadę, na przecięciu linii z doliną Rawki.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

38. uchyla pkt 1.2.42. ww. decyzji:

W zakresie siedliska przyrodniczego 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie w km 57+394 przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska:

- a) na okres prowadzenia prac na odcinku w rejonie fragmentu płyty siedliska 6510 należy oznaczyć płytę siedliska w terenie przy udziale nadzoru przyrodniczego w sposób trwały i wyraźny tak, aby zapobiec jakiegokolwiek ingerencji w to siedlisko na etapie budowy,
- b) prace budowlane prowadzić ze szczególną ostrożnością przy udziale nadzoru przyrodniczego,
- c) zakaz ingerencji, tj. zasypywania, niszczenia roślinności, składowania materiałów i odpadów, wylewania ścieków, parkowania pojazdów itd. w siedlisko,
- d) zakaz lokalizowania zaplecza budowy miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych na obszarze Natura 2000 Dolina Rawki w granicach siedliska i w odległości 30 m od niego. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami chronionymi.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

39. uchyla pkt 1.2.43. ww. decyzji:

W zakresie siedliska przyrodniczego 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny w km 49+020, 49+108 ÷ 49+195, 64+391, 93+224 ÷ 93+299, 93+406, 100+831, 108+077 ÷ 111+557

przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska poprzez:

- a) ograniczenie zajętości terenu w czasie budowy – w pobliżu zinwentaryzowanych siedlisk, dla których nie wykazano zniszczenia, w odległości minimalnej 20 m a także w samym siedlisku, nie należy lokalizować zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami chronionymi;
- b) przed przystąpieniem do prac budowlanych należy przy udziale przyrodnika wykonać kontrolę botaniczną/fitosocjologiczną w celu określenia potrzeby ewentualnego wykonania widocznego oznakowania płatu siedliska wraz z określeniem jego granic, w obrębie którego nie będzie można prowadzić prac budowlanych;
- c) w przypadku chronionych siedlisk leśnych, drzewa pozostające poza terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, znajdujące się w bezpośrednim jej sąsiedztwie zabezpieczyć przed uszkodzeniem.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

40. uchyla pkt 1.2.44. ww. decyzji:

W zakresie siedliska przyrodniczego 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe w km 60+706, 61+518, 64+949, 65+108, 86+315 ÷ 86+384, 91+244, 94+382 ÷ 94+718, 101+398 ÷ 101+446, 101+295 przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska poprzez:

- a) ograniczenie zajętości terenu w czasie budowy – w pobliżu zinwentaryzowanych siedlisk, dla których nie wykazano zniszczenia, w odległości minimalnej 20 m a także w samym siedlisku, nie należy lokalizować zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami chronionymi,
- b) przed przystąpieniem do prac budowlanych należy przy udziale przyrodnika wykonać kontrolę botaniczną/fitosocjologiczną w celu określenia potrzeby ewentualnego wykonania widocznego oznakowania płatu siedliska wraz z określeniem jego granic, w obrębie którego nie będzie można prowadzić prac budowlanych,
- c) w przypadku chronionych siedlisk leśnych, drzewa pozostające poza terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, znajdujące się w bezpośrednim jej sąsiedztwie zabezpieczyć przed uszkodzeniem,
- d) ochrona warunków wodnych poprzez zachowanie obecnego poziomu wód gruntowych lub zapewnienie optymalnych warunków wilgotnościowych w przypadku prowadzenia głębokich wykopów poprzez zastosowanie np. odpowiedniego systemu ich odwodnienia;
- e) należy stosować rozwiązania i technologie ograniczające do niezbędnego minimum prace w obrębie koryt cieków, w otoczeniu których znajdują się siedliska,

- f) prace budowlane prowadzić w sposób minimalizujący zakłócenia warunków hydrologicznych wód płynących, by nie doprowadzić do lokalnego przesuszenia siedliska;
- g) kształtując nowe koryta cieków wodnych przyjąć parametry przepływów wód zbliżone do koryta istniejącego,
- h) niedopuszczalne jest odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z zaplecza budowy bezpośrednio do cieków, w otoczeniu których znajdują się ww. siedliska chronione.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

41. uchyla pkt 1.2.45. ww. decyzji:

W zakresie siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe w km 57+276 po stronie prawej należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska poprzez:

- a. zakaz ingerencji na etapie budowy w płat siedliska 91E0,
- b. zakaz zasypywania siedliska 91E0 ziemią, gruzem, odpadami i innymi materiałami;
- c. prowadzenie prac na etapie budowy i prac wstępnych i przygotowawczych w pobliżu płatu siedliska 91E0 ze szczególną ostrożnością, pod nadzorem przyrodniczym,
- d. zakaz poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie siedliska 91E0, zakaz gromadzenia w obrębie płatu siedliska 91E0 i w sąsiedztwie odpadów i materiałów,
- e. na okres prowadzenia prac na odcinku w rejonie płatu 91E0 należy oznaczyć płat siedliska w terenie w sposób trwały i wyraźny, tak, aby zapobiec jakiegokolwiek ingerencji w to siedlisko na etapie budowy,
- f. przy ewentualnych nasadzeniach w obrębie przejścia dla zwierząt w obrębie doliny Rawki powinno się uwzględnić gatunki rodzime drzew i krzewów uwzględniające warunki siedliskowe, w tym również gatunki charakterystyczne dla łągów.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

42. uchyla pkt 1.2.46. ww. decyzji:

W zakresie siedliska przyrodniczego 9190 Kwaśne dąbrowy w km 97+703 przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedliska poprzez:

- a) ograniczenie zajętości terenu w czasie budowy – w pobliżu zinwentaryzowanych siedlisk, dla których nie wykazano zniszczenia, w odległości minimalnej 20 m, a także w samym siedlisku nie należy lokalizować zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami chronionymi,
- b) przed przystąpieniem do prac budowlanych należy przy udziale przyrodnika wykonać kontrolę botaniczną/fitosocjologiczną w celu określenia potrzeby ewentualnego wykonania widocznego oznakowania płatu siedliska wraz z określeniem jego granic, w obrębie którego nie będzie można prowadzić prac budowlanych,

- c) w przypadku chronionych siedlisk leśnych, drzewa pozostające poza terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, znajdujące się w bezpośrednim jej sąsiedztwie zabezpieczyć przed uszkodzeniem.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

43. uchyla pkt 1.2.47. ww. decyzji:

W zakresie siedliska kumaka nizinnego Bombina bombina, wykazanego w danych pozyskanych od RDOŚ w km 56+900 do 57+300 po stronie prawej należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko jego zniszczenia poprzez:

- a. zakaz ingerencji, tj. zasypywania, wycinki roślinności, składowania materiałów i odpadów, wylewania ścieków, parkowania pojazdów itd., w pozostały obszar siedliska kumaka nizinnego, niekolidujący z przedsięwzięciem,
- b. prace w obrębie siedliska kumaka nizinnego oraz w pobliżu pozostawionego obszaru siedliska niekolidującego z przedsięwzięciem prowadzić ze szczególną ostrożnością, pod nadzorem przyrodniczym,
- c. teren budowy, przede wszystkim wykopy, kontrolować na obecność zwierząt, w tym płazów i w razie ich stwierdzenia przenosić w bezpieczne miejsce, we właściwe siedlisko, poza teren budowy,
- d. na obszarze Natura 2000 Dolina Rawki zastosować tymczasowe wygradzenia herpetologiczne,
- e. jeśli likwidowany będzie zbiornik w obrębie siedliska kumaka nizinnego, to należy go odtworzyć w stosunku liczbowym 1:1; przeprowadzić likwidację zbiornika, a nowy zbiornik zastępczy wykonać zgodnie z ogólnymi wytycznymi z zakresu rozwiązań minimalizujących dla herpetofauny,
- f. aby zachować integralność obszaru Natura 2000 i zapobiec efektowi bariery migracyjnej względem populacji kumaka nizinnego należy zaprojektować szerokie przejście dla zwierząt, tj. estakadę na przecięciu linii z doliną Rawki,
- g. system odwodnienia linii kolejowej zaprojektować bez wykorzystania tzw. korytek odwodnieniowych typu krakowskiego (głębokich),

wszelkie elementy systemu odwodnienia takie jak studnie, niecki wpadowe itp. powinny być zabezpieczone przed wpadaniem do nich płazów, np. poprzez zastosowanie pokryw.

i w tym zakresie orzeka:

Należy zminimalizować oddziaływanie na siedlisko kumaka nizinnego Bombina bombina, znajdujące się w km linii kolejowej LK85: 56+900 – 57+300 poprzez:

- a. zakaz ingerencji, tj. zasypywania, wycinki roślinności, składowania materiałów i odpadów, wylewania ścieków, parkowania pojazdów itd., w pozostały obszar siedliska kumaka nizinnego, niekolidujący z przedsięwzięciem,
- b. prace w obrębie tego siedliska, należy wykonywać pod stałym nadzorem specjalisty herpetologa,
- c. fragment siedliska, który nie koliduje z planowanym przedsięwzięciem, należy wygradzić tymczasowym wygradzeniem ochronnym o parametrach wskazanych w zmienionym punkcie 1.2.55.

44. uchyla pkt 1.2.48. ww. decyzji:

W stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra* w km 57+263 po stronie prawej oraz potencjalnie w km 57+624 po stronie prawej należy organizować prace w sposób minimalizujący poprzez:

- a) zakaz ingerencji na etapie budowy w siedlisko bobra europejskiego i wydry w km 57+263 i ograniczenie ingerencji w km 57+624 do zakresu związanego z budową elementów odwodnienia,
- b) prowadzenie prac w pobliżu siedliska bobra europejskiego i wydry ze szczególną ostrożnością, pod nadzorem przyrodniczym,
- c) zachowanie integralności obszaru Natura 2000 i zapobieganie efektowi bariery migracyjnej względem populacji bobra należy zaprojektować szerokie przejście dla zwierząt, tj. estakadę, na przecięciu linii z doliną Rawki,
- d) przy planowaniu ewentualnych prac w korycie Rawki uwzględnić konieczność zachowania naturalności koryta rzeki Rawki, bez istotnej regulacji koryta.

i w tym zakresie orzeka:

Należy zminimalizować oddziaływanie na siedliska bobra europejskiego *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra*, znajdujące się w km linii kolejowej LK85: 57+263 (strona prawa) oraz potencjalne siedliska znajdujące się w km linii kolejowej LK85: 57+624 (strona prawa) poprzez:

- a) brak ingerencji na etapie budowy w siedlisko bobra europejskiego i wydry w km 57+263 i ograniczenie ingerencji w km 57+624 do zakresu związanego z budową elementów odwodnienia,
- b) prowadzenie prac w pobliżu ww. siedlisk pod stałym nadzorem specjalisty teriologa.

45. uchyla pkt 1.2.49. ww. decyzji:

W zakresie stanowisk roślin z gatunku Kukułka płamista w km 67+300 przedsięwzięcia, należy organizować prace w sposób minimalizujący ryzyko zniszczenia siedlisk poprzez:

- a) ograniczenie zajętości terenu w czasie budowy – w pobliżu zinwentaryzowanych stanowisk w odległości minimalnej 20 m, a także w samym stanowisku, nie należy lokalizować zaplecza budowy, miejsc magazynowania odpadów oraz dróg dojazdowych. Masy ziemne powstające w wyniku prac budowlanych należy deponować bezpośrednio w pobliżu prowadzonych prac, poza zinwentaryzowanymi siedliskami roślin chronionych,
- b) przed przystąpieniem do prac budowlanych należy przy udziale przyrodnika wykonać kontrolę botaniczną/fitosocjologiczną w celu określenia potrzeby ewentualnego wykonania widocznego oznakowania stanowiska wraz z określeniem jego granic, w obrębie którego nie będzie można prowadzić prac budowlanych.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

46. uchyla pkt 1.2.50. ww. decyzji:

W związku z wycinką drzew należy zastosować następujące działania minimalizujące:

- a) usuwanie drzew ograniczyć do niezbędnego minimum gwarantującego możliwość wykonania robót budowlanych i bezpieczeństwo ruchu kolejowego;

- b) drzewa nieprzeznaczone do usunięcia, ale znajdujące się w obszarze potencjalnego zagrożenia, zabezpieczyć zgodnie ze sztuką ogrodniczą przed mechanicznym uszkodzeniem, przesuszeniem i przemarzeniem;
- c) w przypadku wymiany nawierzchni utwardzonych w obrębie rzutu korony i strefie 2 m od obrysu korony nie wolno pozostawiać odkrytej wierzchniej warstwy ziemi, należy natychmiast położyć nową nawierzchnię lub przykryć glebę matami słomianymi lub wilgotną jutą, wytyczyć trasy poruszania się ludzi i sprzętu budowlanego, wytyczyć miejsca składowania materiałów poza obrębem systemu korzeniowego;
- d) wygrodzić w sposób widoczny system korzeniowy drzewa, co najmniej strefy rzutu korony drzew, a optymalnie: rzut korony plus 1,5 m, lub zabezpieczyć pnie drzew obudową z desek do wysokości pierwszych gałęzi, czyli około 3 m, określonej jednak indywidualnie dla każdego drzewa, aby nie uszkodzić najbliższych konarów; pomiędzy deski a pień należy włożyć materiał izolacyjny w postaci mat słomianych bądź geowłókniny, minimum 2 warstwy, dolna część każdej deski powinna opierać się na podłożu i być lekko zagłębiona w ziemi, jeżeli jest to niemożliwe, np. przez nadbiegi korzeniowe, deski należy obsypać ziemią, przymocowanie deskowania do pnia opaskami z drutu okrągłego, miękkiego ocynkowanego lub taśmy stalowej ocynkowanej - nie wolno używać do tego celu gwoździ;
- e) wycinkę drzew i krzewów prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia; w przypadku konieczności usunięcia drzew w tym okresie, wycinka powinna odbywać się pod nadzorem przyrodniczym, tj. ornitologicznym, w celu potwierdzenia, że nie są one w danym momencie wykorzystywane przez ptaki. W przypadku stwierdzenia, że drzewo jest zasiedlone - nadzór ornitologiczny powinien wstrzymać wycinkę do czasu trwałego opuszczenia gniazda lub uzyskania decyzji derogacyjnej;
- f) dla ochrony nietoperzy wycinkę drzew prowadzić poza okresem od 1 kwietnia do 15 sierpnia. W przypadku konieczności usunięcia drzew w tym okresie, wycinka powinna odbywać się pod nadzorem przyrodniczym, tj. chiropterologa, w celu potwierdzenia, że nie są one w danym momencie wykorzystywane przez nietoperze.

W przypadku stwierdzenia, że drzewo jest zasiedlone - nadzór chiropterologiczny powinien wstrzymać wycinkę do czasu trwałego opuszczenia przez zwierzę lub uzyskania decyzji derogacyjnej.

i w tym zakresie orzeka:

Działania minimalizujące podczas prac związanych z wycinką drzew i krzewów, odhumusowaniem, likwidacją gniazd bociana białego oraz rozbiórką lub remontem budynków kubaturowych i obiektów inżynierskich:

- a) wycinkę drzew i krzewów oraz odhumusowanie należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków oraz okresem ważnym dla chiropterofauny tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia włącznie. Dopuszcza się przeprowadzenie prac w tym terminie (wyłącznie, jeżeli będzie to podyktowane zachowaniem ciągłości procesu budowlano-technologicznego), jednakże nie w szczycie sezonu lęgowego, czyli w terminie 15 kwietnia do 30 czerwca. Wycinkę i odhumusowanie w okresie lęgowym, należy

poprzedzić kontrolą specjalisty ornitologa oraz wycinkę w okresie ważnym dla nietoperzy tj. od 1 kwietnia do 15 sierpnia specjalisty chiropterologa. Kontrolę należy przeprowadzić nie wcześniej niż do 3 dni przed wycięciem danego okazu oraz w przypadku odhumusowania nie wcześniej niż do 3 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku stwierdzenia obecności czynnych lęgów ptaków (jaj i piskląt) lub obecności siedliska ważnego dla nietoperzy, należy wstrzymać pracę i podjąć działania określone przez ww. specjalistów;

- b) likwidacja (niszczenie) gniazd bociana białego powinno być wykonane poza sezonem rozrodczym bocianów i innych komensalistycznych gatunków wykorzystujących gniazda bocianie, tj. poza okresem 1 marca - 15 września przy udziale specjalisty ornitologa;
- c) niezależnie od terminu wycinki, drzewa przeznaczone do usunięcia o obwodzie pni powyżej 50 cm, mierzonym na wysokości 130 cm i z obecnością dziupli, należy skontrolować pod kątem wykorzystywania ich jako siedliska bezkręgowców. Kontrola musi zostać przeprowadzona przez specjalistę entomologa, do 3 dni przed wycięciem danego okazu. W przypadku stwierdzenia obecności stanowisk gatunków chronionych, należy wstrzymać wycinkę oraz podjąć działania określone przez ww. specjalistę;
- d) prace wyburzeniowe, rozbiórkowe lub remont budynków kubaturowych i obiektów inżynierskich przeprowadzić po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę ornitologa i chiropterologa braku lęgów gatunków ptaków oraz miejsc bytowania nietoperzy. Kontrolę zajęcia obiektów przeprowadzić należy nie wcześniej niż 3 dni przed wykonaniem prac. Kontrola ornitologiczna, o której mowa powyżej, jest wymagana w okresie lęgowym ptaków tj. od 1 marca do 15 października. W przypadku wykrycia lęgów ptaków należy wstrzymać prace wyburzeniowe, rozbiórkowe do czasu stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny wyprowadzenia młodych z gniazda. W przypadku stwierdzenia obecności stanowisk nietoperzy, należy wstrzymać prace wyburzeniowe, rozbiórkowe oraz podjąć działania określone przez nadzór chiropterologiczny. Optymalnym terminem wykonywania ww. prac jest okres między połową września, a końcem października.

47. uchyla pkt 1.2.51. ww. decyzji:

W zakresie rzadkich i chronionych gatunków bezkręgowców należy:

- a) mrówki rude, tj. wszystkie mrówki z podrodzaju *Formica* - w przypadku wystąpienia kolizji prac budowlanych z miejscami występowania gniazd mrówek rudych, gniazda należy przenieść poza teren realizacji przedsięwzięcia, pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu myrmekologii lub entomologii, z zastosowaniem przepisów odrębnych; najlepiej, aby translokacja odbywała się wiosną, we wczesnych godzinach porannych, gdy większość mrówek znajduje się wewnątrz gniazda; przeniesiony kopiec powinien być prowizorycznie ogrodzony, by w pierwszym okresie adaptacyjnym zapewnić mrówkom bezpieczeństwo; w przypadku stwierdzenia gniazd mrówek rudych w sąsiedztwie prac budowlanych, niebędące w kolizji z inwestycją należy oznaczyć i zabezpieczyć na czas budowy za pomocą np. wygradzenia analogicznego do stosowanych przez służby leśne, oznaczonego taśmą

uwidaczniającą lokalizację - często stosowaną metodą ochrony mrowisk jest także ich grodzenie drewnianymi żerdziami;

- b) ograniczyć wycinkę starych drzew powyżej 100 lat wyłącznie do osobników będących w kolizji z przedsięwzięciem. Ze względu na ukryty tryb życia saproksylobiontów wycinkę drzew należy prowadzić pod nadzorem specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu entomologii. W przypadku stwierdzenia podczas wycinki gatunków rzadkich i chronionych należy wykonać ich przesiedlenia, z zastosowaniem przepisów odrębnych;
- c) ograniczyć skutki zanieczyszczenia światłem w trakcie budowy poprzez stosowanie szczelnych opraw lamp i oświetlenia LED o ciepłej barwie, które w mniejszym stopniu przyciąga owady, a co za tym idzie również ich drapieżniki np. nietoperze.

i w tym zakresie orzeka:

W przypadku kolizji prac budowlanych z miejscami występowania gniazd mrówek z podrodzaju *Formica*, należy przenieść przedmiotowe gniazda poza teren realizacji przedsięwzięcia. Najlepiej, aby translokacja odbywała się wiosną, we wczesnych godzinach porannych, gdy większość mrówek znajduje się wewnątrz gniazda. Przeniesiony kopiec powinien być ogrodzony, by w pierwszym okresie adaptacyjnym zapewnić mrówkom bezpieczeństwo.

W przypadku stwierdzenia gniazd mrówek z podrodzaju *Formica* w sąsiedztwie prac budowlanych, niebędących w kolizji z inwestycją, należy je oznaczyć i zabezpieczyć na czas budowy za pomocą np. wygrodzenia z drewnianych żerdzi.

Przedmiotowe czynności zostaną wykonane pod nadzorem specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu myrmekologii lub entomologii, który wskaże również miejsca do przeniesienia gniazd, biorąc pod uwagę konieczność ich dalszego przetrwania na przeniesionym stanowisku.

48. uchyla pkt 1.2.53. ww. decyzji:

Wyburzenia, remonty oraz przebudowę budynków kubaturowych i obiektów inżynierskich, w których stwierdzono nietoperze prowadzić w sposób pozwalający na zachowanie siedlisk nietoperzy i wlotów do nich. W uzasadnionych przypadkach wykonać siedliska zastępcze.

i w tym zakresie orzeka:

Na etapie budowy, na zapleczach budowy, stosować oświetlenie o możliwie najmniejszej temperaturze barwowej, tj. ciepłej lub neutralnej, lecz nie większej niż 5000 K. Na zapleczach budowy oświetlać powierzchnie poprzez ukierunkowanie oświetlenia od zewnętrznej do wewnętrznej strony zaplecza, przy jednoczesnym ustawieniu możliwie jak najmniejszego kąta świecenia względem nieboskłonu, lecz nie większym niż 30 stopni. Na całym terenie na etapie budowy zaleca się oświetlenie powierzchni, na której prowadzone są prace, z góry na dół. Zaleca się zastosowanie automatycznych regulatorów światła (np. przed sanitariatami), których włączenie/wyłączenie będzie uzależniane od wykrytego ruchu bądź zmiany jasności otoczenia. Powierzchnie na etapie eksploatacji oświetlać światłem o ciepłej temperaturze barwowej, tj. do 3000 K. Na terenie zabudowanym, ze względów bezpieczeństwa, dopuszcza

się oświetlenie przejść dla pieszych w dowolnej barwie światła białego. Na etapie eksploatacji oświetlenie powierzchni powinno spełniać następujące cechy: górny współczynnik natężenia światła (ULOR) = 0,0%, możliwość regulacji odbłyśnika, płaska powierzchnia emitująca światło, montaż oprawy równolegle względem nieboskłonu. Dopuszcza się ustawienie kierunku padania strumienia światła poprzez regulowanie kąta oprawy. W przypadku zlokalizowania latarni w odległości mniejszej niż 10 m od budynku stale lub czasowo zamieszkałego przez ludzi, należy zastosować kilkucentymetrową przesłonę zamontowaną na oprawie, która ograniczy rozsył światła w stronę terenów zamieszkałych. Zaleca się wykonanie możliwie jak najdalej wysuniętej oprawy, zamontowanej bezpośrednio nad oświetlaną powierzchnią (np. poprzez zamontowanie oświetlenia na ramieniu oddalającym źródło światła od słupa). Zaleca się także zastosowanie systemu umożliwiającego automatyczne regulowanie natężenia światła lub jego temperatury barwowej, uzależnionych od aktualnie panujących warunków oświetleniowych, tak aby w godzinach zmniejszonej aktywności ludzi, oświetlenie przyciemniało się, gasło lub jego temperatura barwowa malała. Dopuszcza się oświetlenie elewacji budynku z góry na dół. Dopuszcza się oświetlenie elewacji budynku z dołu do góry pod warunkiem zamontowania powierzchni świetlnej pod kątem nie większym niż 160 stopni względem ściany budynku. Zakazuje się oświetlania roślin z dołu na górę, tj. w stronę nieboskłonu.

49. uchyla pkt 1.2.54. ww. decyzji:

W odniesieniu do wszystkich cieków i zbiorników wód stojących w zakresie ryb należy:

- a) na etapie realizacji inwestycji we wszystkich miejscach przecięć cieków wskazanych jako siedliska minogów i/lub chronionych gatunków ryb oraz w miejscach wskazanych przez nadzór przyrodniczy należy zainstalować urządzenia wstępnego podczyszczania, np. osadniki odmulające wody odprowadzane z terenu inwestycji przed wprowadzeniem ich do cieków. W trakcie prac budowlanych nie należy dopuścić do zmacania wody przy niskich jej stanach, które jest bardzo szkodliwe dla ichtiofauny, zwłaszcza stadiów embrionalnych, larwalnych i wylęgu. Należy ograniczyć do minimum prace ciężkiego sprzętu w korytach cieków, np. możliwość wzruszania osadów dna, oraz w razie potrzeby stosować technologie, które maksymalnie ograniczają zmacanie wody, np. praca pod osłonami/grodziami itp. Ewentualne grodze należy wykonać na niewielkiej długości koryta, tak by nie zaburzyć przepływu, i tworzyć je z materiałów obojętnych dla środowiska wodnego, np. worki z piaskiem,
- b) w przypadku konieczności utwardzenia podłoża na wysokości przepraw zaleca się stosować materiały naturalne, np. żwir, kamienie itp.,
- c) należy ograniczyć wpływ wód odprowadzanych z placu budowy i zaplecza planowanego torowiska i dróg technicznych, tj. zanieczyszczenia solą, smarami, substancjami ropopochodnymi, itp., na środowisko wodne. Niedopuszczalne jest odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z placu budowy i zaplecza do zbiorników wód stojących,
- d) w trakcie budowy nowej infrastruktury oraz przeprowadzania konserwacji i zabezpieczania istniejących budowli, np. konstrukcji mostowych, w celu zapobiegania przedostawania się do wód i gruntu wykorzystywanych substancji chemicznych,

szkodliwych, np. paliwa, smary, płyny hydrauliczne, oleje, itp., należy stosować wyłącznie sprzęt sprawny technicznie, miejsca magazynowania substancji podatnych na infiltrację zabezpieczyć materiałami izolacyjnymi, o ile substancje te nie są przechowywane w szczelnych pojemnikach,

- e) na odcinkach objętych reprofilacją koryt cieków w strefie mostów, przepustów drogowych, zrzutów kolektorów wód opadowych, związanych m.in. z regulacją brzegową i denną, odcinkowym prostowaniem koryta, wykonać luźny narzut denny z naturalnego kamienia na całej szerokości i długości przebudowanego koryta. Gradacja użytych kamieni powinna być dostosowana do rozmiarów koryta cieku,
- f) organizacja robót powinna uwzględnić możliwość schronienia się ryb w miejscach wolnych od prac i intensywnych zanieczyszczeń, tzn. w miarę możliwości prace należy prowadzić jednocześnie tylko na jednym brzegu, co umożliwi schronienie się ryb przy drugim brzegu i ograniczy powierzchniowo zmętnienie wody,
- g) wszelkie przeprawy przez cieki należy projektować w sposób w miarę możliwości niepowodujący zawężenia koryt czy przełożenia koryt cieków. Należy unikać wprowadzania umocnień w zakresie dna koryta cieków (gurty, progi itp.). Ubezpieczenie brzegów, w koniecznych sytuacjach należy ograniczyć do krótkich odcinków w okolicy mostów, np. do 20 - 30 m do światła mostów, z elementów zabudowy biologicznej, lub luźnego narzutu kamiennego. Nie należy stosować konstrukcji siatkowo-kamiennych lub betonowych dla umocnienia koryta, z uwagi na trwałe pogorszenie funkcji ekologicznych uregulowanego takimi konstrukcjami cieku, a w przypadku konieczności ich zastosowania przykryć je geowłókniną oraz warstwą humusu. W przypadku bezwzględnej konieczności prowadzenia prac na stanowiskach/w odcinkach cieków uznanych za szczególnie cenne prowadzić je pod ichtiologicznym nadzorem przyrodniczym.
- h) wszelkie prace w obrębie stanowisk występowania minoga strumieniowego i minoga ukraińskiego prowadzić bezwzględnie pod nadzorem ichtiologa celem zapewnienia nadzoru nad kontrolą urobku wydobywanego z koryta rzeki pod kątem obecności larw minogów. W przypadku stwierdzenia larw minogów w urobku należy dokładnie przeglądać wydobywane masy ziemne niezwłocznie po ich usunięciu z koryta rzeki i zebrane osobniki przenosić sukcesywnie do odcinków przedmiotowych cieków nie będących pod bezpośrednim wpływem prac budowlanych/likwidacyjnych. W przypadku technologii prac budowlanych wymagających fragmentarycznego osuszenia koryta cieku podczas budowy i/lub funkcjonowania kanału/obejścia podczas budowy przepustu/mostu zapewnić możliwość odłowów i przeniesienia przez nadzór ichtiologiczny larw minogów z odcinka cieku podlegającego pracom. Odłów (elektropołów) i przeniesienie do odcinka cieku o odpowiedniej charakterystyce podłoża prowadzić bezpośrednio przed rozpoczęciem prac ziemnych. Dotyczy wszystkich przecięć linii kolejowych z ciekami: Mroga, Zwierzyniec, Rawka.
- i) przy budowie odwodnienia w rzece Rawka ingerować w brzeg rzeki punktowo a w razie potrzeby ubezpieczyć brzeg materiałami naturalnymi,

- j) ograniczyć ingerencję w koryto rzeki Rawki jedynie do prac związanych z budową odwodnienia,
- k) niezwłocznie usuwać wszelkie zanieczyszczenia z koryt cieków na etapie budowy,
- l) utrzymywać ,w trakcie całego okresu eksploatacji, sprawnego systemu odwodnienia linii kolejowej poprzez przeprowadzanie regularnych przeglądów i konserwacji,
- m) projektując nowe lokalizacje koryta, tj. przekładanie odcinków koryt cieków, wyznaczać tzw. „korytarze swobodnej migracji rzeki”, tj. pasma terenu, w którym boczna migracja cieków będzie akceptowana, a dopiero na granicach tego korytarza, w możliwym do ustalenia lokalnie, po zaproponowanych technicznych możliwościach budowy mostu/przepustu, oddaleniu od koryta cieków, będzie się stosować zabiegi zapobiegające erozji bocznej np. poprzez wyprzedające wykonanie „uśpionych” budowli regulacyjnych, np. przeciwoerozyjnych, wkopanych narzutów kamiennych, które zapobiegą dalszej erozji, gdy rzeka do nich dotrze,
- n) nowe odcinki cieków projektować z zachowaniem drożności ekologicznej rzek w sposób umożliwiający migracji rybnym i bezkręgowcom,
- o) minimalizować odznaczające się największym poziomem inwazyjności prace związane z:
  - usuwaniem drzew i krzewów,
  - udrażnianiem przez usuwanie namulów i rumoszu,
  - usuwaniem roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych.

i w tym zakresie orzeka:

Działania minimalizujące względem ichtiofauny i herpetofauny w zakresie odwodnienia:

- a) na etapie realizacji przedsięwzięcia we wszystkich miejscach przecięć cieków wskazanych jako siedliska minogów (rz. Mroga, rz. Zwierzyniec) i/lub chronionych gatunków ryb (rz. Skierniewka, rz. Sucha, rz. Bobrówka, dopływ spod Bolimowa, kanał Bednary-Piaski, dopływ z Woli Wolickiej, rz. Uchanka, rz. Zielkówka, dopływ z Zecywilek, dopływ z Czatołina, ciek bez nazwy przecinający inwestycję w km LK85: 52+532) oraz w miejscach wskazanych przez specjalistę ichtiologa należy zainstalować urządzenia wstępnego podczyszczania, np. osadniki odmulające wody odprowadzane z terenu inwestycji przed wprowadzeniem ich do cieków;
- b) niedopuszczalne jest odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z placu budowy i zaplecza do zbiorników wód stojących;
- c) wszystkie studnie i niecki wpaadowe powinny posiadać szczelną pokrywę górną, np. betonową, z włazem rewizyjnym; w przypadku, gdy głębokość niecki jest zbyt mała dla zastosowania stałej pokrywy (utrudnienia eksploatacyjne), można zastosować przykrycie otwierane w postaci stalowej kłapy lub ramy z płaskowników stalowych z rozpiętą gęstą siatką stalową, wielkość oczek $\leq 0,5$ cm. Ze względu na duże prawdopodobieństwo wystąpienia nieszczelności, rozwiązanie powyższe można rozważyć jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach. Wszystkie studzienki

rewizyjne powinny posiadać pełne pokrywy o możliwie najmniejszej liczbie otworów obsługowych, możliwie najmniejszej średnicy.

50. uchyla pkt 1.2.55. ww. decyzji:

Na etapie budowy należy zastosować tymczasowe wyгородzenie ochronne – tzw. płotki herpetologiczne, uniemożliwiające migracje płazów i gadów przez teren robót oraz wchodzenie małych zwierząt na teren realizacji inwestycji. Ogrodzenie powinno być zamontowane, na etapie budowy inwestycji, w lokalizacjach wskazanych jako te obszary o wysokich i średnich walorach dla płazów i gadów, a także w sąsiedztwie zbiorników wodnych będących siedliskami płazów.

Wyгородzenie tymczasowe wykonać np. z: agrotkaniny, agrowłókniny, płyt polimerowych pełnych, prefabrykatów betonowych lub siatki metalowej o oczkach nie większych niż 0,5 x 0,5 cm, o wysokości nie mniejszej niż 0,5 m od poziomu terenu. Płotki należy wkopać w ziemię na głębokość min. 30 cm. Górna część konstrukcji winna być wygięta w kierunku przeciwnym niż tory na szerokości około 5-10 cm, pod kątem 45-90°, a zewnętrzne końce systemów, w miejscach nienaprowadzających do przejść/przepustów, winny być uformowane w kształcie litery „U”, powodując zmianę kierunku ruchu zwierząt. Niejasności związane ze sposobem montażu i połączeń tymczasowych wyгородzeń herpetologicznych z przejazdami, czy innymi obiektami powinny być konsultowane z herpetologiem, dodatkowo, nadzór przyrodniczy prowadzony na etapie prac wstępnych i przygotowawczych i budowy, jeśli uzna to za konieczne, może wskazać kolejne miejsca przeznaczone do wyгородzenia, w szczególności na przebudowywanych lub rozbudowywanych drogach lokalnych w otoczeniu terenu inwestycji oraz w otoczeniu zbiorników kompensacyjnych.

i w tym zakresie orzeka:

Na etapie budowy, należy zastosować tymczasowe wyгородzenie ochronne – tzw. płotki herpetologiczne, kierując się następującymi wytycznymi:

- dokładna lokalizacja tymczasowych wyгородzeń ochronnych zostanie ustalona przez specjalistę herpetologa na podstawie aktywności tych organizmów w danym roku budowy,
- wyгородzenia należy wykonać z materiału pełnego o gęstej, zwartej strukturze, o trwałym naciągu, osadzonego na drewnianych palikach lub metalowych prętach o długości 80-120 cm i rozstawie 150-200 cm. W przypadku zastosowania siatki, jej oczka nie mogą przekraczać wymiarów 0,5 x 0,5 cm,
- wysokość ponad poziom gruntu powinna wynosić minimum 50 cm,
- wyгородzenie należy wkopać w grunt na głębokość minimum 30 cm,
- w części górnej wyгородzenie powinno mieć przewieszkę o długości minimum 10 cm odgiętą na zewnątrz od wyгородzonego obiektu pod kątem 45-90°,
- zakończenia wyгородzeń powinny mieć wykonane tzw. zawrotki, tj. zakończenia w kształcie litery C lub U,
- wyгородzenia herpetologiczne powinny być minimum dwa razy w roku sprawdzone pod kątem szczelności i niezwłocznie naprawione w przypadku uszkodzenia.

Dodatkowo wraz z wygradzzeniami herpetologicznymi należy stosować pułapki łowne w postaci wiader. Konieczność stosowania wiader, dokładny termin ich stosowania oraz ich zagęszczenie na danym odcinku ogrodzenia wskaże specjalista herpetolog, na podstawie zaobserwowanego natężenia migracji płazów w danym sezonie. Parametry wiader:

- 30-40 cm wysokości; minimum 15 litrów pojemności; jasny kolor,
- mają być wkopane równo z gruntem wzdłuż wygradzeń herpetologicznych i w każdym zakończeniu U-kształtnym, jak najbliżej wygradzenia,
- w dnie wiadra należy wywiercić otwory tak, aby woda opadowa mogła z niego swobodnie wypływać,
- na dnie wiadra należy umieścić materiał osłaniający zwierzęta przed przegrzaniem i drapieżnikami, np. trawa, mech, gałązki,
- do każdego wiadra należy włożyć kij lub listewkę, które będą dłuższe niż wysokość wiaderka i usytuowane pod łagodnym kątem oraz będą umożliwiały wyjście z pułapki małym gryzoniom,
- kontrole wiader należy prowadzić codzienne, a w okresie od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października, a także dodatkowo w okresie upałów (kiedy wskaże to specjalista herpetolog) minimum 2 razy na dobę (rano i wieczorem). W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, należy je niezwłocznie przenieść do siedliska, wskazanego przez specjalistę herpetologa.

51. uchyla pkt 1.2.58. ww. decyzji:

Utracone zniszczone siedliska rozrodu płazów (zbiornik wodny) skompensować poprzez budowę na etapie prac wstępnych i przygotowawczych zbiorników zastępczych dla płazów. Zbiorniki zastępcze dla płazów winny być gotowe przed zasypywaniem likwidowanych zbiorników. Zbiorniki zastępcze optymalnie w stosunku 1 do 1 (1 likwidowany zbiornik - 1 nowy zbiornik kompensacyjny) należy wykonać na odcinkach:

Nr linii	Odcinek
LK85	50+100 - 50+900
LK85	55+075 - 55+875
LK85	57+010 - 57+365
LK85	57+780 - 58+330
LK85	59+090 - 60+140
LK85	63+230 - 63+925
LK85	66+900 - 67+800
LK85	68+920 - 69+150
LK85	69+600 - 70+975
LK85	72+300 - 74+015
LK85	77+800 - 78+470
LK85	78+675 - 79+200
LK85	83+460 - 83+650
LK85	86+050 - 86+460
LK85	91+100 - 91+400
LK85	101+250 - 101+785

Nr linii	Odcinek
LK85	102+510 - 103+010
LK85	103+675 - 104+900
LK85	104+950 - 105+200
LK85	114+920 - 115+060
LK85	115+615 - 116+470
LK85	116+725 - 117+015
LK8511NE	1+280 - 2+120
LK8511SE	2+410 - 2+970
LK8511NW	2+650 - 3+225
LK8511SW	1+000 - 2+640
LK8517	2+700 - 3+900

Z uwzględnieniem następujących wytycznych:

- a) lokalizacja zbiorników: unikanie miejsc uczęszczanych przez ludzi, tj. terenów zabudowanych, parkingów, kąpielisk, łowisk wędkarskich, parków; unikanie pól uprawnych i intensywnie użytkowanych łąk kośnych; unikanie różnego typu obszarów pokrytych infrastrukturą drogową, kolejową; optymalnym rozwiązaniem jest zachowanie odległości około 100 m od nieogrodzonych utwardzonych dróg; unikanie budowy zbiorników kompensacyjnych w obszarach rozjazdów, skrzyżowań i węzłów kolejowych; zbiorniki zastępcze nie powinny być połączone z rowami, ciekami i innymi zbiornikami wodnymi; w miarę możliwości zbiorniki należy budować blisko lasu lub w lesie i/lub innych zbiorników, w miejscach nasłonecznionych. Zbiorniki te należy wykonać w bezpiecznym rejonie, tj. znajdującym się poza zasięgiem robót, sąsiadującym, optymalnie w odległości do 200 m, z likwidowanym zbiornikiem wodnym. Zbiorniki kompensacyjne należy lokalizować możliwie jak najbliżej zbiorników liniowych.
- b) zbiorniki powinny być odizolowane od linii kolejowej szczelnym ogrodzeniem,
- c) powierzchnia zbiorników zastępczych powinna być co najmniej równa powierzchni zbiorników niszczonych, optymalnie 1,5 - 2 razy większa; zbiornik zastępczy powinien być zróżnicowany ekologicznie, zwłaszcza pod względem głębokości i przebiegu linii brzegowej; gdy powierzchnia zbiornika ograniczona jest wielkością dostępnej działki lub ukształtowaniem terenu można rozważyć budowę kompleksu kilku mniejszych zbiorników położonych obok siebie, ale niepołączonych,
- d) zbiornik o powierzchni do 400 m² powinien mieć tak wyprofilowane dno, aby głębokość do 30 cm zajmowała nawet do 80% powierzchni całego zbiornika; pozostałe 20% powierzchni musi być głębsze, nawet do 1,5 m; nachylenie dna zbiornika powinno mieć stosunek długości do głębokości w przedziale od 1:8 do 1:20 (od 7° do 3°),
- e) zbiornik o powierzchni powyżej 400 m², powinien mieć tak wyprofilowane dno, aby głębokość do 30 cm zajmowała od 50% do 80% powierzchni całego zbiornika; pozostała powierzchnia musi być głębsza, nawet do 1,5 m – 2 m;
- f) w przypadku zbiorników zastępczych, które położone są w pobliżu dróg, należy tak zaprojektować brzeg od strony drogi, aby był dużo bardziej stromy niż w innych

częściach zbiornika; jego nachylenie powinno wynosić 1:2, a nawet 1:1. Dotyczy to również profilu dna, który może być przedłużeniem profilu brzegu;

- g) wokół zbiorników zastępczych oraz przejść dla płazów należy zapewnić strefę buforową o szerokości 10–30 m, w której nie będą prowadzone uprawy ani zabiegi agrotechniczne; w miejscach takich należy wykonać zimowiska, kryjówki letnie oraz inne schronienia dla płazów i gadów. Na każdy zbiornik/przejście zaleca się ułożenie od 10 do 20 kryjówek wykonanych z materiałów typu grube gałęzie, karpiny, kłody (kryjówki letnie) oraz 2-3 kopce kamienne (zimowiska); miejsca żerowania, kryjówkiienne i zimowiska powinny znajdować się możliwie blisko zbiornika zastępczego, optymalnie kilka – kilkaset metrów;
- h) wokół zbiorników zastępczych dla płazów należy nasadzić krzewy i drzewa, aby wzbogacić siedliska lądowe, np. zimowiska; do nasadzeń należy zastosować gatunki rodzimego pochodzenia, form typowych; należy unikać gatunków silnie rozrastających się, tworzących zwarte zadrzewienia i zakrzewienia oraz mogących wnikać w siedliska wodne, np. wierzby, olsze, topole; ilość nasadzeń powinna być ustalona indywidualnie dla każdego z siedlisk zastępczych, zależnie od lokalnych uwarunkowań – zwłaszcza przy braku drzew i krzewów w okolicy;
- i) dopuszcza się las lub jego sąsiedztwo jako miejsce lokalizacji zbiorników zastępczych; zbiornik leśny winien być dobrze nasłoneczniony; w zbiornikach o powierzchni ponad 2000 m² należy zachować pewne fragmenty częściowo zacienione; na polanie należy zbudować kryjówkiienne i zimowiska, niezależnie od tego, czy znajdują się one w lesie od strony północnej;
- j) najprostszy typ zimowiska to pryzma z kamieni polnych różnej wielkości w wykopie o głębokości 1-1,5 m, długości do 4-6 m i szerokości do 2-3 m. Zimowiska należy budować blisko miejsca rozrodu, tj. nie dalej niż 200–300 m, na terenach nie zalewanych okresowo. Najlepiej wykonać kilka (3-5 sztuk) zimowisk w różnych miejscach, różniących się parametrami;
- k) nie dopuścić do degradacji zbiorników zastępczych dla płazów i siedlisk lądowych, np. ich nadmiernemu zarastaniu. W tym celu prowadzić ograniczony i kontrolowany wypas lub okresowe koszenie. Koszenie należy przeprowadzać na początku czerwca, tj. przed rozpoczęciem metamorfozy i na przełomie sierpnia i września, przed migracjami jesiennymi na wysokości powyżej 8 cm. W przypadku zaplanowania tylko 1 koszenia na rok, optymalnym rozwiązaniem jest koszenie na przełomie sierpnia i września. Sposoby utrzymania zbiorników zastępczych dla płazów i siedlisk lądowych należy praktykować przez cały okres eksploatacji przedsięwzięcia.

i w tym zakresie orzeka:

Utracone zbiorniki rozrodcze płazów, należy skompensować poprzez budowę na etapie prac wstępnych i przygotowawczych zbiorników kompensacyjnych dla płazów, których łączna powierzchnia będzie nie mniejsza niż 7,3 ha. Budowa zbiornika kompensacyjnego musi odbyć się przed zniszczeniem danego siedliska rozrodczego płazów. Podczas budowy i lokalizacji zbiorników kompensacyjnych dla płazów należy uwzględnić następujące wymagania:

- a) wybór lokalizacji zbiorników powinien być poprzedzony wykonaniem ekspertyzy hydrogeologicznej, która pozwoli na wytypowanie optymalnych miejsc pod względem warunków gruntowo-wodnych, niedopuszczalne jest lokalizowanie zbiorników w miejscach obciążonych ryzykiem braku wody w zbiorniku,
- b) zbiorniki kompensacyjne należy lokalizować w granicach lub w bezpośredniej bliskości szlaków migracji płazów i miejscach atrakcyjnych dla płazów,
- c) zbiorniki kompensacyjne należy lokalizować po zewnętrznej stronie głównego ogrodzenia linii kolejowej,
- d) po stronie, po której powstanie zbiornik kompensacyjny, należy na długości 300 m w obie strony zbiornika zastosować ogrodzenie dla płazów (wymiary zostały wskazane w punkcie 1.2.55 decyzji), szczelnie połączone z ogrodzeniem głównym,
- e) najbardziej korzystnymi lokalizacjami zbiorników jest sąsiedztwo lasu, mokradł i innych zbiorników, miejsca nasłonecznione,
- f) zbiornik powinien być możliwie oddalony od ciągów komunikacyjnych, mogących generować śmiertelność płazów (nie ma takiej konieczności w lokalizacjach, w których zastosowane zostaną ogrodzenia ochronne dla płazów),
- g) powierzchnia pojedynczego zbiornika zastępczego dla płazów lub kilku (2-3) mniejszych zbiorników zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie względem siebie powinna wynosić ok. 800 m²; powierzchnia zbiornika/ zbiorników zastępczych nie może być zbyt mała, aby nie zwiększać ryzyka szybkiego wysychania podczas długotrwałego braku opadów atmosferycznych,
- h) zbiornik musi mieć łagodne, wypłycone i nieregularne brzegi,
- i) zbiornik powinien być zróżnicowany ekologicznie tj. w każdym zbiorniku powinny być miejsca głębsze: preferowana maksymalna głębokość w pojedynczym zbiorniku to ok 80 cm (nie większa niż 120-150 cm), a w mniejszych zbiornikach to ok. 30-80 cm; głębsze miejsca powinny znajdować się co najmniej kilka metrów od brzegów,
- j) należy wyprofilować dno tak, aby płycizny do 30 cm były jak najbardziej rozległe – powinny zajmować większą część zbiornika, nawet do 80% powierzchni miski zbiornika; dno musi być nierówne,
- k) nie należy dopuścić do zasiedlenia zbiornika przez ryby, poprzez utrzymanie braku połączenia z ciekami,
- l) w przypadku gatunków płazów, które preferują zbiorniki wodne pokryte roślinnością wodną i nadbrzeżną (np. traszki, kumak nizinny) należy przy udziale herpetologa dokonać nasadzenia roślinności zakorzenionej w dnie i brzegach oraz wprowadzenia roślinności pływającej (do nasadzeń należy stosować gatunki rodzimego pochodzenia oraz unikać gatunków silnie rozrastających się tworzących zwarte zadrzewienia i zakrzewienia, mogących wnikać w siedliska wodne np. wierzby, olsze, topole); w pozostałych przypadkach nowy zbiornik pozostawić do samoistnego, naturalnego zasiedlenia przez roślinność; drzewa i krzewy powinny być zasadniczo usuwane, aby nie zacieniać zbiornika i nie dawać opadu liści na jego powierzchnię (w uzasadnionych przypadkach, np. występowania w pobliżu rzekotki drzewnej dopuszcza się pozostawienie pojedynczych krzewów lub niskich drzew w sąsiedztwie zbiornika).

Dodatkowo, należy wykonać hibernakula dla płazów, uwzględniając następujące wymagania:

- a) hibernakula należy zlokalizować przy zbiornikach kompensacyjnych dla płazów, w liczbie 2-3 na zbiornik,
- b) najlepsza lokalizacja to skraj zadrzewień/wyższych zarośli z otwartym terenem i w miejscu nasłonecznionym (od strony południowej zadrzewienia, jeśli jest w okolicy),
- c) pojedyncze zimowisko powinno mieć następujące wymiary: 0,5-1 m głębokości, 1-5 m długości i ok 3 m szerokości,
- d) zimowisko należy wypełniać różnorodnymi materiałami naturalnymi np. kamienie rozmaitej wielkości, drewno świeże lub częściowo spróchniałe, korzenie, gałęzie różnej grubości, darń, liście. Materiały te należy przemieszać, przy czym najcięższe elementy (np. kamienie) powinny znajdować się na dole konstrukcji, a elementy ocieplające, jak liście i darń – na górze,
- e) elementy wypełniające zimowisko należy ułożyć w taki sposób, by istniały między nimi wolne przestrzenie odpowiedniej wielkości, umożliwiające przemieszczanie się płazów – powinny one mieć średnicę nie większą niż 10 cm, aby zapobiec wnikaniu zimnego powietrza oraz penetracji przyzmy przez drapieżniki.

Wykonanie ww. kompensacji odbędzie się przy udziale specjalisty herpetologa, który wskaże również dokładne lokalizacje zbiorników kompensacyjnych (na podstawie ekspertyzy hydrogeologicznej) oraz hibernakulów dla płazów. W przypadku zbiorników kompensacyjnych przez cały okres eksploatacji przedsięwzięcia, w celu ograniczenia nadmiernego ich zarastania, należy prowadzić okresowe koszenie. Koszenie roślinności trawiastej należy przeprowadzać na początku czerwca, tj. przed rozpoczęciem metamorfozy i na przełomie sierpnia i września, przed migracjami jesiennymi, na wysokości powyżej 8 cm. W przypadku zaplanowania tylko 1 koszenia na rok, optymalnym rozwiązaniem jest koszenie na przełomie sierpnia i września.

52. uchyla pkt 1.2.59. ww. decyzji:

W przypadku konieczności odstępstwa od przyjętych założeń, zbiornik zlokalizowany poza wygrodzonym terenem linii kolejowej należy ogrodzić trwałym i szczelnym wygrodzeniem herpetologicznym. W zbiornikach zaleca się zastosować łagodne – maksymalnie 1:2,5 – nachylenie brzegu zbiornika, zlokalizowanego od strony przeciwnej do położenia linii kolejowej.

i w tym zakresie orzeka:

W rejonie miejscowości Wólka Łasiicka, po obu stronach linii kolejowej (w odległości co najmniej 40 m od osi toru, po zewnętrznej stronie ogrodzenia głównego) należy utworzyć po 4 struktury kamieniste dla gniewosza plamistego, kierując się następującymi wytycznymi:

- a) struktury, należy wykonać na skraju lasu oraz pól i łąk w miejscach nasłonecznionych,
- b) siedlisko należy wykonać w następujący sposób: wykopać dół o głębokości ok. 1 m i wypełnić go karpinami oraz większymi gałęziami, które tworzą wewnątrz takiej struktury puste przestrzenie, następnie przysypać większymi kamieniami do poziomu gruntu. Ostatnią warstwą takiego sztucznego mikrosiedliska powinny być drobniejsze kamienie

i niewielkie gałęzie wystające nad poziom gruntu. Można też wykorzystać liście lub trociny w celu lepszej izolacji.

Wykonanie ww. struktur odbędzie się przy udziale specjalisty herpetologa, który wskaże również dokładne ich lokalizacje.

53. uchyla pkt 1.2.60. ww. decyzji:

Wszystkie studnie i niecki wpadowe powinny posiadać szczelną pokrywę górną, np. betonową, z włazem rewizyjnym; w przypadku, gdy głębokość niecki jest zbyt mała dla zastosowania stałej pokrywy (utrudnienia eksploatacyjne), można zastosować przykrycie otwierane w postaci stalowej kłapy lub ramy z płaskowników stalowych z rozpiętą gęstą siatką stalową, wielkość oczek ≤ 5 mm. Ze względu na duże prawdopodobieństwo wystąpienia nieszczelności, rozwiązanie powyższe można rozważyć jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach. Wszystkie studzienki rewizyjne powinny posiadać pełne pokrywy o możliwie najmniejszej liczbie otworów obsługowych, możliwie najmniejszej średnicy.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

54. uchyla pkt 1.2.61. ww. decyzji:

Wszelkie urządzenia związane z odprowadzaniem wód wykonać w taki sposób, aby nie stawały się pułapkami dla drobnych zwierząt, w tym płazów.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

55. uchyla pkt 1.2.63. ww. decyzji:

W sąsiedztwie istniejących gniazd bociana białego należy ograniczyć do niezbędnego minimum prace z użyciem maszyn i urządzeń mających na celu wywołanie drgań podłoża, np. walce wibracyjne, zagęszczarki, w okresie od 1 kwietnia do 15 sierpnia.

i w tym zakresie orzeka:

Prace z użyciem maszyn i urządzeń mających na celu wywołanie drgań podłoża np. walce wibracyjne, zagęszczarki, prowadzone w sąsiedztwie istniejących gniazd bociana białego znajdujących się w przybliżonych kilometrażach przedsięwzięcia 56+860, 64+900, 73+000, 82+900 LK85 oraz 1+107 LK8511SW, należy prowadzić poza okresem od 1 kwietnia do 15 sierpnia. Dopuszcza się przeprowadzenie prac we wskazanym terminie (wyłącznie, jeżeli będzie to podyktowane koniecznością zachowania ciągłości budowlano-technologicznej), po wcześniejszej bezpośredniej kontroli specjalisty ornitologa. W przypadku stwierdzenia obecności bocianów na gniazdach i ryzyka ich płoszenia, należy wstrzymać pracę i podjąć działania określone przez ww. specjalistę.

56. uchyla pkt 1.2.64. ww. decyzji:

W przypadku konieczności zniszczenia gniazda bociana białego dokonać próby przeniesienia gniazda w inną dogodną lokalizację, wskazaną przez ornitologa w trakcie prac. Działania należy realizować z wykorzystaniem przepisów odrębnych.

i w tym zakresie orzeka:

W związku z likwidacją gniazd bociana białego należy pod nadzorem specjalisty ornitologa utworzyć łącznie 4 platformy lęgowe dla bociana białego w rejonie miejscowości Bobiecko, Seroki i Łagów. Przedmiotową kompensację należy wykonać kierując się następującymi zasadami:

- optymalnym rozwiązaniem jest utworzenie platform wolnostojących;
- na każdej z platform należy umieścić gniazdo, którego wyściółka/materiał gniazdowy zostanie zaprojektowany przez specjalistę ornitologa lub które zostanie przeniesione z likwidowanej lokalizacji (jeśli specjalista ornitolog stwierdzi, że będzie ono po przeniesieniu spełniało swoją funkcję);
- dokładna lokalizacja każdej z platform zostanie ustalona przez specjalistę ornitologa, w taki sposób, aby możliwe było zajęcie i wieloletnie użytkowanie platformy lęgowej przez bociana białego.

Przez 20 lat od wykonania przedmiotowej kompensacji będzie ona poddawana corocznej jednorazowej kontroli (w okresie od 15 września do 1 marca) specjalisty ornitologa i w razie wystąpienia takiej konieczności będą wykonywane niezbędne działania naprawcze konstrukcji.

57. uchyla pkt 1.2.65. ww. decyzji:

W celu minimalizacji oddziaływania na populację derkacza należy wprowadzić obowiązek utrzymania okrajków na granicy leśno-polnej, pozostawianie nieskoszonych fragmentów łąk na terenie przylegającym do siedlisk derkacza.

i w tym zakresie orzeka:

W celu minimalizacji oddziaływania na populację derkacza i żurawia, należy:

- a) na etapie eksploatacji, na terenach łąkowych położonych w obrębie pozyskanych pod inwestycję działek (poza terenami trawiastymi bezpośrednio przylegającymi do torowisk i dróg technicznych) przylegających do siedlisk derkacza, prowadzić coroczny pokos w terminie po 15 sierpnia, pozostawiając zawsze ok. 10% fragment niekoszony (co roku musi być to inny fragment),
- b) w obrębie i w okolicy stanowisk lęgowych żurawia, które zostaną wskazane przez specjalistę ornitologa jako zagrożone oddziaływaniem przedsięwzięcia, zakazuje się prowadzenia prac w okresie od 15 lutego do końca lipca.

58. uchyla pkt 1.2.66. ww. decyzji:

W celu minimalizacji oddziaływania na populację żurawia należy ograniczyć do niezbędnego minimum prowadzenie prac w siedliskach żurawia w okresie lęgowym od 15 marca do końca lipca.

i w tym zakresie orzeka:

W ramach kompensacji dla ornitofauny, należy zaprojektować i wywiesić:

- a) 26 budek lęgowych typu A1 o następujących wymiarach: wewnętrzny wymiar dna: 11 x 11 cm, głębokość od wlotu do dna od wewnątrz: 21 cm, średnica otworu wlotowego: 2,8 cm, grubość przedniej ścianki (z podwójnej deski): 4 cm;

- b) 43 budki lęgowe typu A o następujących wymiarach: wewnętrzny wymiar dna: 11 x 11 cm, głębokość od wlotu do dna od wewnątrz: 21 cm, średnica otworu wlotowego: 3,3 cm, grubość przedniej ścianki (z podwójnej deski): 4 cm;
- c) 111 budek lęgowych typu B o następujących wymiarach: wewnętrzny wymiar dna: 14 x 14 cm, głębokość od wlotu do dna od wewnątrz: 26 cm, średnica otworu wlotowego: 4,7 cm, grubość przedniej ścianki (z podwójnej deski): 4 cm;
- d) 20 budek lęgowych typu D o następujących wymiarach: wewnętrzny wymiar dna: 17 x 17 cm, głębokość od wlotu do dna od wewnątrz: 27 cm, średnica otworu wlotowego: 8,5 cm, grubość przedniej ścianki (z podwójnej deski): 4 cm;
- e) 59 budek lęgowych półotwartych typu p o następujących wymiarach: wewnętrzny wymiar dna: 12 x 12 cm, wysokość tylnej ścianki: 16 cm, wysokość przedniej ścianki: 5 cm, szczelina między przednią listewką a daszkiem: 3,5 cm, daszek: 20 x 20 cm;
- f) 40 półek dla jaskółek, umożliwiającą utworzenie przez jaskółki gniazda;
- g) 6 budek lęgowych dla jerzyków o następujących wymiarach: wysokość przedniej ścianki - 14 cm, wysokość tylnej ścianki 18 cm, szerokość wewnętrzna - 14 cm, szerokość zewnętrzna - 18 cm, długość wewnątrz - 32 cm, długość na zewnątrz - 36 cm, wymiary zewnętrzne daszka - 40 x 22,5 cm, wlot owalny - 6,0 x 3,0 cm, odległość od dolnej krawędzi otworu wlotowego do dna - 5 cm;
- h) 10 budek lęgowych dla kopciuszka o następujących wymiarach: wysokość – 21 cm, szerokość – 15 cm, długość – 17 cm, długość daszka – 23 cm, rozmiar otworu wlotowego – 4,5 x 11 cm;
- i) 5 budek lęgowych typu E o następujących wymiarach: wysokość – 65 cm, szerokość – 23,5 cm, długość – 27,5 cm, długość daszka – 36 cm, średnica otworu wlotowego – 15 cm, na dno budki nasypać kilkucentymetrową warstwę ściółki (np. trociny, kora, próchno itp.);
- j) 2 kosze lęgowe dla uszatki o następujących wymiarach: średnica - 35 cm, wysokość - 15 cm, kosz należy wykonać z wikliny i wypełnić materiałem naturalnym w terenie przed jego zamontowaniem, głównie gałęziami, liśćmi, trawą, korą, igliwiem.

Dopuszczalne są niewielkie modyfikacje parametrów budek po konsultacji ze specjalistą ornitologiem. Budki/półki, należy zlokalizować w miejscach spełniających wymogi siedliskowe gatunków, dla których są przewidziane. W przypadku koszy lęgowych dla uszatki należy zainstalować je na drzewach iglastych (najlepiej świerk lub sosna), na skraju lasu graniczącego z otwartą przestrzenią. Natomiast w przypadku budek typu E dla puszczyka podczas wyboru lokalizacji należy brać pod uwagę dojrzałe drzewostany liściaste z bogatym podszytem w pobliżu polan/łąk. Dokładny wybór lokalizacji i wywieszanie budek należy wykonać pod nadzorem specjalisty ornitologa w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym (w przypadku, gdy budki będą zlokalizowane na terenie Lasów Państwowych). Minimum po 4 budki dla ptaków (lub przystosowane otwory w budynkach lub konstrukcjach) należy zlokalizować na terenie lub bezpośrednio w rejonie nowobudowanego dworca w miejscowości Brzeziny oraz w rejonie Bazy Utrzymania „Bobiecko”. Wszystkie powieszane budki/półki należy poddawać corocznie, w okresie od 16 października do końca lutego,

jednokrotnemu czyszczeniu, niezbędnym naprawom i konserwacji (w tym wymianie na nową w stosunku 1:1, w przypadku zużycia) przez okres 20 lat od dnia ich powieszenia.

59. uchyla pkt 1.2.70. ww. decyzji:

Należy rozwiesić na etapie prac wstępnych i przygotowawczych budki dla nietoperzy. Ich liczba powinna być uzależniona od liczby utraconych siedlisk.

i w tym zakresie orzeka:

Na etapie prac wstępnych i przygotowawczych (najpóźniej do kwietnia roku, w którym zostanie przeprowadzona wycinka drzew), należy rozwiesić co najmniej 1280 skrzynek dla nietoperzy. Przedmiotową kompensację należy wykonać kierując się następującymi wytycznymi:

- pierwszym wyborem pod względem rodzaju powinny być skrzyнки ceramiczne, betonowe, trocinobetonowe lub styrobetonowe, a dopiero później drewniane (typu Stratmann i Issel);
- skrzyнки powinny mieć następujące wymiary (wys. × szer. × gł.): 35 cm × 15 cm × 15 cm (+/- 5 cm) oraz posiadać otwór wlotowy (szerokości 15-25 mm, optymalnie 20 mm) zlokalizowany od spodniej strony;
- skrzyнки należy wieszać w grupach po kilka lub kilkanaście sztuk, rozmieszczonych w odległościach od kilku do kilkunastu metrów od siebie;
- wysokość montażu powinna wynosić co najmniej 3 m nad ziemią;
- skrzyнки powinny być w pierwszej kolejności eksponowane od strony południowej (również południowo-wschodniej lub południowo-zachodniej). W grupach skrzynek zaleca się zróżnicowanie ekspozycji, tak aby część była umieszczona w bardziej nasłonecznionych, a część w zacienionych miejscach;
- skrzyнки należy montować na drzewach zdrowych, stabilnych;
- skrzyнки należy w pierwszej kolejności wywieszać w obszarach ubogich w schronienia naturalne. Najkorzystniejszymi lokalizacjami są skraje lasu, przy drogach oddziałowych, obrzeża polan czy inne miejsca bez przeszkód utrudniających dołot do skrzynek. Należy zadbać, aby wloty nie były zasłonięte gałęziami, a przed skrzynką znajdowała się przestrzeń umożliwiająca swobodny wlot i wylot;
- w ramach ww. ilości skrzynek, należy wywiesić około 10 sztuk drewnianych skrzynek szczelinowych dla mopka zachodniego składających się z czterech desek o długości ok 85 cm, grubości 2 cm, ustawionych w pionie, ze szczelinami pomiędzy nimi szerokości 2cm i przykrytymi od góry daszkiem. Skrzyнки te należy wywiesić w okolicy miejscowości Zygmunów, położonej w gminie Kolutki;
- skrzyнки należy poddawać corocznej kontroli i czyszczeniu, przez okres 20 lat od ich powieszenia. W razie takiej konieczności należy wykonywać niezbędne naprawy lub wymieniać skrzyнки na nowe w stosunku 1:1.

Wszystkie ww. czynności, w tym coroczne kontrole zostaną wykonane przez specjalistę chiropterologa, który w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym (w przypadku terenów Lasów Państwowych), wskaże dokładną lokalizację wywieszenia skrzynek.

60. uchyla pkt 1.2.71. ww. decyzji:

Za wycinkę drzew starszych klas wiekowych, stanowiących kryjówki dla nietoperzy, należy rozwiesić na etapie prac wstępnych i przygotowawczych budki dla nietoperzy. Ich liczba powinna być uzależniona od liczby wycinanych starych drzew. Rodzaj rozwieszonych budek i ich miejsce powinno zostać skonsultowane z chiropterologiem. Otwór wlotowy budki powinien być w kształcie szczeliny o szerokości 15-20 mm, umieszczonej w dolnej części skrzynki. Odpowiednia konstrukcja powinna zabezpieczyć nietoperze przed drapieżnikami, a także uniemożliwić gniazdowanie ptakom lub gryzoniom. Budki dla nietoperzy, należy wywiesić w grupach, po 4 -10. Skrzynki umieścić na wysokości 2,5-3 m nad ziemią po południowej bądź południowo-wschodniej stronie pni, aby słońce mogło jak najlepiej ogrzewać ich wnętrza. Montaż skrzynek oraz coroczne ich czyszczenie i właściwą konserwację przez okres 5 lat od momentu zawieszenia, w tym ich wymianę w przypadku zużycia wykonać należy pod bezpośrednim kierunkiem i zgodnie z wytycznymi chiropterolog a. Kompensację należy wykonać najpóźniej do kwietnia roku, w którym zostanie przeprowadzona wycinka drzew. Najbardziej wskazane byłoby rozwieszenie skrzynek dla nietoperzy w miejscach ubogich w naturalne kryjówki, a jednocześnie bogatych w potencjalną bazę żerową dla nietoperzy. Budek dla nietoperzy nie należy rozwieszać na terenie rezerwatów przyrody. Proponowana liczba budek dla nietoperzy, którą należy rozwiesić to 1 grupa 4-10 budek na każde 1000 m² wyciętego lasu w klasie wiekowej V i wyższej, czyli starszego niż 80 lat.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

61. uchyla pkt 1.2.72. ww. decyzji:

W przypadku prowadzenia wycinki drzew i krzewów na etapie prac wstępnych lub przygotowawczych wykonać szczegółową inwentaryzację dendrologiczną oraz zaprojektować stosowną kompensację przyrodniczą stosując odpowiednio zapisy pkt 1.4.5 niniejszej decyzji.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

62. uchyla pkt 1.2.73. ww. decyzji:

Koszenie powierzchni trawiastych z łąkami kwiatnymi powinno nastąpić po wysianiu nasion raz w roku w okresie po 31 sierpnia z wyjątkiem miejsc zagrożonych rozprzestrzenianiem się roślin inwazyjnych.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

63. uchyla pkt 1.2.74. ww. decyzji:

Stosować sprawny technicznie sprzęt, urządzenia i pojazdy o niskiej emisji hałasu; przed rozpoczęciem pracy sprzętu, urządzeń i pojazdów, dokonać wizualnej kontroli w celu sprawdzenia czy nie występują wycieki paliwa lub innych substancji, które mogą zanieczyścić środowisko gruntowo-wodne.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

64. uchyla pkt 1.2.75. ww. decyzji:

Naprawy sprzętu, urządzeń i pojazdów dokonywać poza terenem przedsięwzięcia, na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego.

i w tym zakresie orzeka:

Dopuszcza się prowadzenie bieżącej konserwacji sprzętu budowlanego, urządzeń oraz pojazdów na terenie bazy materiałowo-sprzętowej, pod warunkiem przeprowadzenia ich na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego. Ww. czynności wykonywać w miejscu wyposażonym w sorbenty i pojemniki na odpady niebezpieczne.

65. uchyla pkt 1.2.78. ww. decyzji:

Ograniczyć czas trwania prac i zasięg placu oraz zaplecza budowy, w tym baz sprzętowo-magazynowych, zapleczy socjalnych i miejsc tymczasowego magazynowania odpadów, do niezbędnego minimum i odpowiednio zabezpieczyć.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

66. uchyla pkt 1.2.80. ww. decyzji:

Maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie prac budowlanych.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

67. uchyla pkt 1.2.81. ww. decyzji:

Dobrać odpowiednie wyposażenie i technologię prowadzenia prac w sytuacjach potencjalnego ich wpływu na pobliską zabudowę, np. zamiast wbijania ścianek szczelnych stosować technikę wciskania hydraulicznego.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

68. uchyla pkt 1.2.82. ww. decyzji:

W przypadku wykonywania prac takich jak: wbijanie lub wwbrowywanie w grunt ścianek szczelnych stalowych grodzic lub pali, zagęszczanie gruntu lub drogowych warstw nawierzchniowych walcami wibracyjnymi itp., należy prowadzić kontrolę pomiarową np. pomiary drgań, pod kątem wpływu drgań na konstrukcję najbliższych położonych budynków, tj. w zależności od technologii prac w zasięgu do ok. 60 m. Na podstawie pomiarów drgań należy ustalić odległości i parametry pracy poszczególnych urządzeń (wibromłoty, walce wibracyjne), tak aby wykluczyć możliwość wystąpienia uszkodzeń w najbliższych położonych budynkach.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

69. uchyla pkt 1.2.83. ww. decyzji:

W przypadku skarg mieszkańców na drgania, np. od ruchu ciężkich pojazdów budowy należy przewidzieć możliwość wykonania doraźnych pomiarów drgań celem oceny szkodliwości tych drgań dla konstrukcji budynków zgodnie z normą PN-B-02170:2016.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

70. uchyla pkt 1.2.84. ww. decyzji:

Ograniczyć ruch i prędkość pojazdów w rejonie budowy do niezbędnego minimum.

i w tym zakresie orzeka:

Na placu budowy, który znajduje się w granicach administracyjnych miast, a także na terenach wiejskich, gdy zabudowa znajduje się w odległości mniejsza niż 40 m od tymczasowych ciągów komunikacyjnych placu budowy, należy ograniczyć prędkość samochodów i maszyn do 20 km/h.

71. uchyla pkt 1.2.86. ww. decyzji:

W miarę możliwości nie używać jednocześnie kilku maszyn powodujących wibracje.

i w tym zakresie orzeka:

Nie dopuszczać do sytuacji pracy więcej niż 1 źródła drgań w przypadku wbijania pali i ścianek szczelnych, wykorzystania wibromłotów itp. w odległości mniejszej niż 20 m od budynku, a w sytuacji użycia walca wibracyjnego, gdy pracuje on 60 m od budynku.

72. uchyla pkt 1.2.88. ww. decyzji:

W przypadku skarg na hałas należy przeprowadzić pomiary kontrolne i podjąć działania zabezpieczające plac robót przed nadmierną emisją hałasu do środowiska.

i w tym zakresie orzeka:

Celem ustalenia bieżącego, rzeczywistego oddziaływania hałasu powodowanego przez prace budowlane należy minimum raz w miesiącu (przez 2 pierwsze lata budowy) i raz na 3 miesiące (w pozostałym okresie trwania budowy) wykonywać pomiary hałasu budowlanego na co najmniej jednym terenie chronionym akustycznie w sąsiedztwie postępującego czoła robót. W przypadku stwierdzenia przekroczeń należy wprowadzić adekwatne działania organizacyjne. W przeciągu 1 miesiąca po zakończeniu każdego, półrocznego okresu pomiarowego, należy przedłożyć raport z wyników do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. W sprawozdaniu należy wskazać dodatkowo opis słowny obrazujący opomiarowane źródło hałasu (liczba, rodzaj źródeł, szacunkowy czas ich pracy) ze wskazaniem ewentualnych działań zaradczych.

73. uchyla pkt 1.2.89. ww. decyzji:

Plac budowy i drogi dojazdowe utrzymywać w stanie ograniczającym pylenie poprzez systematyczne porządkowanie oraz zraszanie wodą placu budowy, a także mycie kół maszyn budowlanych i pojazdów samochodowych przed wyjazdem z terenu, gdzie prowadzone będą prace budowlane.

i w tym zakresie orzeka:

Plac budowy i drogi dojazdowe utrzymywać w stanie ograniczającym pylenie (np. poprzez ich systematyczne zamiatanie, zraszanie wodą). W okresie od kwietnia do września, w dni bezdeszczowe (z wyjątkiem okresu niskiego stanu wód notowanego dla rzeki Bzura na stacji Łowicz), utrzymywać wilgotne (zraszać wodą) - ciągi komunikacyjne, hałdy ziemi, materiałów sypkich i teren zapleczy budowy – jeśli są zlokalizowane w odległości mniejszej niż 60 m od zabudowy. Koła i podwozia samochodów i maszyn wyjeżdżających z terenu budowy należy umyć z piachu i błota. Mycie wykonywać za pomocą wody pod ciśnieniem przy użyciu instalacji do mycia w obiegu zamkniętym. Teren przed, pod i za instalacją do mycia należy utwardzić

betonowymi blokami lub mieszanką asfaltową. Co najmniej raz dziennie (po zakończeniu dnia roboczego) oczyścić podłoże przed i za instalacją do mycia z naniesionych na niego kruszyw (np. poprzez zamiatanie lub mycie wodą pod ciśnieniem).

74. uchyla pkt 1.2.90. ww. decyzji:

Stosować gotowe mieszanki wytwarzane w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa na miejscu budowy.

i w tym zakresie orzeka:

Stosować gotowe mieszanki betonowe wytwarzane w wytwórniach. Dopuszcza się wytwarzanie mieszanek betonowych na terenie przedsięwzięcia w betoniarkach o pojemności do 120 l każda. Odległość pomiędzy pracującymi betoniarkami powinna wynosić minimum 100 m.

75. uchyla pkt 1.2.93. ww. decyzji:

W przypadku stwierdzenia w trakcie budowy występowania zanieczyszczenia gleby lub ziemi w stopniu przekraczającym określone prawem normy, podczas realizacji przedsięwzięcia powinna być wykonana remediacja zanieczyszczonego gruntu w celu doprowadzenia go do obowiązujących norm dla substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi po wcześniejszym uzgodnieniu warunków remediacji z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Zanieczyszczone masy ziemne z wykopów należy wywieźć poza teren przedsięwzięcia i dokonać stosownych badań na zawartość substancji niebezpiecznych, określając stopień ich zanieczyszczenia, celem poprawnego sklasyfikowania odpadu.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

76. uchyla pkt 1.2.94. ww. decyzji:

Zanieczyszczone masy ziemne z wykopów należy wywieźć poza teren przedsięwzięcia i dokonać stosownych badań na zawartość substancji niebezpiecznych, określając stopień ich zanieczyszczenia, celem poprawnego sklasyfikowania odpadu.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

77. uchyla pkt 1.2.96. ww. decyzji:

Na etapie eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia odpady przechowywać selektywnie zgodnie z przepisami prawa, a następnie przekazywać uprawnionemu odbiorcy do zagospodarowania lub zagospodarować we własnym zakresie.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

78. uchyla pkt 1.2.97. ww. decyzji:

Odpady możliwe do ponownego zagospodarowania, w pierwszej kolejności poddawać procesom odzysku i wykorzystywać na terenie inwestycji, a w przypadku braku możliwości ich zagospodarowania sukcesywnie przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

i w tym zakresie orzeka:

Odpady możliwe do odzysku poza instalacjami lub urządzeniami należy w pierwszej kolejności zagospodarować w granicy przedsięwzięcia, przy czym obszar zagospodarowania nie może być większy niż przyległy pas gruntu linii kolejowej lub pas drogowy lub obszar w granicach punktu obsługi podróżnych lub posterunku ruchu.

79. uchyla pkt 1.2.98. ww. decyzji:

Na etapie prac przygotowawczych, realizacji i eksploatacji zapewnić odpowiednie miejsca do magazynowania odpadów o pojemności magazynowania dostosowanej do ilości powstających odpadów, odpowiednio zabezpieczone przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego poprzez utwardzenie i uszczelnienie, wraz z zastosowaniem systemu odprowadzania wód opadowych. Odpady gromadzić/magazynować poza obszarami, na których znajdują się cieki wodne, tereny podmokłe, poza terenem zagrożonym powodzią.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

80. uchyla pkt 1.2.99. ww. decyzji:

Powstające na etapie realizacji i na etapie eksploatacji odpady inne niż niebezpieczne z grupy 17 oraz odpad o kodzie 15 01 03, można magazynować w wyznaczonym miejscu w stosach lub pryzmach w sposób zapobiegający ich rozprzestrzenianiu się, tylko gdy nie spowodują one zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.

i w tym zakresie orzeka:

Drewniane podkłady kolejowe i drenowane słupy magazynować pod zadaszeniem lub pod wodoodpornymi plandekami. Należy ograniczyć dostęp nieupoważnionych osób poprzez ogrodzenie terenu magazynowania tych odpadów.

81. uchyla pkt 1.2.100. ww. decyzji:

Odpady niebezpieczne powstające na etapie prac przygotowawczych, na etapie realizacji i na etapie eksploatacji inwestycji magazynować w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach/kontenerach lub innych urządzeniach przeznaczonych do magazynowania odpadów niebezpiecznych, odpornych na działanie składników umieszczanych w nich odpadów, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych. Miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych należy oznaczyć i zabezpieczyć przed wstępem osób nieupoważnionych i zwierząt.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

82. uchyla pkt 1.2.102. ww. decyzji:

Odpady niebezpieczne, w miarę możliwości, bezpośrednio po ich wytworzeniu przekazywać uprawnionym podmiotom. W przypadku konieczności gromadzenia odpadów niebezpiecznych ograniczyć do minimum czas ich ewentualnego magazynowania.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

83. uchyla pkt 1.2.103. ww. decyzji:

W sytuacjach awaryjnych, takich jak np. wyciek paliwa, podjąć natychmiastowe działania w celu usunięcia awarii oraz usunięcia zanieczyszczonego gruntu; zanieczyszczony grunt przekazać podmiotom uprawnionym do jego rekultywacji.

i w tym zakresie orzeka:

Na etapie budowy należy niezwłocznie ograniczyć skutki wycieków i awarii, a zanieczyszczony w ich wyniku grunt należy poddać rekultywacji. Każdy zidentyfikowany wyciek lub awarię oraz podjęte w ich efekcie działania naprawcze należy ewidencjonować. Zaplecze budowy należy uszczelnić i wyposażyć w wyraźnie oznaczony mobilny zestaw sorbentów umożliwiających szybkie usunięcie ewentualnych wycieków paliw i innych substancji ropopochodnych. W zestaw sorbentów należy zaopatrzyć również czoła postępujących robót. Poprzez zestaw sorbentów należy rozumieć pojemnik na odpady o pojemności min. 120 litrów, rękawice chemiczne w liczbie min. 1 pary, worki na odpady chemiczne w liczbie min. 2 szt. o łącznej pojemności min. 120 l oraz sorbent w formie:

- mat uniwersalnych o łącznej powierzchni min. 5 m²;
- poduszek uniwersalnych o łącznej powierzchni min. 0,5 m²;
- rękawu uniwersalnego, o łącznej długości min. 10 m i średnicy min. 5 cm.

Po zakończeniu użytkowania tymczasowo utwardzonych terenów należy przywrócić je do stanu pierwotnego. Przed zagospodarowaniem terenu roślinnością należy spulchnić glebę na głębokości ok. 0,3 m +/- 0,1 m i wyrównać jej powierzchnię. Nie należy spulchniać gleby od 1 maja do 15 października w okresie suszy atmosferycznej. Proces spulchniania i wyrównywania gleby przeprowadzić niezwłocznie, lecz, nie później niż 4 miesiące po zakończeniu tymczasowego jej utwardzenia.

84. uchyla pkt 1.2.104. ww. decyzji:

Materiały sypkie, takie jak kruszywo, ziemia z wykopów, magazynować w sposób uniemożliwiający ich wymywanie, spowodowane odpływem wód opadowych lub roztopowych, do cieków.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

85. uchyla pkt 1.2.105. ww. decyzji:

W przypadku stwierdzenia konieczności odwadniania wykopów, prace odwodnieniowe prowadzić bez konieczności trwałego obniżania poziomu wód gruntowych, np. poprzez zastosowanie igłofiltrów, ścianek pionowych/szczelnych lub drenaży; ograniczyć czas odwadniania wykopu do minimum oraz wpływ ww. prac do terenu inwestycji; wodę z odwodnienia zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami po uzyskaniu zgody wodnoprawnej, jeśli będzie prawem wymagana

i w tym zakresie orzeka:

Prace odwodnieniowe wykopów prowadzić bez konieczności trwałego obniżania poziomu wód gruntowych, np. poprzez zastosowanie igłofiltrów, ścianek pionowych/szczelnych lub drenaży. Ograniczyć zasięg obniżenia zwierciadła wody podziemnej maksymalnie do granic przedsięwzięcia. Należy ograniczyć piętrzenie i obniżenie poziomu wód podziemnych

spowodowanych naporem wód i odpływem wód podziemnych w sąsiedztwie tuneli poprzez np. zastosowanie drenaży w strefie piętrzenia i systemów rozsączania wód w strefie obniżenia zwierciadła.

86. uchyla pkt 1.2.106. ww. decyzji:

Zdjętą wierzchnią warstwę ziemi, tj. odkład, składować poza obszarami, na których znajdują się ciekі wodne, poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, a także poza obszarami zasobowymi głównych zbiorników wód podziemnych oraz strefami ochronnymi ujęć wód podziemnych.

i w tym zakresie orzeka:

Materiały sypkie oraz zdjętą warstwę ziemi (odkład) lokalizować co najmniej 10 m, a odpady co najmniej 20 m, od cieków, zbiorników wodnych, terenów podmokłych oraz od granic stref ujęć wód podziemnych, granic szczególnego zagrożenia powodzią. Należy lokalizować je w miejscu uniemożliwiającym bezpośredni spływ wód powierzchniowych (wód opadowych i roztopowych) w kierunku stref ochronnych wód podziemnych, tj. po przeciwnej stronie spadku terenu niż strefa ochronna wód. Odpady w postaci drewnianych podkładów kolejowych oraz drewnianych słupów należy magazynować w odległości nie mniejszej niż 100 m od cieków i zbiorników wodnych, terenów podmokłych, granic ujęć wód podziemnych oraz w odległości nie mniejszej niż 50 m od urządzeń wodnych i granic szczególnego zagrożenia powodzią.

87. uchyla pkt 1.2.108. ww. decyzji:

Roboty ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych, a w szczególności ograniczający ingerencję w warstwy wodonośne.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

88. uchyla pkt 1.2.109. ww. decyzji:

Pobór wód na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia prowadzić z sieci wodociągowej na warunkach uzyskanych od gestora sieci lub pobór wód prowadzić z własnych planowanych ujęć wód podziemnych, w ramach zatwierdzonych zasobów dyspozycyjnych i eksploatacyjnych, zgodnie z warunkami uzyskanego pozwolenia wodnoprawnego.

i w tym zakresie orzeka:

Wodę potrzebą na etapie budowy należy pozyskiwać z wodociągów lub pobierać ją z wód podziemnych.

89. uchyla pkt 1.2.110. ww. decyzji:

Stosować technologie minimalizujące zużycie wody.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

90. uchyla pkt 1.2.111. ww. decyzji:

Ścieki bytowe na etapie realizacji inwestycji gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych przenośnych toalet, a następnie przekazywać wyspecjalizowanej firmie

asenizacyjnej transportującej ścieki do oczyszczalni ścieków; nie dopuścić do przepełnienia ww. zbiorników.

i w tym zakresie orzeka:

Ścieki bytowe na etapie realizacji inwestycji gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych przenośnych toalet i umywalek.

91. uchyla pkt 1.2.112. ww. decyzji:

Ścieki bytowe oraz ścieki przemysłowe na etapie eksploatacji inwestycji odprowadzać do sieci kanalizacyjnej lub w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, ścieki odprowadzać do bezodpływowych zbiorników i wywozić wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków.

i w tym zakresie orzeka:

Ścieki bytowe oraz ścieki przemysłowe na etapie eksploatacji przedsięwzięcia odprowadzać do sieci kanalizacyjnej lub w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci, ścieki odprowadzać do bezodpływowych zbiorników i wywozić wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków lub kierować do oczyszczalni ścieków bytowych lub przemysłowych.

92. uchyla pkt 1.2.114. ww. decyzji:

Prace związane z likwidacją: ujęć wody, przepustów, urządzeń melioracji wodnych, wykonywać zgodnie z warunkami uzyskanymi w pozwoleniach wodnoprawnych; likwidację ujęć wody prowadzić w sposób zabezpieczający wody podziemne przed przenikaniem zanieczyszczeń.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

93. uchyla pkt 1.2.115. ww. decyzji:

Prace w obrębie koryt rzek i cieków oraz urządzeń wodnych, np. rowów melioracyjnych, ograniczyć do minimum, prowadzić przy niskich stanach wód, w sposób zapewniający swobodny przepływ wód w obrębie ww. koryt, ograniczający zaburzenia stosunków gruntowo-wodnych w rejonie koryt rzek i cieków, a także w sposób ograniczający zmętnienie wód w obrębie cieków, rzek i rowów melioracyjnych oraz uniemożliwiający inne zanieczyszczenie tych wód.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

94. uchyla pkt 1.2.116. ww. decyzji:

Ukształtowanie nowych odcinków koryt cieków naturalnych, jak również przebudowę lub rozbudowę rowów melioracyjnych przeprowadzać w sposób niepowodujący zmian ich kierunku przepływu wraz z zachowaniem ich ciągłości hydromorfologicznej oraz biologicznej.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

95. uchyla pkt 1.2.118. ww. decyzji:

Wody opadowe i roztopowe z terenów kolejowych, w szczególności z podtorza, stacji kolejowych, przystanków kolejowych i wiat na ww. przystankach odprowadzać przy pomocy urządzeń wodnych do wód lub do ziemi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

96. uchyla pkt 1.2.122. ww. decyzji:

Stację tankowania taboru oraz parkingi o powierzchni powyżej 1000 m² wyposażyć w system zbierania wód opadowych i roztopowych wyposażony w urządzenia podczyszczające; wody z tego terenu po podczyszczeniu odprowadzać do odbiorników.

i w tym zakresie orzeka:

Stację tankowania taboru i parkingi o powierzchni powyżej 0,1 ha (każdy) wyposażyć w system odprowadzania wód opadowych i roztopowych wyposażony w separatory węglowodorów ropopochodnych o minimalnej sprawności oczyszczalnia wód nie mniejszej niż 15 mg/l. Parking dodatkowo wyposażyć w urządzenia redukujące ilość zawiesiny ogólnej o sprawności nie mniejszej niż 100 mg/l.

97. uchyla pkt 1.2.124. ww. decyzji:

Na terenach o płytkim występowaniu wód gruntowych zbiorniki retencyjne gromadzące wody opadowe i roztopowe z dróg i kolei wykonać jako szczelne

i w tym zakresie orzeka:

Zbiorniki retencyjne, gromadzące wody opadowe i roztopowe z terenów kolejowych i drogowych, wykonać jako rozsączające, za wyjątkiem przypadków, gdy odległość pomiędzy dnem zbiornika a maksymalnym poziomem zwierciadła wody gruntowej wynosi mniej niż 0,5 m lub gdy grunt jest słabo przepuszczalny, półprzepuszczalny lub nieprzepuszczalny, lub gdy jest to funkcjonalnie niemożliwe.

98. uchyla pkt 1.2.125. ww. decyzji:

Zapewnić kontrole i konserwacje urządzeń podczyszczających i odwadniających, zbiorników na ścieki oraz instalacji i urządzeń ściekowych.

i w tym zakresie orzeka:

Pierwszej kontroli urządzeń podczyszczających i odwadniających, zbiorników na ścieki oraz instalacji i urządzeń ściekowych dokonać po 3 miesiącach od oddania przedsięwzięcia do użytku. Kolejne kontrole urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe wykonywać min. dwa razy w roku, w okresach od 1 lutego do końca marca oraz od 1 października do końca listopada.

99. uchyla pkt 1.2.126. ww. decyzji:

Wody opadowe i roztopowe odprowadzać do środowiska pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach prawa dla parametrów dopuszczalnych zanieczyszczeń; w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości substancji zanieczyszczających zainstalować odpowiednie systemy podczyszczające.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

100. uchyla pkt 1.2.127. ww. decyzji:

Prace wstępne, przygotowawcze i budowlane oraz transport materiałów budowlanych w rejonie terenów chronionych akustycznie prowadzić w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych technologicznie i organizacyjnie, dopuszcza się pracę w porze nocnej, tj. w godzinach od 22:00 do 6:00.

i w tym zakresie orzeka:

1. Na etapie prowadzenia naziemnych prac wstępnych, przygotowawczych i budowlanych, przy wykorzystaniu maszyn, pojazdów i urządzeń zasilanych paliwami lub energią elektryczną, powodujących emisję dźwięku lub drgań, wzdłuż budowanej LK85 na odcinkach:

– 45+509 – 45+800 (tor prawy)	– 90+800 – 91+900 (tor prawy)
– 47+500 – 48+130 (tor prawy)	– 92+620 – 93+170 (tor prawy)
– 49+860 – 55+380 (tor prawy)	– 94+370 – 96+320 (tor prawy)
– 56+380 – 58+800 (tor prawy)	– 97+860 – 98+440 (tor prawy)
– 59+200 – 60+690 (tor prawy)	– 99+150 – 99+680 (tor prawy)
– 62+870 – 64+160 (tor prawy)	– 100+290 – 100+780 (tor prawy)
– 65+730 – 66+280 (tor prawy)	– 101+150 – 107+890 (tor prawy)
– 67+520 – 68+760 (tor prawy)	– 112+030 – 112+710 (tor prawy)
– 69+300 – 70+520 (tor prawy)	– 114+000 – 120+004 (tor prawy)
– 72+400 – 73+190 (tor prawy)	– 2+200 - 2+920 (tor prawy LK8511NE)
– 75+250 – 76+010 (tor prawy)	– 14+400 - 15+000 (tor prawy LK11)
– 77+000 – 82+930 (tor prawy)	– 0+870 – 1+400 (tor prawy LK8511NW)
– 86+430 – 87+670 (tor prawy)	– LK8517 (oba łączniki)
– 88+080 – 89+800 (tor prawy)	

a. zakazuje się prowadzenia prac przy użyciu maszyn i sprzętu emitujących dźwięk i drgania zasilanych energią:

- w porze nocy od 22:00 do 6:00 we wszystkie dni tygodnia,
- w niedziele i w dni ustawowo wolne od pracy.

b. dopuszcza się prowadzenie prac, o których mowa w lit. a, również w porze nocnej oraz w niedziele i w dniach ustawowo wolnych od pracy, jeżeli ich technologia wymaga zachowania ciągłości robót, tj.: układanie nawierzchni betonowej, asfaltowej, wykonywanie ustroju nośnego obiektów mostowych, odwadnianie wykopów budowlanych, itp., pod następującymi warunkami:

- przy zagwarantowaniu ciągłości pracy, tj. należy rozpocząć prace uciążliwe nie później niż o 21:00. W przypadku gdy konieczne jest rozpoczęcie prac w porze nocnej może mieć to miejsce nie wcześniej niż o 5:00.
- po uprzednim powiadomieniu, z minimum 7 dniowym wyprzedzeniem, mieszkańców terenów narażonych na hałas i wibracje, których elewacja budynku znajduje się w odległości do 100 m od miejsca planowanego prowadzenia robót, poprzez powiadomienie np. na ogrodzeniu budynku od strony wejścia, w skrzynce pocztowej, na tablicach informacyjnych lub w lokalnych sklepach o ile znajdują się ww. zasięgu.

- przy zastosowaniu na całej długości frontu robót przenośnych ekranów akustycznych, osłon lub obudów o izolacyjności akustycznej wynoszącej minimum 15 dB, o wysokości większej o co najmniej 1 m w stosunku do źródła hałasu i nie niższej niż 2 m, a w przypadku stacjonarnych źródeł hałasu: dodatkowo z zastosowaniem mat wibroakustycznych;

Dodatkowo wskazane wyżej prace wymagające ciągłości i polegające na palowaniu pod fundamenty obiektów budowlanych wykonywane w porze nocy należy prowadzić przy użyciu metody niewymagającej zagłębiania udarowego, np. metodą wgłębnego mieszania gruntu (DSM) lub metodą wwiercania pali (CFA). W ich przypadku nie stosować ograniczenia wskazanego w tiret drugie.

c. dopuszcza się pracę przez całą dobę:

- pomp odwadniających wykopy pod warunkiem zlokalizowania ich w odległości co najmniej 30 m od elewacji najbliższej zabudowy.,
- agregatów prądotwórczych przy zastosowaniu kontenera o kontenerach o izolacyjności akustycznej nie mniejszej niż 25 dB, pod warunkiem zlokalizowania ich w odległości co najmniej 100 m od elewacji najbliższej zabudowy.

2. Ograniczenia wskazane w pkt 1 w całości dotyczą wszystkich pozostałych przedsięwzięć na etapie prac wstępnych, przygotowawczych i budowlanych, towarzyszących budowie linii kolejowej nr 85, w przypadku, gdy w zasięg od budynku jest mniejszy niż 200 m.

101. uchyla pkt 1.2.129. ww. decyzji:

Prowadzić okresowe kontrole torów, a w przypadku stwierdzenia nierówności w planie i profilu wpływających na zwiększenie oddziaływań w zakresie drgań i hałasu prowadzić reprofilację i podbijanie torowiska.

i w tym zakresie orzeka:

Przed oddaniem przedsięwzięcia do użytkowania przeprowadzić reprofilację początkową polegającą na szlifowaniu szyn.

102. uchyla pkt 1.2.130. ww. decyzji:

W obrębie wylotów z tuneli zastosować rozwiązania w postaci pokrycia materiałem dźwiękochłonnym na ścianach tych wylotów oraz ścianach murów oporowych.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

103. uchyla pkt 1.3.1. ww. decyzji:

Inwestycję zrealizować w wariancie W31 przecinającym rezerwat w 16+350 kilometrze rzeki Rawka.

i w tym zakresie orzeka:

Inwestycję zrealizować w wariancie W31 przecinającym rezerwat w 16+350 kilometrze rzeki Rawka, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie punktu oznaczonego współrzędną X: 467754 Y: 580842 (wg PUWG 1992), tj. w km 57+606 LK85 (tor prawy).

104. uchyla pkt 1.3.2. ww. decyzji:

Wszelkie prace w granicach rezerwatu prowadzić pod nadzorem przyrodniczym.

i w tym zakresie orzeka:

Wszelkie prace w granicach rezerwatu prowadzić pod stałym nadzorem przyrodniczym składającym się ze specjalistów: fitosocjologa (podejmie on decyzje dotyczącą konieczności ewentualnego oznakowania płatów siedliska 6430 Ziołorośla nadrzeczne i granic rezerwatu), ichtiologa i teriologa.

105. uchyla pkt 1.4.1. ww. decyzji:

Na obszarach, na których linia kolejowa przecina korytarze migracyjne ptaków, siedliska łąkowe i żerowiska, zabrania się wykonywania ekranów akustycznych z materiałów przezroczystych. Dopuszcza się stosowanie przezroczystych ekranów akustycznych na obszarach zagrożenia kolizjami w sytuacjach związanych z bezpieczeństwem prowadzenia ruchu pojazdów kolejowych, np. w rejonie przejazdów kolejowo-drogowych. W przypadku konieczności zastosowania przezroczystych ekranów akustycznych należy wyposażyć je w następujące elementy: widoczne elementy konstrukcyjne; szeroką i widoczną górną krawędź; zwiększające ich widoczność, np.: pionowe pasy o jasnym kolorze, na całej powierzchni ekranów o szerokości 2 cm w odstępach co 10 cm lub poziome pasy o jasnym kolorze, na całej powierzchni ekranów o szerokości min. 0,3 cm w odstępach co 3 cm lub poziome pasy o min. szerokości 0,5 cm (zalecany 1 cm) w odstępach co 5 cm.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.**106. uchyla pkt 1.4.2. ww. decyzji:**

Zaprojektować przejścia dla zwierząt, z ogrodzeniem oraz płotkami ochronno-naprowadzającymi w następujących lokalizacjach i o następujących parametrach:

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
1	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	48+620	2 x 5 m x 8 m
2	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	48+620	2 x 5 m x 8 m
3	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+440	2 x 1,5 m x 1 m
4	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+450	2 x 1,5 m x 1 m
5	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+450	2 x 1,5 m x 1 m
6	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+785	2 x 1,5 m x 1 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometrąż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
7	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+790	2 x 1,5 m x 1 m
8	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+790	2 x 1,5 m x 1 m
9	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+545	2 x 1,5 m x 0,75 m
10	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+545	2 x 1,5 m x 0,75 m
11	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+550	2 x 1,5 m x 0,75 m
12	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	51+685	2 x 3,5 m x 4,5 m
13	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	51+685	2 x 3,5 m x 4,5 m
14	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+660	2 x 1,5 m x 0,75 m
15	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+660	2 x 1,5 m x 0,75 m
16	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+890	2 x 1,5 m x 5 m
17	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+890	2 x 1,5 m x 5 m
18	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	53+850	2 x 1,5 m x 0,75 m
19	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	53+850	2 x 1,5 m x 0,75 m
20	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	54+100	3 m x 8 m
21	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	54+105	3 m x 8 m
22	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	54+600	szer. ok. 50 m
23	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	55+400	2 x 1,5 m x 1 m
24	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	55+400	2 x 1,5 m x 1 m
25	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	56+050	2 x 3,5 m x 4 m
26	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	56+050	2 x 3,5 m x 4 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
27	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	56+945	1,5 m x 2 m
28	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	56+950	1,5 m x 2 m
29	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	57+600	2 x 5 m x 100 m
30	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	59+000	3,5 m x 6 m
31	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+565	1,5 m x 2 m
32	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+570	1,5 m x 2 m
33	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+750	1,5 m x 2 m
34	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+760	1,5 m x 2 m
35	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+770	1,5 m x 2 m
36	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+105	2 x 1,5 m x 1 m
37	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+110	2 x 1,5 m x 1 m
38	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+115	2 x 1,5 m x 1 m
39	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt zintegrowane z drogą	61+120	szer. ok. 40 m
40	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	61+545	1,5 m x 2 m
41	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	61+550	1,5 m x 2 m
42	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	61+850	szer. ok. 50 m
43	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+205	2 x 1,5 m x 0,75 m
44	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+210	2 x 1,5 m x 0,75 m
45	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+215	2 x 1,5 m x 0,75 m
46	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+565	2 x 3,5 m x 4 m
47	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+570	2 x 3,5 m x 4 m
48	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+575	2 x 3,5 m x 4 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
49	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	64+980	2 x 5 m x 10,5 m
50	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	64+980	2 x 5 m x 10,5 m
51	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	65+155	2 x 5 m x 12,5 m
52	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	65+155	2 x 5 m x 12,5 m
53	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	65+500	2 x 1,5 m x 0,75 m
54	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	65+500	2 x 1,5 m x 0,75 m
55	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	65+900	szer. ok. 40 m
56	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	67+750	2 x 1,5 m x 1 m
57	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	67+750	1,5 m x 2 m
58	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	68+360	2 x 5 m x 25 m
59	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	69+315	3,5 m x 10 m
60	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	69+320	3,5 m x 10 m
61	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	70+350	2 x 5 m x 20 m
62	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	70+920	2 x 3,5 m x 4 m
63	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	70+920	2 x 3,5 m x 4 m
64	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+345	2 x 4,5 m x 8 m
65	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+350	2 x 5,5 m x 8 m
66	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+355	2 x 4,5 m x 8 m
67	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	72+220	2 x 1,5 m x 1 m
68	LK85	PP	Przejście dla płazów	73+900	1,5 m x 1,5 m
69	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla	74+300	2 x 3,5 m x 4 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
			zwierząt średnich		
70	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+300	2 x 3,5 m x 4 m
71	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+980	2 x 3,5 m x 4 m
72	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+980	2 x 3,5 m x 4 m
73	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	75+405	2 x 1,5 m x 5 m
74	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	75+405	2 x 1,5 m x 5 m
75	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	76+445	2 x 3,5 m x 4 m
76	LK85	PP	Przejście dla płazów	76+945	1,5 m x 1,5 m
77	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+530	2 x 1,5 m x 5,4 m
78	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+535	2 x 1,5 m x 5,4 m
79	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+540	2 x 1,5 m x 5,4 m
80	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	78+190	2 x 1,5 m x 4 m
81	LK85	PP	Przejście dla płazów	78+895	1,5 m x 1,5 m
82	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	80+460	2,5 m x 12 m
83	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	81+755	2 x 1,5 m x 0,75 m
84	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	82+515	2 x 1,5 m x 1 m
85	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	82+650	2 x 1,5 m x 1 m
86	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	83+275	2 x 1,5 m x 6 m
87	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	84+080	szer. ok. 53 m
88	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	84+850	1,5 m x 2 m
89	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+090	2 x 3,5 m x 4 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
90	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+100	2 x 3,5 m x 4 m
91	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+110	2 x 3,5 m x 4 m
92	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+330	2 x 1,5 m x 4 m
93	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+335	2 x 1,5 m x 5,5 m
94	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+340	2 x 1,5 m x 5,5 m
95	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	89+250	1,5 m x 2 m
96	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	91+320	2 x 3,5 m x 6 m
97	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	91+320	2 x 3,5 m x 5 m
98	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	92+540	2 x 3,5 m x 4 m
99	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	93+270	1,5 m x 2 m
100	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	93+275	1,5 m x 2 m
101	LK85	PP	Przejście dla płazów	93+845	1,5 m x 1,5 m
102	LK85	PP	Przejście dla płazów	93+850	1,5 m x 1,5 m
103	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	94+650	2 x 5 m x 20 m
104	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	97+960	1,5 m x 2 m
105	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	99+300	1,5 m x 2 m
106	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	99+630	szer. ok. 40 m
107	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	100+350	1,5 m x 2 m
108	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	101+100	1,5 m x 2 m
109	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	101+440	2 x 3,5 m x 6 m
110	LK85	PP	Przejście dla płazów	104+115	1,5 m x 1,5 m
111	LK85	PP	Przejście dla płazów	104+120	2 m x 2 m
112	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	104+950	2 x 1,5 m x 6 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
113	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	104+950	2 x 1,5 m x 4 m
114	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	104+960	2 x 1,5 m x 4 m
115	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	105+950	1,5 m x 2 m
116	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	108+200	2 x 3,5 m x 4 m
117	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	108+200	2 x 3,5 m x 4 m
118	LK85	PDd	Przejście dolne dla dużych zwierząt	109+150	5 m x 26 m
119	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	110+025	1,5 m x 2 m
120	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	110+030	1,5 m x 2 m
121	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	111+025	2 x 5 m x 8 m
122	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	111+580	2 x 1,5 m x 4,5 m
123	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	113+200	2 x 1,5 m x 5 m
124	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	113+200	2 x 1,5 m x 5 m
125	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	114+770	2 x 1,5 m x 0,75 m
126	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	114+960	2 x 1,5 m x 1 m
127	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+080	2 x 1,5 m x 1 m
128	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+115	2 x 1,5 m x 1 m
129	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+130	2 x 1,5 m x 1 m
130	LK85	PP	Przejście dla płazów	116+270	1,5 m x 1,5 m
131	LK8511	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	13+150	1,5 m x 2 m
132	LK8511	PSg	Przejście górne dla średnich zwierząt	4+260	szer. ok. 35 m
133	LK8511NE	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	2+950	2 x 5 m x 20 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometrąż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
134	LK8511NE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+250	2 x 1,5 m x 0,75 m
135	LK8511NE	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+250	2 x 1,5 m x 0,75 m
136	LK8511SE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+065	2 x 1,5 m x 0,75 m
137	LK8511SE	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+065	2 x 1,5 m x 0,75 m
138	LK8511SE	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	2+950	2 x 5 m x 20 m
139	LK8511SE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+730	2 x 1,5 m x 0,75 m
140	LK8511SW	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	1+050	2 x 5 m x 15 m
141	LK8511SW	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych i średnich	1+700	2 x 5 m x 20 m
142	LK8511SW	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	2+650	3 m x 10 m
143	LK8517	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+950	2 x 1,5 m x 1 m

gdzie n – liczba skrajni w przejściu (spełniających wymagania dla zwierząt), h – wysokość, b – szerokość przejścia.

Ww. przejścia dla zwierząt zaprojektować z uwzględnieniem następujących wytycznych:

- stosunek szerokości do długości przejść górnych o wartości 0,8 lub większej,
- maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść przejść górnych o wartości ok. 15%,
- minimalny współczynnik ciasnoty: przejścia dolne dla dużych zwierząt – 1,5, przejścia dolne dla średnich zwierząt – 0,7, przejścia dolne dla małych zwierząt – 0,07.

i w tym zakresie orzeka:

Zaprojektować i wykonać przejścia dla zwierząt o następujących parametrach:

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometrąż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
1	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	48+620	2 x 5 m x 8 m
2	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	48+620	2 x 5 m x 8 m
3	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+440	2 x 1,5 m x 1 m
4	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+450	2 x 1,5 m x 1 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometr	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
5	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	49+450	2 x 1,5 m x 1 m
6	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+785	2 x 1,5 m x 1 m
7	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+790	2 x 1,5 m x 1 m
8	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	50+790	2 x 1,5 m x 1 m
9	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+545	2 x 1,5 m x 0,75 m
10	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+545	2 x 1,5 m x 0,75 m
11	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	51+550	2 x 1,5 m x 0,75 m
12	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	51+685	2 x 3,5 m x 4,5 m
13	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	51+685	2 x 3,5 m x 4,5 m
14	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+660	2 x 1,5 m x 0,75 m
15	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+660	2 x 1,5 m x 0,75 m
16	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+890	2 x 1,5 m x 5 m
17	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	52+890	2 x 1,5 m x 5 m
18	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	53+850	2 x 1,5 m x 0,75 m
19	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	53+850	2 x 1,5 m x 0,75 m
20	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	54+100	3 m x 8 m
21	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	54+105	3 m x 8 m
22	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	54+600	szer. ok. 50 m
23	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	55+400	2 x 1,5 m x 1 m
24	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	55+400	2 x 1,5 m x 1 m
25	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	56+050	2 x 3,5 m x 4 m
26	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	56+050	2 x 3,5 m x 4 m
27	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	56+945	1,5 m x 2 m
28	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	56+950	1,5 m x 2 m
29	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	57+600	2 x 5 m x a*
30	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	59+000	3,5 m x 6 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometr	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
31	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+565	1,5 m x 2 m
32	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+570	1,5 m x 2 m
33	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+750	1,5 m x 2 m
34	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+760	1,5 m x 2 m
35	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	59+770	1,5 m x 2 m
36	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+105	2 x 1,5 m x 1 m
37	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+110	2 x 1,5 m x 1 m
38	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	60+115	2 x 1,5 m x 1 m
39	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt zintegrowane z drogą	61+120	szer. ok. 40 m
40	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	61+545	1,5 m x 2 m
41	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	61+550	1,5 m x 2 m
42	LK85	Es	Estakada z funkcją przejścia dolnego dla dużych zwierząt	61+950	5 m x a*
43	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+205	2 x 1,5 m x 0,75 m
44	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+210	2 x 1,5 m x 0,75 m
45	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	62+215	2 x 1,5 m x 0,75 m
46	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+565	2 x 3,5 m x 4 m
47	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+570	2 x 3,5 m x 4 m
48	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	62+575	2 x 3,5 m x 4 m
49	LK85	WK-s	Wiadukt kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	64+700	2 x 3,5 m x 3 m
50	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	64+980	2 x 5 m x 10,5 m
51	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	64+980	2 x 5 m x 10,5 m
52	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	65+155	2 x 5 m x 12,5 m
53	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	65+155	2 x 5 m x 12,5 m
54	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	65+500	2 x 1,5 m x 0,75 m
55	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	65+500	2 x 1,5 m x 0,75 m
56	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	65+900	szer. ok. 40 m
57	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	67+750	2 x 1,5 m x 1 m
58	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	67+750	1,5 m x 2 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometrąż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
59	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	68+360	2 x 5 m x 25 m
60	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	69+315	3,5 m x 10 m
61	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	69+320	3,5 m x 10 m
62	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	70+350	2 x 5 m x 20 m
63	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	70+920	2 x 3,5 m x 4 m
64	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	70+920	2 x 3,5 m x 4 m
65	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+345	2 x 4,5 m x 8 m
66	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+350	2 x 5,5 m x 8 m
67	LK85	MD-d	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	71+355	2 x 4,5 m x 8 m
68	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	72+220	2 x 1,5 m x 1 m
69	LK85	PP	Przejście dla płazów	73+900	1,5 m x 1,5 m
70	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+300	2 x 3,5 m x 4 m
71	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+300	2 x 3,5 m x 4 m
72	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+980	2 x 3,5 m x 4 m
73	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	74+980	2 x 3,5 m x 4 m
74	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	75+405	2 x 1,5 m x 5 m
75	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	75+405	2 x 1,5 m x 5 m
76	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	76+445	2 x 3,5 m x 4 m
77	LK85	PP	Przejście dla płazów	76+945	1,5 m x 1,5 m
78	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+530	2 x 1,5 m x 5,4 m
79	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+535	2 x 1,5 m x 5,4 m
80	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	77+540	2 x 1,5 m x 5,4 m
81	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	78+190	2 x 1,5 m x 4 m
82	LK85	PP	Przejście dla płazów	78+895	1,5 m x 1,5 m
83	LK85	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	80+460	2,5 m x 12 m
84	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	81+755	2 x 1,5 m x 0,75 m
85	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla	82+515	2 x 1,5 m x 1 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometrąż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
			zwierząt małych		
86	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	82+650	2 x 1,5 m x 1 m
87	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	83+275	2 x 1,5 m x 6 m
88	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	84+080	szer. ok. 53 m
89	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	84+850	1,5 m x 2 m
90	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+090	2 x 3,5 m x 4 m
91	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+100	2 x 3,5 m x 4 m
92	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	86+110	2 x 3,5 m x 4 m
93	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+330	2 x 1,5 m x 4 m
94	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+335	2 x 1,5 m x 5,5 m
95	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	86+340	2 x 1,5 m x 5,5 m
96	LK85	WK-s	Wiadukt kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	88+755	2 x 3,5 m x 3 m
97	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	89+250	1,5 m x 2 m
98	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	91+320	2 x 3,5 m x 6 m
99	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	91+320	2 x 3,5 m x 5 m
100	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	92+540	2 x 3,5 m x 4 m
101	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	93+270	1,5 m x 2 m
102	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	93+275	1,5 m x 2 m
103	LK85	PP	Przejście dla płazów	93+845	1,5 m x 1,5 m
104	LK85	PP	Przejście dla płazów	93+850	1,5 m x 1,5 m
105	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	94+650	2 x 5 m x 20 m
106	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	97+960	1,5 m x 2 m
107	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	99+300	1,5 m x 2 m
108	LK85	PDg	Przejście górne dla dużych zwierząt	99+630	szer. ok. 40 m
109	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	100+350	1,5 m x 2 m
110	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	101+100	1,5 m x 2 m
111	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	101+440	2 x 3,5 m x 6 m
112	LK85	PP	Przejście dla płazów	104+115	1,5 m x 1,5 m
113	LK85	PP	Przejście dla płazów	104+120	2 m x 2 m
114	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	104+950	2 x 1,5 m x 6 m
115	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla	104+950	2 x 1,5 m x 4 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometr	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
			zwierząt małych		
116	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	104+960	2 x 1,5 m x 4 m
117	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	105+950	1,5 m x 2 m
118	LK85	MK-s	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	108+200	2 x 3,5 m x 4 m
119	LK85	MD-s	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt średnich	108+200	2 x 3,5 m x 4 m
120	LK85	PDd	Przejście dolne dla dużych zwierząt	109+150	5 m x 26 m
121	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	110+025	1,5 m x 2 m
122	LK85	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	110+030	1,5 m x 2 m
123	LK85	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	111+025	2 x 5 m x 8 m
124	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	111+580	2 x 1,5 m x 4,5 m
125	LK85	MK-m	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	113+200	2 x 1,5 m x 5 m
126	LK85	MD-m	Most drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	113+200	2 x 1,5 m x 5 m
127	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	114+770	2 x 1,5 m x 0,75 m
128	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	114+960	2 x 1,5 m x 1 m
129	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+080	2 x 1,5 m x 1 m
130	LK85	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+115	2 x 1,5 m x 1 m
131	LK85	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	116+130	2 x 1,5 m x 1 m
132	LK85	PP	Przejście dla płazów	116+270	1,5 m x 1,5 m
133	LK8511	PMd	Przejście dolne dla małych zwierząt	13+150	1,5 m x 2 m
134	LK8511	PSg	Przejście górne dla średnich zwierząt	4+260	szer. ok. 35 m
135	LK8511NE	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	2+950	2 x 5 m x 20 m
136	LK8511NE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+250	2 x 1,5 m x 0,75 m
137	LK8511NE	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+250	2 x 1,5 m x 0,75 m
138	LK8511SE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+065	2 x 1,5 m x 0,75 m
139	LK8511SE	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+065	2 x 1,5 m x 0,75 m
140	LK8511SE	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych	2+950	2 x 5 m x 20 m
141	LK8511SE	OP-m	Przepust kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	3+730	2 x 1,5 m x 0,75 m
142	LK8511SW	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla	1+050	2 x 5 m x 15 m

L.p.	Linia	Kod	Obiekt	Orientacyjny kilometraż	Minimalne zapewnione przejście dla zwierząt (n x h x b)*
			zwierząt dużych		
143	LK8511SW	MK-d	Most kolejowy z funkcją przejścia dla zwierząt dużych i średnich	1+700	2 x 5 m x 20 m
144	LK8511SW	PSd	Przejście dolne dla średnich zwierząt	2+650	3,5 m x 10 m
145	LK8517	OP-m	Przepust drogowy z funkcją przejścia dla zwierząt małych	2+950	2 x 1,5 m x 1 m

*: n – liczba skrajni w przejściu (spełniających wymagania dla zwierząt), h – wysokość, b – szerokość przejścia, a – szerokość strefy przeznaczonej dla zwierząt pod estakadą spełniająca parametr 5 m wysokości nie może być mniejsza niż 70% całkowitej szerokości światła poziomego obiektu.

Ww. przejścia dla zwierząt wykonać z uwzględnieniem następujących wytycznych:

- a) stosunek szerokości do długości przejść górnych o wartości 0,8 lub większej;
- b) maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść przejść górnych o wartości ok. 15%;
- c) minimalny współczynnik ciasnoty: przejścia dolne dla dużych zwierząt – 1,5, przejścia dolne dla średnich zwierząt – 0,7, przejścia dolne dla małych zwierząt – 0,07;
- d) w przypadku przejść dla małych zwierząt zintegrowanych z ciekami:
  - należy wyposażyć je w obustronne suche półki o minimalnej szerokości 0,5 m, położone powyżej poziomu wody średniej,
  - półki przykryć gruntem rodzimym i płynnie połączyć z przyległym terenem oraz zintegrować z systemem ochronno-naprowadzającym;
- e) dna przejść dla płazów niezintegrowane z ciekami należy pokryć wyrównaną warstwą gleby o dużych zdolnościach retencjonowania (np. gleby organicznej);
- f) w obszarze naprowadzania zwierząt do przejścia wszystkie drogi dodatkowe/równoległe pod lub nad którymi nie zostały zaplanowane przejścia dla zwierząt (drogi w obszarze najść i po 50 m w każdą stronę od krawędzi przejścia) wypłaszczyć do nachylenia 1:3 i wykonać z kruszywa lub jako gruntowe;
- g) na przejściach dolnych i górnych dla zwierząt należy zaprojektować ekrany przeciwołnieniowe drewniane lub z kompozytu drewnopochodnego z wypełnieniem (pochłaniające), zgodnie z następującymi wytycznymi:
  - minimalna wysokość 220 cm,
  - w przypadku przejść dolnych ekrany mają zostać usytuowane powyżej całego przejścia oraz na odcinku ciągu komunikacyjnego na długości minimum 50 m w obu kierunkach (za wyjątkiem miejsc, gdzie zostaną zaprojektowane ekrany akustyczne),
  - w przypadku przejść górnych ekrany mają zostać usytuowane na zewnętrznych krawędziach obiektów i krawędzi nasypów najść oraz po 50 m od końca nasypów w obu kierunkach (za wyjątkiem miejsc, gdzie zostaną zaprojektowane ekrany akustyczne),

- w przypadku lokalizowania ekranów przeciwośluszeniowych drewnianych na skarpach, zaleca się montowanie słupów nośnych pod kątem dostosowanym do nachylenia skarpy;
- h) należy zastosować stałe wygradzenia ochronno-naprowadzające na długości minimum 100 m w każdą stronę od obiektów pełniących funkcję przejść dla małych zwierząt. Wygradzenia ochronno-naprowadzające należy wykonać według poniższych wytycznych:
- jako pełne wygradzenia z trwałego betonu lub siatki stalowej o wymiarach oczek 0,5 x 0,5 cm, stanowiące konstrukcję zintegrowaną z ogrodzeniem głównym,
  - wysokość ponad poziom gruntu powinna wynosić minimum 50 cm,
  - należy je wkopać w grunt na głębokość minimum 30 cm,
  - w części górnej powinny mieć przewieszkę o długości minimum 10 cm odgiętą na zewnątrz od wygradzonego obiektu pod kątem 45-90°,
  - zakończenia wygradzeń powinny mieć wykonane tzw. zawrotki, tj. zakończenia w kształcie litery C lub U,
  - powinny być szczelnie połączone z przycółkami obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść i przepustów dla zwierząt,
  - w pasie terenu o szerokości 80 cm przed wygradzeniami nie należy wysiewać roślin, które mogą utrudniać naprowadzanie zwierząt na przejścia lub umożliwiać zwierzętom wspinanie się na ogrodzenia;
- i) wszystkie rowy przecinające powierzchnię przejść dla małych zwierząt i przepustów dla płazów oraz strefy naprowadzania na nie płazów, należy skanalizować (zarurować), w przypadku braku takiej możliwości przykryć. Przykrycia wykonać z płyt betonowych pokrytych warstwą gruntu rodzimego, w taki sposób aby nie wystawały one ponad poziom terenu;
- j) w przypadku pozostałych przejść (dla zwierząt średnich i dużych), przy projektowaniu rowów, w pierwszej kolejności zastosować rozwiązania z podpunktu i); przy braku takiej możliwości dopuszcza się zastosowanie nachylenia skarp rowów w stosunku co najmniej 1:2,5. W przypadku konieczności umacniania koryt i skarp rowów, umocnienia wykonać z wykorzystaniem metod i materiałów naturalnych, np. roślinności stabilizującej lub luźnego narzutu kamiennego o zmiennym uziarnieniu;
- k) w otoczeniu przejść należy zapewnić występowanie karp korzeniowych oraz głązów, pojedynczo lub w grupach;
- l) wszystkie zbiorniki retencyjne zlokalizować w wygradzonym terenie kolejowym w odległości co najmniej 50 m od zewnętrznych krawędzi najść na przejścia dla zwierząt małych oraz 100 m od zewnętrznych krawędzi przejść dla zwierząt średnich i dużych. W przypadku braku możliwości zachowania wskazanych odległości ze względów technicznych, wygradzenie główne w rejonie zbiornika poprowadzić w sposób łagodny (bez załamania i ostrych kątów), niedezorientujący zwierząt oraz pozwalający na ich łatwe przemieszczanie się w kierunku przejścia;
- m) nasadzenia naprowadzające na przejścia dla zwierząt małych, średnich i dużych należy zaprojektować w następujący sposób:

- przy przejściach dla małych zwierząt roślinność naprowadzającą (drzewa i krzewy) w formie ciągłych lub przerywanych pasów należy zorientować pod kątem ostrym względem osi przejścia;
  - przy przejściach dla średnich zwierząt roślinność należy prowadzić na długości minimum 100 m od przyczółków przejść i formować w postaci gęstych dwurzędowych nasadzeń krzewów (średnio- i wysokopiennych) oraz drzew, w więźbie nieregularnej, które będą łączyć się w sposób płynny z nasadzeniami występującymi w obrębie przejścia dla zwierząt;
  - charakter i strukturę roślinności należy dostosować do gatunków występujących w otoczeniu przejścia, wykorzystując do nasadzeń jedynie gatunki rodzime. Skład gatunkowy wraz ze sposobem przygotowania gruntu pod nasadzenia zostanie określony przez specjalistów dendrologa i teriologa;
  - należy zapewnić odpowiednie warunki wegetacji roślin: zapobiegać skutkom niekorzystnych warunków atmosferycznych (np. wysychanie, wrywanie, zalewanie) oraz zabezpieczać drzewa i krzewy przed zgryzaniem (np. przez tymczasowe obszarowe wygrodenie siatką);
- n) przy ewentualnych nasadzeniach w obrębie przejścia dla zwierząt w obrębie doliny Rawki powinno się uwzględnić gatunki rodzime drzew i krzewów uwzględniające warunki siedliskowe, w tym również gatunki charakterystyczne dla łągów;
- o) zagospodarowanie przejść górnych, należy wykonać przy udziale specjalisty dendrologa i teriologa, kierując się następującymi wytycznymi:
- powierzchnię przejścia należy pokryć glebą z warstwą urodzajną, umożliwiającą sukcesję roślinności, której nie należy kosić,
  - wzdłuż obu krawędzi przejścia wprowadzić roślinność w formie liniowej, złożoną z gatunków drzewiastych,
  - na całej powierzchni wprowadzić nasadzenia krzewów w formie skupień, w których muszą znaleźć się też gatunki zimozielone,
  - na powierzchni przejścia należy wprowadzić struktury w postaci głązów, karp korzeniowych, kłód, drewna, konarów itp., rozmieszczone w układzie wielorzędowym,
  - skład gatunkowy należy dostosować do gatunków występujących w otoczeniu przejścia, wykorzystując do nasadzeń jedynie gatunki rodzime;
- p) należy stworzyć siedliska pomostowe pomiędzy przejściami górnymi na autostradzie A2, a przejściami górnymi w km linii kolejowej LK85: 61+850, 65+900, 84+080, przy udziale specjalisty dendrologa i teriologa. Przedmiotowe siedliska należy zaprojektować w taki sposób, aby stworzyły one korytarz umożliwiający swobodną migrację zwierząt pomiędzy przejściami. Ponadto należy zapewnić różnego rodzaju struktury (w postaci karp korzeniowych, stert kamieni, głązów itp.) umożliwiające ukrycie się mniejszym zwierzętom. W przypadku przejścia w km 65+900 od strony zachodniej, należy zaprojektować szczelny szpaler roślinności (pomiędzy przejściem nad autostradą A2, a linią kolejową LK85) uniemożliwiający przemieszczanie się zwierząt w tamtą stronę;

- q) sadzonki wykorzystane do nasadzeń powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku. System korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty. Sadzonki nie mogą być uszkodzone. Sadzonki drzew użyte do nasadzeń w pobliżu przejść dla zwierząt dużych i średnich powinny mieć wysokość co najmniej 1,5 m (korona na wysokości co najmniej 1 m) oraz co najmniej 8 cm obwodu mierzonego na wysokości 1 m;
- r) monitoring udatności nasadzeń oraz ewentualne uzupełnienia lub zabiegi pielęgnacyjne, należy wykonać zgodnie z informacjami zawartymi w punkcie 1.4.5.

107. uchyła pkt 1.4.3. ww. decyzji:

Wykonać ogrodzenie linii kolejowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą z siatki stalowej o wysokości części nadziemnej 2,5 m. Oczka siatki powinny posiadać zmienną wielkość zmniejszającą się ku dołowi. Na całej długości ogrodzenie należy zakopać pod powierzchnię ziemi na głębokość min. 30 cm, co zapewni stałą ciągłość szczelności ogrodzenia. Aby zapewnić szczelność ogrodzenia oraz łagodne naprowadzenie zwierząt na przejścia należy je lokalizować przy podstawach nasypów i skarp oporowych tak, aby szczelnie łączyły się z krawędzią przyczółków przejść dolnych. W przypadku przepustów dla małych zwierząt ogrodzenie podstawowe powinno przechodzić bezpośrednio ponad jego wylotem. Ogrodzenie powinno płynnie łączyć się z ekranami akustycznymi lub przeciwoślusniowymi.

i w tym zakresie orzeka:

Wykonać ogrodzenie linii kolejowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą z siatki stalowej o wysokości części nadziemnej 2,5 m. Oczka siatki powinny posiadać zmienną wielkość zmniejszającą się ku dołowi. Dopuszczalne jest zastosowanie siatki o stałych wymiarach oczek 5x5 cm. Na całej długości ogrodzenie należy zakopać pod powierzchnię ziemi na głębokość min. 30 cm, co zapewni stałą ciągłość szczelności ogrodzenia. Aby zapewnić szczelność ogrodzenia oraz łagodne naprowadzenie zwierząt na przejścia należy je lokalizować przy podstawach nasypów i skarp oporowych tak, aby szczelnie łączyły się z krawędzią przyczółków przejść dolnych. W przypadku przepustów dla małych zwierząt ogrodzenie podstawowe powinno przechodzić bezpośrednio ponad jego wylotem. Ogrodzenie powinno płynnie łączyć się z ekranami akustycznymi lub przeciwoślusniowymi.

108. uchyła pkt 1.4.4. ww. decyzji:

Przejścia dla zwierząt zagospodarować w następujący sposób:

- a) przejścia dla płazów należy wyposażyć w konstrukcje ochronno-naprowadzające, które będą łączyć się z czołami przepustów/przejęć w sposób płynny i uniemożliwiający przedostanie się zwierząt na teren kolejowy; dodatkowo, aby ograniczyć śmiertelność płazów, w miejscach ich występowania w rejonie analizowanej linii kolejowej, należy zastosować płotki herpetologiczne, w postaci siatki dogęszczającej ogrodzenie główne lub inne dedykowane rozwiązania np.: płyt polimerowych pełnych, murków, prefabrykatów betonowych lub siatki metalowej o oczkach nie większych niż 0,5 x 0,5 cm, o wysokości nie mniejszej niż 0,5 m od poziomu terenu; płotki należy wkopać w ziemię na głębokość min. 30 cm; górna część konstrukcji winna być wygięta w kierunku przeciwnym niż tory na szerokości około 5-10 cm, pod kątem 45-90°, a zewnętrzne

końce systemów, w miejscach nienaprowadzających do przejść/przepustów, winny być uformowane w kształcie litery „U”, powodując zmianę kierunku ruchu zwierząt; konstrukcje ochronno-naprowadzające winny łączyć się z czołami przepustów/przejść w sposób płynny i uniemożliwiający przedostanie się zwierząt na teren kolejowy,

- b) na wskazanych odcinkach, tj. w miejscach aktywności płazów, zaprojektować ochronne wygrodenia herpetologiczne – stałe płotki herpetologiczne, w postaci siatki dogęszczającej ogrodzenia głównego lub inne dedykowane rozwiązania, np. płotki, murki, płyty,

L.p.	LK	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona lewa [ok.]	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona prawa [ok.]
1	85	45+510 do 45+720	45+510 do 45+720
2	85	48+500 do 49+630	48+500 do 49+460
3	85	50+100 do 50+400	50+100 do 50+400
4	85	-	50+640 do 50+910
5	85	-	51+460 do 51+670
6	85	51+700 do 52+100	51+700 do 52+100
7	85	-	52+550 do 52+650
8	85	-	52+750 do 53+100
9	85	53+200 do 54+900	53+200 do 54+900
10	85	55+150 do 55+600	55+300 do 55+600
11	85	56+200 do 65+730	56+200 do 65+880
12	8511NE	-	1+280 do 2+400
13	8511NE	-	3+900 do 4+100
14	8511SE	1+600 do 2+900	-
15	8511SE	3+720 do 3+850	-
16	8511SW	1+150 do 1+400	-
17	8511SW	-	2+180 do 2+600
18	8511SW	2+910 do 3+110	-
19	8511NW	1+500 do 2+360	-
20	8511NW	2+800 do 3+100	-
21	8511NW	3+200 do 3+400	-
22	85	67+450 do 70+780	67+450 do 70+630
23	85		71+380 do 71+620
24	85	72+280 do 74+700	72+280 do 74+700
25	85	74+980 do 75+100	-
26	85	75+300 do 75+550	-
27	85	76+300 do 78+400	76+300 do 78+400
28	85	78+640 do 79+200	78+640 do 79+520
29	85	80+470 do 80+700	80+470 do 80+700
30	85	81+760 do 81+890	-
31	85	83+840 do 83+950	-

L.p.	LK	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona lewa [ok.]	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona prawa [ok.]
32	85	-	84+600 do 84+840
33	85	-	85+910 do 86+170
34	85	86+260 do 86+500	86+260 do 86+500
35	85	-	87+810 do 87+930
36	85	-	88+570 do 88+730
37	85	-	91+100 do 91+500
38	85	-	92+360 do 93+000
39	85	93+120 do 93+350	93+ 160 do 93+260
40	85	93+400 do 94+000	93+400 do 94+000
41	85	94+350 do 95+450	94+350 do 95+080
42	85	96+870 do 97+120	-
43	85	98+700 do 98+800	-
44	85	99+000 do 101+860	99+000 do 101+860
45	85	103+940 do 104+780	104+040 do 104+330
46	85	-	105+480 do 106+300
47	85	108+050 do 108+200	-
48	85	-	109+000 do 109+130
49	85	-	109+240 do 109+360
50	85	109+700 do 111+950	109+700 do 111+950
51	85	112+300 do 112+800	-
52	85	112+900 do 113+270	112+900 do 113+280
53	85	117+000 do 117+100	-

- c) w przypadku, gdy na wyżej wskazanych odcinkach projektowane jest szczelne ogrodzenie naprowadzające przy przejściach dla płazów, nie ma konieczności projektowania dodatkowych zabezpieczeń. Miejsca ewentualnego łączenia płotków naprowadzających i płotków ochronnych muszą być szczelne,
- d) ogrodzeniem dogęszczającym zabezpieczyć również bramy i furtki w ogrodzeniu głównym, odcinki linii na wysokości zbiorników retencyjnych/ infiltracyjnych, odcinki linii na wysokości zbiorników kompensacyjnych; niejasności związane ze sposobem montażu i połączeń wygradzeń dogęszczających z innymi obiektami powinny być konsultowane z herpetologiem oraz na etapie eksploatacji inwestycji z herpetologiem prowadzącym monitoring porealizacyjny; ogrodzeniem dogęszczającym zabezpieczyć również odcinki na wysokości zbiorników kompensacyjnych, których dokładna lokalizacja zostanie ustalona na etapie projektu budowlanego i ponownej oceny oddziaływania na środowisko,
- e) zbiorniki retencyjne i infiltracyjne zaprojektować w taki sposób, aby nie stanowiły pułapki dla zwierząt. Zbiorniki zaprojektować z założeniem, że czas ich opróżniania wynosić będzie maksymalnie 24 godziny. Zbiorniki wygradzić ogrodzeniem głównym, dzięki czemu ograniczony zostanie dostęp dla małych, średnich i dużych zwierząt.

Zbiorniki zaprojektować jako dostępne dla płazów, jednak niestanowiące pułapki – na około 25% długości linii brzegowej nachylenie skarp zbiornika zaprojektować nie większe niż 1:2. Zbiornik i skarpa – jej nachylenie jak i wykonanie – nie mogą stanowić pułapki dla płazów; zadarnienie skarp należy wykonać poprzez obsiew, nie dopuszcza się możliwości stosowania darni z rolki na podkładzie z polimerów/geosiatki; w pierwszej kolejności należy zmniejszyć nachylenie skarp ukierunkowanych na zewnątrz linii kolejowej; w przypadku gdy konstrukcja zbiornika nie pozwala na spełnienie warunku dotyczącego nachylenia, w wyjątkowych przypadkach dopuszcza się przyjęcie nachylenia w przedziale 1:1,5 – 1:2 pod warunkiem, że głębokość oraz pokrycie powierzchni skarpy zbiornika pozwalają na wydostanie się z niego zwierząt; w przypadku zbiorników o skarpach betonowych, niezadarnionych należy zapewnić nachylenie skarpy nie większe niż 1:2,5; opracowanie właściwego rozwiązania w każdym takim przypadku należy skonsultować z herpetologiem,

- f) linię LK85 oraz łącznice na wysokości dolnych i górnych przejść dla zwierząt wyposażyć w ekrany przeciwośnieniowe o wysokość min. 2,20 m. Ekrany winny składać się ze słupów stalowych oraz wypełnienia np. z kompozytu drewnopochodnego, aby ograniczyć w maksymalnym stopniu odbijanie światła od ich powierzchni. Ekrany usytuować:
- na przejściach górnych – na zewnętrznych krawędziach obiektów i nasypów najść oraz po 50 m w obie strony od ich krawędzi,
  - na przejściach dolnych – powyżej przejścia (wzdłuż torów) oraz na odcinku co najmniej 50 m od jego krawędzi, w obu kierunkach,
- g) w przypadku braku lokalizacji przejścia dla zwierząt na drodze dodatkowej/równoległej, skarpy dróg w świetle najść do przejść i przepustów dla zwierząt wypłaszczyć do nachylenia 1:3; drogi w obszarze najść i po 50 m w każdą stronę od krawędzi przejścia należy wykonać z kruszywa/jako gruntowe, dzięki czemu nie będą stanowiły bariery fizycznej/psychologicznej dla migrujących zwierząt,
- h) przepusty zintegrowane z ciekami, pełniące funkcje przejść dla zwierząt wyposażyć w suche, obustronne ławy lub półki szerokości min. 0,5 m każda oraz wysokości od półki do spodu konstrukcji min. 1,5 m umożliwiające przejście zwierząt wzdłuż przepustu na drugą stronę; ławy wykonać powyżej poziomu wody tak, aby woda przepływająca przez przepust nie powodowała utrudnień w przechodzeniu; powierzchnię ław i półek wypełnić naturalnym podłożem, np. ziemną z możliwie dużym wykorzystaniem gruntu rodzimego; przepust zintegrować z systemem ochronno-naprowadzającym umożliwiającym dostanie się na przejścia,
- i) zaprojektować zagospodarowanie zielenią przy przejściach dla zwierząt:
- w strefie przeznaczonej dla zwierząt umieścić karpy korzeniowe, kłody oraz większe głazy. W świetle przejścia wzdłuż dróg zintegrowanych z obiektem nie należy lokalizować rowów odwodnieniowych, a jeśli występują to powinny być one możliwie płytkie z ziemnymi skarpami o małym nachyleniu (minimum 1:3);
  - zbiorniki retencyjne nie powinny stanowić przeszkody dla migrujących zwierząt; lokalizację i kształt zbiorników retencyjnych należy wyznaczyć w sposób, który

zapewni, że nie będą one kolidowały z najściem na przejścia dla zwierząt i nie będą zaburzały funkcjonalności przejścia; w przypadku gdy wygrodenie linii kolejowej w rejonie zbiornika prowadzone jest po jego obrysie tworząc ostre załamania, mogące utrudniać zwierzętom przemieszczającym się wzdłuż ogrodzenia dojście do przejść dla zwierząt, powinno zachować się odległość około 50 m od krawędzi najść na przejście; w przypadku, gdy zbiornik jest zlokalizowany w bliższej odległości od najścia, należy wygrodenie w rejonie zbiornika poprowadzić w sposób łagodny, niedezorientujący zwierząt oraz pozwalający na ich łatwe przemieszczanie się oraz na odpowiednie zagospodarowanie przejścia/ obsadzenie roślinnością naprowadzającą; powyższe wytyczne nie dotyczą przypadku lokalizowania zbiorników wewnątrz układu komunikacyjnego – między projektowaną linią kolejową a drogą, gdy dla obu ciągów przewidziano przejścia dla zwierząt – w tej sytuacji należy zapewnić stosowne zabezpieczenia np. ogrodzenia, aby zbiorniki nie stanowiły pułapek dla zwierząt;

- ilość i rozmieszczenie sadzonek przy przejściach dla zwierząt, w tym przepustach, zaprojektować w sposób pozwalający, by zieleń pełniła funkcję naprowadzającą, wabiącą, ochronną, przed warunkami atmosferycznymi i drapieżnikami, jak również by przysłaniała sztuczne elementy infrastruktury;
- wykonać nasadzenia kęp krzewów i niewielkich drzew, które zapewnią zwierzętom kryjówki w trakcie migracji oraz naprowadzą je w kierunku przejść, przy jednoczesnym zapewnieniu by roślinność nie przysłaniała światła przejścia. Podczas projektowania nasadzeń zieleni przy przejściach i przepustach dla zwierząt należy brać pod uwagę roślinność rzeczywistą wokół projektowanych obiektów, warunki glebowe i siedliskowe oraz warunki jakie będą panowały na terenach w sąsiedztwie projektowanej linii kolejowej na etapie jej eksploatacji. Dobór roślinności uzależnić zarówno od uwarunkowań terenowych i siedliskowych, jak i ostatecznego kształtu i konstrukcji przejścia. Zastosowane gatunki drzew i krzewów powinny cechować się zróżnicowaną strukturą gatunkową i przestrzenną. Nasadzenia przy przejściach dla zwierząt zaprojektować w nieregularnych więźbach i różnych formach skupienia tak, by stworzyć warunki zbliżone wyglądem do naturalnych. Przy doborze drzew i krzewów uwzględnić gatunki liściaste i iglaste np. sosnę zwyczajną, dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, brzozę, grab zwyczajny, trzmielinę zwyczajną, ligustr, dereń, żarnowiec miotlasty. Zalecane są także rośliny o atrakcyjnych dla zwierząt owocach np. czeremcha pospolita, śliwa tarnina, kruszyna pospolita;
- sadzonki wykorzystane do nasadzeń powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku. System korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty. Sadzonki nie mogą być uszkodzone. Sadzonki drzew użyte do nasadzeń w pobliżu przejść dla zwierząt dużych i średnich powinny mieć wysokość co najmniej 1,5 m (korona na wysokości co najmniej 1 m), a w odniesieniu do obwodu mierzonego na wysokości 1 m co najmniej 8 cm;
- zarurować lub przykryć odcinki rowów torowych bocznych w strefie naprowadzania płazów i gadów oraz w rejonie samych przejść. Przykrycia wykonać z płyt betonowych pokrytych warstwą gruntu rodzimego. W przypadku braku takiej możliwości rowy

wyposażyć w wypłaszczone skarpy gruntowe z humusowaniem i obsiane mieszanką traw lub darniowane. Dodatkowo na całym obszarze przemieszczania się zwierząt nie stosować otwartych rowów o nachyleniu skarpy większym niż 1:2,5. W przypadku konieczności umacniania koryt i skarpy rowów, umocnienia wykonać z wykorzystaniem metod i materiałów naturalnych, np. roślinności stabilizującej lub luźnego narzutu kamiennego o zmiennym uziarnieniu.

i w tym zakresie orzeka:

Należy wykonać stałe ogrodzenia herpetologiczne we wskazanych poniżej lokalizacjach:

L.p.	LK	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona lewa [ok.]	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona prawa [ok.]
1	85	45+510 do 45+720	45+510 do 45+720
2	85	48+500 do 49+630	48+500 do 49+460
3	85	50+100 do 50+400	50+100 do 50+400
4	85	-	50+640 do 50+910
5	85	-	51+460 do 51+670
6	85	51+700 do 52+100	51+700 do 52+100
7	85	-	52+550 do 52+650
8	85	-	52+750 do 53+100
9	85	53+200 do 54+900	53+200 do 54+900
10	85	55+150 do 55+600	55+300 do 55+600
11	85	56+200 do 57+300	56+200 do 57+300
12	85	57+950 do 58+650	57+950 do 58+650
13	85	59+350 do 63+130	59+350 do 63+130
14	85	63+780 do 65+730	63+780 do 65+880
15	8511NE	-	1+280 do 2+400
16	8511NE	-	3+900 do 4+100
17	8511SE	1+600 do 2+900	-
18	8511SE	3+720 do 3+850	-
19	8511SW	1+150 do 1+400	-
20	8511SW	-	2+180 do 2+600
21	8511SW	2+910 do 3+110	-
22	8511NW	1+500 do 2+360	-
23	8511NW	2+800 do 3+100	-
24	8511NW	3+200 do 3+400	-
25	85	67+450 do 70+780	67+450 do 70+630
26	85		71+380 do 71+620
27	85	72+280 do 74+700	72+280 do 74+700
28	85	74+980 do 75+100	-
29	85	75+300 do 75+550	-
30	85	76+300 do 78+400	76+300 do 78+400
31	85	78+640 do 79+200	78+640 do 79+520

L.p.	LK	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona lewa [ok.]	Odcinek, w którym będą zlokalizowane ochronne płotki herpetologiczne - orientacyjny kilometrąż strona prawa [ok.]
32	85	80+470 do 80+700	80+470 do 80+700
33	85	81+760 do 81+890	-
34	85	83+840 do 83+950	-
35	85	-	84+600 do 84+840
36	85	-	85+910 do 86+170
37	85	86+260 do 86+500	86+260 do 86+500
38	85	-	87+810 do 87+930
39	85	-	88+570 do 88+730
40	85	-	91+100 do 91+500
41	85	-	92+360 do 93+000
42	85	93+120 do 93+350	93+ 160 do 93+260
43	85	93+400 do 94+000	93+400 do 94+000
44	85	94+350 do 95+450	94+350 do 95+080
45	85	96+870 do 97+120	-
46	85	98+700 do 98+800	-
47	85	99+000 do 101+860	99+000 do 101+860
48	85	103+940 do 104+780	104+040 do 104+330
49	85	-	105+480 do 106+300
50	85	108+050 do 108+200	-
51	85	-	109+000 do 109+130
52	85	-	109+240 do 109+360
53	85	109+700 do 111+950	109+700 do 111+950
54	85	112+300 do 112+800	-
55	85	112+900 do 113+270	112+900 do 113+280
56	85	117+000 do 117+100	-

Ogrodzenia, należy wykonać w następujący sposób:

- z siatki stalowej o wymiarach oczek 0,5x0,5 cm, stanowiącej konstrukcję zintegrowaną z ogrodzeniem głównym,
- wysokość ponad poziom gruntu powinna wynosić minimum 50 cm,
- należy je wkopać w grunt na głębokość minimum 30 cm,
- w części górnej powinny mieć przewieszkę o długości minimum 10 cm odgiętą na zewnątrz od wygrodnzonego obiektu pod kątem 45-90°,
- zakończenia wygrodzień powinny mieć wykonane tzw. zawrotki, tj. zakończenia w kształcie litery C lub U,
- w przypadku, gdy na wyżej wskazanych odcinkach projektowane jest szczelne ogrodzenie naprowadzające przy przejściach dla płazów, nie ma konieczności projektowania dodatkowych zabezpieczeń. Miejsca ewentualnego łączenia płotków naprowadzających i płotków ochronnych muszą być szczelne,

- ogrodzeniem dogęszczającym zabezpieczyć również bramy i furtki w ogrodzeniu głównym oraz odcinki linii kolejowej na wysokości zbiorników retencyjnych/infiltracyjnych.

Ogrodzenia należy wykonać pod nadzorem specjalisty herpetologa.

109. uchyla pkt 1.4.5. ww. decyzji:

W związku z wycinką drzew i krzewów, na całym przebiegu linii, z wyjątkiem terenów Lasów Państwowych i prywatnych, w projekcie budowlanym w ramach kompensacji strat w środowisku należy:

- a) uwzględnić nasadzenia, które będą pełnić funkcję przede wszystkim osłonową;
- b) nasadzenia lokalizować wzdłuż pasa kolejowego w terenie należącym do inwestora, w sposób niekolidujący z rozwiązaniami projektowymi oraz uwzględniając wymagania określone w przepisach odrębnych; jeżeli warunki terenowe na to pozwalają, nasadzenia zaleca się wykonywać w pasach szerokości ok. 6-8 m, a rośliny sadzić w 2-3 rzędach (optimalnie 2 rzędach); nasadzenia lokalizować także w pobliżu węzłów kolejowo-drogowych, w miejscach gdzie warunki terenowe, projektowe i bezpieczeństwa na to pozwalają;
- c) do wykonana nasadzeń należy stosować rodzime gatunki drzew i krzewów, np.: dereń świdwa, głóg, trzmielina, ligustr, wierzba, czeremcha, lipa, które powinny zapewniać odpowiednią gęstość nasadzeń oraz szybkie tempo przyrostu;
- d) przy doborze składu gatunkowego należy wykorzystać gatunki wchodzące w skład potencjalnej roślinności naturalnej, podobne do gatunków występujących w otoczeniu obiektu;
- e) w przypadku wycinki osobników drzew osiągających w pierśnicy rozmiary kwalifikujące do uznania jako drzewo pomnikowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody za każde wycięte 10 cm obwodu w pierśnicy nasadzić 1 drzewo. Jeżeli drzewo na wysokości 130 cm posiada kilka pni – za obwód pnia drzewa należy przyjąć sumę obwodu pnia o największym obwodzie oraz połowy obwodów pozostałych pni;
- f) w pozostałych przypadkach, z wyłączeniem drzew owocowych i gatunków obcych, wycinając drzewa osiągające rozmiar powyżej 51 cm obwodu w pierśnicy, nasadzić 1 drzewo, a za każde następne rozpoczęte 50 cm obwodu pierśnicy dodatkowo 1 drzewo, zgodnie z poniższym zestawieniem:
  - od 51 cm do 100 cm – 1 drzewo;
  - od 101 cm do 150 cm – 2 drzewa;
  - od 151 cm do 200 cm – 3 drzewa;
  - od 201 cm do 250 cm – 4 drzewa;
  - od 251 cm do 300 cm – 5 drzew;
  - od 301 cm do 350 cm – 6 drzew;
  - w przypadku osobników wielopniowych każdy pień traktować jako odrębne drzewo;

- w przypadku zwartych zadrzewień powierzchniowych odtworzyć powierzchnię zadrzewień w stosunku 1:1;
- g) w przypadku usuwanych skupin podrostów, krzewów i grup zadrzewień wprowadzić następujące działania kompensujące:
  - za każdy 1 m² usuniętej powierzchni skupin podrostów i krzewów posadzić 1 m² krzewów lub;
  - za każde 5 m² usuniętej powierzchni skupin podrostów i krzewów posadzić 1 pnącze lub 1 drzewo;
  - za każdy 1 m² usuniętych zadrzewień posadzić 1 m² zadrzewień;
- h) do nasadzeń wykorzystać głównie gatunki rodzime (nieodmianowe), z przewagą gatunków miododajnych, dostosowane do warunków danego siedliska i warunków klimatycznych w celu ochrony i utrzymania charakteru miejscowego krajobrazu; nasadzenia wykonać zgodnie z dobrą praktyką ogrodniczą, z wyłączeniem miesięcy: czerwiec, lipiec i sierpień. Posadzone drzewa opalikować, a przyziemną część pnia zabezpieczyć przed uszkodzeniami wynikającymi z wykaszania terenu. W przypadku pnączy roślinę przymocować do palika za pomocą taśmy, a następnie zabezpieczyć osłoną, w celu zabezpieczenia przed skoszeniem; prowadzić regularną pielęgnację posadzonych drzew przez okres od posadzenia do końca piątego okresu wegetacyjnego, następującego po posadzeniu.

i w tym zakresie orzeka:

W związku z wycinką drzew i krzewów w ramach realizacji inwestycji, należy wykonać kompensację w postaci nasadzeń zastępczych w następującym zakresie:

- co najmniej 85 ha nasadzeń drzew, z tytułu wycinki zadrzewień zlokalizowanych poza terenami leśnymi,
- nasadzenia w stosunku 1:1 za wycinkę na terenach leśnych, w zakresie około 175 ha,
- nasadzenia krzewów w stosunku 1:1 tj. należy nasadzić co najmniej 1m² krzewów, za każdy wycięty 1m².

Dobór materiału nasadzeniowego oraz sadzenie drzew należy wykonać z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

a) materiał roślinny musi posiadać następujące cechy:

- wyprodukowany zgodnie z zasadami agrotechniki szkółkarskiej,
- prawidłowo uformowany, z zachowaniem charakterystycznych dla gatunku pokroju,
- bez uszkodzeń mechanicznych oraz śladów żerowania owadów,
- bryła korzeniowa prawidłowo uformowana, zwarta, nie uszkodzona ani przesuszona,
- obwody pni sadzonek na wysokości 100 cm powinny wynosić minimum 12 cm;

b) wymagania dotyczące sadzenia:

- doły pod sadzonki powinny być zaprawione ziemią urodzajną i mieć dwukrotnie większą wielkość od bryły korzeniowej, a w przypadku sadzenia drzew z gołymi korzeniami - trzykrotnie większą,
- rośliny podlać od razu po posadzeniu,

- pnie drzew należy ustabilizować poprzez przywiązanie palików tuż pod koroną przy użyciu elastycznej taśmy nośnej.

Nasadzenia należy wykonać z gatunków rodzimych, biorąc pod uwagę przy doborze panujące na danym terenie warunki siedliskowe, w tym warunki glebowe oraz uwarunkowania techniczne, ekologiczne i krajobrazowe. Terminy sadzenia drzew oraz odległości pomiędzy poszczególnymi sadzonkami należy dobrać w zależności od rodzaju systemu korzeniowego i typu sadzonych drzew. W celu zwiększenia bioróżnorodności należy zagwarantować, aby w przypadku szpaleru drzew co najmniej 1 na 10 drzew było innego gatunku niż gatunek dominujący, a w przypadku skupisk drzew, aby gatunek dominujący nie stanowił więcej niż 80% wszystkich drzew.

Lokalizację nasadzeń, ich skład gatunkowy i odległości pomiędzy sadzonkami wskaże specjalista dendrolog z nadzoru przyrodniczego. Będzie on również kontrolował odpowiednie wykonanie nasadzeń.

Należy prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń zastępczych raz w roku w okresie wegetacji, w ciągu 5 lat od ich posadzenia. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności, nasadzenia należy uzupełniać w stosunku 1:1. Nasadzenia należy uzupełnić najpóźniej w następnym roku kalendarzowym. Termin sadzenia drzew lub krzewów zostanie określony przez specjalistę dendrologa odpowiedzialnego za monitoring, który uwzględni rodzaj zastosowanych sadzonek (z zakrytym bądź odkrytym systemem korzeniowym), gatunki drzew lub krzewów i uwarunkowania meteorologiczne.

110. uchyła pkt 1.4.6. ww. decyzji:

Należy zadbać o to, aby stan po wykonaniu prac dawał możliwość odnowienia się naturalnych zbiorowisk roślinnych zapewniających miejsca żerowania różnorodnym gatunkom zapylającym. W projekcie zieleni należy uwzględnić łąki kwietne, które powinny stanowić minimum 20% terenów zielonych.

i w tym zakresie orzeka:

W celu kompensacji oddziaływania przedsięwzięcia na bezkręgowce należy:

- a) otworzyć siedlisko czerwończyka nieparka w postaci łąki, na której muszą występować gatunki roślin żywicielskich gąsienic: z rodzaju *Rumex*, w szczególności szczaw lancetowaty *Rumex hydrolapathum*, w dalszej kolejności szczaw kędzierzawy *R. crispus*, szczaw tępolistny *R. obtusifolius*, szczaw wodny *R. aquaticus* oraz roślin na których żerują imago: np. krwawnica pospolita *Lythrum salicaria*, ostrożeń *Cirsium spp.*, chaber łąkowy *Centaruea jacea*, nawłóć *Solidago spp.*, jaskier *Ranunculus spp.*, jastrun właściwy *Leucanthemum vulgare*, rdest wężownik *Polygonum bistorta*. Dokładny skład gatunkowy (wykluczający gatunki obce i inwazyjne) zostanie dobrany przez specjalistów botanika i entomologa, którzy będą również nadzorować wykonywanie kompensacji;
- b) zapewnić sprzyjające siedliska dla trzepli zielonej podczas projektowania nowych koryt przekładanych cieków. Sposób wykonania kompensacji zostanie wskazany przez specjalistę entomologa, który będzie również nadzorował jej wykonanie;
- c) należy utworzyć łąki kwietne o łącznej powierzchni ok. 51 ha w następujący sposób:

- skład gatunkowy: należy zastosować kombinację rodzimych gatunków roślin zielnych: co najmniej 2 gatunki roślin jednorocznych, co najmniej 2 gatunki roślin dwuletnich, co najmniej 10 gatunków roślin wieloletnich. Przy czym muszą to być co najmniej 4 gatunki roślin kwitnących na przedwiośniu, 4 gatunki kwitnące na wiosną oraz 2 kwitnące jesienią. Skład gatunkowy dobrać z pośród następujących roślin: lebiodka pospolita, dziurawiec pospolity, mniszek lekarski, krwawnik pospolity, wrotycz pospolity, wyka ptasia/wyka kosmata, babka lancetowata, koniczyna łąkowa, koniczyna biała, świerzbica polna, mikołajek płaskolistny, chabry (driakiewnik, łąkowy, nadreński), podbiał pospolity, dziewanny (drobnokwiatowa, pospolita, kutnerowata, wielkokwiatowa), ślaz zygmarek, złocień pospolity, ostrożeń lancetowaty, żmijowiec zwyczajny, komonica zwyczajna, nostrzyk biały, nostrzyk żółty,
- w przypadku roślin jednorocznych i dwuletnich należy wprowadzić je za pomocą dwukrotnego wysiewu – czyli wysiewać w 1. roku i w 2. roku. W przypadku bylin należy wprowadzić je częściowo z wysiewu (dwukrotnego), częściowo z sadzonek (zaprojektować nasadzenia w grupach lub w rzędach – co zwiększy możliwości późniejszego przetrwania gatunków, gdyż zmieszanie jednostkowe może doprowadzić do opanowania powierzchni przez np. jeden gatunek),
- łąki kosić raz w roku przez okres 10 lat. W ciągu pierwszych 6 lat po posadzeniu należy przed wykoszeniem dokonać kontroli udatności nasadzeń. W przypadku: gdy któryś z gatunków obecnych na łące kwietnej stanie się ekspansywny, tj. gdy będzie pokrywał (w skali Braun-Blanqueta) więcej niż 50% powierzchni; a także gdy udział gatunków traw (ogółem) będzie przekraczał 40% pokrycia, należy ograniczać ich udział, poprzez usuwanie części osobników i dosadzanie w jego miejsce rodzimych gatunków konkurujących. W ciągu kolejnych czterech lat, kontroli dokonywać co 2 lata,
- łąki należy lokalizować w okolicy przejść dla zwierząt, w szczególności górnych oraz na terenach płaskich poza ogrodzeniem linii kolejowej, nie zajętych przez nasadzenia drzew i krzewów, ani projektowane elementy infrastruktury. Należy pamiętać, że pożądaną lokalizacją są miejsca, gdzie w pobliżu nie znajduje się już łąka, której gatunki mogą w ramach sukcesji zająć naturalnie niezagospodarowany teren inwestycji,
- kompensację należy wykonać przy udziale specjalisty botanika, który wskaże również dokładne lokalizacje pod projektowane łąki kwietne i będzie przeprowadzał kontrole udatności.
- przez pierwsze 5 lat eksploatacji przedsięwzięcia, wszelkie opryski środkami ochrony roślin w miesiącach od marca do października wykonywać wyłącznie pomiędzy zachodem i wschodem słońca, tj. w nocy.

111. uchyła pkt 1.4.15. ww decyzji:

Cieki naturalne oraz urządzenia melioracji wodnych przecinające oś drogi bądź linii kolejowej pod kątem 90°, w miarę możliwości przeprowadzić pod przeszkodą bez ingerencji w przebieg

trasy ich koryta, natomiast w przypadku cieków krzyżujących się z projektowanymi osiami pod kątem ostrym zaprojektować przebudowę koryta cieków.

i w tym zakresie orzeka:

W ramach kompensacji utraty siedlisk ptaków związanych z kolczastymi krzewami, należy wykonać przy udziale specjalisty dendrologa i ornitologa, nasadzenia tarniny, głogu i dzikiej róży. Krzewy należy posadzić w dwóch rzędach, w rozstawie 0,8 x 1,5 m na łącznej długości nie mniejszej niż 1,2 km. Nasadzenia należy zlokalizować przy przejściach dla zwierząt, w okolicach kilometrażu LK85: 71+700 i 74+800. Krzewów nie należy przycinać przez pierwsze trzy lata od ich posadzenia. Należy prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń w okresie 5 lat od ich posadzenia, tj. w 1., 3. i 5. roku. W przypadku stwierdzonego braku zachowania żywotności, nasadzenia należy uzupełniać w stosunku 1:1. Nasadzenia należy uzupełnić najpóźniej w następnym roku kalendarzowym. Termin sadzenia zostanie określony przez specjalistę dendrologa odpowiedzialnego za monitoring.

112. uchyla pkt 1.4.17. ww. decyzji:

Ekrany akustyczne zlokalizowane na odcinkach, w których inwestycja koliduje z obszarami chronionymi pod względem krajobrazu, tj. parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obsadzić pnączami od zewnętrznej strony ekranu w celu jak najlepszego wkomponowania nowych obiektów w krajobraz; dopuszczalne jest odejście od tego warunku w przypadku gdy zaistnieją problemy techniczne, tzn. na obiektach inżynierskich, czy w przypadku stromych skarp i problemów z erozją.

i w tym zakresie orzeka:

Ekrany akustyczne przy drogach kołowych, od strony zewnętrznej (tj. przeciwnej niż źródło hałasu drogowego) obsadzić roślinnością, w szczególności pnączami. Pnączami należy obsadzić również ekran akustyczny E034 zlokalizowany przy bazie utrzymania Bobiecko minimum na 50% jego długości. Ekrany wybudować w sposób umożliwiający pięcie się po nich roślin. Do nasadzeń wykorzystać rodzime gatunki pnączy, jak np. bluszcz pospolity (*Hedera helix*). Nie należy stosować gatunków o owocach atrakcyjnych dla ptaków. We współpracy ze specjalistą botanikiem określić gatunki pnączy spełniające lokalne warunki siedliskowe. Sadzonki roślin pnących należy sadzić w odległości nie większej niż 3 m od siebie. Dokładną odległość uzależnić od gatunku.

113. uchyla pkt 1.4.18. ww. decyzji:

Zaprojektować pochłaniające ekrany akustyczne gwarantujące dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie zgodnie z minimalnymi ich parametrami przedstawionymi w poniższej tabeli.

Nazwa ekranu	Nazwa linii kolejowej /drogi	Kilometraż ³⁾		wysokość [m]	długość ¹⁾ [m]	strona linii kolejowej ²⁾	izolacyjność akustyczna	chłonność akustyczna wewnętrzna (od strony źródła)	chłonność akustyczna zewnętrzna
		Początek [ok. km]	Koniec [ok. km]				DL _R [dB]	DL _α [dB]	DL _α [dB]

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE									
E002	LK85	47+683	47+939	4	256	lewa	28	4	4
E003	LK85	49+088	49+348	4	260	prawa	23	4	4
E004	LK85	50+078	50+427	5	350	prawa	30	4	4
E005	LK85	50+301	50+472	4,5	172	lewa	29	4	4
E006	LK85	50+469	50+549	4,5	80	lewa	18	4	4
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE									
E007_1	LK85	50+806	51+076	4	270	prawa	20	4	4
E007_2	LK85	51+076	51+381	6	305	prawa	26	4	4
E008	LK85	50+822	51+584	4	762	lewa	24	4	4
E009	LK85	51+956	52+468	4,5	512	prawa	22	4	4
E010	LK85	53+071	53+578	4	507	prawa	23	4	4
E011	LK85	53+546	54+075	5	530	lewa	25	4	4
E012_1	LK85	53+648	53+823	5,5	175	prawa	27	4	4
E012_2	LK85	53+823	54+303	3,5	480	prawa	22	4	4
E013	LK85	54+742	55+145	4	403	lewa	28	4	4
E014	LK85	56+363	56+683	3	320	prawa	18	4	4
E015	LK85	56+470	56+870	4	400	lewa	23	4	4
E016	LK85	56+766	56+966	4	200	prawa	25	4	4
E017	LK85	57+895	58+425	3,5	530	lewa	23	4	4
E018	LK85	58+056	58+693	4,5	638	prawa	25	4	4
E019	LK85	59+460	60+012	4,5	553	lewa	26	4	4
E020	LK85	59+520	60+113	4	593	prawa	23	4	4
E021	LK85	60+115	60+500	5	385	lewa	23	4	4
E022	LK85	63+010	63+458	3,5	448	prawa	22	4	4
E023	LK85	63+646	64+116	3,5	470	prawa	22	4	4
E024	LK85	63+851	64+034	4,5	183	lewa	24	4	4
E025	LK85	65+930	66+084	3,5	153	prawa	30	4	4
E026	LK85	67+686	68+191	4,5	505	prawa	25	4	4
E027	LK85	67+691	68+122	4,5	431	lewa	28	4	4
E028	LK85	68+292	68+720	4,5	427	lewa	26	4	4
E029	LK8511SE	2+885	3+400	3	508	prawa	18	4	4
E030	LK8511NE	2+535	2+905	3	373	prawa	19	4	4
E031	LK8511NE	4+065	4+395	4	328	prawa	24	4	4
E032	LK85	69+498	69+918	4,5	420	prawa	27	4	4
E033	LK85	69+511	70+015	3,5	504	lewa	26	4	4
E034	LK85	72+560	72+958	3,5	407	prawa	23	4	4
E035	LK85	72+605	73+212	5	606	lewa	27	4	4
E036	LK85	75+326	75+554	5,5	228	prawa	18	4	4
E037	LK85	75+497	75+556	4	59	lewa	18	4	4
E038	LK85	75+551	75+799	5,5	249	prawa	32	4	4

E039	LK85	75+550	75+922	4	372	lewa	28	4	4
E040	LK85	77+086	77+659	4,5	573	prawa	26	4	4
E041	LK85	77+226	77+632	4,5	405	lewa	22	4	4
E042_1	LK85	77+849	78+674	4,5	824	lewa	26	4	4
E042_2	LK85	78+674	79+149	5	475	lewa	28	4	4
E043_1	LK85	77+922	78+459	3	538	prawa	24	4	4
E043_2	LK85	78+459	78+829	5	370	prawa	26	4	4
E044 ⁴⁾	DW704	X: 561834,6 Y: 459451,6	X: 561792,7 Y: 459561,4	4	118	prawa	23	4	4
E045 ⁴⁾	DW704	X: 561825,2 Y: 459416,6	X: 561768,7 Y: 459561,2	4	156	prawa	24	4	4
E046 ⁴⁾	DW704	X: 561953,2 Y: 459176,3	X: 561832,2 Y: 459403,6	4	258	prawa	27	4	4
E047_1	LK85	79+047	79+635	5,5	588	prawa	24	4	4
E047_2	LK85	79+635	80+400	5	765	prawa	27	4	4
E048_1	LK85	81+023	81+259	5,5	236	prawa	19	4	4
E048_2	LK85	81+259	82+089	6,5	831	prawa	21	4	4
E049	LK85	82+365	82+713	4	348	prawa	22	4	4
E050	LK85	82+445	82+935	4,5	490	lewa	19	4	4
E051	LK85	86+507	87+036	5	527	lewa	28	4	4
E052	LK85	86+606	86+972	4,5	367	prawa	26	4	4
E053	LK85	87+150	87+620	4	470	prawa	20	4	4
E054	LK85	88+224	88+397	5	173	lewa	27	4	4
E055	LK85	88+338	88+635	4,5	297	prawa	26	4	4
E056	LK85	88+396	88+916	6	521	lewa	26	4	4
E057	LK85	88+755	89+280	5	525	prawa	21	4	4
E058	LK85	89+289	89+703	4,5	413	lewa	22	4	4
E059	LK85	89+355	89+719	5,5	364	prawa	26	4	4
E060	LK85	90+873	91+501	4	628	lewa	25	4	4
E061	LK85	91+078	91+501	5,5	423	prawa	22	4	4
E062	LK85	91+500	91+770	4	271	prawa	26	4	4
E063	LK85	92+762	92+880	7	117	lewa	18	4	4
E064	LK85	92+858	93+102	7	245	lewa	24	4	4
E066	LK85	94+305	94+960	5	655	prawa	25	4	4
E067_1	LK85	94+602	94+750	4	149	lewa	18	4	4
E067_2	LK85	94+750	95+097	4,5	347	lewa	28	4	4
E068	LK85	95+095	95+331	3	237	lewa	19	4	4
E069	LK85	95+505	96+183	5	678	prawa	28	4	4
E070	LK85	95+666	96+081	3	415	lewa	19	4	4
E071	LK85	97+918	98+432	5,5	514	lewa	20	4	4
E072_1	LK85	99+123	99+195	5	73	prawa	20	4	4
E072_2	LK85	99+195	99+640	6	444	prawa	24	4	4

E075_1	LK85	101+158	101+478	4	321	prawa	25	4	4
E075_2	LK85	101+478	101+861	5	383	prawa	28	4	4
E076	LK85	101+169	101+559	4	390	lewa	22	4	4
E077	LK85	101+664	102+447	6,5	782	lewa	26	4	4
E078	LK85	102+118	102+903	6	786	prawa	23	4	4
E079 ⁵⁾	DW708	X: 551592,5 Y: 439012,6	X: 551637,1 Y: 439183,9	4	177	lewa	31	4	4
E080	LK85	102+652	103+134	5	482	lewa	22	4	4
E081	LK85	103+278	103+945	6	667	prawa	23	4	4
E082	LK85	103+353	103+944	4	591	lewa	23	4	4
E083	LK85	104+009	104+248	5,5	237	lewa	18	4	4
E084	LK85	104+248	104+392	5,5	144	lewa	18	4	4
E085	LK85	104+276	104+774	7	497	prawa	30	4	4
E086	LK85	104+774	104+876	5	102	prawa	18	4	4
E087	LK85	104+913	106+373	7	1459	prawa	26	4	4
E088	LK85	105+340	105+782	7	443	lewa	19	4	4
E089 ⁶⁾	DK72	X: 550033,1 Y: 437591,3	X: 549943,1 Y: 437595,5	4	90	lewa	26	4	4
E090 ⁶⁾	DK72	X: 549103,1 Y: 437608,1	X: 549237,3 Y: 437480,9	4	185	prawa	33	4	4
E091 ⁶⁾	DK72	X: 549130,6 Y: 437635,7	X: 549103,1 Y: 437608,1	4	39	prawa	27	4	4
E092 ⁶⁾	DK72	X: 549076,4 Y: 437608,4	X: 548859,8 Y: 437674,5	4	231	prawa	24	4	4
E093	LK85	106+415	106+839	5,5	423	prawa	26	4	4
E094	LK85	106+913	107+097	3	184	lewa	21	4	4
E095	LK85	106+980	107+604	4	622	prawa	22	4	4
E096	LK85	112+138	112+217	5	80	lewa	18	4	4
E098	LK85	112+200	112+718	6	518	prawa	29	4	4
E099	LK85	112+207	112+539	5	332	lewa	37	4	4
E100	LK85	116+019	117+075	5	1056	prawa	24	4	4
E101	LK85	116+213	116+948	4	735	lewa	18	4	4
E103	LK85	117+075	117+769	5	694	prawa	26	4	4
E104	LK85	117+769	117+930	5	161	prawa	18	8	8
E105	LK85	119+277	119+358	8	81	prawa	18	8	8
E106	LK85	119+358	120+034	8	676	prawa	27	4	4
E107	LK85	119+388	119+698	8	310	lewa	20	8	8
E108	LK85	119+698	120+034	8	337	lewa	28	8	8

¹⁾ długość i powierzchnia ekranu obliczona wg danych dwuwymiarowych według kilometrażu (z pominięciem zmian rzędnej podstawy ekranu); rzeczywiste wymiary ekranu mogą odbiegać od podanych w powyższym zestawieniu w zależności od jego przebiegu,

²⁾ względem rosnącego kilometrażu linii kolejowej,

³⁾ ze względu na brak na tym etapie kilometrażu przebudowywanych w ramach przedsięwzięcia dróg, w przypadku ekranów akustycznych projektowanych przy tego typu ciągach komunikacyjnych podano współrzędną geograficzną X i Y początku i końca ekranu, w układzie PUWG 1992

⁴⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DW704

⁵⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DW708

⁶⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DK72

i w tym zakresie orzeka:

Zaprojektować pochłaniające ekrany akustyczne gwarantujące dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie zgodnie z minimalnymi ich parametrami przedstawionymi w poniższej tabeli.

Nazwa ekranu	Nazwa linii kolejowej /drogi	Kilometraż ³⁾		minimalna wysokość [m]	minimalna długość ¹⁾ [m]	strona linii kolejowej ²⁾	minimalna izolacyjność akustyczna	minimalna chłonność akustyczna wewnętrzna (od strony źródła)	minimalna chłonność akustyczna zewnętrzna
		Początek [ok. km]	Koniec [ok. km]				DL _R [dB]	DL _α [dB]	DL _α [dB]
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE									
E002	LK85	47+683	47+939	4	256	lewa	28	4	4
E003	LK85	49+088	49+348	4	260	prawa	23	4	4
E004	LK85	50+078	50+427	5	350	prawa	30	4	4
E005	LK85	50+301	50+472	4,5	172	lewa	29	4	4
E006	LK85	50+469	50+549	4,5	80	lewa	18	4	4
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE									
E007_1	LK85	50+806	51+076	4	270	prawa	20	4	4
E007_2	LK85	51+076	51+381	6	305	prawa	26	4	4
E008	LK85	50+822	51+584	4	762	lewa	24	4	4
E009	LK85	51+956	52+468	4,5	512	prawa	22	4	4
E010	LK85	53+071	53+578	4	507	prawa	23	4	4
E011	LK85	53+546	54+075	5	530	lewa	25	4	4
E012_1	LK85	53+648	53+823	5,5	175	prawa	27	4	4
E012_2	LK85	53+823	54+303	3,5	480	prawa	22	4	4
E013	LK85	54+742	55+145	4	403	lewa	28	4	4
E014	LK85	56+363	56+683	3	320	prawa	18	4	4
E015	LK85	56+470	56+870	4	400	lewa	23	4	4
E016	LK85	56+766	56+966	4	200	prawa	25	4	4
E017	LK85	57+895	58+425	3,5	530	lewa	23	4	4
E018	LK85	58+056	58+693	4,5	638	prawa	25	4	4
E019	LK85	59+460	60+012	4,5	553	lewa	26	4	4
E020	LK85	59+520	60+113	4	593	prawa	23	4	4
E021	LK85	60+115	60+500	5	385	lewa	23	4	4
E022	LK85	63+010	63+458	3,5	448	prawa	22	4	4

E023	LK85	63+646	64+116	3,5	470	prawa	22	4	4
E025	LK85	65+930	66+084	3,5	153	prawa	30	4	4
E026	LK85	67+686	68+191	4,5	505	prawa	25	4	4
E027	LK85	67+691	68+122	4,5	431	lewa	28	4	4
E028	LK85	68+292	68+720	4,5	427	lewa	26	4	4
E029	LK8511S E	2+885	3+400	3	508	prawa	18	4	4
E030	LK8511N E	2+535	2+905	3	373	prawa	19	4	4
E031	LK8511N E	4+065	4+395	4	328	prawa	24	4	4
E032	LK85	69+498	69+918	4,5	420	prawa	27	4	4
E033	LK85	69+511	70+015	3,5	504	lewa	26	4	4
E034	LK85	72+560	72+958	3,5	407	prawa	23	4	4
E035	LK85	72+605	73+212	5	606	lewa	27	4	4
E036	LK85	75+326	75+554	5,5	228	prawa	18	4	4
E037	LK85	75+497	75+556	4	59	lewa	18	4	4
E038	LK85	75+551	75+799	5,5	249	prawa	32	4	4
E039	LK85	75+550	75+922	4	372	lewa	28	4	4
E040	LK85	77+086	77+659	4,5	573	prawa	26	4	4
E041	LK85	77+226	77+632	4,5	405	lewa	22	4	4
E042_1	LK85	77+849	78+674	4,5	824	lewa	26	4	4
E042_2	LK85	78+674	79+149	5	475	lewa	28	4	4
E043_1	LK85	77+922	78+459	3	538	prawa	24	4	4
E043_2	LK85	78+459	78+829	5	370	prawa	26	4	4
E044 ⁴⁾	DW704	X: 561834,6 Y: 459451,6	X: 561792,7 Y: 459561,4	4	118	prawa	23	4	4
E045 ⁴⁾	DW704	X: 561825,2 Y: 459416,6	X: 561768,7 Y: 459561,2	4	156	prawa	24	4	4
E046 ⁴⁾	DW704	X: 561953,2 Y: 459176,3	X: 561832,2 Y: 459403,6	4	258	prawa	27	4	4
E047_1	LK85	79+047	79+635	5,5	588	prawa	24	4	4
E047_2	LK85	79+635	80+400	5	765	prawa	27	4	4
E048_1	LK85	81+023	81+259	5,5	236	prawa	19	4	4
E048_2	LK85	81+259	82+089	6,5	831	prawa	21	4	4
E049	LK85	82+365	82+713	4	348	prawa	22	4	4
E050	LK85	82+445	82+935	4,5	490	lewa	19	4	4
E051	LK85	86+507	87+036	5	527	lewa	28	4	4
E052	LK85	86+606	86+972	4,5	367	prawa	26	4	4
E053	LK85	87+150	87+620	4	470	prawa	20	4	4
E054	LK85	88+224	88+397	5	173	lewa	27	4	4
E055	LK85	88+338	88+635	4,5	297	prawa	26	4	4
E056	LK85	88+396	88+916	6	521	lewa	26	4	4

E057	LK85	88+755	89+280	5	525	prawa	21	4	4
E058	LK85	89+289	89+703	4,5	413	lewa	22	4	4
E059	LK85	89+355	89+719	5,5	364	prawa	26	4	4
E060	LK85	90+873	91+501	4	628	lewa	25	4	4
E061	LK85	91+078	91+501	5,5	423	prawa	22	4	4
E062	LK85	91+500	91+770	4	271	prawa	26	4	4
E063	LK85	92+762	92+880	7	117	lewa	18	4	4
E064	LK85	92+858	93+102	7	245	lewa	24	4	4
E066	LK85	94+305	94+960	5	655	prawa	25	4	4
E067_1	LK85	94+602	94+750	4	149	lewa	18	4	4
E067_2	LK85	94+750	95+097	4,5	347	lewa	28	4	4
E068	LK85	95+095	95+331	3	237	lewa	19	4	4
E069	LK85	95+505	96+183	5	678	prawa	28	4	4
E070	LK85	95+666	96+081	3	415	lewa	19	4	4
E071	LK85	97+918	98+432	5,5	514	lewa	20	4	4
E072_1	LK85	99+123	99+195	5	73	prawa	20	4	4
E072_2	LK85	99+195	99+640	6	444	prawa	24	4	4
E075_1	LK85	101+158	101+478	4	321	prawa	25	4	4
E075_2	LK85	101+478	101+861	5	383	prawa	28	4	4
E076	LK85	101+169	101+559	4	390	lewa	22	4	4
E077	LK85	101+664	102+447	6,5	782	lewa	26	4	4
E078	LK85	102+118	102+903	6	786	prawa	23	4	4
E079 ⁵⁾	DW708	X: 551592,5 Y: 439012,6	X: 551637,1 Y: 439183,9	4	177	lewa	31	4	4
E080	LK85	102+652	103+134	5	482	lewa	22	4	4
E081	LK85	103+278	103+945	6	667	prawa	23	4	4
E082	LK85	103+353	103+944	4	591	lewa	23	4	4
E083	LK85	104+009	104+248	5,5	237	lewa	18	4	4
E084	LK85	104+248	104+392	5,5	144	lewa	18	4	4
E085	LK85	104+276	104+774	7	497	prawa	30	4	4
E086	LK85	104+774	104+876	5	102	prawa	18	4	4
E087	LK85	104+913	106+373	7	1459	prawa	26	4	4
E088	LK85	105+340	105+782	7	443	lewa	19	4	4
E089 ⁶⁾	DK72	X: 550033,1 Y: 437591,3	X: 549943,1 Y: 437595,5	4	90	lewa	26	4	4
E090 ⁶⁾	DK72	X: 549103,1 Y: 437608,1	X: 549237,3 Y: 437480,9	4	185	prawa	33	4	4
E091 ⁶⁾	DK72	X: 549130,6 Y: 437635,7	X: 549103,1 Y: 437608,1	4	39	prawa	27	4	4
E092 ⁶⁾	DK72	X: 549076,4 Y: 437608,4	X: 548859,8 Y: 437674,5	4	231	prawa	24	4	4
E092a ⁶⁾	DK72	X: 549039,2 Y: 437652,2	X: 548907,5 Y: 437687,5	4	137	prawa	21	4	4

E093	LK85	106+415	106+839	5,5	423	prawa	26	4	4
E094	LK85	106+913	107+097	3	184	lewa	21	4	4
E095	LK85	106+980	107+604	4	622	prawa	22	4	4
E096	LK85	112+138	112+217	5	80	lewa	18	4	4
E098	LK85	112+200	112+718	6	518	prawa	29	4	4
E099	LK85	112+207	112+539	5	332	lewa	37	4	4
E100	LK85	116+019	117+075	5	1056	prawa	24	4	4
E101	LK85	116+213	116+948	4	735	lewa	18	4	4
E103	LK85	117+075	117+769	5	694	prawa	26	4	4
E104	LK85	117+769	118+041	5	262	prawa	18	8	8
E105	LK85	119+277	119+358	8	81	prawa	18	8	8
E106	LK85	119+358	120+034	8	676	prawa	27	4	4
E106_2	LK85	120+034	X: 433533 Y: 534833	8	188	prawa	27	4	4
E107	LK85	119+388	119+698	8	310	lewa	20	8	8
E108	LK85	119+698	120+034	8	337	lewa	28	8	8
E108_2	LK85	120+034	X: 433500 Y: 534774	8	244	Lewa	28	8	8
E111_1	LK11	14+980	15+168	4,0	188	lewa	22	4	4
E111_2	LK11	15+186	15+251	3,5	65	lewa	20	4	4
E111_3	LK11	15+247	15+884	3,0	647	lewa	26	4	4
E112_1	LK11	15+186	15+196	3,0	17	prawa	24	4	4
E112_2	LK11	15+189	15+252	3,0	63	prawa	24	4	4
E112_3	LK11	15+251	15+265	3,0	15	prawa	24	4	4

¹⁾ długość i powierzchnia ekranu obliczona wg danych dwuwymiarowych według kilometrażu (z pominięciem zmian rzędnej podstawy ekranu); rzeczywiste wymiary ekranu mogą odbiegać od podanych w powyższym zestawieniu w zależności od przebiegu ekranu,

²⁾ względem rosnącego kilometrażu linii kolejowej,

³⁾ ze względu na brak na tym etapie kilometrażu przebudowywanych w ramach przedsięwzięcia dróg, w przypadku ekranów akustycznych projektowanych przy tego typu ciągach komunikacyjnych podano współrzędną geograficzną X i Y początku i końca ekranu, w układzie PUWG 1992

⁴⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DW704

⁵⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DW708

⁶⁾ ekran akustyczny zlokalizowany wzdłuż przebudowywanej drogi DK72

114. uchyla pkt 1.4.19. ww. decyzji:

Zaprojektować wykonanie tuneli w technologii ścian szczelinowych w kilometrażu LK85 ok. 66+600 (65+830 ÷ 67+450), 114+634 (113+290 ÷ 115+980), 118+464 (117+410 ÷ 119+520) oraz w km LK8511SE ok. 1+135 (0+540 ÷ 1+600).

i w tym zakresie orzeka:

Zaprojektować wykonanie tuneli w technologii ścian szczelinowych (w nawiasie kilometraż ramp dojazdowych) w kilometrażu”

- LK85 ok. 66+600 – portal 66+380 i 66+990 (65+830 ÷ 67+450), 114+634 – portal 113+540 i 115+560 (113+290 ÷ 115+980), 118+464 – portal 118+040 i 119+150 (117+410 ÷ 119+520)

- LK8511NE portal 0+730 i 0+860 (0+160 ÷ 1+290),
- LK8511SE ok. 1+135 – portal 1+170 i 1+330 (0+540 ÷ 1+600)
- LK8517 portale toru lewego 0+530 i 2+770 (0+280 ÷ 3+263), portale toru prawego 0+562 i 3+520 (0+313 ÷ 3+820)

115. uchyla pkt 2 ww. decyzji:

Stwierdzam konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 lub 18 ustawy ooś.

i w tym zakresie orzeka:

Stwierdzam konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 lub 18 ustawy ooś, ze szczególnym uwzględnieniem:

1. ustalenia dokładnej lokalizacji zwrotnic kolejowych pod kątem weryfikacji poprawności wytypowania terenów chronionych akustycznie wytypowanych do przeprowadzenia pomiarów hałasu w środowisku, w szczególności dot. pkt P16 i P25.
2. zweryfikowania ustawienia ekranu E091 pod kątem umożliwiającym ochronę nie tylko terenu narażonego na przekroczenia standardów akustycznych na dz. ew. nr 1182/1, obręb 5, miasto Brzeziny, powiat brzeziny, woj. łódzki, lecz również terenu chronionego akustycznie zlokalizowanego na dz. ew. nr 251, obręb 1.
3. uszczegółowienia informacji o odcinkach dróg kołowych i linii kolejowych przebiegających przez obszary o płytkim występowaniu wód gruntowych, a co za tym idzie, konieczność zastosowania szczelnych zbiorników retencyjnych zamiast rozsączających,
4. uszczegółowienia projektu przebudowywanych dróg kołowych o wskazanie lokalizacji studzienek drogowych, które powinny być usytuowane na drodze w sposób ograniczający najeżdżanie kół samochodów osobowych i ciężarowych.
5. weryfikacji odcinków tuneli, na których koniecznym będzie zastosowanie drenaży i systemów rozsączania napływających i odpływających z rejonu konstrukcji wód podziemnych.
6. weryfikacji ilości nasadzeń względem wycinki na terenach leśnych, o której mowa w warunku 1.4.5,
7. wskazania dokładnej powierzchni i lokalizację kompensacji dla czerwończyka nieparka i trzepli zielonej, o której mowa w warunku 1.4.17,
8. weryfikacji ograniczeń związanych z lokalizacją zapleczy budowy z uwagi na obecność siedlisk płazów i gadów, o których mowa w warunku 1.2.13,
9. weryfikacji zasadności zaprojektowania na przejściach dolnych dla małych zwierząt ekranów przeciwołnieniowych, o których mowa w punkcie 1.4.2

116. uchyla pkt 5.1. ww. decyzji:

Monitoring przejść dla zwierząt należy rozpocząć najwcześniej 1 rok po oddaniu inwestycji do użytkowania. Monitoring prowadzi przez okres 5 lat, pod kątem ustalenia skuteczności

oraz efektywności ich wykorzystania przez dzikie gatunki zwierząt. Monitoring powinien być tak zaprojektowany, by umożliwiał obiektywną ocenę następujących wskaźników:

- a) odpowiednie zagęszczenie przejść,
- b) dobranie właściwego typu i parametrów przejść do sytuacji przestrzennej oraz ekologii gatunków zwierząt, jakim przejścia mają służyć,
- c) zróżnicowania rodzajów przejść, tak by wszystkie gatunki zwierząt, o różnych wymaganiach, mogły przekraczać planowaną inwestycję liniową,
- d) odpowiednie zagospodarowanie (aranżacja) roślinności naprowadzającej do zaprojektowanych przejść oraz ich optymalną osłonę,
- e) właściwy stan ogrodzenia.

Do monitoringu w pierwszym roku zaleca się monitoring wszystkich przejść dla zwierząt. W kolejnych latach liczba obiektów powinna być zmniejszona po uwzględnieniu podsumowania wyników monitoringu z pierwszego roku. Zaleca się przyjęcie następujących metod prowadzenia monitoringu:

- a) Przejścia dla średnich i dużych zwierząt:
  - odnajdywanie tropów i odchodów w obrębie przejścia,
  - instalacja w okresie bezśnieżnym w środkowej części oraz na obu końcach obiektu rynien lub pasów z piaskiem. Kontrole takie, powinny być prowadzone 1 raz w tygodniu w okresie największej aktywności zwierząt, uwzględniając jednak każdą z pór roku,
  - tropienia po świeżych opadach śniegu na przejściu oraz na ustalonych transektach w sąsiedztwie przejścia,
  - najlepiej około 2-3 doby po ustaniu opadu w sezonie zimowym. Kontrole te powinny być prowadzone 4 razy w ciągu zimy.
- b) Przepusty dla małych zwierząt, w tym dla płazów:
  - odnajdywanie tropów i odchodów w obrębie przejścia,
  - instalacja w okresie bezśnieżnym w środkowej części oraz na obu końcach obiektu rynien lub pasów z piaskiem. Kontrole takie, powinny być prowadzone 1 raz w tygodniu w okresie największej aktywności zwierząt, uwzględniając jednak każdą z pór roku,
  - tropienia po świeżych opadach śniegu na przejściu oraz na ustalonych transektach w sąsiedztwie przejścia – najlepiej około 2-3 doby po ustaniu opadu w sezonie zimowym. Kontrole te powinny być prowadzone 4 razy w ciągu zimy,
  - bezpośrednie obserwacje płazów w okresie migracji i rozrodu, kuwety z tuszem i płachty papieru.

Co roku, przez okres 5 lat, do 30 listopada każdego roku prowadzenia badań, wyniki monitoringu należy przedkładać w formie sprawozdania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi.

i w tym zakresie orzeka:

Monitoring przejść dla zwierząt średnich i dużych należy prowadzić w 2, 3 i 5 roku po oddaniu linii kolejowej do eksploatacji, w następujący sposób:

- a) monitoring główny za pomocą kamer automatycznych (fotopułapek lub kamer monitoringu wizyjnego), instalowanych na słupach ekranów, podporach pośrednich, ścianach zewnętrznych lub słupach wsporczych. Fotopułapki muszą obejmować zasięgiem (czujniki ruchu, doświetlacze IR) całą szerokość przejścia (w przypadku szerokich estakad i braku możliwości objęcia całej szerokości zasięgiem kamer, specjalista teriolog wybierze miejsca, w których należy je zamontować. Ciągłe sesje monitoringów należy prowadzić w okresie wiosennym (15 marzec – 15 maj) oraz jesiennym (15 wrzesień – 15 listopad). Dodatkowo co minimum 14 dni, należy przeprowadzać kontrolę funkcjonowania kamer;
- b) uzupełniający monitoring w postaci prowadzenia tropień zimowych na śniegu w bezpośrednim otoczeniu obiektu (na transektach przecinających strefy naprowadzania zwierząt, zlokalizowanych możliwie najbliżej krawędzi przejść), w przypadku korzystnych do tego warunków. Monitoring taki należy prowadzić najwcześniej po 3 dniach od ustania opadów i następnie powtarzać co 7 dni - w okresie, gdy pokrywa pozwala na odczyt tropów, po każdej kontroli tropy należy zatrzeć w pasie objętym kontrolą.

Monitoring przejść dla płazów należy prowadzić w 2., 3. i 5. roku po oddaniu linii kolejowej do eksploatacji, w następujący sposób:

- a) monitoring należy realizować poprzez obserwacje bezpośrednie – codzienne kontrole w porze wieczornej i nocnej, w trakcie dogodnych warunków pogodowych, przez cały okres trwania sezonowych migracji wiosennych i jesiennych (dokładne terminy dobierze specjalista herpetolog biorąc pod uwagę wszystkie gatunki płazów potwierdzonych w otoczeniu przejść).

Dodatkowo należy przeprowadzić ocenę stanu technicznego, drożności i zagospodarowania przejść w 2, 3 i 5 roku po oddaniu linii kolejowej do eksploatacji, minimum 1 raz w roku w sezonie wegetacyjnym poprzez ocenę:

- a) stanu technicznego przejścia (uszkodzenia konstrukcji, obecność niepożądanych elementów pochodzenia antropogenicznego, obecność obiektów blokujących przejście lub zmniejszających jego drożność dla zwierząt itp.);
- b) zagospodarowania otoczenia przejścia (stan roślinności naprowadzającej oraz tej na przejściach górnych, stan ogrodzeń ochronno-naprowadzających, stan szczelności połączeń wygrodenia z przyczółkami przejść, stan zabezpieczeń w miejscach przekraczania rowów, zabezpieczeń bram i furtek, obecność elementów mogących utrudniać lub zniechęcać zwierzęta do korzystania z przejść itp.);
- c) aktywności ludzi na przejściu i w bezpośrednim sąsiedztwie (ślady butów, opon, pozostawione przedmioty).

Monitoring przejść dla zwierząt średnich i dużych zostanie przeprowadzony przez specjalistę teriologa, natomiast przejść przeznaczonych dla płazów przez specjalistę herpetologa.

Wyniki monitoringu przejść dla zwierząt średnich i dużych powinny zawierać: listę gatunków zwierząt stwierdzonych na przejściu, strukturę gatunkową zwierząt, częstość użytkowania przejścia przez dany gatunek, stałość występowania gatunku na przejściu, a także interpretację wyników badań.

Wyniki monitoringu przejść dla płazów powinny zawierać: listę gatunków zwierząt i ich liczebność, kierunek przemieszczania się, częstość użytkowania przejścia przez dany gatunek, a także interpretację wyników badań.

Po zakończeniu danego cyklu monitoringowego należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi, w terminie do 31 grudnia roku, w którym prowadzono monitoring, sprawozdanie z wynikami przeprowadzonych kontroli.

117. uchyła pkt 5.3. ww. decyzji:

Po realizacji przedsięwzięcia należy prowadzić 5-letni monitoring porealizacyjny w zakresie wykorzystywania przez płazy oraz gady, siedlisk zastępczych i odtworzonych zbiorników oraz stanu i funkcjonalności populacji płazów i gadów występujących w rejonie zrealizowanej inwestycji, wraz z analizą przejść dla zwierząt pod kątem trwałości zagospodarowania powierzchni przejścia oraz pod względem penetracji przez ludzi. Monitoring należy rozpocząć rok po oddaniu inwestycji do użytkowania. Monitoring winien uwzględniać stan przed przeniesieniem osobników, szacunkową liczebność danego gatunku oraz trendy w populacji. Obserwacje należy prowadzić w rzeczywistych okresach trwania migracji/dispersji w danym sezonie. W celu wyznaczenia początku terminu obserwacji należy prowadzić wstępne obserwacje warunków pogodowych i aktywności płazów w otoczeniu przedsięwzięcia. Coroczny monitoring prowadzić przez okres 5 lat od oddania inwestycji do użytkowania. Co roku, przez okres 5 lat, do 30 listopada każdego roku prowadzenia badań, wyniki monitoringu przedkładać w formie sprawozdania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi. W ramach monitoringu uwzględnić:

a) Inwentaryzację miejsc występowania płazów i gadów w pobliżu przedmiotowego przedsięwzięcia, z określeniem stopnia wykorzystania przez płazy i gady siedlisk zastępczych, tj. zbiorniki dla płazów, wtórnych siedlisk, np. zbiorniki i rowy odwodnieniowe i naturalnych zbiorników wodnych. Inwentaryzacja ta winna być wykonana w buforze nie mniejszym niż 200 m od skraju pasa kolejowego po obydwu stronach linii kolejowej oraz w buforze 500 m w obszarach Natura 2000. Inwentaryzacja winna weryfikować występowanie gatunków płazów i gadów w siedliskach wskazanych w dokumentach sporządzonych na etapie przygotowania i realizacji (raporty OOŚ, sprawozdania nadzoru przyrodniczego). Winna wskazywać siedliska płazów i gadów stwierdzone na etapie przygotowania i realizacji inwestycji z określeniem składu gatunkowego siedlisk, w tym określenia zakresu wykorzystania przez płazy i gady nowych miejsc bytowania, tj. zbiorników zastępczych i siedlisk wtórnych, powstałych w skutek realizacji inwestycji (w tym zbiorników i rowów odwodnieniowych). Charakterystyka zinwentaryzowanych siedlisk płazów i gadów powinna zostać wykonana w oparciu o kartę stanowiska dla zbiorników i otoczenia zbiorników na terenach niżowych wskazaną w Przewodniku metodycznym GIOŚ.

Badania powinny być prowadzone w okresie aktywności płazów i gadów, a zatem od rozpoczęcia wiosennych migracji, zależnie od warunków pogodowych w danym roku w okresie od połowy marca do połowy kwietnia. Prace terenowe powinny być prowadzone przy zastosowaniu metod, dopasowanych do poszczególnych gatunków płazów i gadów, pozwalających na stwierdzenie występowania stadiów rozwojowych płazów, zwłaszcza

skrzeku, larw oraz osobników dorosłych, np. odłowy za pomocą czerpaka hydrobiologicznego w zbiornikach wodnych, obserwacja zbiorników wodnych zwłaszcza roślinności wodnej i dna zbiornika pod kątem jaj, kijanek oraz osobników dorosłych, penetracja terenu, dzienna i nocna, pod kątem potencjalnych miejsc występowania płazów, nasłuchy, etc., obserwacje deformacji wszystkich form płazów (skrzeku, kijanek, postaci juvenilnych, ciał osobników dorosłych). W czasie kontroli należy wykonać również szacunku wielkościowego rozmiarów pakietów jaj. Wszystkie kontrole w terenie winny zostać udokumentowane zapisem śladu GPS.

Monitoring zbiorników kompensacyjnych winien również obejmować kontrolę poziomu wody, stopień rozwoju roślinności szuwarowej i zanurzonej, zamulanie zbiorników, sporządzenie schematycznej mapy roślinności z zaznaczonym rozmieszczeniem najważniejszych gatunków w celu śledzenia zmian w pokryciu roślinnością powierzchni zbiornika. W razie stwierdzenia dużego rozrostu roślinności lub zamulenia zbiornika należy przedstawić harmonogram i zakres dalszych prac. Jednocześnie należy obserwować rozwój populacji ryb w zbiornikach, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia populacji płazów należy zaproponować działania minimalizujące po uprzedniej konsultacji z ichtologiem i Zamawiającym. Należy obserwować stan zachowania brzegów i monitorować zaistnienie ewentualnych procesów erozyjnych, które mogą doprowadzić do wypływania wody lub zasypywania zbiorników.

Jednokrotnie w ciągu roku kalendarzowego zweryfikować najbliższe otoczenie zbiorników kompensacyjnych (siedliska lądowe w odległości do 200 m) sprawdzając stan roślinności, głównie drzew i krzewów oraz podszytu, obecność zimowisk oraz potencjalnych miejsc do schronienia i zimowania. W przypadku niepokojących sygnałów, np. zamieranie roślin lub zwierząt, nieprzyjemny zapach wody, zmętnienie wody, należy określić dalszy sposób postępowania ze wskazaniem zakresu prac oraz harmonogramu ich wykonania.

Należy dokonać oceny stopnia w jakim wykorzystywane są ww. zbiorniki i czy stanowią wystarczający środek dla zapewnienia funkcjonowania populacji płazów.

- b) Ocenę stanu zachowania łączności pomiędzy rozdzielonymi przez linię kolejową: populacjami płazów i gadów oraz siedliskami koniecznymi dla przeprowadzenia pełnego cyklu życiowego płazów i gadów, ze wskazaniem możliwych szlaków migracji płazów i określeniem możliwego stopnia modyfikacji przebiegu tych szlaków na skutek budowy linii kolejowej. Ocenę stanu zachowania łączności należy wykonać poprzez sprawdzenie skuteczności działań minimalizujących założonych na etapie przygotowania inwestycji i wprowadzonych na etapie realizacji. W tym celu należy prowadzić monitoring wykorzystania przez płazy przejść dla zwierząt i przepustów pełniących funkcję przejść dla zwierząt. Dla oceny zachowania łączności należy również prowadzić monitoring przepustów hydrologicznych oraz obiektów nie wskazanych jako przejścia dla zwierząt. Wszystkie kontrole w terenie winny zostać udokumentowane zapisem śladu GPS.

Monitoring należy oprzeć o bezpośrednie obserwacje migrujących osobników. Obserwacje winny polegać na wypatrywaniu, oznaczaniu i liczeniu wszystkich osobników płazów i gadów stwierdzonych na powierzchni przejść. Rejestrowane winny być przy tym data, godzina, gatunki, liczba osobników, wiek (forma rozwojowa).

Obserwacje powinny być wykonane w okresie sezonowych migracji rozrodczych – wiosennych: od początku wiosennej migracji, początek monitoringu zależy od warunków pogodowych, do 15 czerwca z częstotliwością dwa razy w tygodniu oraz jesiennych: od 15 sierpnia do 30 września z częstotliwością co 7-14 dni. Obserwacje powinny być wykonywane w ciągu dnia i w nocy, np. przy użyciu latarek.

Termin rozpoczęcia obserwacji wiosennych jest silnie zależny od warunków pogodowych (temperatury) w danym sezonie. W związku z powyższym przed przystąpieniem do monitoringu obiektów należy prowadzić obserwacje wstępne pozwalające na wyznaczenie dokładnego terminu rozpoczęcia właściwego, ciągłego cyklu obserwacji w danym roku. Kontrole muszą się odbywać przy obecności specjalisty herpetologa.

Integralną częścią kontroli przejść dla płazów powinna być kontrola obecności i śmiertelności płazów i na terenie kolejowym, tj. urządzeniach i elementach wyposażenia terenu kolejowego stanowiących pułapki antropogeniczne a także w zbiornikach.

Kontrola urządzeń i elementów wyposażenia linii kolejowej powinna być wykonana w okresie sezonowych migracji rozrodczych - wiosennych: od początku wiosennej migracji do 15 czerwca z częstotliwością raz w tygodniu oraz jesiennych: od 15 sierpnia do 30 września z częstotliwością co 14 dni. W przypadku stwierdzenia zwierząt w urządzeniach należy je wynosić z urządzeń we własnym zakresie. Liczba przeniesionych osobników oraz informacja o miejscu skąd zostały wybrane winna zostać odnotowana w raporcie. Należy dobrać odpowiednio miejsce przenosin i wskazać je w opracowaniu. Jednocześnie Wykonawca powinien posiadać wszystkie niezbędne zezwolenia na odstępstwa w stosunku do gatunków chronionych.

- c) Ocenę rozwiązań zastosowanych dla ochrony płazów i gadów w ramach realizacji przedsięwzięcia, która winna obejmować kontrolę wygradzenia, tj. szczelności ogrodzenia, szczególnie w miejscach o zinwentaryzowanej wzmożonej migracji, oraz kontrolę śmiertelności płazów i gadów.

Monitoring winien obejmować również określenie wpływu spływu powierzchniowego z linii kolejowej na populacje płazów, w szczególności w związku z obserwowanym w czasie monitoringu zasiedlaniem wtórnych siedlisk, zwłaszcza zbiorników retencyjnych wód roztopowych i opadowych, powstałych na skutek realizacji inwestycji wraz z przeanalizowaniem, czy zasiedlanie przez płazy zbiorników na terenie kolejowym stanowi dla nich zagrożenie, ze wskazaniem potrzeby ich grodzenia/braku konieczności izolowania od zwierząt na podstawie ewentualnego stwierdzenia występowania objawów wskazujących na zmianę stanu zdrowotności lub liczebności populacji wykorzystującej do rozrodu lub zimowania zbiorniki retencyjne.

- d) Ocenę trwałości zagospodarowania powierzchni przejść oraz penetracji przez ludzi, w ramach której zostanie wykonana ocena stanu technicznego, trwałości zagospodarowania powierzchni oraz uwarunkowań środowiskowych przejść dla zwierząt. Podczas kontroli należy zebrać m.in. informacje na temat:
- stanu technicznego przejść: uszkodzenia konstrukcji, uszkodzenia lub braki w ogrodzeniu na przejściu, braki w pokryciu roślinnością, obecność niepożądanych

- elementów pochodzenia antropogenicznego, obecność obiektów blokujących przejście lub zmniejszających jego drożność dla zwierząt, itp.,
- zagospodarowania powierzchni przejścia: pokrycie roślinnością, skład gatunkowy, obecność kamieni, karp korzeniowych, urządzeń technicznych, obecność drogi, cieku wodnego itp.,
  - aktywności ludzi (ruch pieszy lub/i kołowy) na przejściu i w bezpośrednim sąsiedztwie (ślady butów, opon, pozostawione przedmioty),
  - zalecenia dotyczące bieżącej kontroli i zabiegów technicznych w obrębie przejścia,
  - sugestie dotyczące koniecznych, możliwych do przeprowadzenia zmian technicznych przejścia oraz zmian jego zagospodarowania, które powinny przyczynić się do lepszego wykorzystania przejścia przez zwierzęta.

Analizę stanu zachowania populacji należy prowadzić w zgodzie z przyjętą metodyką Państwowej Inspekcji Środowiska w Przewodniku metodycznym, części trzeciej (Makomska - Juchiewicz & Baran, 2012). Wynikiem monitoringu powinno być określenie listy gatunków wykorzystujących przejścia dla zwierząt, w miarę możliwości oszacowanie wielkości populacji korzystającej z przejść w stosunku do wielkości populacji występujących w okolicy inwestycji, wyznaczenie przejść najczęściej wykorzystywanych, właściwa ocena skuteczności wszystkich działań minimalizujących, w razie konieczności – zaproponowanie dodatkowych działań naprawczych. Wyniki monitoringu powinny posłużyć do sformułowania dalszych wytycznych do kolejnego etapu.

W razie stwierdzenia uwięzienia płazów w pułapkach powstałych na skutek realizacji przedsięwzięcia wykonawca monitoringu zobowiązany jest do interwencyjnego wynoszenia płazów ze stwierdzonych pułapek.

Wynikiem monitoringu winna być również ocena wykorzystania przejść przez ludzi, wskazanie obiektów, na których warto byłoby odseparować ruch ludzi od ruchu zwierząt, z określeniem metody i możliwości jej zastosowania.

W kwestii kontroli przejść i przepustów w każdym z okresów kontrole powinny być przeprowadzane we wszystkich przejściach i przepustach (w zależności od warunków pogodowych i etapu aktywności lądowej poszczególnych gatunków płazów).

Monitoring płazów i gadów powinien być prowadzony przez specjalistę/ów herpetologa/ów spełniających wymagania:

- wykształcenie wyższe kierunkowe (biologia lub zoologia lub ochrona środowiska na kierunku przyrodniczym lub inne pokrewne) oraz
- doświadczenie; wykonał lub był członkiem zespołu ds. herpetologii i brał udział w opracowaniu: 2 inwentaryzacji i/lub monitoringów przyrodniczych (herpetologicznych) wzdłuż inwestycji liniowych o długości co najmniej 20 km każda lub 2 inwentaryzacji Obszarów Natura 2000 w zakresie herpetofauny lub 2 opracowań z dziedziny herpetologii w ramach raportu o oddziaływania na środowisko dla inwestycji liniowej o długości co najmniej 20 km każda.

i w tym zakresie orzeka:

Monitoring związany z wykonanymi działaniami minimalizującymi i kompensacyjnymi dla płazów i gadów, wykonany przez specjalistę herpetologa będzie obejmować:

- a) 5-letni monitoring zbiorników kompensacyjnych (od momentu ich wybudowania), zbiorników, do których przeniesione zostały płazy podczas etapu budowy (od kolejnego roku po ich przeniesieniu) oraz wtórnych siedlisk w postaci rowów odwodnieniowych (w buforze około 200 m od monitorowanego zbiornika):
  - monitoring należy prowadzić w okresie od 15 lutego do 15 maja (moment rozpoczęcia monitoringu w zależności od warunków może ulec zmianie – zmiany terminów wskaże specjalista herpetolog),
  - w ramach monitoringu należy dokonać oceny stopnia, w jakim wykorzystywane są ww. zbiorniki i czy stanowią wystarczający środek dla zapewnienia trwałego funkcjonowania lokalnych populacji płazów, jaki jest skład gatunkowy płazów zasiedlających ww. zbiorniki i rowy, weryfikacja aktywności rozrodczej i ocena sukcesu rozrodczego w zbiornikach i rowach, ocena stanu roślinności zbiorników i jego otoczenia, ocena zamulenia zbiorników i poziomu wody w zbiornikach, obecność ryb w zbiornikach,
  - metodyka wykonania monitoringu zostanie wskazana przez specjalistę herpetologa, który podczas jej opracowywania weźmie pod uwagę publikację w postaci karty stanowisk dla zbiorników i otoczenia zbiorników na terenach niżowych wskazaną w Przewodniku metodycznym GIOŚ (red. M. Makomaska-Juchiewicz, P. Baran, *Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny część trzecia*, Warszawa 2012, s. 303-306) oraz dostosuje ją do poszczególnych gatunków, dla których zaprojektowane zostały zbiorniki,
  - wszystkie kontrole w terenie winny zostać udokumentowane zapisem śladu GPS.
- b) 5-letni monitoring wybudowanych hibernakulów dla płazów i siedlisk dla gniewosza od momentu ich wybudowania:
  - jednorazowy monitoring należy prowadzić corocznie w terminie od początku maja do końca sierpnia,
  - monitoring musi obejmować ocenę stanu technicznego przedmiotowych obiektów,
  - wszystkie kontrole w terenie winny zostać udokumentowane zapisem współrzędnych GPS.

Specjalista herpetolog musi spełniać następujące wymagania:

- wykształcenie wyższe kierunkowe (biologia lub zoologia lub ochrona środowiska na kierunku przyrodniczym lub inne pokrewne) oraz
- doświadczenie: brał udział w 2 inwentaryzacjach i/lub monitoringach przyrodniczych (herpetologicznych) wzdłuż inwestycji liniowych o długości co najmniej 20 km każda lub 2 inwentaryzacji obszarów Natura 2000 w zakresie herpetofauny lub 2 opracowań z dziedziny herpetologii w ramach raportu o oddziaływaniu na środowisko dla inwestycji liniowej o długości co najmniej 20 km każda.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości specjalista herpetolog opracuje harmonogram postępowania, który należy wdrożyć. Zakres prac może obejmować np. odłów ryb ze

zbiorników, wykoszenie roślinności, dosadzenie roślinności, dołożenie substratów w hibernakulach itp.

Po zakończeniu danego cyklu monitoringowego należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi, w terminie nie później niż do 31 grudnia roku sprawozdania z wynikami przeprowadzonych kontroli i ewentualnie podjętymi działaniami naprawczymi.

118. uchyla pkt 5.4. ww. decyzji:

Co roku kontrolować jakość i szczelność wykonanego stałego ogrodzenia ochronno-naprowadzającego dla płazów, które przeznaczone jest również dla drobnych ssaków. Kontrole tożsame z kontrolami wyznaczonym w rozdziale dotyczącym herpetofauny, mogą być wykonywane w ramach przeglądów gwarancyjnych pod warunkiem uczestnictwa w nich osoby z doświadczeniem przyrodniczym, która będzie oceniać nie tylko aspekt techniczny wykonanych ogrodzeń, ale również funkcjonalność wykonania ogrodzeń dla płazów.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

119. uchyla pkt 5.6. ww. decyzji:

Dla siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rawki:

- a) płatów siedliska 6430 – ziołorośla nadrzeczne, zlokalizowane w granicach obszaru, bezpośrednio pod projektowaną estakadą nad rzeką Rawka oraz w odległości około 20 m od niej,
- b) płatu siedliska 6510 – ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże, zlokalizowanego w granicach obszaru, w pobliżu projektowanej drogi serwisowej (km około 57+350 wg linii LK85, strona lewa)

prowadzić monitoring przyrodniczy przez 5 kolejnych lat od momentu rozpoczęcia eksploatacji inwestycji, zgodnie z metodyką Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

i w tym zakresie orzeka:

Przez okres 5 lat od oddania linii kolejowej do eksploatacji, należy prowadzić monitoring płatu siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie znajdującego się w km linii kolejowej LK85 57+350 (strona lewa). Monitoring prowadzić będzie specjalista fitosocjolog, zgodnie z metodyką GIOŚ.

120. uchyla pkt 5.7. ww. decyzji:

W ciągu 5 lat od wykonania nasadzeń zieleni, należy co roku kontrolować ich udatność. Kontrola obejmować powinna także nasadzenia przy przejściach dla zwierząt i zbiornikach kompensacyjnych. Co roku, w okresie wegetacji, należy weryfikować stan wykonanych nasadzeń zieleni i w razie potrzeby dokonać stosownych działań pielęgnacyjnych. Przeglądy powinny być wykonywane przez osoby, które mają stosowne uprawnienia do wykonywania oceny drzewostanu. Po dokonaniu przeglądu, w trakcie którego zostaną zidentyfikowane ubytki lub wytypowane drzewa i krzewy do usunięcia - chore, usychające, które się nie przyjęły, itp. - należy zaproponować rozwiązania alternatywne/ nasadzenia zastępcze.

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

121. uchyla pkt 6.1.3. ww. decyzji:

Należy przeprowadzić pomiary na terenie chronionym akustycznie, tj. terenie działki ewidencyjnej, na której znajduje się budynek chroniony akustycznie, zgodnie z poniższą tabelą, w taki sposób, aby przeprowadzone w nich pomiary pozwoliły na ustalenie miejsca o największym oddziaływaniu hałasu na ludzi w miejscu ich możliwego pobytu. Podkreślenia wymaga, iż przy pomiarach należy zastosować wyłącznie metodę rzeczywistych pomiarów wykonywanych w terenie, a nie metodę obliczeniową

Numer punktu	Kilometraż [ok.]	Strona linii kolejowej	Gmina	Obręb	Nr działki
P01	119+957 (LK85)	lewa	Łódź (miasto)	W-22	31/37
P02	119+284 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-15	275
P03	117+368 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-17	52/7
P05	112+374 (LK85)	lewa	Nowosolna	Wiączyń Dolny	16
P06	107+162 (LK85)	prawa	Brzeziny	Helenów	73
P07	104+506 (LK85)	prawa	Brzeziny (miasto)	Obręb 5	1212/1
P08	103+620 (LK85)	lewa	Brzeziny (miasto)	Obręb 1	145/14
P09	101+861 (LK85)	lewa	Brzeziny (miasto)	Obręb 3	495/5
P10	91+620 (LK85)	prawa	Dmosin	Nadolna Kolonia	111/2
P11	88+418 (LK85)	lewa	Dmosin	Nadolna Wieś	3/2
P12	80+183 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Czatolin	602
P13	79+196 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Wrzeczko	140/1
P14	77+460 (LK85)	lewa	Łyszkowice	Wrzeczko	726/1
P15	77+345 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Wrzeczko	717
P16 ¹⁾	4+353 (LK8511NE)	prawa	Nieborów	Bobrowniki	108
P17	66+024 (LK85)	prawa	Nieborów	Nieborów	62/1202
P18	53+745 (LK85)	prawa	Bolimów	Kolonia Wola Szydłowiecka	28/2
P19	50+399 (LK85)	lewa	Wiskitki	Babskie Budy	75/1
P20	47+812 (LK85)	lewa	Wiskitki	Czerwona Niwa Parcel	165/1
T3	49+229 (LK85)	prawa	Wiskitki	Babskie Budy	14/1204

i w tym zakresie orzeka:

Należy przeprowadzić pomiary na terenie chronionym akustycznie, tj. terenie chronionym akustycznie, zgodnie z poniższą tabelą, w taki sposób, aby przeprowadzone na nich pomiary pozwoliły na ustalenie miejsca o największym oddziaływaniu hałasu na ludzi w miejscu ich możliwego pobytu. Przy pomiarach należy zastosować wyłącznie metodę rzeczywistych

pomiarów wykonywanych w terenie, a nie metodę obliczeniową. Pomiarów należy wykonać w terminie od 12 do 24 miesiąca od oddania przedsięwzięcia do użytkowania, przy czym należy wykonać je w okresie potencjalnego największego ruchu, tj. od lipca do sierpnia. Należy również wykonać modelowanie propagacji hałasu na całej długości linii, dla aktualnego ruchu pociągów, a wyniki pomiarów hałasu uwzględnić do ewentualnej kalibracji modelu obliczeniowego. Wyniki analizy porealizacyjnej (w tym sprawozdanie z pomiarów) wraz z informacją o podjętych lub planowanych do podjęcia działań minimalizujących hałas (w przypadku stwierdzenia przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu) należy przedłożyć w terminie do 3 miesięcy od dnia wykonania ostatniego pomiaru do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz do Marszałka Województwa Mazowieckiego (w zakresie pomiarów w punktach P19, P20 i T3 oraz modelowania na terenie województwa mazowieckiego) i do Marszałka Województwa Łódzkiego (w zakresie pozostałych punktów i terenów). Wyniki z pomiarów hałasu należy przedłożyć również Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie (w zakresie pomiarów w punktach P19, P20 i T3) i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi (w zakresie pozostałych punktów).

Numer punktu	Kilometraż [ok.]	Strona linii kolejowej	Gmina	Obręb	Nr działki
P01	119+957 (LK85)	lewa	Łódź (miasto)	W-22	31/30
P02	119+284 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-15	289
P03	117+368 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-17	52/7
P05	112+374 (LK85)	lewa	Nowosolna	Wiączyń Dolny	16
P06	107+162 (LK85)	prawa	Brzeziny	Helenów	73
P07	104+506 (LK85)	prawa	Brzeziny (miasto)	Obręb 5	1212/1
P08	103+620 (LK85)	lewa	Brzeziny (miasto)	Obręb 1	145/14
P09	101+861 (LK85)	lewa	Brzeziny (miasto)	Obręb 3	495/5
P10	91+620 (LK85)	prawa	Dmosin	Nadolna Kolonia	111/2
P11	88+418 (LK85)	lewa	Dmosin	Nadolna Wieś	3/2
P12	80+183 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Czatolin	602
P13	79+196 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Wrzeczeko	140/1
P14	77+460 (LK85)	lewa	Łyszkowice	Wrzeczeko	726/1
P15	77+345 (LK85)	prawa	Łyszkowice	Wrzeczeko	717

Numer punktu	Kilometraż [ok.]	Strona linii kolejowej	Gmina	Obręb	Nr działki
P16 ¹⁾	4+353 (LK8511NE)	prawa	Nieborów	Bobrowniki	108
P17	66+024 (LK85)	prawa	Nieborów	Nieborów	62/1202
P18	53+745 (LK85)	prawa	Bolimów	Kolonia Wola Szydłowiecka	28/2
P19	50+399 (LK85)	lewa	Wiskitki	Babskie Budy	75/1
P20	47+812 (LK85)	lewa	Wiskitki	Czerwona Niwa Parcel	165/1
P21	15+075 (LK11)	lewa	Nieborów	Bobrowniki	66
P22	15+230 (LK11)	prawa	Nieborów	Bobrowniki	752/2
P23	15+763 (LK11)	lewa	Nieborów	Bobrowniki	507
P24	118+80 (LK85)	prawa	Łódź	W-16	75
P25	3+580 (LK8517) ²⁾	Prawa	Łódź	W-17	109
P26	116+020 (LK85)	lewa	Łódź	W-17	114/1
T3	49+229 (LK85)	prawa	Wiskitki	Babskie Budy	14/1204
PBU01	72+810	prawa	Łyszkowice	Bobiecko	761
PBU02	72+970	lewa	Łyszkowice	Bobiecko	774
PKL01	114+500 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-44	281/11
PKL02	2+340 (LK8517) ²⁾	lewa	Łódź (miasto)	W-44	321/25
PKL03	118+178 (LK85)	prawa	Łódź (miasto)	W-16	95/3

¹⁾łącznica nr 8511NE na odc. LK85 - Skierniewice

²⁾łącznicy nr 8517 na odc. LK85 – Łódź Widzew

³⁾od strony LK85 a nie od strony łącznicy nr 8517 lub LK17

122. w pozostałej części utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

RDOŚ w Łodzi decyzją z 26 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.333, działając na wniosek Centralnego Portu Komunikacyjnego Sp. z o.o. z 9 września 2022 r., dalej CPK, a także na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1 oraz art. 82 ust. 1 u.o.o.ś., określił środowiskowe uwarunkowania realizacji cytowanego w sentencji przedsięwzięcia.

W postępowaniu brało udział więcej niż 10 stron postępowania, w związku z czym strony postępowania zostały zawiadomione przez RDOŚ w Łodzi o wydaniu decyzji poprzez publiczne obwieszczenie (art. 49 k.p.a w zw. z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś), zawiadomieniem z 26 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ-II.420.16.2022.ZŻł.334, które zostało upublicznione na tablicach ogłoszeń i/lub w Biuletynie Informacji Publicznej: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Urzędu Gminy

Wiskitki, Urzędu Gminy Bolimów, Urzędu Gminy Nieborów, Urzędu Gminy Łowicz, Urzędu Gminy Łyszkowice, Urzędu Gminy Głowno, Urzędu Gminy Dmosin, Urzędu Gminy Rogów, Urzędu Gminy Brzeziny, Urzędu Miasta Brzeziny, Urzędu Gminy Nowosolna, Urzędu Miasta Łodzi. Najpóźniej ww. zawiadomienie zostało upublicznione w Urzędzie Miasta Łodzi, w dniu 4 marca 2024 r., zatem doręczenie decyzji wszystkim stronom postępowania miało miejsce 18 marca 2024 r., wobec czego ostatnim dniem na złożenie odwołania był 2 kwietnia 2024 r. (ponieważ tego roku 1 kwietnia był dniem wolnym od pracy).

W tym miejscu wskazać należy, że RDOŚ w Łodzi zawiadomieniem z 6 marca 2024 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.367, powtórnie poinformował strony postępowania o wydaniu decyzji, wskazując przy tym, że powodem takiego działania jest „nieprawidłowe upublicznienie obwieszczenia RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.334, (...) w jednej z jednostek samorządu terytorialnego”. Wskazana nieprawidłowość, według organu I instancji, polegała na znaczącym opóźnieniu w upublicznieniu zawiadomienia z 26 stycznia 2024 r. przez Prezydenta Miasta Łodzi, który upublicznił zawiadomienie dopiero 4 marca 2024 r.

Powyższe działanie RDOŚ w Łodzi było nieuprawnione, gdyż pierwsze z zawiadomień (z 26 stycznia 2024 r.) w sposób skuteczny zrealizowało obowiązek doręczenia poprzez publiczne obwieszczenie o wydaniu decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r., pomimo znaczących różnic w terminach jego upublicznienia w poszczególnych siedzibach organów. Ze względu na te różnice, termin na złożenie odwołania biegł, dla przeważającej części stron postępowania, nieprzerwanie od 29 stycznia (pierwsze doręczenie decyzji) do 2 kwietnia 2024 r., co oznacza, że w rzeczywistości rozciągnął się do okresu 65 dni. Strony postępowania zostały skutecznie, acz niektóre z opóźnieniem, poinformowane o wydaniu decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. Wobec tego powtórne zawiadomienie organu I instancji (z 6 marca 2024 r.) o wydaniu decyzji, pozostaje bez wpływu na ukształtowanie terminu do złożenia odwołania.

RDOŚ w Łodzi postanowieniami z 19 lutego 2024 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.351-356, odmówił uzupełnienia i sprostowania pouczenia zawartego w decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. Postanowienia zostały doręczone wnioskodawcom w sposób bezpośredni.

Osoby oraz podmioty wymienione w sentencji niniejszej decyzji złożyły odwołania od decyzji RDOŚ w Łodzi, w przysługującym do tego terminie.

Strony i uczestnicy postępowania na prawach strony:

I. zarzucili, że RDOŚ w Łodzi:

1. nie informował stron postępowania, organizacji ekologicznych i społeczeństwa o sprawie;
2. nie upublicznił zawiadomień oraz treści decyzji w wersji dostosowanej do osób ze szczególnymi potrzebami;
3. wydał skarżoną decyzję przedwcześnie, ze względu na postanowienie GDOŚ z 19 stycznia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.33.2023.AFI.2, uchylające w całości postanowienie RDOŚ w Łodzi z 1 września 2023 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.228, odmawiające zawieszenia postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zdaniem Stowarzyszenia NIE dla kolei przez Brzeziny RDOŚ w Łodzi winien ponownie rozpatrzyć ten wniosek przed zakończeniem postępowania;

4. zbagatelizował uwagi społeczeństwa;
5. wyznaczył termin konsultacji społecznych w okresie świąteczno-noworocznym, czym ograniczył dostęp do akt sprawy i możliwość zgłoszenia uwag;
6. nie przeprowadził rozprawy administracyjnej i nie powołał biegłych z zakresu lotnictwa;
7. nie ocenił wpływu przedsięwzięcia na radiolatarnię lotniczą, co może skutkować wypadkiem w ruchu lotniczym;
8. nie sprecyzował, jaki podmiot będzie kontrolował wykonanie warunków decyzji oraz jakie konsekwencje grożą w przypadku niewykonania warunków decyzji;
9. nie traktował stron postępowania równo, tj. faworyzował CPK;
10. w pkt 8 decyzji wskazał współrzędne geograficzne obszaru prac wstępnych w sposób nieczytelny, jak i bez wskazania numerów działek ewidencyjnych (numerów i obrębów);
11. nie rozpatrzył uwag stron postępowania (w szczególności dotyczących propozycji dodatkowej minimalizacji), a część z nich potraktował jako uwagi społeczeństwa;
12. nie przeprowadził z organami opiniującymi posiedzenia w trybie współdziałania, a organy opiniujące nie zebrały i nie rozpatrzyły wyczerpująco całego materiału dowodowego;
13. nie odniósł się do uwag i wniosków stron postępowania, a w przypadku tych złożonych w trakcie udziału społeczeństwa, nie wezwał o uzupełnienie braków formalnych i potraktował je jako uwagi i wnioski społeczeństwa;
14. nie wezwał CPK do uzupełnienia danych w związku z nieścisłościami w raporcie, a raport nie został oceniony merytorycznie;
15. nałożył na CPK ograniczenie prędkości pociągów do 250 km/h, podczas gdy prędkość projektowa to ok. 350 km/h. Promienie łuków są nieadekwatne do prędkości pociągów, a linia kolejowa nr 85, dalej LK85, mogłaby ominąć część terenów mieszkalnych i cennych przyrodniczo;
16. nie przeprowadził postępowania transgranicznego, mimo że LK85 ma być częścią międzynarodowej linii kolejowej wpisaną w sieć połączeń TEN-T;
17. wydał decyzję, która naraża ludzi na utratę zdrowia lub życia;
18. wbrew twierdzeniom w decyzji, jest kompetentny w kwestii oceny użycia określonych materiałów i surowców jako jednego z kryterium w analizie wielokryterialnej. CPK nie wykazał cech różnicujących warianty przestrzennie i technologicznie. W efekcie przeprowadzona analiza alternatywności wariantów jest wadliwa;
19. nie zbadał oddziaływań skumulowanych, w tym w szczególności hałasu z autostrady A1 i linii kolejowej nr 17, oraz sieci elektroenergetycznych czy wodociągowych i kanalizacyjnych;
20. nie wskazał warunku minimalizującego wpływ LK85 na ukształtowanie terenu w obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. CPK nie przedłożył w raporcie wyników przeprowadzonej w 2022 r. analizy ukształtowania terenu;
21. błędnie stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze, o których mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1354 ze zm.), dalej u.c.p.k.;
22. wyznaczył zbyt małą liczbę punktów pomiarowych hałasu w analizie porealizacyjnej;

23. nie rozważył modernizacji LK17 zamiast budowy LK85;
24. nie przeanalizował wpływ LK85 na zabytki i miejsca archeologiczne;
25. nie odniósł się do braku zgodności LK85 z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeziny i województwa łódzkiego;
26. uzgodnił warunki realizacji z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, dalej RZGW w Warszawie, lecz pominął ich uzgodnienie z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, dalej RZGW w Poznaniu.
27. nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, mimo że nie została spełniona przesłanka wyjątkowo ważnego interesu społecznego, wyjątkowo ważnego interesu właścicieli działek oraz nie zostało zastosowane zabezpieczenie;
28. w pouczeniu decyzji nie wskazał informacji o biegu terminu do wniesienia odwołania dla pozostałych stron postępowania (innych niż wnioskodawca), nie wskazał w decyzji o możliwości uzyskania odpisu decyzji (art. 49b §1 k.p.a.);
29. nie określił w decyzji, ile i jakich budynków będzie wyburzonych;
30. niewystarczająco zabezpieczył tereny chronione akustyczne przed skutkami hałasu.
31. nie określił warunków ochrony cieków wodnych, wód podziemnych i podziemnych rzek;
32. nie określił, do jakich lokalizacji mają zostać przeniesione gatunki roślin, zwierząt i innych gatunków przyrodniczych;
33. nie dopuścił do nadzoru przyrodniczego stowarzyszeń i organizacji w sformułowanych warunkach decyzji. Nie określił również, jakim wykształceniem i doświadczeniem mają cechować się osoby w nadzorze przyrodniczym, jak i nie wskazał częstotliwości tego nadzoru i ewentualnego sposobu raportowania czy zgłaszania nieprawidłowości;
34. nie określił minimalnej odległości lokalizacji zapleczy budowy od zabudowań mieszkalnych;
35. nie wezwał CPK o kwestie związane z roślinami i zwierzętami chronionymi. W raporcie nie wskazano miejsc występowania cennych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych wskazanych m.in. przez odwołujących oraz wskazanych CPK przez przedstawicieli Lasów Państwowych i Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. W raporcie nie wykazano wszystkich siedlisk przyrodniczych, o których zdaniem odwołujących, wnioskodawca miał wiedzę;
36. nie nakazał zachowania drzew o wymiarach pomnikowych w Lesie Wiączyńskim i nie uwzględnił ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Doliny rzeki Miazgi;
37. w pkt 1.4.5. decyzji określił warunki kompensacji wycinki z pominięciem terenów leśnych;
38. nie ocenił wpływu przedsięwzięcia w zakresie związanym z odwodnieniem terenu na możliwą, bezpowrotną utratę roślin przaz miejsc lęgowych przez derkacza, czajkę, żurawia, których siedliska nie będą możliwe do odtworzenia. W raporcie wprost wskazano, że wariant inwestorski W31 jest najmniej korzystny z punktu widzenia ochrony przyrody, w tym awifauny.

II. wskazali, że:

1. decyzja została wydana z naruszeniem Konstytucji¹ (art. 2, 5, 64, 68, 74 ust. 4), k.p.a. (art. 7, 8 § 1, 10, 77 § 1, 78, 80, 89 § 2, art. 106 a, art. 107 §1 pkt 3, 5, 6 oraz § 3, art. 156 § 1

---

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 ze zm.)

- pkt 5 k.p.a.), u.o.o.ś. (art. 30, 37, 51 ust.2 pkt 2 lit. e, 61 ust. 2, 62 ust. 1 pkt 1 lit a-e, ust. 2, 63 ust. 1 pkt 1 lit. b, e, g pkt 2 lit. a, d, e, f, g, 64 ust. 2, 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d g, pkt 3, 3b, 5, 6, 6a, 8, art. 77, ust. 1 pkt 4, art. 79 ust.1, art. 97 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3, ust. 4b), p.o.ś.² (art. 6 ust. 1 i 2) oraz ustawy o prawie lotniczym³ (art. 87 ust. 1), o gospodarce nieruchomościami⁴ (art. 6 ust. 1b) oraz rozporządzenia w sprawie lotnictwa cywilnego⁵ (1.3.4, 1.3.5. zał. VII);
2. CPK nie udostępniał, w sposób zgodny z przepisami, informacji o środowisku i informacji publicznej, w związku z kierowanymi bezpośrednio do niego wnioskami;
  3. konsultacje i spotkania informacyjne przeprowadzone przez CPK przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji były pozorne. Nie uwzględniono wielu uwag;
  4. decyzja jest obciążona presją polityczną i musiała być wydana w wariacie inwestorskim (W31) z jednoczesnym zbagatelizowaniem wariantów alternatywnych. Analiza nie wykazała, żeby wariant W31 (inwestorski) był najkorzystniejszy;
  5. budynki w raporcie były źle zewidencjonowane i błędnie zakwalifikowane (np. jako budynki gospodarskie). Nie uwzględniono budynków po wytyczeniu LK85. Efektem jest m.in. błędne określenie kosztów społecznych. Dane w analizie wielokryterialnej nie są tożsame z danymi w innej części raportu.
  6. informacje o powierzchni archeologicznej są błędne. Na zbieżnych odcinkach wariantu W31 i W35 powierzchnie tych samych obiektów archeologicznych znacznie się różnią;
  7. część tekstowa raportu nie jest zbieżna z częścią mapową;
  8. LK85 spowoduje, że rolnicy, mieszkańcy służby będą miały wydłużony czas przejazdu na drugą stronę torów kolejowych;
  9. LK85 spowoduje, że rolnicy, mieszkańcy służby będą miały wydłużony czas przejazdu na drugą stronę torów kolejowych. LK85 spowoduje podzielenie osiedla Mileszki oraz różnych miejscowości, w tym Brzeziny;
  10. oddziaływania LK85 na etapie budowy, wbrew twierdzeniom CPK, będą długotrwałe i uciążliwe;
  11. w raporcie brakuje oceny wpływu przedsięwzięcia na stan wód głębinowych zarówno w przypadku studni należących do mieszkańców, jak i miejskiego ujęcia wody. Dodatkowo LK85 zaburzy stosunki wodne;
  12. nie przeanalizowano wpływu LK85 na Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 404 i GZWP nr 401;
  13. nie zbadano wpływu sejsmicznego eksploatacji górniczej złoża Bolimów III (W-31), Podsokołów (W-32), Brzeziny-Fara (W-35) na LK85;
  14. CPK nie skonsultował przebiegu LK85 z Lasami Państwowymi;

---

² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.)

³ Ustawa z dnia 3 lipca 2022 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110 ze zm.)

⁴ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz.U.UE.L.2018.212.1)

15. w raporcie nie przeprowadzono analizy oddziaływań wibroakustycznych na nieruchomości. CPK wykonał jedynie zdjęcia nieruchomości znajdujących się przy LK85 bez uprzedniego powiadomienia o tym właścicieli. Zdaniem odwołujących nie przeprowadzono badań akustycznych, geologicznych, hydrologicznych i wibroakustycznych na wszystkich działkach przecinanych przez LK85. Podwykonawcy CPK w terenie nie posiadali uprawnień lub pozwoleń na wykonywanie prac w terenie;
16. uzgodnienie organu wodnoprawnego (RZGW z 8 listopada 2023 r.) jest wybrakowane, a jego treść wprowadza w błąd;
17. w raporcie nie zbadano wpływu „wysypiska śmieci” na planowany do wybudowania dworzec w Brzezinach;
18. w raporcie nie wskazano dat przeprowadzania inwentaryzacji przyrodniczych na działkach prywatnych. CPK nie uzyskiwało zgód na wejście na działki prywatne. Może to świadczyć o niekompletności danych inwentaryzacji przyrodniczych;
19. wariant W31 i W35 idą tym samym śladem przez miasto Brzeziny, co świadczy o braku wariantu alternatywnego. Wariantowanie jest pozorne;
20. ruch kolejowy na stacji w Brzezinach będzie odbywał się tylko z i do Łodzi, a nowy dworzec kolejowy w Brzezinach jest niepotrzebny ze względu na bliskość dworca w Koluszkach;
21. nie wykonano w raporcie modelowania przepływu i poziomu wód podziemnych po wybudowaniu tuneli. Planowane do wybudowania studnie spowodują lej depresji. Nie określono wydajności systemu odwodnienia;
22. w raporcie brakuje informacji o wpływie LK85 na cmentarz przy ul. Frezjowej w Łodzi. Brak informacji czy będą zachowane wymagane prawem odległości w zw. z funkcjonowaniem cmentarza oraz czy nie zmieni się kierunek spływu wód z cmentarza (budynki nie są podłączone do sieci wodociągowej). W raporcie nie wskazano informacji hydrogeologicznej;
23. nie uwzględniono kolizji LK85 z siecią wodociągową i kanalizacyjną;
24. brak zbadania wpływu oddziaływań na występujące na trasie LK85 formy ochrony przyrody. Inwentaryzacja nie została wykonana na wszystkich działkach na terenie przedsięwzięcia;
25. wycinka drzew pod LK85 w połączeniu z planowaną rębnią drzew realizowaną na podstawie PUL 2023-2032 Nadleśnictwa Brzeziny będzie zbyt intensywna i przyczyni się do degradacji Lasu Wiączyńskiego. W raporcie brakuje informacji o wielkości szkód (w tym powierzchni wycinki), w szczególności na terenie ww. lasu. Dodatkowo nie zinwentaryzowano drzew, a przedsięwzięcie przyczyni się do wylesienia obszarów leśnych. Nie należy przekładać określenia wielkości wycinki i wielkości kompensacji na późniejszy etap (ponowna ocena);
26. nie zbadano w raporcie wpływu na korytarz migracji zwierząt pomiędzy osiedlem Mileszki a Lasem Wiączyńskim;
27. CPK nie zinwentaryzował dokładnie Lasu Wiączyńskiego, o czym świadczą opracowania wykonane przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze dotyczące analizy biologicznej, faunistycznej, fitosocjologicznej, funkcji społecznych, lichenologicznej i mykologicznej; inwentaryzacja przyrodnicza w raporcie nie została wykonana w sposób rzetelny. Strony

postępowania wskazywały lokalizacje roślin i zwierząt (w tym cennych), które nie zostały wykazane w raporcie (np. na swoich działkach);

28. W dokumentacji nie uwzględniono gatunków zwierząt występujących na terenie Osiedla Mileszki, m.in. żab, nietoperzy, zaskrońców i ptactwa łownego;
29. metodyka ekspertyzy przyrodniczej jest błędna, ze względu na wytypowanie miejsc występowania gatunków chronionych przed wykonaniem inwentaryzacji terenowej, a także wykonanie jej w niereprezentatywnym - pod względem wegetacji roślin - roku i w zbyt krótkim czasie;
30. zbyt małą liczbę specjalistów przeprowadzających inwentaryzację przyrodniczą w terenie. Inwentaryzacja została przeprowadzona w nietypowym roku (co do okresu wegetacyjnego), a inwentaryzacja uzupełniająca była przeprowadzona w zbyt krótkim okresie. Autorzy raportu sami przyznali, że tylko częściowo potwierdzili materiały przyrodnicze do których mieli dostęp. W raporcie pominięto występowanie siedlisk bobrów, żab, zaskrońców i nietoperzy;
31. brak wskazania źródła danych „materiałów eksperckich” i „wiedzy eksperckiej”, co budzi wątpliwości co do wiarygodności wyników inwentaryzacji przyrodniczej;
32. w raporcie wskazano nieprawidłowe nazwy uroczysk leśnych oraz błędnie opisano przebieg trasy, wskazując, że trasa kolei przechodzi las Poćwiardówka;
33. nie wskazano w raporcie miejsc występowania rzadkich lub chronionych gatunków na terenie przedsięwzięcia oraz w strefie oddziaływania (w konkretnie wskazanych lokalizacjach): bluszcz pospolity, kukułka szerokolistna, barwinek pospolity, kruszczyk szerokolistny, lilia złotogłów, naparstnica lekarska, pierwiosnek lekarski, wawrzynek wilczczyko, pachnica dębowa, minóg strumieniowy, piskorz, koza pospolita, śliz, strzebla błotna, ropucha szara, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba trawna, grzebiuszka ziemna, dudek, dzięcioł czarny, jastrząb, kowalik, myszołów, puszczyk zwyczajny;
34. LK85 przetnie Las Wiączyński na pół, co wpłynie negatywnie na siedliska i bioróżnorodność, a także spowoduje jego osłabienie. Wycinka drzew zmniejszy i tak małą lesistość woj. łódzkiego;
35. nie wskazano w raporcie adekwatnych działań minimalizujących i kompensujących negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko, w tym nie wskazano gruntów pod zalesienia;
36. CPK pobieżnie przeanalizował wpływ przedsięwzięcia na stosunki wodne, w tym wpływ na zbiorowiska łąkowe w Lesie Wiączyńskim;
37. przedsięwzięcie w wariantcie W31 (inwestorskim znacząco negatywnie wpłynie na obszar Natura 2000 jak i istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód.
38. w trakcie eksploatacji będą używane herbicydy, czego nie przeanalizowano w raporcie;
39. na terenie realizacji przedsięwzięcia mogą znajdować się obszary wodno-błotne i nie zostały one objęte ochroną przyrodniczą i nie zostały rozpoznane przez RDOŚ w Łodzi.

Odwołujący wnoszą o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy organowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz uchylenie zaskarżonej decyzji przez organ I instancji i umorzenie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia. Dodatkowo wniesiono o uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanej decyzji, powołanie biegłego z zakresu lotnictwa, zaktualizowanie w decyzji numerów ksiąg wieczystych. Część odwołujących w swoich odwołaniach zawarła także wnioski o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji.

GDOŚ, pismami: z 17 września 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.18, z 30 marca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.50, z 25 lipca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.66, wezwał CPK o złożenie wyjaśnień, na które wnioskodawca udzielił odpowiedzi pismami: z 26 września 2024 r., 16 kwietnia 2025 r., 26 maja 2025 r. i z 25 sierpnia 2025 r. Dodatkowo CPK pismem z 3 września 2025 r. wniósł o zmianę treści części warunków wskazanych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

GDOŚ postanowieniem z 7 listopada 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.83, odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji z 26 stycznia 2024 r. o czym poinformował strony postępowania zawiadomieniem z 12 listopada 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.84.

W trakcie postępowania drugoinstancyjnego GDOŚ na bieżąco informował strony postępowania o najważniejszych informacjach dotyczących trwającego postępowania, w tym o czynnościach organu. Część stron postępowania, na różnych jego etapach, skorzystała z przysługującego im prawa do zapoznania się z zebraniem materiałem dowodowym oraz składania uwag i wniosków.

GDOŚ zawiadomieniami z 1 października 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.77 i DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.78, poinformował strony postępowania o zebraniu całego materiału dowodowego i możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie.

GDOŚ postanowieniem z 23 grudnia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.90, stwierdził uchybienie terminu do wniesienia dwóch odwołań.

GDOŚ decyzją z 23 grudnia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.91, umorzył postępowanie odwoławcze względem kilkunastu osób.

GDOŚ zawiadomieniem z 29 grudnia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.92, poinformował strony postępowania o wydaniu ww. postanowienia i decyzji.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na budowie nowego odcinka linii kolejowej nr 85 pomiędzy planowanym lotniskiem CPK i stacją kolejową Łódź Fabryczna w rejonie peronu przystanku Łódź Niciarniana, o łącznej o długości ok. 76 km, wraz z powiązaniem z istniejącą infrastrukturą kolejową. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 29 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), dalej r.o.o.s., decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagają linie kolejowe wchodzące w skład infrastruktury transportu kolejowego transeuropejskiej sieci transportowej, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2024/1679 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniające

rozporządzenia (UE) 2021/1153 i (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1315/2013, dalej rozporządzenie UE. W związku z powyższym przedsięwzięcie należy do grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Organem właściwym rzeczowo do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia kolejowego, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. t u.o.o.ś., jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, zgodnie z art. 21 § 1 k.p.a., z uwagi na położenie nieruchomości, na których terenie planuje się przedsięwzięcie, tj. województwo mazowieckie i łódzkie, a także z uwagi art. 123 ust. 1 u.o.o.ś. oraz na § 2 pkt 2 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1682, ze zm.), jak i z uwagi na to, że większa część przedsięwzięcia jest zlokalizowana w województwie łódzkim niż mazowieckim (art. 75 ust. 5 u.o.o.ś.), właściwym organem ochrony środowiska do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, rzeczowo i miejscowo, jest RDOŚ w Łodzi. Powyższe uzasadnia właściwość GDOŚ w tej sprawie jako organu odwoławczego, który zgodnie z art. 127 ust. 3 u.o.o.ś. pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu k.p.a. w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Wskazania wymaga, że w przypadku, gdy wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obejmuje co najmniej dwa przedsięwzięcia realizowane w ramach jednego zamierzenia inwestycyjnego, dla których właściwe rzeczowo są co najmniej dwa organy, w tym regionalny dyrektor ochrony środowiska, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 75 ust. 1 pkt 1a u.o.o.ś). W związku z powyższym właściwym rzeczowo i miejscowo organem ochrony środowiska do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla pozostałych przedsięwzięć towarzyszących również jest RDOŚ w Łodzi.

Mając na uwadze wyrażoną w art. 15 k.p.a. zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, którego istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, GDOŚ w ramach postępowania odwoławczego dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wniosku o wydanie decyzji, raportu wraz z uzupełnieniami, stanowisk organów współdziałających, uwag stron, podmiotów na prawach stron i społeczeństwa, a także wniesionych odwołań. W toku postępowania odwoławczego organ II instancji rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie co do okoliczności faktycznych i prawnych, znajdując podstawy uzasadniające zreformowanie treści decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r.

Wskazać należy, że II instancja postępowania administracyjnego to także instancja merytoryczna, co wynika z treści art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., zgodnie z którym organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla decyzję organu I instancji w całości lub części - i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy. Przyznanie przez ustawodawcę temu organowi uprawnień reformatoryjnych oznacza, że organ ten ma obowiązek oceny nie tylko ustaleń dokonanych przez organ I instancji, ale również rozpatrzenia sprawy w pełnym zakresie. Podkreślić ponadto należy, że organ odwoławczy rozpatruje sprawę, a nie odwołanie. Zasada dwuinstancyjności oznacza, że w wyniku złożenia odwołania lub zażalenia sprawa

administracyjna będzie w całości przedmiotem postępowania przed organem II instancji. Rodzi to obowiązek dwukrotnego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, dwukrotnego ustalenia stanu faktycznego i dwukrotnej wykładni przepisów prawa. Zasada ta nie wyklucza przy tym dokonania odmiennej oceny materiału dowodowego zgromadzonego już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Organ odwoławczy nie jest bowiem organem stricte kontrolującym prawidłowość rozstrzygnięcia organu I instancji, ale samodzielnie, w oparciu o już zgromadzone (ewentualnie uzupełnione) dowody, ponownie rozstrzyga sprawę. Ponowne rozstrzygnięcie sprawy oznacza zatem dokonanie ponownych ustaleń faktycznych, a nie tylko przyjęcie tych, które wynikają z rozstrzygnięcia organu I instancji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 9 maja 2024 r. sygn. akt II SA/Po 560/23).

Analiza materiału dowodowego zebranego przez RDOŚ w Łodzi wykazała, że nie zostały ustalone wszystkie istotne, mające znaczenie dla sprawy, okoliczności faktyczne, wobec czego GDOŚ wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu, pismami: z 17 września 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.18, z 30 marca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.50, z 25 lipca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.66. Wnioskodawca udzielił odpowiedzi pismami: z 26 września 2024 r., 16 kwietnia 2025 r., 26 maja 2025 r. i z 25 sierpnia 2025 r.

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 7 lipca 2020 r., sygn. akt IV SA/Po 320/20, organ odwoławczy powinien podjąć wszelkie możliwe kroki w celu merytorycznego załatwienia sprawy, a nie uwalniać się od obowiązku orzekania, przekazując sprawę organowi pierwszej instancji. Jednocześnie ma prawo do tego, aby własne orzeczenie, którego nieodłączną częścią jest uzasadnienie, sformułować w taki sposób, który doprowadzi do usunięcia wad rozstrzygnięcia (wskazanego w osnowie) i uzasadnienia orzeczenia organu pierwszej instancji.

W przedmiotowej sprawie GDOŚ wypełnił obowiązek, jaki ciąży na organie odwoławczym, a więc podjął wszelkie możliwe kroki w celu merytorycznego załatwienia sprawy, a dokumentacja została zgromadzona w stopniu wystarczającym do pełnego i prawidłowego rozpoznania sprawy. GDOŚ usunął też braki i błędy popełnione przy wydawaniu decyzji przez organ I instancji. Organ nie znalazł przyczyn, które uzasadniałyby uchYLENIE zaskarżonej decyzji i przekazanie jej do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

W tym miejscu, rozpoczynając analizę wpływu przedsięwzięcia na środowisko, GDOŚ zaznacza, że wszystkie przedsięwzięcia kolejowe cechuje szereg bezpośrednich, pośrednich i wtórnych oddziaływań, które w większym lub mniejszym stopniu mogą wpływać zarówno na środowisko, jak i na zdrowie ludzi. Organy obu instancji są odpowiedzialne za rozpoznanie wszelkich negatywnych, znaczących oddziaływań na środowisko, które mogą mieć miejsce w związku z budową, eksploatacją i likwidacją przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest co do zasady pierwszą decyzją, jaką wnioskodawca musi uzyskać w całym procesie inwestycyjnym, ustalenia w niej zawarte mają kluczowe znaczenie dla dalszych etapów procesu inwestycyjnego. Ze względu na mnogość aspektów poruszanych w uzasadnieniu tej decyzji, GDOŚ w pierwszej kolejności wyjaśnił powody, dla których zdecydował się zakończyć postępowanie rozstrzygnięciem wskazanym w sentencji, a następnie uzasadnił wprowadzone przez siebie zmiany w warunkach realizacji

przedsięwzięcia, a także odniósł się do zarzutów poruszanych w odwołaniach oraz uwag i wniosków, złożonych przez uczestników postępowania.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter związany, co oznacza, że w przypadku braku przeszkód do jej wydania, określonych w przepisach prawa, organ wydający decyzję jest zobowiązany do ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

W myśl art. 80 ust. 2 u.o.o.ś. właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zaznaczenia jednak wymaga, że w przypadku omawianego przedsięwzięcia nie jest wymagana zgodność jego lokalizacji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 59a ust. 4 pkt 12 u.o.o.ś., inwestycja lub inwestycja towarzysząca, realizowana na podstawie przepisów u.c.p.k., nie wymaga takiej analizy. W związku z powyższym, zarówno organ I instancji, jak i organ odwoławczy odstąpiły od analizy zgodności planowanego przedsięwzięcia z obowiązującymi m.p.z.p. (zarzut nr I.25).

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzyć postępowanie I instancji w całości albo w części. Uchylenie decyzji w oparciu o art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. będzie miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie merytoryczne organu odwoławczego jest niezgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji. Kompetencje organu odwoławczego obejmują zarówno korygowanie wad prawnych decyzji organu I instancji, polegających na niewłaściwie zastosowanym przepisie prawa materialnego, jak i wad polegających na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest w tym zakresie nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości podjętego rozstrzygnięcia. Po wnikliwym zbadaniu poprawności postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji oraz mając na uwadze, że kompetencje orzecznicze organu odwoławczego nie sprowadzają się tylko do kontroli zasadności zarzutów podniesionych w stosunku do rozstrzygnięcia organu I instancji, lecz do analizy całości akt sprawy oraz kontroli merytorycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, GDOŚ uchylił część warunków decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy.

Natomiast uchylenie decyzji i umorzenie postępowania organu I instancji – art. 138 § 1 pkt 2 in fine k.p.a. może mieć miejsce w sytuacji, gdy postępowanie to było bezprzedmiotowe. Przesłanka bezprzedmiotowości wystąpi, gdy brak było podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy w ogóle, bądź nie było podstaw do rozpoznania jej w drodze postępowania administracyjnego, czy też tylko w drodze postępowania administracyjnego prowadzonego przed tym organem pierwszej instancji (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016, str. 619). Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do pozostałej części uchylonych warunków skarżonej decyzji.

Zgodnie z kolei z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. W ocenie GDOŚ w pozostałej części zaskarżona decyzja jest prawidłowa i nie narusza przepisów prawa w stopniu uzasadniającym jej uchylenie.

Akustyka

Niezmiernie ważnym aspektem dla stron postępowania jest obawa związana z uciążliwością akustyczną przedsięwzięcia. Najbardziej uciążliwym i długotrwałym źródłem dźwięków związanych z realizacją przedsięwzięcia będą dźwięki emitowane przez poruszające się pojazdy szynowe na etapie eksploatacji. Za emisję dźwięku w trakcie przejazdu pociągu odpowiada przede wszystkim miejsce styku poruszających się kół z torami oraz drgania konstrukcji toru i pojazdu (hałas toczenia), chaotyczny przepływ powietrza wokół lokomotywy i wagonów (hałas aerodynamiczny), miejsce styku klocków hamulcowych z kołami, uderzenia na rozjazdach czy zwrotnicach, piski na łukach, praca silnika, klimatyzacji i innych urządzeń oraz dźwiękowe sygnały alarmowe. Na oddziaływania autystyczne ma zatem wpływ zarówno stan techniczny nawierzchni kolejowej i taboru kolejowego, jak i natężenie ruchu, ukształtowanie terenu i prędkość pociągów. Pojazdy kolei dużych prędkości są wyposażone w dwa systemy hamowania: pneumatyczny ze stalowymi tarczami hamulcowymi i klockami ze spieku oraz elektromagnetyczny hamulec szynowy.

GDOŚ w postępowaniu odwoławczym stwierdził konieczność zmiany liczby i długości ekranów akustycznych. W efekcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego usunięto 1 ekran akustyczny (E024) i dodano 7 ekranów akustycznych (E092a, E111_1 - E111_3, E112_1 - E112_3). Wydłużeniu z kolei uległ 1 ekran akustyczny oznaczony symbolem E104. Sumarycznie ww. zamiany przełożą się na wybudowanie dodatkowych ok. 1675 m i zaniechanie wybudowania 183 m ekranów akustycznych.

Usunięcie ekranu E024 jest spowodowane tym, że budynek mieszkalny, który powodował konieczność ochrony terenu chronionego akustycznie okazał się być pustostanem. Wnioskodawca w celu udowodnienia tej zmiany przeprowadził wizję lokalną i przedłożył dokumentację fotograficzną, czym potwierdził ww. okoliczność.

Jeśli zaś chodzi o dodanie ekranu akustycznego E092a, będzie on wybudowany wzdłuż przekładanego odcinka drogi krajowej nr 72. Wnioskodawca wykonał analizę akustyczną w buforze 500 m z obu stron planowanych linii kolejowych, co było wystarczające do określenia ich oddziaływania akustycznego, natomiast bufor ten nie był wystarczający dla ww. odcinka drogi kołowej, której przebudowa miała swój koniec w okolicy ww. granicy buforu. Jeden z budynków mieszkalnych, zlokalizowany tuż za granicą buforu, nie został uwzględniony w analizie akustycznej natomiast o ryzyku przekroczeń miało świadczyć przedłużenie izofony 56 dB w porze nocy, które zdaniem GDOŚ mogło wypaść na środku budynku mieszkalnego, co zostało również potwierdzone przez wnioskodawcę. W efekcie konieczne jest wybudowanie ww. ekranu akustycznego.

W przypadku ekranów akustycznych oznaczonych symbolami E111_1 - E111_3 oraz E112_1 - E112_3 konieczność ich wybudowania w okolicy miejscowości Bobrowniki wynika z uzupełnień wnioskodawcy i jest związana z wybudowaniem łącznika pomiędzy LK85 a LK11. Analiza akt sprawy wykazała możliwe przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w związku z czym konieczne było zastosowanie środków minimalizujących hałas.

Dodatkowo GDOŚ nałożył obowiązek wykonania ekranów akustycznych na minimalnie 5 metrową zakładkę ze względu na to, że nie we wszystkich miejscach było możliwe zachowanie ciągłości ekranu, a wykonanie zakładek zminimalizuje efekt uciążliwości akustycznej powstającej na styku dwóch ekranów akustycznych mających swój początek i koniec w zbliżonym miejscu.

Obowiązek wykonania zakładki pomiędzy parami sąsiadujących ze sobą ekranów akustycznych wynika z realizacji zasady przezorności i jest spowodowana tym, że brak wykonania zakładki może powodować nagły skok poziomu dźwięku (niepoprzedzony jego narastaniem) w miejscu niewłaściwego (bez zakładki) zetknięcia się dwóch ekranów akustycznych. Nagły skok poziomu dźwięku, mimo braku stwierdzonych przekroczeń poziomu dopuszczalnego, może być uciążliwy dla sąsiadujących z ekranami akustycznymi terenami chronionymi akustycznie. Nadmienić należy, że część par ekranów akustycznych posiada już 5-metrową lub większą zakładkę, natomiast w wyżej wskazana zasada ma objąć wszystkie pary ekranów, w szczególności: E036 i E038, E037 i E039, E067 i E068, E065 i E066, E064 i E063, E084 i E083, E086 i E085, E096 i E099, E097 i E098 oraz E103 i E100.

W związku z powyższym należy uznać, że strony postępowania miały częściowo rację w zarzucie I.30., wskazując, że RDOŚ w Łodzi niewystarczająco zabezpieczył tereny chronione akustycznie przed hałasem. Wskazania przy tym jednak wymaga, że taka sytuacja miała miejsce w nielicznych przypadkach i zostało to naprawione niniejszą decyzją. Z analizy akt sprawy wynika, że zastosowane ekrany akustyczne zagwarantują nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Skuteczność zastosowanych środków minimalizujących hałas zostanie zweryfikowana w analizie porealizacyjnej.

GDOŚ zdecydował o zwiększeniu liczby miejsc wykonania analizy porealizacyjnej (zarzut nr I.22) o 11 dodatkowych miejsc stanowiących tereny chronione akustycznie. Wykonanie pomiarów w punkcie PKL01, PKL02 i PKL03 wynika z bliskiej odległości klatek wentylacyjnych z tuneli od terenów chronionych akustycznie i związanego z tym ryzyka przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku. Pomiary w punkcie PBU01 i PBU02 mają na celu weryfikację oddziaływania akustycznego związanego z funkcjonowaniem bazy utrzymania Bobiecko. Pomiary w punkcie P25 mają na celu weryfikację hałasu w związku z planowaną w tym rejonie zwrotnicą kolejową zlokalizowaną w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie. Z kolei pomiar w punkcie P26 ma na celu weryfikację czy hałas generowany przez wjeżdżające i wyjeżdżające z tunelu pociągi nie będzie powodował przekroczeń dopuszczalnego poziomu. W przypadku punktów P21, P22 i P23 mają one na celu zweryfikowanie skuteczności zastosowanych w tym miejscu ekranów akustycznych, przy czym jeden z punktów jest zlokalizowany w sąsiedztwie miejsca, w którym niemożliwe było zachowanie ciągłości ekranów akustycznych ze względu na przejazd kolejowy.

Analiza porealizacyjna zostanie wykonana nie tylko dla sprawdzenia skuteczności ekranów akustycznych, lecz również weryfikacji miejsc, gdzie w modelowaniu co prawda nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, ale stwierdzono wystąpienie nieliniowych czynników zaburzających (rozjazdy kolejowe), czynników zwiększających moc akustyczną źródła (ściany murów oporowych tuneli) czy wartości poziomu dźwięku A bliskie wartościom granicznym (do 1 dB poniżej standardu). Liczba punktów pomiarowych w ramach analizy porealizacyjnej nałożona przez organy obu instancji w sposób kompletny zabezpiecza interes stron postępowania przed wystąpieniem ryzyka ponadnormatywnego oddziaływania hałasu, tym bardziej, że w ramach analizy porealizacyjnej zostanie wykonane również modelowanie propagacji hałasu, które będzie wykonane dla rzeczywistego ruchu pociągów, z uwzględnieniem ewentualnych poprawek wykonanych w trakcie rzeczywistych pomiarów hałasu.

GDOŚ doprecyzował również szczegóły analizy porealizacyjnej określając okres, w którym powinny zostać wykonane pomiary hałasu, a także szczegóły jaki powinny zostać uwzględnione w trakcie jego wykonania. Wskazanie organów ochrony środowiska GDOŚ i RDOŚ w Łodzi jako adresatów analizy porealizacyjnej, umożliwi kontrolę skuteczności nałożonych środków minimalizujących hałas, podobnie jak wskazanie Marszałka Województwa Mazowieckiego i Łódzkiego, którzy to zgodnie z art. 378 ust. 2a p.o.s., pełnią funkcje organów ochrony środowiska władnych do nakładania obowiązków minimalizacji negatywnego oddziaływania akustycznego przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, na terenach administrowanych przez nich województw..

W przypadku hałasu skumulowanego nie sposób się zgodzić z odwołującymi (zarzut nr I.19) jakoby w raporcie pominięto analizę wpływu jednoczesnego funkcjonowania LK85, LK11, jak i autostrady A1.

W przypadku autostrady A1 w rejonie Łodzi, dzieli (w płaszczyźnie północ-południe) ona osiedle Mieszki na dwie części. Tereny osiedla Mieszki zlokalizowane na zachód od autostrady A1 nie są narażone na zjawisko kumulacji oddziaływań akustycznych z LK85. Przedsięwzięcie biegnie bowiem w tunelu, który ma swój początek po wschodniej stronie autostrady, a koniec w okolicy ul. Frezjowej w Łodzi, tj. ok. 1,9 km od autostrady. Prognozowany poziom hałasu z autostrady A2 jest na tyle wysoki, że hałas generowany przez pociągi wjeżdżające i wyjeżdżające z tunelu po wschodniej stronie autostrady nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska w tej części Mieszek.

W przypadku osiedla Mieszki zlokalizowanego po wschodniej stronie autostrady, to w tym przypadku będzie miała miejsce kumulacja jej oddziaływania z oddziaływaniem przedsięwzięcia. Załącznik 9.2. raportu przedstawia zasięg oddziaływania akustycznego samej LK85, natomiast załącznik 9.10. przedstawia zasięg oddziaływania hałasu na etapie eksploatacji przy jednoczesnym funkcjonowaniu LK85 z innymi przedsięwzięciami, w tym autostradą A2. Analiza porównawcza obu dokumentów wskazuje na mało istotny wpływ samego przedsięwzięcia na tereny chronione akustycznie zlokalizowane ok. 250 m na północ od LK85 (w stronę autostrady A2), natomiast istotny wpływ po uwzględnieniu kumulowania obu tych źródeł dźwięku. We wskazanym miejscu zostanie wybudowany ekran akustyczny E098 o długości ok. 518 m i wysokości 6 metrów, charakteryzujący się wysoką izolacyjnością

akustyczną. Wybudowanie ekranu o wskazanych parametrach nie wynika z samodzielnego funkcjonowania LK85, natomiast wynika ze skumulowanego oddziaływania hałasu z autostradą A1.

W przypadku kumulacji przedsięwzięcia z LK17, GDOŚ z pełnym przekonaniem stwierdza, że analiza wykonana przez wnioskodawcę świadczy o uwzględnieniu oddziaływania skumulowanego również tej linii kolejowej. Ma ono znaczenie przede wszystkim dla terenów chronionych akustycznie zlokalizowanych pomiędzy LK17 a LK85 (wraz z łącznikiem) na odcinku od okolicy ul. Frezjowej (koniec tunelu) do okolicy ul. Lawinowej (początek kolejnego tunelu). Z przeprowadzonych w raporcie prognoz wynika, że wpływ samej LK85 nie jest istotny, natomiast wspólne jej funkcjonowanie z LK17 może spowodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku. Wybudowanie ekranu akustycznego E101 o długości ok. 518 metrów i wysokości 4 metrów, o umiarkowanej izolacyjności akustycznej zapewni komfort akustyczny terenów chronionych, narażonych na możliwą kumulację hałasu. Dodatkowo należy wskazać, że we wskazanym rejonie GDOŚ nałożył obowiązek wykonania pomiarów hałasu w analizie porealizacyjnej (P25 i P26), co zostało już uzasadnione.

Jeśli zaś chodzi o ostatni fragment, w którym LK85 będzie włączana do istniejącej LK17 to będzie on osłonięty ekranami E105, E106 i E108. GDOŚ zdecydował o wydłużeniu ekranu E108 i E106 ze względu na to, że istnieje uzasadnione ryzyko przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na pobliskich terenach chronionych akustycznie (tj. przy ul. Niciarnianej 5, ul. Józefa 15, 17 oraz 19, ul. Szpitalnej 2 w Łodzi), spowodowanego przez przejeżdżające pociągi na etapie eksploatacji.

W kontekście pozostałych zarzutów stron postępowania w kontekście oddziaływania akustycznego należy nadmienić, że wnioskodawca nie miał obowiązku wykonania pomiarów akustycznych na istniejących liniach kolejowych czy drogach kołowych w celu oceny wpływu oddziaływania akustycznego istniejących źródeł dźwięku. Wyjaśnienia wymaga również, że wnioskodawca wykonał modelowanie propagacji hałasu w środowisku w buforze 500 m, a nie jak twierdzi część odwołujących, w buforze 100 m od przedsięwzięcia. W związku z powyższym nie ma mowy o sztucznym ograniczeniu obszaru analiz. Wskazany bufor, poza wskazanymi i skorygowanymi przez GDOŚ wyjątkami, objął swoim zasięgiem wszystkie narażone tereny chronione akustycznie. Nawiązując do zarzutów, wskazać dodatkowo należy wskazać, że stroną postępowania jest nie tylko ten kto, posiada tytuł prawny do nieruchomości zlokalizowanej w odległości 100 m od granic przedsięwzięcia, ale również m.in., ten kto posiada tytuł prawny do nieruchomości znajdującej się w zasięgu oddziaływania, które może spowodować, że zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska.

Jeśli zaś chodzi o wspólne oddziaływanie hałasu kolejowego i lotniczego, to nie jest możliwa ocena ich wzajemnej kumulacji. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla startów, lądowań i przelotów statków powietrznych mają odmiennie wartości niż w przypadku poziomów ustalonych dla dróg i linii kolejowych. Dodatkowo wskazania wymaga, że odmienny jest również sposób wykonywania pomiarów hałasu w środowisku, co wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w

zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. z 2011 r. Nr 140, poz. 824). Stąd niemożliwa jest weryfikacja wspólnych oddziaływań hałasu lotniczego z hałasem drogowym i kolejowym, po wybudowaniu przedsięwzięcia. W związku z powyższym brak ewentualnej analizy oddziaływań skumulowanych linii kolejowej z ruchem statków powietrznych nie świadczy o błędach raportu, tylko jest naturalnym skutkiem różnic pomiędzy oboma typami ww. źródeł hałasu.

Zmiana warunku 1.2.88. decyzji RDOŚ w Łodzi wiąże się z tym, że dotychczasowy zapis przewidywał konieczność prowadzenia pomiarów kontrolnych wyłącznie w przypadku zgłoszenia skarg oraz podjęcie działań ograniczających hałas w przypadku stwierdzenia przekroczeń standardów akustycznych. Takie rozwiązanie miało charakter reaktywny i nie gwarantowało bieżącej oceny rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, tym bardziej, że źródło hałasu na etapie budowy będzie zmienne w czasie i uzależnione m.in. od charakteru aktualnie prowadzonych prac budowlanych. Wprowadzone przez GDOŚ rozwiązania są zgodne z zasadą przezorności i lepiej chronią środowisko przed negatywnymi skutkami hałasu pochodzącego z etapu budowy. W przypadku gdy zostaną stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, każdorazowo konieczne jest wprowadzenie ograniczeń, które zmniejszą uciążliwość hałasu na środowisko. Ograniczenia te, przez analogię, należy wówczas stosować na całej długości budowanego przedsięwzięcia. GDOŚ, ze względu na zmienność prowadzonych robót, zdecydował się na nałożenie zwiększonej częstotliwości obowiązkowych pomiarów hałasu przez pierwsze 2 lata budowy, ze zmniejszeniem ich w późniejszym czasie, co umożliwi optymalizację budowy rozumianą jako ewentualną minimalizację hałasu z procesów prowadzonych na terenie przedsięwzięcia, w miarę możliwości na początkowym etapie prowadzenia prac.

Celem zabezpieczenia interesu ludzi zamieszkujących bezpośrednio sąsiedztwo placu budowy, GDOŚ uchylił warunek 1.2.127. decyzji RDOŚ w Łodzi, gdyż cechował się on zbytnią ogólnością. Trudnym jest pogodzenie szybkości przeprowadzanych robót z jednoczesnym całkowitym brakiem ich uciążliwości. Mając jednak na względzie możliwość ich wystąpienia, GDOŚ doprecyzował uchylany punkt poprzez zmniejszenie ograniczeń na odcinkach przedsięwzięcia zlokalizowanych z dala od terenów zamieszkałych i nałożył dodatkowe ograniczenia na odcinkach przedsięwzięcia zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych (nawet jeśli dotyczy to wyłącznie pojedynczego terenu chronionego akustycznie). GDOŚ na podstawie załączników mapowych raportu wytypował obszary zurbanizowane, czego efektem jest wskazanie odcinków przedsięwzięcia kolejowego, na których konieczne jest przestrzeganie warunków wskazanych w omawianym punkcie. GDOŚ zdecydował się na ograniczenie prac budowlanych w porze dnia (od 6:00 do 22:00), z dopuszczeniem pracy w porze nocy oraz w niedziele i w dni ustawowo wolne od pracy, pod warunkiem przestrzegania dodatkowych obowiązków.

Mimo, że przedsięwzięcie służyć będzie społeczeństwu, to część mieszkańców w najbliższym sąsiedztwie będzie narażona na czasowy dyskomfort związany z dźwiękami i drganiami pochodzącymi z etapu budowy. Z tego też powodu konieczne było dodatkowe ograniczenie uciążliwości w porze nocy, a także w niedziele i dni ustawowo wolne od pracy na

odcinkach zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Zminimalizuje to wpływ etapu budowy na zdrowie ludzi, zapewniając im możliwie optymalny komfort akustyczny i wibroakustyczny w dni i w porze, w których najczęściej przebywają w miejscu zamieszkania. GDOŚ ma na względzie to, że w niektórych przypadkach technologia prac wymaga ciągłości, z tego też powodu wskazał w jakiej sytuacji możliwe jest odstąpienie od zakazu, z jednoczesnym zastosowaniem dodatkowych środków minimalizujących oddziaływanie akustyczne. Należy planować prace w taki sposób, aby możliwie jak najbardziej ograniczyć ich prowadzenie w porze nocnej. GDOŚ podkreśla, że dopuszczenie do wykonywania ww. prac w porze nocy ma być wykonane wyłącznie, jeżeli dotyczy kontynuowania prac. Skoro dopuszczeniu podlegają prace wymagające ciągłości, należy je rozpocząć przed godziną 21:00. W przypadku gdy konieczne jest rozpoczęcie prac w porze nocnej, np. ze względu na konieczność ich prowadzenia dłużej niż 16 h, bądź ze względu na czynniki atmosferyczne, które w ciągu dnia mogłyby uniemożliwić dokończenie bieżącego zadania, dopuszczalne jest ich rozpoczęcie, lecz nie wcześniej niż o 5:00.

GDOŚ, ze względu na uciążliwość związaną z emisją dźwięku, drgań lub zanieczyszczeń do powietrza, nakazał lokalizowanie agregatów prądotwórczych i pomp w odległości od elewacji budynków, nie bliżej niż 100 m (agregaty) i nie bliżej niż 50 m (pompy). GDOŚ, mając na względzie szczególną uciążliwość prac polegających na uderzaniu jednej powierzchni o drugą z dużą częstotliwością (np. przez palownice, kafary, wibratory czy wibromłoty), dopuścił ich prowadzenie na wskazanych odcinkach w porze nocy tylko pod warunkiem zastosowania cichszej technologii niż standardowa, tj. np. metodą wgłębnego mieszania gruntu (DSM) lub metodą wwiercania pali (CFA).

Celem umożliwienia mieszkańcom terenów szczególnie narażonych na uciążliwości akustyczne na etapie budowy, tzn. mieszkańcom zabudowy, których elewacja znajduje się do 100 m od miejsca planowanych robót, GDOŚ nakazał ich poinformowanie o rozpoczęciu robót budowlanych. Zmieszczenie informacji umożliwi mieszkańcom podjęcie działań mogących zmniejszyć ich narażenie na dyskomfort akustyczny (np. poprzez zamknięcie okien od strony prowadzonych robót) czy ułatwienie kontaktu z wykonawcą robót w przypadku wystąpienia uciążliwości związanej z budową.

Wskazane w zmienionym warunku 1.2.127. ograniczenia dotyczą nie tylko wszystkich prac na liniach kolejowych, lecz również na pozostałych przedsięwzięciach w sytuacji, gdy prace są wykonywane w odległości mniejszej niż 200 m od elewacji budynku.

Uchylony warunek 1.2.130 dotyczył pokrycia ścian wylotów tuneli materiałem dźwiękochłonnym. W ocenie GDOŚ nie było zasadnym nałożenie takiego obowiązku na wszystkie wyloty z tuneli. Z analizy akt wynika, że jedynie w sąsiedztwie dwóch wylotów z tuneli (2+770 – 3+263 LK8517 oraz 119+150 – 119+300 LK85) znajdują się tereny chronione akustycznie. Natomiast z analizy akustycznej przedstawionej w raporcie, w której nie były uwzględnione materiały dźwiękochłonne na wyjazdach z tuneli, nie wynika, aby na terenach chronionych akustycznie w przyszłości mogły mieć miejsce przekroczenia standardów jakości środowiska. GDOŚ nie odnalazł w uzasadnieniu RDOŚ w Łodzi powodów, dla których ten nałożył na wnioskodawcę obowiązek pokrycia wylotów z tuneli materiałem dźwiękochłonnym. Potencjalne zastosowanie materiałów dźwiękochłonnych niewątpliwie przyczyniłoby się do

poprawy komfortu akustycznego. Jednak w przypadku, gdy w sąsiedztwie wylotów z tuneli nie ma terenów chronionych akustycznie, bądź są takie tereny, lecz nie występuje na nich ryzyko przekroczenia standardów jakości środowiska, to nadmiarowym i nieuprawnionym działaniem byłoby stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w takich miejscach, stąd ww. warunek należało uchylić. GDOŚ uchylił warunek 1.4.1. decyzji RDOŚ w Łodzi, ze względu na to, że wnioskodawca przedstawił w raporcie modelowanie akustyczne jedynie z uwzględnieniem ekranów pochłaniających. Każdorazowa zmiana ekranu pochłaniającego na przezroczysty oznacza zmianę jego parametrów akustycznych. Innymi słowy zmiana ekranu akustycznego z pochłaniającego na odbijający musi być poprzedzona modelowaniem propagacji dźwięku w środowisku, ze względu na to, że negatywną cechą ekranu przezroczystego jest odbijanie większej ilości energii w stronę przeciwną względem źródła hałasu. Z tego powodu GDOŚ zdecydował się od odstąpienia wskazywania sposobu zabezpieczeń ekranów przezroczystych przed zderzeniem z nimi ptaków. Wskazania wymaga, że zmiana typu ekranu akustycznego jest możliwa na późniejszym etapie, tj. w procedurze ponownej oceny oddziaływania na środowisko bądź zmiany decyzji.

GDOŚ zdecydował się również doprecyzować pkt 1.4.17. decyzji RDOŚ w Łodzi odnoszący się do obsadzenia ekranów roślinami, w tym pnącymi. GDOŚ odstąpił od obowiązku obsadzenia ekranów akustycznych przy LK85, pozostawiając obowiązek ich obsadzenia w sytuacji, gdy są zlokalizowane przy drogach kołowych, przy bazie utrzymania „Bobiecko”. Powodem, dla których obsadzone mają zostać tylko zewnętrzne (względem źródła hałasu) części ekranów akustycznych jest zminimalizowanie ryzyka kolizji ptaków i nietoperzy z samochodami i pociągami (przy bazie utrzymania „Bobiecko”). Obsadzone pnączami ekrany przyciągają owady (np. ze względu na zwiększone zacienienie, wilgoć i ilość owadów), co w efekcie może powodować przyciągnięcie żerujących nietoperzy lub ptaków w sąsiedztwo drogi. Z tego samego powodu GDOŚ wskazał, aby unikać obsadzania roślinami, których owoce są atrakcyjne dla zwierząt. Wskazanie minimalnej odległości pomiędzy sadzonkami ma na celu uzyskanie zwartej kompozycji, która po kilku latach od posadzenia pozytywnie wpłynie na środowisko i krajobraz. W kontekście odstąpienia od obowiązku obsadzenia ekranów akustycznych przy LK85, GDOŚ przychylił się do wyjaśnień wskazanych przez wnioskodawcę (str. 117-118 pisma z 26 maja 2025 r.) i uchylił warunek 1.4.17. decyzji RDOŚ w Łodzi. Wskazania wymaga, że nasadzenia takie mogłyby przyczynić się do przyciągania owadów, a więc i żerujących na nich ptaków i nietoperzy w okolicę linii kolejowej co w przypadku pociągów poruszających się z prędkością 250 km/h (a w przyszłości nawet do 350 km/h), jest niepożądane.

Nadzór przyrodniczy

W zmienionym warunku 1.2.1. decyzji RDOŚ w Łodzi przeniesiono informacje uprzednio wskazane w warunkach 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9 dotyczących bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań oraz w warunkach 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7 dotyczących nowo zaistniałych stanowisk gatunków chronionych, niewykazanych na etapie inwentaryzacji przyrodniczej i wskazania sposobu postępowania z nimi. GDOŚ uznał ponadto za konieczne dodanie do specjalistów, którzy dokonają oględzin terenu przed podjęciem prac związanych z realizacją przedsięwzięcia, w celu wykrycia gatunków chronionych i ich siedlisk, również

botanika, który w pierwotnej wersji decyzji nie był obowiązkowy w składzie nadzoru przyrodniczego. Działanie to połączone ze stałym nadzorem umożliwi odpowiednią reakcję na zmieniające się uwarunkowania środowiskowe. Do specjalistów wchodzących w skład nadzoru został dopisany fitosocjolog, który uprzednio był wymieniony w punkcie 1.2.9. Z warunków 1.2.4, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.10 przeniesiono również pojedyncze podpunkty dotyczące szczegółowych zadań koniecznych do wykonania przez herpetologa, ornitologa, teriologa i dendrologa, które nie znalazły się w innych zapisach warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Opisane zmiany miały na celu przede wszystkim uprządkowanie informacji dotyczących składu i zadań nadzoru przyrodniczego, jak i obowiązkowe uwzględnienie w nadzorze osoby z wykształceniem botanicznym i fitosocjologicznym.

Uchylenie warunku 1.2.4. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z przeniesienia wskazanych w nim kwestii do zmienionego warunku 1.2.1. Do punktu tego przeniesione zostały również informacje o nadzorze herpetologa podczas odłowu i przenoszenia płazów i gadów oraz nadzór nad projektowaniem i wykonaniem przejść dla tej grupy zwierząt. Ponadto należy podkreślić, że kwestie związane z uzyskiwaniem decyzji derogacyjnych względem gatunków chronionych wynikają z art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 poz. 916 ze zm.), dalej u.o.p., w której określone są zakazy i możliwe od nich odstępstwa w stosunku do form ochrony przyrody. Nie ma więc potrzeby zawierania takich wskazań w warunku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kompetencje herpetologa podczas likwidacji zbiorników dla płazów zostały opisane w zmienionym warunku 1.2.58. Informacje dotycząca określenia przez przedmiotowego specjalistę lokalizacji tymczasowych wygrodzeń ochronnych zawarta jest w zmienionym warunku 1.2.55. Zgodnie z punktem 1.2.56 konieczne jest bieżące likwidowanie wszelkich zastoisk wodnych mogących stanowić miejsce rozrodu płazów, nie ma więc konieczności zawierania tutaj dodatkowych zapisów o tym mówiących.

Zmiana warunku 1.2.5. decyzji RDOŚ w Łodzi jest związana z koniecznością zapewnienia bieżącego rozpoznania lokalnych uwarunkowań i neutralizowaniem zagrożeń dla entomofauny. Podejmowanie przez nadzór przyrodniczy decyzji o ewentualnym zastosowaniu dodatkowych działań zabezpieczających, w przypadku wykrycia nowych stanowisk lub siedlisk bezkręgowców zostały zawarte w zmienionym warunku 1.2.1. Sprawowanie nadzoru entomologa nad wycinką drzew, które mogą być zasiedlone przez m.in. pachnicę dębową został zawarty w zmienionym warunku 1.2.50. Nadzór nad przenoszeniem mrowisk znalazł się natomiast w zmienionym warunku 1.2.51. Mimo, że wnioskodawca nie stwierdził w inwentaryzacji stanowisk pachnicy dębowej, GDOŚ kierując się zasadą przezorności, określił jak należy postępować, w przypadku gdy kontrola bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją przedsięwzięcia (punkt 1.2.1) lub kontrola drzew o średnicy powyżej 25 cm, na wysokości 130 cm (punkt 1.2.50) wykaże obecność pachnicy dębowej. Poprzedni zapis był ogólny i mówił jedynie o nadzorze entomologa nad prawidłowym wykonaniem działań minimalizujących w przypadku konieczności usunięcia drzew zasiedlonych przez pachnicę.

Uchylenie warunku 1.2.2. (malakolog), 1.2.3. (ichtiolog), 1.2.4. (ornitolog), 1.2.7 (teriolog), 1.2.8 (chiropterolog), 1.2.10. (ichtiolog) w decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z tego, że zadania

malakologa i teriologia zostały wskazane w zmienionym warunku 1.2.1 oraz w zmienionym warunku 1.2.27, zadania ichtiologa zostały wskazane w zmienionym warunku 1.2.1, 1.2.27, 1.2.34, a zadania ornitologa i chiropterologa zostały wskazane w zmienionym warunku 1.2.1. oraz 1.2.50 (np. dotyczące koszenia, wycinki drzew, wyburzeń). Ponadto zbędne jest wskazanie konieczności prowadzenia prac w sposób wskazany w decyzji o środowiskowych, gdyż istotą decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest realizacja przedsięwzięcia zgodnie z jej zapisami (art. 71 u.o.o.ś). Także zbędnym jest wskazywanie konieczności prowadzenia prac w zgodzie z innymi decyzjami, których obowiązek uzyskania, jak i przestrzegania wynika z odrębnych przepisów, np. w przypadku decyzji derogacyjnych – z art. 56 u.o.p. Dodatkowo wskazać należy, że nadzór ornitologa nad koszeniem, wycinką drzew i wyburzeniami został dokładnie opisany w punkcie 1.2.50 zmienionym niniejszą decyzją.

Cenne stanowiska roślin

W kontekście zmienionego warunku 1.2.9. decyzji RDOŚ w Łodzi należało uzupełnić go o zabezpieczenie naturalnych stanowisk kocanki, które znajdują się w km 53+89, 53+894, 53+899, 61+750, 61+914 LK85, jak i o sposób postępowania ze stanowiskiem centurii pospolitej zlokalizowanym w km 65+049 LK85. Wskazane kwestie zostały uzupełnione pismem wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. (str. 64-65). GDOŚ zdecydował o braku konieczności okresowej kontroli siedliska przyrodniczego 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, zlokalizowanego w km 57+394 LK85, ze względu na to, że w trakcie prac prowadzenia prac będzie zapewniony w tym miejscu stały nadzór fitosocjologa, co uprzednio zostało wskazane przez RDOŚ w Łodzi w warunku 1.2.42 decyzji. GDOŚ uznał za obligatoryjne oznakowanie płatów siedlisk, jak i uporządkowanie tej kwestii poprzez wpisanie jej w jednym warunku (uprzednio w pkt 1.2.40, 1.2.42, 1.2.43, 1.2.44, 1.2.45 i 1.2.46). GDOŚ uznał za konieczne oznaczenie również siedliska 6430 Ziołorośla nadrzeczne w km linii LK85: 56+956 (strona lewa) znajdującego się w obszarze Natura 2000. Każdorazowo w przypadku, gdy zajdzie taka konieczność, tj. gdy kontrole okresowe lub ciągle wykażą ryzyko pogorszenia się stanu lub utraty siedliska przyrodniczego lub chronionego gatunku roślin, należy podjąć dodatkowe działania minimalizujące, np. w postaci zastosowania ścianek szczelnych. Z modyfikowanego warunku usunięto również płyty siedliska przyrodniczego 6430 Ziołorośla nadrzeczne zlokalizowane w rezerwacie przyrody Rawka, ponieważ działania minimalizujące i kompensacyjne jego dotyczące znajdują się w punkcie 1.3 decyzji. GDOŚ uznał jednak za konieczne dodanie lokalizacji płatu przedmiotowego siedliska w km 56+956, celem jego jak najlepszej ochrony.

Uchylenie warunku 1.2.11 decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z zawarcia uprzednio wskazanych kwestii w sposób zbiorczy w zmienionym warunku 1.2.1.

Zaplecza budowy i prowadzenie prac budowlanych

Zmiana warunku 1.2.13 decyzji RDOŚ w Łodzi ma na celu ujednoczenie informacji uprzednio zawartych w kilku warunkach, tj. 1.2.43, 1.2.44, 1.2.46 (z wyjątkiem płatów, które zostały wyłączone ze względu na występowanie Parku Krajobrazowego, obszaru Natura 2000 lub Obszaru Chronionego Krajobrazu) oraz 1.2.49 dotyczących nielokalizowania zapleczy na płatach siedlisk przyrodniczych i na stanowiskach chronionych roślin oraz w buforze minimum 20 m od tych elementów. Dodatkowo GDOŚ wskazał na konieczność lokalizowania zapleczy

z dala od budynków mieszkalnych. Wskazania wymaga, że kilometraże siedlisk płazów i gadów wskazane przez RDOŚ w Łodzi były błędne, gdyż dotyczyły wariantu W35, co wymagało skorygowania.

Uchylony warunek 1.2.74. został określony bez podstawy prawnej. W orzecznictwie jako przypadek braku podstawy prawnej do wydania decyzji wskazuje się m.in. nałożenie na stronę obowiązku, w sytuacji, gdy obowiązek ten wynika wprost z przepisu prawa (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 27 kwietnia 1983 r., sygn. akt: II SA 261/83; WSA w Szczecinie z dnia 7 stycznia 2013 r., sygn. akt: II SA/Sz 1062/12). Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do ww. punktu decyzji, bowiem obowiązki te wynikają z § 57 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, ze zm.), zgodnie z którym maszyny i narzędzia oraz ich urządzenia ochronne powinny być utrzymywane w stanie sprawności technicznej i czystości zapewniającej użytkowanie ich bez szkody dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników oraz stosowane tylko w procesach i warunkach, do których są przeznaczone. Wymóg spełnienia wyżej sformułowanych warunków wynika również z § 64 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47, poz. 401), w którym wskazano, że maszyny i inne urządzenia techniczne powinny być utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność i stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały przeznaczone. Dodatkowo RDOŚ w Łodzi zobowiązał inwestora do stosowania sprzętu, urządzeń i pojazdów o niskiej emisji hałasu nie wskazując przy tym co należy przez to rozumieć. W rzeczywistości na placu budowy niemożliwe jest określenie czy dany emitor cechuje niska, czy wysoka emisja hałasu.

Wskazany przez RDOŚ w Łodzi w pkt 1.2.75 skarżonej decyzji warunek dotyczył sposobu zabezpieczenia dokonywania napraw poza terenem przedsięwzięcia i w pierwotnym brzmieniu był niewykonalny. GDOŚ zmodyfikował warunek w zakresie środków minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięcia poza jego terenem. W pierwotnej formie warunek był też nielogiczny, gdyż jego stosowanie uniemożliwiałoby dokonywanie napraw na terenie przedsięwzięcia, a umożliwiałoby tuż po przekroczeniu jego granicy. Zmieniony warunek zabezpiecza środowisko i jednocześnie nie ogranicza on prowadzenia konserwacji sprzętu w sposób ponad konieczność, gdyż pozwala na wykonywanie niezbędnych czynności technicznych w kontrolowanych warunkach, na terenie przedsięwzięcia. Wskazany przez RDOŚ w Łodzi warunek dotyczył sposobu zabezpieczenia dokonywania napraw poza terenem przedsięwzięcia, dlatego też w pierwotnym brzmieniu był niewykonalny.

Uchylone warunki 1.2.78. i 1.2.80. decyzji RDOŚ w Łodzi dotyczyły kwestii przeprowadzenia prac możliwie jak najkrócej, co jest trudno mierzalne i nie powinno stanowić warunku realizacji przedsięwzięcia. Sama logika procesu inwestycyjnego powoduje, że inwestor jest zainteresowany możliwie szybkim zakończeniem kosztownego etapu budowy. W praktyce wnioskodawca naturalnie dąży do skrócenia czasu realizacji prac do minimum, a dodatkowe zobowiązanie w postaci warunku nie wnosi realnej wartości regulacyjnej.

Uchylony warunek 1.2.81., 1.2.82. i 1.2.83 dotyczył stosowania Polskiej Normy PN-B-02170:2016 „Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”, a więc

normy, która nie dotyczy środowiska, lecz budynków. Zważając na to, że nawiązanie do ww. Polskiej Normy ma miejsce w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002 r. (Dz. U. z 2022, poz. 1225 ze zm.) będącym spisem wytycznych dla organów architektoniczno-budowlanych, co bezpośrednio wynika z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo Budowlane (Dz. U. z 2025 r., poz. 148 ze zm.), RDOŚ w Łodzi, pełniąc funkcję organu ochrony środowiska, nie jest właściwy rzeczowo do stwierdzenia lub wykluczenia wystąpienia ponadnormatywnych drgań w aspekcie ich wpływu na budynki. Przez analogię organ ochrony środowiska nie ma możliwości oceny wpływu drgań na ludzi znajdujących się wewnątrz budynków, co wynika z Polskiej Normy PN-B-02171:2017-06 „Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach”. GDOŚ określił ograniczenia dotyczące oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie drgań m.in. w warunku 1.2.86 oraz 1.2.127.

W kontekście zarzutu nr II.15. poza właściwością GDOŚ jest ustalanie czy przeprowadzone różnego typu inwentaryzacji, w tym wykonanie zdjęć nieruchomości, miało miejsce bez zgody ich właścicieli i czy w związku z tym doszło do naruszeń. Wskazania wymaga, że tak jak w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy przeanalizować wpływ drgań generowanych przez przedsięwzięcie na środowisko (tj. zwierzęta, rośliny, ludzi znajdujących się poza budynkami), tak poza właściwością organu ochrony środowiska jest badanie wpływu drgań na budynki czy ludzi przebywających w budynkach. W omawianym przypadku drgania emitowane w trakcie przejazdu pociągu mogą powodować płoszenie zwierząt i skutkować tym, że niektóre zwierzęta nie będą wybierały jako miejsca rozrodu/lęgu terenów przylegających do torów kolejowych. Wskazania wymaga, że linia kolejowa będzie ogrodzona na całej długości, w związku z czym zwierzęta będą miały utrudniony dostęp w pobliżu torów kolejowych, gdzie oddziaływania wibroakustyczne są największe. W przypadku ludzi znajdujących się poza budynkami, wibracje będą przez nich nieodczuwalne lub mało odczuwalne. W związku z tym, że oddziaływania wibroakustyczne będą najbardziej uciążliwe na etapie budowy, GDOŚ doprecyzował warunki, co zostało już wyjaśnione. Biorąc pod uwagę powyższe kwestie, należy stwierdzić, że wykonanie prac objętych analizowanym wnioskiem nie spowoduje drgań wpływających znacząco negatywnie na środowisko, w tym na człowieka, rośliny i zwierzęta.

Dodatkowo zauważyć należy, że nie każde badanie terenowe wymaga bezpośredniej ingerencji w każdą nieruchomość znajdującą się na terenie przedsięwzięcia. Wnioskodawca przeprowadził w raporcie analizę warunków geologicznych i hydrologicznych i dokonał oceny akustycznej i wibroakustycznej przedsięwzięcia na środowisko.

Warunek 1.2.84. decyzji RDOŚ w Łodzi dotyczący prędkości pojazdów był zbyt ogólny i wymagał zmiany. Ograniczenie prędkości na placu budowy do 20 km/h we wskazanych miejscach spowoduje minimalizację emisji wtórnej pyłu w sąsiedztwie terenów przebywania ludzi. Pośrednio ograniczenie prędkości spowoduje również ograniczenie drgań i hałasu z etapu budowy.

Wprowadzona zmiana warunku 1.2.86. decyzji RDOŚ w Łodzi polega na doprecyzowaniu zasad prowadzenia prac z wykorzystaniem maszyn i urządzeń generujących drgania w sąsiedztwie terenów zamieszkałych przez ludzi. W związku z brakiem wskazania przez

ustawodawcę zasad działania w przypadku oddziaływania drgań na ludzi poza budynkami, GDOŚ w wyznaczeniu odległości ww. warunków posłużył się Polska Normą PN-B-02170 „Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”. Wynika z niej, że w przypadku prowadzenia większości prac budowlanych w odległości większej niż 20 m (a w przypadku walców wibracyjnych większej niż 60 m) można pominąć wpływ drgań na budynki. Biorąc pod uwagę, że rolą GDOŚ jest ograniczenie drgań powodowanych przez przedsięwzięcie na środowisko, a nie budynki, a wywołanie drgań odczuwalnych przez człowieka jest możliwe w przypadku dostarczenia bardzo dużych ilości energii, np. podczas tąpnięć czy niektórych wyburzeń, GDOŚ, kierując się zasadą przezorności, zdecydował się zastosować wskazane w normie odległości do ograniczenia uciążliwości drgań na środowisko poprzez dopuszczenie do pracy wyłącznie 1 maszyny z danego typu.

GDOŚ zdecydował się na uchylenie warunku 1.2.89. decyzji RDOŚ w Łodzi, ze względu na jego ogólne brzmienie i brak zasadności zraszania różnych powierzchni przez cały rok. Wprowadzone działania mają na celu ograniczenie pylenia wtórnego z poszanowaniem ograniczonych zasobów wody w okresie ich niedostatku. GDOŚ uzależnił zraszanie niewrażliwych powierzchni wyłącznie w miejscach, gdy są one zlokalizowane w odległości mniejszej niż 60 m od budynków. Ograniczenie zraszania powierzchni w okresie niskich stanów wody notowanych na stacji hydrologicznej IMGW w miejscowości Łowicz (a w przypadku likwidacji tej stacji, innej stacji na tej rzece) ma na celu ograniczenie używania tego zasobu w okresach jego niedoboru, tym bardziej, że większość przedsięwzięcia znajduje się w zlewni tej rzeki, a stan rzeki jest pośrednim odzwierciedleniem występowania suszy meteorologicznej i hydrologicznej w sąsiedztwie przedsięwzięcia. Mycie kół i podwozia w obiegu zamkniętym wody na wyjazdach z terenu budowy, połączone z utwardzeniem powierzchni i jej codziennym czyszczeniem, ograniczy efekt wtórnego pylenia w sąsiedztwie przedsięwzięcia.

Zmiana warunku w pkt 1.2.103. decyzji RDOŚ w Łodzi ma na celu doprecyzowanie obowiązków wnioskodawcy w zakresie w zakresie ochrony gleby na etapie budowy przedsięwzięcia. Dotychczasowy zapis miał charakter ogólny i nie wskazywał środków technicznych, organizacyjnych ani wymagań dotyczących postępowania z glebą po zakończeniu prac. W praktyce ograniczało to możliwość skutecznej prewencji i kontroli realizacji obowiązków przez organy ochrony środowiska. Dookreślenie przez GDOŚ działań prewencyjnych (uszczelnienie podłoża i zaopatrzenie w zestaw sorbentów szybkiego reagowania na wycieki substancji ropopochodnych wraz z wskazaniem minimalnych standardów) konkretyzuje wymagania stawiane wnioskodawcy na etapie budowy w stosunku do ochrony gleby i wody przed zanieczyszczeniami i co ważne, umożliwia skuteczne egzekwowanie warunku. Wskazanie zasad postępowania z zagęszczoną glebą umożliwia odtworzenie jej właściwości strukturalnych związanych np. z jej ubijaniem pod wpływem masy znajdujących się na nich pryzm, bloków czy maszyn. Nadmienić należy, że sam proces spulchniania gleby nie powinien powodować jej nadmiernego przesuszenia, stąd zakaz jej prowadzenia w trakcie suszy atmosferycznej w okresie od maja do połowy października.

Formy ochrony przyrody, siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta

Zmiana warunku 1.2.18. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z informacji przedstawionych na str. 82-84 pisma wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. Dodatkowo GDOŚ uznał za zasadne wskazanie użytków ekologicznych koniecznych do ogrodzenia oraz sposób jego wykonania. Powyższe uchroni je przed przypadkowym wjechaniem na ich teren sprzętu budowlanego.

Zmiana warunku 1.2.19. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z konieczności ochrony drzew nieprzeznaczonych do wycinki nie tylko w przypadku pomników przyrody, lecz wszystkich drzew znajdujących się w zasięgu prowadzonych prac. GDOŚ dodatkowo wskazał na konieczność ochrony również grup krzewów. Dodatkowo wskazano, że szczegóły dotyczące zabezpieczeń powinny być każdorazowo ustalane z dendrologiem i dostosowane do lokalnych warunków i rodzaju wykonywanych prac. Rozszerzenie ochrony drzew i krzewów przed ich uszkodzeniem jest niezbędne, ze względu na mnogość korzyści jakie pełnią one w ekosystemie.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.40. i zastąpił zawarty w nim zapis związany z brakiem ingerencji w siedlisko, koniecznością jego ogrodzenia siatką oraz na etapie budowy na odcinku, gdzie występuje przedmiotowy płat siedliska konieczną obecnością specjalisty fitosocjologa. Informacje te znalazły się w punkcie 1.2.9 zmienionym niniejszą decyzją. Do przedmiotowego punktu przeniesiono również zapis wskazujący na zakaz poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie ww. płatu siedliska. Zakaz lokalizowania zapleczy budowy znajduje się natomiast w punkcie 1.2.14 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie ma więc konieczności dublowania tych informacji.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.40. i zastąpił zawarty w nim zapis związany z brakiem ingerencji w siedlisko, koniecznością jego ogrodzenia siatką oraz na etapie budowy na odcinku, gdzie występuje przedmiotowy płat siedliska konieczną obecnością specjalisty fitosocjologa. Informacje te znalazły się w punkcie 1.2.9 zmienionym niniejszą decyzją. Do przedmiotowego punktu przeniesiono również zapis wskazujący na zakaz poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie ww. płatu siedliska. Zakaz lokalizowania zapleczy budowy znajduje się natomiast w punkcie 1.2.14 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie ma więc konieczności dublowania tych informacji.

GDOŚ zdecydował również o uchyleniu warunku 1.2.41. gdyż płaty wskazanego siedliska przyrodniczego zlokalizowane są na terenie rezerwatu przyrody Rawka, dla którego działania minimalizujące i kompensacyjne zostały określone w warunku 1.3 decyzji. Znajdujące się w nim zapisy regulują kwestie związane z odprowadzaniem wód, lokalizacją zapleczy budowy w rezerwacie. Dodatkowo GDOŚ uszczegółowił punkt 1.3.2 w którym zawarte zostały informacje o oznakowaniu granic rezerwatu i ewentualnym oznakowaniu przedmiotowych płatów siedliska. Dodatkowo podczas prowadzenia prac budowlanych na terenie rezerwatu obecny będzie stały nadzór przyrodniczy, w którego skład będzie wchodził również specjalista fitosocjolog. Ponadto kwestie związane z przejściem dla zwierząt pod estakadą są zawarte w punktach 1.3.12 i 1.4.2.

GDOŚ uznał za zasadne uchylenie warunku 1.2.42. i przeniesienie informacji o konieczności ogrodzenia przedmiotowego siedliska do punktu 1.2.9 zmienionego niniejszą decyzją, w celu ujednoczenia informacji. Do wskazanego punktu zostały przeniesione również informacje o stałym udziale specjalisty fitosocjologa podczas prac w okolicy przedmiotowego

płatu siedliska. Ponadto ograniczenie związane z lokalizacją zapleczy budowy, magazynowania odpadów, dróg dojazdowych itp. znajdują się w punkcie 1.2.14 decyzji.

GDOŚ uznał za zasadne narzucenie konieczności ogrodzenia przedmiotowego siedliska wskazanego uprzednio w uchylonym warunku 1.2.43. oraz 1.2.44, w celu jak najlepszego jego ochrony (informacje te zostały zawarte w punkcie 1.2.9 zmienionym niniejszą decyzją). W związku z powyższym brak jest konieczności zabezpieczania pojedynczych drzew. Natomiast ograniczenie związane z lokalizacją zapleczy budowy, magazynowania odpadów, dróg dojazdowych itp. zostało zawarte w punkcie 1.2.13 zmienionym niniejszą decyzją, w celu ujednoczenia tych informacji.

Dodatkowo kwestie związane z zapewnieniem odpowiednich warunków wodnych siedliska zawierają się w punkcie 1.2.9 zmienionym niniejszą decyzją, gdzie wskazana została konieczność prowadzenia kontroli płątów m.in. wskazanego siedliska w odpowiednich terminach. W związku z przedmiotową kontrolą fitosocjolog, w przypadku wykrycia jakichkolwiek nieprawidłowości, wskaże konieczność stosowania takich rozwiązań, jak np. ścianki szczelne, które zapobiegają niekontrolowanemu odpływowi wody. Do ww. warunku przeniesiono również informację o niedopuszczeniu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z zapleczy budowy bezpośrednio do cieków, w otoczeniu których znajdują się przedmiotowe płyty siedliska. W przypadku zapewnienia odpowiednich przepływów wód przy kształtowaniu nowych koryt, informacje te zawarte są w zmienionym warunku 1.2.27.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.45. decyzji RDOŚ w Łodzi i zastąpił zapis związany z brakiem ingerencji w siedlisko, koniecznością jego ogrodzenia siatką oraz obowiązkiem prowadzenia prac na odcinku, gdzie występuje przedmiotowy płąt siedliska pod nadzorem specjalisty fitosocjologa. Informacje te znalazły się w zmienionym warunku 1.2.9. Do wskazanego warunku przeniesiono również zapis mówiący o zakazie poboru wód, wylewania wód i ścieków w obrębie ww. płątu siedliska. Zakaz lokalizowania zapleczy budowy znajduje się natomiast w punkcie 1.2.14 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie ma więc konieczności dublowania tych informacji. Dodatkowo elementy związane z projektowaniem nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt znalazły się w punkcie 1.4.2 zmienionym niniejszą decyzją.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.46. i nałożył obowiązek ogrodzenia przedmiotowego siedliska, w celu jak najlepszej jego ochrony (informacje te zostały zawarte w zmienionym warunku 1.2.9). W związku z powyższym nie ma konieczności zabezpieczania pojedynczych drzew. Natomiast ograniczenie związane z lokalizacją zapleczy budowy, magazynowania odpadów, dróg dojazdowych itp. zostały zawarte w punkcie 1.2.13 zmienionym niniejszą decyzją, w celu ujednoczenia tych informacji.

GDOŚ doprecyzował w warunku 1.2.47., że stały nadzór podczas prowadzenia prac w obrębie ww. siedliska kumaka nizinnego będzie prowadził herpetolog. Kwestie związane z przenoszeniem płazów i kontrolą terenu budowy znajdują się w punkcie 1.2.1 zmienionym niniejszą decyzją. Dokładne wytyczne dotyczące projektowania zbiorników kompensacyjnych dla płazów zostały opisane w punkcie 1.2.58 zmienionym niniejszą decyzją. Konieczność wykonania przejścia dla zwierząt we wskazanej lokalizacji wynika natomiast z zapisów punktów 1.4.2 i 1.3.12. Projektowanie systemu odwodnienia bez wykorzystywania tzw. korytek krakowskich zostało wskazane w punkcie 1.4.10, natomiast zabezpieczenia systemu

odwodnienia przed możliwością wpadnięcia płazów zawiera zreformowany punkt 1.2.54. Nie ma więc konieczności powielania informacji, które zostały już zawarte w innych warunkach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

GDOŚ uznał za zasadne uchylenie warunku 1.2.49. i wskazanie konieczności ogrodzenia przedmiotowego stanowiska kukułki plamistej, w celu jak najlepszej jej ochrony (informacje te zostały zawarte w punkcie 1.2.9 zmienionym niniejszą decyzją). Natomiast ograniczenia związane z lokalizacją zapleczy budowy, magazynowania odpadów, dróg dojazdowych itp. zostały zawarte w punkcie 1.2.13 zmienionym niniejszą decyzją, w celu ujednoczenia tych informacji.

GDOŚ doprecyzował warunek 1.2.48., zgodnie z którym stały nadzór podczas prowadzenia prac w obrębie ww. siedlisk bobra i wydry będzie prowadził teriolog. Konieczność wykonania przejścia dla zwierząt we wskazanej lokalizacji wynika z zapisów punktów 1.4.2 i 1.3.12. Kwestie związane z prowadzeniem prac na terenie rezerwatu przyrody „Rawka” zostały opisane w punkcie 1.3, w którym dopuszczono możliwość jedynie odprowadzania oczyszczonych wód. Wykluczona została więc możliwość prowadzenia prac związanych m.in. z regulacją koryta rzeki Rawki. Podpunkt dotyczący tych minimalizacji nie będzie miał więc tutaj zastosowania.

GDOŚ zdecydował się na zmianę warunku 1.2.50. decyzji. Informacje z przedmiotowego punktu dotyczące zabezpieczenia drzew niepodlegających wycince, a znajdujących się w obszarze potencjalnego zagrożenia, zostały skorygowane i przeniesione do punktu 1.2.19 zmienionego niniejszą decyzją. W przedmiotowym punkcie rozbudowane zostały natomiast informacje dotyczące zasad prowadzenia wycinki drzew i krzewów w kontekście ptaków i nietoperzy. Organ drugiej instancji wskazał najbardziej newralgiczny okres w trakcie sezonu lęgowego ptaków, w którym wykluczono możliwość prowadzenia wycinki. Wskazane zostały także terminy, w jakich należy przeprowadzać odhumusowanie, korygując informacje z punktu 1.2.25. Zdaniem GDOŚ wcześniejsze zapisy mogłyby negatywnie wpłynąć na gatunki ptaków, które odbywają lęgi na i blisko powierzchni ziemi. Dopuszczono możliwość prowadzenia prac związanych z wycinką drzew i krzewów oraz odhumusowaniem, z wyłączeniem najbardziej newralgicznego okresu, pod określonymi warunkami i po wcześniejszej kontroli specjalistów. Warunek został uzupełniony także o wskazanie terminu, w jakim można przeprowadzić likwidację gniazd bociana białego, biorąc pod uwagę sezon rozrodczy bociana białego i innych gatunków komensalistycznych wykorzystujących gniazda bocianie (są to głównie wróbel domowy, mazurek, bogatka). Z punktu 1.2.51 zostały przeniesione i skorygowane informacje o kontroli drzew w kontekście gatunków chronionych owadów. GDOŚ zamiast wskazywać wiek drzew, których ma dotyczyć przedmiotowe działanie, określił ich wymiary. Dodatkowo z punktu 1.2.52 przeniesione zostały zalecenia dotyczące postępowania w przypadku prowadzenia prac wyburzeniowych lub remontowych budynków kubaturowych i obiektów inżynierskich w kontekście nietoperzy. GDOŚ rozszerzył te zalecenia o ornitofaunę, w sytuacji, gdy powyższe prace będą prowadzone w okresie lęgowym ptaków. W tym przypadku, jako okres lęgowy wskazano termin od 1 marca do 15 października, a jego wydłużenie w stosunku do terminu wskazanego przy wycince drzew i odhumusowaniu wynika z odmiennego składu gatunkowego ptaków, które gazdują w obiektach antropogenicznych. W omawianym

warunku wskazane zostały także optymalne terminy, w jakich należy takie prace przeprowadzać.

W przypadku zmienionego warunku 1.2.51. decyzji RDOŚ w Łodzi to kwestie związane z wycinką drzew mogących stanowić siedlisko chronionych owadów zostały przeniesione i skorygowane w punkcie 1.2.50 zmienionym niniejszą decyzją. Natomiast informacje dotyczące ograniczenia zanieczyszczenia światłem na placu budowy zostały przeniesione i skorygowane w punkcie 1.2.53 zmienionym niniejszą decyzją. Do zabezpieczenia gniazd mrówek na etapie budowy, niepodlegających zniszczeniu, wskazano jedynie drewniane żerdzie, gdyż będzie to najbardziej trwałe zabezpieczenie, biorąc pod uwagę okres budowy przedsięwzięcia. Ponadto GDOŚ uznał za konieczne wykreślenie informacji dotyczących prowadzenia prac z zastosowaniem przepisów odrębnych. Należy podkreślić, że wszystkie prace związane z koniecznością naruszenia zakazów względem gatunków chronionych wymagają wcześniejszego uzyskania decyzji derogacyjnych zgodnie z art. 56 u.o.p. od właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a więc nie istnieje konieczność zawierania takiego zapisu w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

GDOŚ uznał za konieczne zreformowanie warunku 1.2.55., poprzez uszczegółowienie informacji o lokalizacjach, w jakich należy zamontować wygradzenia ochronne, o sposobie montażu i kontroli. Dodatkowo w celu zapewnienia jak najlepszej minimalizacji negatywnego oddziaływania na płazy wskazana została konieczność zastosowania dodatkowego zabezpieczenia w postaci wiader, w miejscach wskazanych przez herpetologa. GDOŚ wskazał parametry przedmiotowych wiader oraz terminy i częstotliwość ich kontroli.

GDOŚ zmienił warunek 1.2.58. i doprecyzował kwestię związane z utraconymi siedliskami rozrodu płazów. W warunku została określona minimalna powierzchnia zbiorników kompensacyjnych, tak aby była ona nie mniejsza niż powierzchnia niszczonego siedliska (na podstawie tabeli ze stron 297-315 tomu II raportu w wersji z lipca 2023 r.). Wcześniejszy zapis, zgodny z informacjami zawartymi w raporcie wskazywał jedynie konieczność kompensacji w stosunku 1:1. Zrezygnowano ze wskazywania konkretnych lokalizacji zbiorników kompensacyjnych i w zamian wprowadzono zapis o konieczności wykonania ekspertyzy hydrogeologicznej, która wykaże najbardziej korzystne miejsca na ich wybudowanie. Wprowadzona zmiana umożliwi zapewnienie jak najlepszych warunków dla zaplanowanej kompensacji. W poprzednim brzmieniu, w ocenie GDOŚ, zabrakło informacji o konieczności zabezpieczenia ogrodzenia głównego w okolicy ww. zbiorników, w postaci wykonania dodatkowego ogrodzenia herpetologicznego. Uniemożliwi to płazom przedostanie się ze zbiornika na tory kolejowe. Same parametry zbiorników zostały poddane drobnej korekcie, biorąc pod uwagę, że wszystkie ze wskazanych parametrów mogłyby zostać niespełnione jednocześnie. Zrezygnowano z możliwości lokalizacji zbiorników w lesie, gdyż zgodnie z literaturą (R.T. Kurek, M. Rybacki, M. Sołtysiak, *Poradnik ochrony płazów*, Bystra 2011), najlepszą lokalizacją jest sąsiedztwo lasu. Skorygowano także kwestie związane z elementami towarzyszącymi zbiornikom kompensacyjnym. W ocenie GDOŚ liczba kryjówek dla płazów w liczbie od 10 do 20 jest zbyt duża i mogłaby utrudniać przemieszczanie się płazów do zbiorników. Wprowadzono zapis o 2-3 hibernakulach na jeden zbiornik, wraz ze wskazaniem jego parametrów. Obiekty te będą mogły stanowić również miejsca kryjówek dla

omawianych organizmów. Wykonanie kilku hibernakulów zwiększy ich atrakcyjność dla płazów w szczególności na początkowym etapie funkcjonowania zbiorników kompensacyjnych, które z czasem powinny samoistnie zostać przez nie zasiedlone. Sposoby zwiększenia atrakcyjności przejść dla zwierząt, w tym płazów, zostały wskazane w zmienionym warunku 1.4.2. decyzji.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.59. decyzji RDOŚ w Łodzi, ponieważ mógł on wprowadzać w błąd. Wszystkie zbiorniki kompensacyjne dla płazów muszą znaleźć się po zewnętrznej stronie ogrodzenia głównego. Ponadto zbiorniki muszą pozostać nieogrodzone, aby mogły mieć do nich dostęp płazy, dla których te obiekty zostały stworzone. W punkcie tym znalazły się natomiast zapisy dotyczące kompensacji dla gniewosza plamistego. Zgodnie z informacją zawartą na str. 140 inwentaryzacji przyrodniczej, nie można wykluczyć jego występowania, pomimo braku stwierdzenia jego obecności podczas prowadzenia badań na etapie sporządzania raportu. W piśmie z 26 maja 2025 roku (str. 50) inwestor przedstawił możliwość wykonania struktur dla tego gatunku. Organ drugiej instancji wskazał sposób wykonania przedmiotowych siedlisk na podstawie wytycznych zawartych w publikacji Kurek K., Guzik M., Kolanek A., Bury S., *Metodyka inwentaryzacji i oceny oddziaływania na gady w procesie inwestycyjnym*, Kraków 2018. GDOŚ pokreślił również, że przedmiotowe struktury należy wykonać przy udziale specjalisty herpetologa, który wskaże dokładne ich lokalizacje.

Informacje z uchylonego warunku 1.2.60. zostały przeniesione do zmienionego warunku 1.2.54.

Ze względu na to, że kilometraż rzek może ulec zmianie – rzeka ma charakter meandrujący, GDOŚ doprecyzował kilometraż przecięcia rzeki poprzez wskazanie współrzędnych geograficznych charakteryzujących miejsce przecięcia przedsięwzięcia z doliną rzeki.

Zmiana warunku 1.2.63. wynika z konieczności uszczegółowienia lokalizacji gniazd, które mogą być narażone na negatywne oddziaływania pochodzące z prac budowlanych. Dodatkowo dodano możliwość odstąpienia od wskazanych terminów jedynie w uzasadnionych przypadkach, po wcześniejszej kontroli ornitologa.

Zmiana warunku 1.2.64. wynika z konieczności uspołnienia jego treści z informacjami przekazanymi przez wnioskodawcę w piśmie z 25 sierpnia 2025 r. (str. 17). Dodatkowo GDOŚ wskazał zasady, jakimi należy kierować się przy realizacji tej kompensacji, tak aby jak najlepiej spełniała ona swoją funkcję. Dodatkowo ważnym elementem przy zachowaniu trwałości kompensacji jest wykonywanie jej corocznej kontroli i wykonywanie niezbędnych napraw konstrukcji, jeżeli zaistnieje taka konieczność. Termin kontroli został wskazany po wzięciu pod uwagę sezonu rozrodczego bociana białego i innych gatunków komensalistycznych wykorzystujących gniazda bocianie (są to głównie wróbel domowy, mazurek, bogatka).

Zmiana warunku 1.2.65 decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z konieczności doprecyzowania kwestii dotyczących żurawia i derkacza. Zgodnie z uzupełnieniem wnioskodawcy z dnia 3 września 2025 r. korekcie poddano wytyczne dotyczące działań minimalizujących oddziaływanie na derkacza. Poprzednie zasady prowadzenia tych działań nie były odpowiednio zaplanowane z punktu widzenia wymagań ww. gatunku, gdyż ptak ten preferuje skoszone łąki z pozostawionymi jedynie niewielkimi fragmentami nienaruszonymi. Biorąc pod

uwagę biologię tego gatunku GDOŚ uznał więc za konieczne doprecyzowanie terminu, w jakim należy wykonywać koszenie, wraz ze wskazaniem powierzchni, jaką w każdym roku należy pozostawiać nieskoszoną. Dodatkowo z punktu 1.2.66 przeniesiono informację dotyczącą działań minimalizujących oddziaływanie na żurawia. Biorąc pod uwagę biologię gatunku (P. Chylarecki, A. Sikora, Z. Cenian, *Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasia*, Warszawa 2009) przesunięty został termin, w którym zakazane jest prowadzenie prac w obrębie i okolicy stanowisk lęgowych żurawia, które zostaną wskazane przez specjalistę ornitologa. Ponadto poprzednie brzmienie warunku dotyczące ograniczenia do niezbędnego minimum prac, było zbyt ogólne i konieczne było jego uszczegółowienie.

Zmiana warunku 1.2.66. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z uporządkowania ze względu na zamieszczenie wskazanych w nim informacji odnoszących się do żurawia w warunku 1.2.65. W zmienionym warunku została natomiast wskazana kompensacja w postaci budek/półek/koszy dla ptaków. GDOŚ wyliczył ilość koniecznych do wywieszenia budek/półek dla ptaków, biorąc pod uwagę zinwentaryzowane gatunki ptaków wraz z podanymi średnimi zagęszczeniami na km² (przedstawione w tab. 14 z ekspertyzy przyrodniczej – zał. 13 do raportu w wersji z lipca 2023 r.) w odniesieniu do powierzchni wycinki wskazanej w uzupełnieniu wnioskodawcy z 25 sierpnia 2025r. Kompensacja dla uszatki w postaci koszy lęgowych i budek typu E dla puszczyka oraz ich lokalizacje zostały wskazane w uzupełnieniu wnioskodawcy z 25 sierpnia 2025 r. Dokładne lokalizacje zostaną określone przez specjalistę ornitologa w porozumieniu z właściwym miejscowo Nadleśniczym (w przypadku Lasów Państwowych), biorąc pod uwagę wymagania siedliskowe danego gatunku. GDOŚ wskazał również na konieczność wywieszenia budek w sąsiedztwie dworca w Brzezinach co ma na celu kompensację i wspomoczenie populacji ptaków żyjących w mieście. W przypadku budek na terenie lub sąsiedztwie Bazy Utrzymania Bobiecko ich celem jest kompensacja miejsc schronienia w związku z utraconą w tym miejscu roślinnością. Wywieszania budek należy dokonać pod nadzorem specjalisty ornitologa, który wskaże na jakich wysokościach i w którą stronę świata mają być zamontowane budki. W celu zapewnienia jak największej trwałości, budki/półki będą czyszczone raz do roku, przez okres 20 lat od dnia ich powieszenia i w przypadku uszkodzeń wymieniane na nowe.

GDOŚ w warunku 1.2.70. wskazał liczbę budek dla nietoperzy, przeznaczonych do wywieszenia, co znajduje potwierdzenie w piśmie wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. (str. 65-66) i 25 sierpnia 2025 r. (str. 11-12). GDOŚ wskazał również rodzaje skrzynek, jakie należy wywieszać w pierwszej kolejności, zgodnie z aktualną wiedzą naukową (Jankowska-Jarek M., Ciechanowski M., Bidziński K., Postawa T. 2023. *Factors affecting bat occupancy of boxes in managed coniferous forests. The European Zoological Journal*, 2023, 90(1), 454-469.). Biorąc pod uwagę wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wskazano również konieczność wywieszenia skrzynek szczelinowych dla mopka zachodniego, wraz ze wskazaniem ich lokalizacji i parametrów. W celu zapewnienia jak najbardziej skutecznej kompensacji, okres w jakim należy przeprowadzać kontrole i czyszczenie skrzynek wydłużono do 20 lat, licząc od momentu ich powieszenia.

Informacje z uchylonego warunku 1.2.71. zostały przeniesione i poddane korekcie w zmienionym warunku 1.2.70. GDOŚ w warunku 1.4.5 wskazał szczegóły dotyczące przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej za wycinkę drzew i krzewów, stąd koniecznym było uchylenie warunku 1.2.72. Sposób pielęgnacji łąk kwietnych został dokładnie opisany w zmienionym warunku 1.4.6 stąd należało uchylić warunek 1.2.73.

GDOŚ zmienił warunek 1.3.2. gdyż uznał za konieczne jego uszczegółowienie poprzez doprecyzowanie składu nadzoru przyrodniczego na etapie budowy w rezerwacie przyrody „Rawka”. Ponadto przeniesione zostały tutaj informacje z punktu 1.2.41 dotyczące ewentualnego oznakowania granic rezerwatu i płątów siedliska 6430 znajdujących się na jego terenie.

GDOŚ zdecydował się na zmianę warunku 1.4.2 decyzji RDOŚ w Łodzi. Zgodnie z uzupełnieniem wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. korekcie poddane zostały wymiary przejścia dla zwierząt w km linii kolejowej 2+650 LK8511SW, poprzez podniesienie wysokości obiektu z 3 na 3,5 m, co umożliwi swobodne przemieszczanie się zwierząt średnich. W km linii kolejowej 64+700 i 88+755 LK85 dodane zostały dodatkowe przejścia dla zwierząt średnich, ze względu na stwierdzoną w inwentaryzacji migrację zwierząt oraz w przypadku przejścia w km 67+700 obecność korytarza ekologicznego rangi krajowej (KPnC-21A Lasy Łowickie, Puszcza Bolimowska). W ww. uzupełnieniu została przedłożona także informacja o przeprojektowaniu przejścia górnego dla dużych zwierząt (km linii kolejowej LK85 61+850) i wiaduktu kolejowego (km linii kolejowej LK85 62+000) na estakadę o szerokości światła umożliwiającego migrację zwierząt, wynoszącego około 270 m. Dodatkowo wskazano, że strefa przeznaczona dla migracji zwierząt dużych będzie miała wysokość 5 m. GDOŚ biorąc pod uwagę uwarunkowania techniczne tego typu obiektów, w modyfikowanym warunku określił konieczność zapewnienia przedmiotowej wysokości na szerokości co najmniej 70% całkowitej rozpiętości światła poziomego pod obiektem, co w omawianym przypadku wyniesie ok. 190 m. Taki zapis zapewni optymalną możliwość migracji dużych zwierząt na tym cennym przyrodniczo terenie. W celu zapewnienia odpowiednich warunków przemieszczania się płazów przez przejścia dla nich zaprojektowane (niezintegrowane z ciekami), wskazana została konieczność pokrycia ich dna warstwą gleby o dużych zdolnościach retencjonowania.

W celu ujednoczenia informacji, kwestie związane z zagospodarowaniem przejść i ich otoczenia zostały przeniesione z punktu 1.4.4 i poddane modyfikacji. Skorygowano zapis dotyczący przepustów zintegrowanych z ciekami pełniącymi funkcję przejść dla zwierząt. Poprzedni zapis mówiący o zachowaniu wysokości 1,5 od półki do spodu konstrukcji jest nie do spełnienia, ponieważ całkowita wysokość przejścia wynosi właśnie 1,5 m. W celu zapewnienia lepszej przejrzystości przededagowano informację dotyczącą projektowania dróg dodatkowych/równoległych. Uszczegółowione zostały informacje dotyczące projektowania ekranów antyolśniewiowych z doprecyzowaniem, że w przypadku lokalizowania ekranów przeciwoślńieniowych drewnianych na skarpach, zaleca się montowanie słupów nośnych pod kątem dostosowanym do nachylenia skarpy. W ten sposób wykluczono ryzyko powstania ewentualnych prześwitów.

W przypadku konstrukcji ochronno-naprowadzających na przejścia dla małych zwierząt GDOŚ uszczegółowił, w jakich odległościach od przejścia należy je wykonać, aby w jak

największym stopniu naprowadzać małe zwierzęta na przejścia. Ponadto doprecyzowano, że konstrukcje ochronno-naprowadzające należy zintegrować z ogrodzeniem głównym.

Określono także szczegółowe rozwiązania, które muszą być zastosowane przy projektowaniu rowów w okolicy przejść dla zwierząt. Kwestia związana z usytuowaniem zbiorników retencyjnych względem przejść dla zwierząt została przez wnioskodawcę wyjaśniona w odpowiedzi z 26 maja 2025 r. (str. 22-23). Na podstawie tych wyjaśnień GDOŚ sformułował warunek, dzięki któremu w przypadku zlokalizowania tych elementów w mniejszych niż 50 i 100 m odległościach od przejść, nie będą one stanowiły przeszkody w przemieszaniu się zwierząt w pobliżu przejść i nie będą utrudniały dostępu do tych obiektów.

GDOŚ uporządkował i uszczegółowił informacje dotyczące nasadzeń przy przejściach dla zwierząt. Ponadto zalecenia w tym zakresie zostały dostosowane do wymagań różnych grup zwierząt, w celu zapewnienia im jak najbardziej optymalnych warunków.

Konieczne było również sformułowanie zaleceń dotyczących zagospodarowania powierzchni przejść górnych. Przeniesione zostały tutaj także informacje z punktu 1.2.45.f dotyczące nasadzeń przy przejściu dla zwierząt w obrębie doliny Rawki. Ze względu na spore odległości pomiędzy przejściami górnymi nad autostradą A2 a projektowaną linią kolejową w km 61+850, 65+900, 84+080, przejścia te nie zostały zaprojektowane jako jedno długie przejście. W związku z powyższym z celu zapewnienia odpowiedniej funkcjonalności tych obiektów, wprowadzono zapis dotyczący projektowania siedlisk pomostowych wraz ze wskazaniem, w jaki sposób należy je zaprojektować.

Ze względu na to, że w warunku 1.4.5 został opisany dokładny sposób prowadzenia monitoringu udatności nasadzeń, wraz z obowiązkiem wykonania ewentualnych uzupełnień oraz zabiegów pielęgnacyjnych, w modyfikowanym punkcie wskazano, że nasadzenia na przejściach również należy w ten sposób monitorować.

W przypadku warunku 1.4.3. decyzji RDOŚ w Łodzi, GDOŚ uzupełnił warunek o wskazanie, że dopuszczane jest zastosowanie siatki o stałym wymiarze oczek 5x5 cm. Wskazany wymiar w pełni zabezpieczy teren przed przedostaniem się małych zwierząt.

Zmiana warunku 1.4.4. decyzji RDOŚ w Łodzi ma na celu ujednoczenie informacji dotyczących kwestii związanych z zagospodarowaniem przejść dla zwierząt i ich otoczenia. Część z nich została przeniesiona i zmodyfikowana w zmienionym warunku 1.4.2. W związku z uzupełnieniem wnioskodawcy z 25 sierpnia 2025 r. (str. 19) skorygowane zostały lokalizacje stałych wygradzeń herpetologicznych. GDOŚ uszczegółowił wymiary przedmiotowych wygradzeń w celu zapewnienia jak najbardziej skutecznego zabezpieczenia przed przedostawaniem się płazów na teren linii kolejowej. Ponadto dodano obowiązek zamontowania wygradzenia również na wysokości wszystkich zbiorników retencyjnych/infiltracyjnych. Należy zwrócić uwagę, że zbiorniki takie stanowią pułapkę ekologiczną dla herpetofauny, więc zwierzęta te nie powinny mieć do nich dostępu. Nie ma więc konieczności wskazywania sposobu projektowania takich zbiorników. Dodatkowo zabezpieczenia na odcinkach w pobliżu zbiorników kompensacyjnych dla płazów zostały opisane w zmienionym warunku 1.2.58. Dodana została również informacja, że wygradzenia muszą być wykonane pod nadzorem herpetologa.

GDOŚ skorygował punkt dotyczący nasadzeń kompensacyjnych, wskazując powierzchnię nasadzeń za wycinkę zadrzewień znajdujących się poza terenami leśnymi, zgodnie z uzupełnieniem wnioskodawcy w piśmie z 25 sierpnia 2025 roku (str. 11). W piśmie wskazana została przybliżona wielkość wycinki również na terenach leśnych. Wnioskodawca zaznaczył przy tym, że dokładna skala nasadzeń w związku z wycinką na tych terenach zostanie ustalona w drodze porozumienia pomiędzy wnioskodawcą a Lasami Państwowymi. Uzgodnienia te zostaną poczynione w momencie, gdy znany będzie dokładny zakres koniecznej wycinki. GDOŚ w przedmiotowym punkcie zdecydował, że nasadzenia za wycinkę na terenach leśnych będą wynosić 1:1, tj. w przybliżeniu 175 ha. W punkcie dotyczącym ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wskazano, że powierzchnia nasadzeń kompensacyjnych za wycinkę na terenach leśnych będzie weryfikowana i poddana ewentualnej korekcie. W celu zapewnienia jak najlepszej udatności nasadzeń kompensujących uszczegółowiono kwestie dotyczące doboru materiału sadzeniowego i sposobu sadzenia. Z punktu 5.7 decyzji zostały przeniesione informacje dotyczące monitoringu udatności nasadzeń. GDOŚ wskazał również maksymalny udział gatunku dominującego w szpalerze bądź skupisku drzew, co ma na celu zwiększenie bioróżnorodności zarówno drzew, jak i organizmów je zamieszkujących. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut II.25 i II.35, gdyż środki minimalizujące, jak i kompensujące zostały nałożone przez RDOŚ w Łodzi, a część z nich uległa zmianie w związku z tą decyzją. Wskazania wymaga również, że nie jest koniecznym wskazanie obszaru, który będzie zalesiony w wyniku kompensacji wycinki drzew, a wnioskodawca jest zobowiązany do jej przeprowadzenia warunkami tej decyzji. GDOŚ doprecyzował warunki odnoszące się do kompensacji za wycinkę drzew i krzewów, jednak uznał za konieczne zweryfikowanie tej kwestii również na etapie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Nadmienić należy, że zarzut I.37. został uwzględniony przez GDOŚ poprzez nałożenie kompensacji za wycinkę na terenach leśnych.

W zmienionym warunku 1.4.6. GDOŚ określił obowiązek wykonania kompensacji utraconych siedlisk trzepli zielonej i czerwończyka nieparka, biorąc przy tym pod uwagę uzupełnienia wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. (strona 46-47) i 25 sierpnia 2025 r. (strona 9-10). GDOŚ odstąpił od wskazania lokalizacji i powierzchni kompensacji siedlisk bezkręgowców co będzie ustalone w ponownej ocenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Biorąc pod uwagę biologię czerwończyka nieparka wskazane zostały natomiast gatunki, jakie muszą znaleźć się na siedlisku dla niego przeznaczonym. Wprowadzona została także kompensacja w postaci łąk kwietnych o łącznej powierzchni ok. 51 ha, co zostało wskazane w piśmie wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. (str. 47). GDOŚ określił szczegóły dotyczące składu gatunkowego, sposobu wykonania i utrzymania tych łąk. Podczas lokalizowania łąk kwietnych, należy pamiętać, że najbardziej pożądaną lokalizacją są miejsca, gdzie w pobliżu nie znajduje się już łąka, której gatunki mogą w ramach sukcesji zająć naturalnie niezagospodarowany teren inwestycji. Kompensacja musi zostać wykonana przy udziale specjalisty botanika, który wskaże także dokładne lokalizacje łąk i będzie prowadził kontrolę ich udatności.

Kwestie związane z przebudową cieków zostały szczegółowo wskazane w punkcie 1.2.27 zmienionym niniejszą decyzją, stąd konieczna była zmiana również warunku 1.4.15 decyzji RDOŚ w Łodzi. Ponadto należy podkreślić, że koryta cieków powinny być możliwie jak

najmniej przekształcane, w szczególności ich meandrujące odcinki. Przedmiotowy punkt w pierwotnym brzmieniu nie wskazywał na takie działanie. Zgodnie natomiast z uzupełnieniami wnioskodawcy z 26 maja (strona 70) i 25 sierpnia (strona 15-16) 2025 roku, Organ drugiej instancji wprowadził obowiązek wykonania kompensacji, w postaci nasadzeń krzewów, dla ptaków związanych z kolczastymi krzewami. GDOŚ określił przybliżoną lokalizację tych nasadzeń względem kilometrażu linii kolejowej, biorąc pod uwagę wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby przedmiotowej inwestycji. Nad wykonaniem ww. kompensacji będzie czuwał dendrolog i ornitolog. Wprowadzony został także zapis o konieczności monitorowania udatności wspomnianych nasadzeń i w razie zaistnienia takiej konieczności wymiany sadzonek.

GDOŚ uznał za konieczne zreformowanie warunku 5.1., który dotyczy monitoringu przejść dla zwierząt, z uwzględnieniem wskazań z pisma wnioskodawcy z 3 września 2025 roku. Skorygowano lata, w jakich należy przeprowadzać monitoring, ponieważ zwierzęta potrzebują czasu na przyzwyczajenie się do nowych obiektów. GDOŚ uznał, że monitoring powinien rozpocząć się dopiero w 2. roku od oddania przedsięwzięcia do użytkowania i wystarczy, że będzie prowadzony w 2., 3. i 5. roku, a nie corocznie. Zmodyfikowany zostały także zakres informacji, które są konieczne do przedkładania w ramach sprawozdania po danym cyklu monitoringu. Poprzedni zapis obejmował jedynie kwestie związane z interpretacją pozyskanych wyników, bez danych przedstawiających ilość i gatunki zwierząt, jakie zostały stwierdzone w trakcie monitoringu. Wskazano także konkretnych specjalistów, którzy będą prowadzić przedmiotowe monitoringi. Do modyfikowanego punktu, zgodnie z ww. uzupełnieniem, dodany został również obowiązek monitorowania stanu technicznego, drożności i zagospodarowania przejść. Dodatkowo GDOŚ uszczegółowił, w których latach należy go przeprowadzić, aby skorelować go z monitoringiem przejść dla zwierząt.

GDOŚ zdecydował się również na zmianę warunku 5.3. decyzji RDOŚ w Łodzi. Należy zaznaczyć, że kwestie związane z prowadzeniem monitoringu przejść dla płazów oraz wygrodzeń ochronno-naprowadzających zostały opisane w zreformowanym punkcie 5.1 niniejszej decyzji. Pozostałe elementy związane z monitoringiem zbiorników kompensacyjnych, zbiorników, do których zostały przeniesione płazy na etapie budowy i siedlisk wtórnych zostały skorygowane na podstawie pisma wnioskodawcy z 3 września 2025 r. oraz wiedzy i doświadczenia organu drugiej instancji. Zmieniony został termin monitoringu zbiorników i siedlisk wtórnych, zgodnie z biologią płazów. Dodatkowo w celu uporządkowania informacji konieczne było wskazanie, iż siedliska wtórne w postaci rowów należy monitorować w odległości 200 m od monitorowanych zbiorników. GDOŚ nie widzi natomiast konieczności kontroli zbiorników retencyjnych/odwodnieniowych ponieważ dostęp do nich został maksymalnie ograniczony. Zbiorniki takie mogą stanowić pułapkę ekologiczną dla tych małych zwierząt, dlatego nie mogą mieć one do nich dostępu. Do przedmiotowego punktu konieczne było dodanie obowiązku monitorowania hibernakulów dla płazów i siedlisk dla gniewosza. GDOŚ wskazał, w jakich terminach należy go przeprowadzać, biorąc pod uwagę biologię tych organizmów oraz jakie elementy należy kontrolować. Korekcie poddane zostały także wymagania względem herpetologa poprzez uproszczenie sformułowania dotyczącego udziału w inwentaryzacjach i/lub monitoringach. W kontekście zarzutu I.32. organy obu instancji

wskazały zasady, jakimi należy kierować się podczas przenoszenia gatunków roślin i zwierząt w nowe miejsca, przy czym niemożliwe jest określenie na tym etapie konkretnych lokalizacji miejsc przeniesienia każdego gatunku organizmu żywego, który znajdzie się na terenie budowy. Powodem jest chociażby zmienność środowiska czy brak konkretnej lokalizacji planowanych do realizacji siedlisk zwierząt (np. zbiorników kompensacyjnych).

Uchylenie warunku 5.4. decyzji RDOŚ w Łodzi było związane z przeniesieniem obowiązków dotyczących kontroli stałych ogrodzeń ochronno - naprowadzających dla płazów do warunku 5.1, w którym zostały skorygowane i uszczegółowione.

GDOŚ zmienił warunek 5.6. decyzji RDOŚ w Łodzi poprzez wykreślenie monitoringu płatu siedliska 6430, gdyż konieczność jego przeprowadzenia zawarta jest już w warunku 1.3.14 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości tego monitoringu, wskazano, że musi go przeprowadzić specjalista fitosocjolog.

Monitoring nasadzeń kompensacyjnych został wskazany w zmienionym warunku 1.4.5 decyzji RDOŚ w Łodzi. W przypadku nasadzeń przy przejściach dla zwierząt i zbiornikach kompensacyjnych dla płazów obowiązek ten został zawarty odpowiednio w zreformowanych warunkach 1.4.2 i 5.3.

Gleba

Uchylony warunek 1.2.24. decyzji RDOŚ w Łodzi wymagał doprecyzowania, które zwiększyło zakres obowiązków inwestora, mających na celu ochronę gleby. GDOŚ wprowadził graniczne wymiary przyzm (szerokość i wysokość). Wskazane wymiary (wysokość 2 m i szerokość 6 m), w zgodzie z aktualną wiedzą, umożliwiają napowietrzenie gleby, ograniczając przy tym ryzyko tworzenia procesów gnilnych, a więc utratę cennej materii organicznej. Obsianie przyzm mieszanką traw ma na celu ograniczenie erozji wodnej i wietrznej, a obecność roślin motylkowych wspiera proces wiązania azotu, co pozwala zachować lub poprawić jakość gleby jako materiału, który będzie wykorzystany w pracach odtworzeniowych lub rekultywacyjnych. Alternatywnie dopuszczono przykrycie przyzm geowłókniną, co również zabezpiecza glebę przed przesuszeniem i erozją. GDOŚ zakazał również lokalizowania przyzm w zagłębieniach, co ma zapobiec zalewaniu ich wodą i rozmywaniu. W kwestii zaś zminimalizowania ryzyka zasiedlania przyzm przez zwierzęta GDOŚ wskazał 30-stopniowy kąt ramion przyzm, który ma na celu zniechęcenie ptaków do zakładania gniazd, natomiast w przypadku, gdy nie jest możliwe zachowanie takiego kąta, zabezpieczenie przyzm poprzez zastosowanie siatki. Wykorzystanie gleby z przyzm w okresie od 1 kwietnia do 1 września wymaga kontroli ornitologa, w celu wykluczenia zasiedlenia ich przez ptaki. Specjalne postępowanie z humusem, na którym uprzednio rosły inwazyjne gatunki obce ma na celu wykluczenie ryzyka ich migracji i rozprzestrzeniania.

Informacje dotyczące prac ziemnych zawarte w uchylonych warunkach z pkt 1.2.20., 1.2.21. i 1.2.22. zostały przeniesione do zmienionego warunku 1.2.19.

Uchylony warunek 1.2.23. decyzji RDOŚ w Łodzi miał charakter ogólny, który wpisuje się w sposoby ochrony powierzchni ziemi wskazane w art. 101 p.o.ś. Przepis ten wskazuje, podobnie jak ww. uchylony warunek, ogólne kierunki ochrony powierzchni ziemi, jednak nie nakłada na wnioskodawcę konkretnych obowiązków. RDOŚ w Łodzi nie wskazał ani zakresu,

ani sposobu minimalizacji przekształceń terenu, ani sytuacji, w których jakiegokolwiek ograniczenia powinny zostać wdrożone.

Część treści uchylonego warunku 1.2.25. i 1.2.26 została uwzględniona w zmienionym warunku 1.2.24. W związku z powyższym w celu uporządkowania decyzji należało uchylć ww. warunki.

Treść warunku 1.2.104 decyzji RDOŚ w Łodzi dublowała się z treścią zmienionego przez GDOŚ warunku 1.2.106 decyzji RDOŚ w Łodzi, w związku z czym należało go uchylć.

W przypadku zaś zmiany warunku 1.2.106. decyzji RDOŚ w Łodzi, umiejscowienie odkładu glebowego „poza obszarami zasobowymi głównych zbiorników wód podziemnych” jest nieadekwatnym ograniczaniem w stosunku do kwestii ochrony ww. zbiorników przed zanieczyszczeniem. Główne zbiorniki wód podziemnych obejmują swoją powierzchnią dużą część kraju, a warunek sprowadzający się do unikania odkładania gleby na ich powierzchni jest nadmierny i może być niewykonalny. Sam fakt, że prace odbywają się na powierzchni ziemi, nie oznacza automatycznie zagrożenia dla wód podziemnych. Biorąc pod uwagę, że gleba będzie odkładana w sąsiedztwie wykopów, a gleba pod odkładami nie zostanie pozbawiona zdolności filtracyjnych, GDOŚ zdecydował się na usunięcie części warunku wskazującego na zakaz odkładania ziemi w granicach rzutu wyznaczonego granicami głównych zbiorników wód podziemnych. Dodatkowo GDOŚ dokładnie wyznaczył obszar, na jakim zakazuje się odkładania gleby i wskazał, że musi być on zlokalizowany w sposób uniemożliwiający przedostanie się zanieczyszczonych wód powierzchniowych do ujęcia wód podziemnych. Warunek uprzednio dotyczył wyłącznie magazynowania gleb i materiałów sypkich, natomiast jego brzmienie zostało dodatkowo uzupełnione o kwestię powiązaną z odpadami.

Woda i ścieki

W zmienionym warunku 1.2.27. decyzji RDOŚ w Łodzi, GDOŚ nie tylko przeniósł część wymagań z uchylonych warunków 1.2.39., 1.2.29, 1.2.44 i 1.2.116, lecz również zoptymalizował ich brzmienie. W zaktualizowanym warunku wskazano kolejność prac na ciekach. Zastosowanie się do tego warunku ograniczy negatywny wpływ przedsięwzięcia na ekosystem rzeczny. GDOŚ uznał zapewnienie stałego nadzoru przyrodniczego i jednocześnie zrezygnował z grodzenia terenu likwidowanego odcinka cieku. GDOŚ nie podziela stanowiska RDOŚ w Łodzi jakoby obecność botanika podczas likwidacji cieków była niezbędna, natomiast jest ona wymagana, wraz z obecnością fitosocjologa, podczas kształtowania roślinności przy nowych odcinkach cieków. GDOŚ uznał za konieczne doprecyzowanie, że do umacniania cieków należy w pierwszej kolejności wykorzystywać materiały naturalne w postaci faszyny i darniny. Biorąc pod uwagę najnowszą wiedzę naukową, GDOŚ wskazał również, że materiałem, jakiego należy unikać do umacniania brzegów są kamienie, gdyż jest to dogodne siedlisko do rozrodu dla inwazyjnego gatunku ryby - babki byczej. Skorygowano informację o prowadzeniu prac z jednego brzegu. Poprzednie sformułowanie „w miarę możliwości” było nieprecyzyjne, dlatego wskazano konieczność prowadzenia prac we wskazany sposób, z możliwością odstępstwa pod konkretnymi warunkami. Kwestie ewentualnego stosowania grodzy zostały zastąpione informacją o konieczności zapewnienia przepływu wód podczas

przewodzenia prac (informacja przeniesiona z punktu 1.2.115) oraz sposobu postępowania w przypadku, gdy konieczne okaże się zastosowanie tymczasowego obiegu zastępczego.

Z uchylonego punktu 1.2.115 przeniesiono również informację o konieczności prowadzenia prac przy niskich stanach wód oraz ograniczaniu zmełnienia i zamulenia wody. Z punktów 1.2.30 i 1.2.36 przeniesiono zapisy o sposobach lokalizowania podpór mostów i ewentualnym odstępie oraz sposobie projektowania światła mostów i przepustów. Korekcie została poddana również informacja z punktu 1.2.36, o ograniczeniu do niezbędnego minimum umocnienia koryt. GDOŚ wskazał, że umocnienia takie należy stosować jedynie w zakresie związanym z koniecznością zapewnienia stabilności obiektów w postaci mostów i przepustów.

GDOŚ wprowadził również zapis o zakazie prowadzenia prac na ciekach w okresie tarła ryb i inkubacji ikry, który przypada na okres 1 marca – 15 lipca, biorąc pod uwagę stwierdzone podczas inwentaryzacji gatunki ichtiofauny. Zgodnie z punktem 1.2.3 wprowadzono możliwość prowadzenia prac we wskazanym terminie, po kontroli ichtiologa, ale jedynie poza ciekami w których zostało potwierdzone występowanie gatunków chronionych. Wpłyne to pozytywnie na ochronę ichtiofauny na etapie budowy inwestycji.

Z warunków 1.2.34 i 1.2.54 przeniesiono i uszczegółowiono zapisy dotyczące poszukiwania larw minoga i z warunku 1.2.34 małż skójkowatych ważnych dla różanki. Uszczegółowiono zapisy poprzez wskazanie, że kontrolę urobku wydobywanego z koryt cieków pod kątem obecności małży ma wykonać specjalista malakolog oraz zobowiązano do przenoszenia odnalezionych organizmów, precyzując sposób wykonania tej czynności. Z prac tych skreślona została natomiast rzeka Rawka, wchodząca w skład rezerwatu przyrody „Rawka”. Kwestie związane z prowadzeniem prac na jego terenie zostały opisane w punkcie 1.3, gdzie wskazano możliwość jedynie odprowadzanie oczyszczonych wód. Wykluczona została więc możliwość prac związanych m.in. z wydobywaniem urobku, a poprzedni zapis warunku 1.2.34 wskazywał taką możliwość i wykluczał się z innymi warunkami przedmiotowej decyzji. Dodatkowo zgodnie z warunkiem 1.2.34 wprowadzono konieczność przeglądu wydobywanego urobku pod kątem obecności piskorza i przeniesienie go w razie wykrycia do miejsc dla niego odpowiednich. Doprecyzowano, w których ciekach należy taką kontrolę wykonywać, biorąc pod uwagę dane z inwentaryzacji przyrodniczej przedstawione w ujednoliconym raporcie z lipca 2023 r.

Z warunku 1.2.54 przeniesiono informację o wyznaczaniu tzw. „korytarzy swobodnej migracji rzeki”, dodano jedynie informację o konieczności wykorzystania do budowli regulacyjnych w pierwszej kolejności materiałów naturalnych, a w przypadku np. zabezpieczania narzutu kamiennego siatką, należy go zadarnić i obsiać. Taki zapis zapobiegnie stosowaniu materiałów, które mogą stwarzać zagrożenie dla zwierząt migrujących.

Treść warunku 1.2.33. prowadziła do sytuacji, w której zakazana byłaby jakakolwiek ingerencja w strefę buforową cieków. Biorąc pod uwagę zaplanowane prace na ciekach, warunek ten byłby niewykonalny. GDOŚ przeniósł przedmiotowy, zmieniony zapis do punktu 1.2.34, wskazując, że czynności te są możliwe w przypadku prowadzenia prac na ciekach, związanych z ich przekładaniem, budową obiektów inżynierskich oraz umocnień, o których mowa w punkcie 1.2.27.c.

Kwestie zawarte w warunku 1.2.29., 1.2.30, 1.2.31, 1.2.32., 1.2.36., 1.2.37. i 1.2.39. zostały przeniesione do warunku 1.2.27 zmienionego w niniejszej decyzji i poddane korekcie i ujednoliceniu. GDOŚ zgodził się ze wskazaniem wnioskodawcy w piśmie z 3 września 2025 r., aby nowe koryto było jak najbardziej zbliżone parametrami do warunków istniejących (pkt 1.2.32). Taki sposób projektowania zapewni organizmom występującym w danym cieku jak najmniej zmienione warunki życia.

Warunki zawarte uprzednio w pkt 1.2.34 dotyczącym konieczności przeglądania wydobywanego urobku z koryt cieków pod kątem obecności larw minogów, małży skójkowatych i piskorza także zostały przeniesione i poddane korekcie w zmienionym warunku 1.2.27. Do punktu przeniesiono także informacje o prowadzeniu prac poza okresem tarła ryb, wskazując konkretne terminy i ewentualne korekty. Dodatkowo w punkcie 1.2.27 wskazano, że podczas prac na ciekach obecny będzie specjalista ichtiolog z nadzoru przyrodniczego. Zrezygnowano z zapisu o ograniczaniu prac do niezbędnego minimum, ponieważ jest to zbyt ogólne sformułowanie. W punkcie tym pozostawiono i uszczegółowiono sposób, w jaki należy projektować koryta cieków, po przeprowadzeniu na nich prac, biorąc pod uwagę wymagania siedliskowe minogów, kozy, piskorza i śliza. Poddano korekcie nazwy cieków, w jakich występuje piskorz, biorąc pod uwagę dane z inwentaryzacji przyrodniczej przedstawione w ujednoliconym raporcie z lipca 2023 r. Zgodnie z informacjami zawartymi na str. 75 tomu III ww. raportu oraz na str. 42 pisma wnioskodawcy z dnia 26 maja 2025 r. GDOŚ wprowadził obowiązek wykonania kompensacji w postaci odtwarzania stref ekotonowych przy ciekach. Rozszerzono treść warunku o opis gatunków, które należy sadzić. Skład gatunkowy i lokalizacja nasadzeń zostaną wskazane przez specjalistów botanika i fitosocjologa. Ponadto przy każdej czynności konieczny jest udział specjalisty ichtiologa, który również będzie czuwał na odpowiednim wykonaniu kompensacji.

GDOŚ wszystkie zapisy dotyczące prowadzenia prac na ciekach w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zawarł w punkcie 1.2.27 zmienionym niniejszą decyzją, stąd uchylecia wymagał warunek 1.2.36. oraz 1.2.29.

Uchylene warunku 1.2.35. decyzji wynika z tego, że kwestie związane z koniecznością zapewnienia światła mostów i przepustów, aby możliwy był swobodny przepływ wód miarodajnych, zostały zawarte w zmienionym warunku 1.2.27.

GDOŚ zdecydował się uchylić warunek 1.2.54. Kwestie związane z prowadzeniem prac na ciekach w sposób minimalizujący oddziaływanie na ichtiofaunę oraz sposób projektowania nowych koryt przekładanych cieków i sposoby umacniania cieków zostały przeniesione i skorygowane w zmienionym warunku 1.2.27. Ponadto kompensacje dla ichtiofauny w postaci zapewnienia odpowiednich dla danego gatunku siedlisk znajdują się w zmienionym warunku 1.2.34. Zapisy z podpunktów i) oraz j) dotyczące rzeki Rawki zostały usunięte ze względu na to, iż wszystkie zapisy dotyczące rezerwatu przyrody „Rawka” zawarte są w punkcie 1.3 decyzji. Informacje o usuwaniu wszelkich zanieczyszczeń z koryt cieków na etapie budowy zawarte są w punkcie 1.2.38, nie ma więc konieczności ich powtórzenia. Usunięty został zapis z podpunktu o) dotyczący minimalizowania oddziaływania wskazanych w nim prac, gdyż był on zbyt ogólny i nie wnosił nowych informacji dotyczących sposobu prowadzenia prac przy ciekach. Informacje z podpunktu d) dotyczące zabezpieczania miejsc magazynowania

i stosowania sprawnego sprzętu zawarte są w innych punktach decyzji. Natomiast informacje z podpunktu l) wynikają z obowiązujących przepisów prawa, a więc nie powinny być powielane w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto w celu ujednoczenia informacji do punktu 1.2.54 przeniesione zostały informacje z punktu 1.2.60. Biorąc pod uwagę dane z inwentaryzacji przyrodniczej przedstawione w ujednoczonym raporcie z lipca 2023 r., GDOŚ doprecyzował brzmienie ww. warunku, wskazując nazwy cieków (w których występują chronione gatunki ryb oraz minogi), na których konieczne jest zainstalowanie urządzeń wstępnego podczyszczania, które zminimalizują wpływ przedsięwzięcia na ichtiofaunę.

GDOŚ uchylił warunek 1.2.61., gdyż informacje zawarte w nim zawarte były zbyt ogólne i nie przyczyniłyby się do odpowiedniego zabezpieczenia środowiska w związku z realizacją przedsięwzięcia. Wskazania wymaga, że działania minimalizujące związane z projektowaniem systemu odprowadzania wód zostały zawarte w zmienionym warunku 1.2.54.

W przypadku warunku 1.2.106. nie ma potrzeby wskazywania w decyzji konieczności uzyskania zgody wodnoprawnej, w sytuacjach w których jest wymagana, gdyż wynika to obowiązujących przepisów określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 20 lipca 2017 r. ze zm.). Wskazanie czasu trwania odwodnień do minimum jest nieostre i nie określa ono, co należy rozumieć poprzez ograniczenie czasu odwodnienia do minimum, w związku z czym zostało przez GDOŚ uchylone. Wskazane w warunku metody oraz zakres ingerencji w zwierciadło wody podziemnej zminimalizują negatywny wpływ odwodnienia w sąsiedztwie przedsięwzięcia.

Warunek wskazany w pkt 1.2.109. decyzji RDOŚ w Łodzi jest bardzo ogólny i nie nakładał w realny sposób dodatkowych praw i obowiązków na wnioskodawcę, poza wykluczeniem powierzchniowego poboru wód. Nadmienić należy, że pobór wód podziemnych i powierzchniowych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, a każdorazowe podpięcie do sieci wodociągowej wymaga zgody gestora sieci i nie ma potrzeby wskazywania tej kwestii jako warunku w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W ramach omawianego przedsięwzięcia wnioskodawca nie zawniósł o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla poboru wód podziemnych w objętości co najmniej 10 m³/h lub 1 m³/h (gdy w odległości mniejszej niż 500 m znajdują się inne urządzenia lub inny zespół urządzeń umożliwiający pobór wód i pobór dotyczy tej samej warstwy wodonośnej), co nadal uprawnia go do uzyskiwania pozwoleń wodnoprawnych, lecz wyłącznie dla poboru nie większego niż wyżej wskazany. Niemniej jednak RZGW w Warszawie uznał za konieczne, aby uniemożliwić wnioskodawcy pobór wód powierzchniowych, w związku z czym GDOŚ zmienił ww. warunek zgodnie z wolą organu wodnoprawnego wyrażoną w uzgodnieniu.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.), wykonawca robót na terenie budowy jest zobowiązany do odpowiedniego zagospodarowania ścieków co jest szczegółowo określone w art. 5 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku pkt 1.2.111. nie ma potrzeby wskazywania obowiązku przekazywania ścieków wyspecjalizowanej firmie, gdyż jest to wymóg prawny w sytuacji, gdy ścieki nie są oczyszczane bezpośrednio w oczyszczalni ścieków na terenie budowy lub nie trafiają do sieci kanalizacyjnej. Zakaz przepelniania zbiorników ze ściekami również jest zbędny, gdyż wynika zarówno z ww. ustawy, tj. wskazano w niej, że zbiornik na ścieki ma być

bezodpływowego (ścieki nie mogą trafić poza ten zbiornik) oraz z przepisów warunkujących bezpieczeństwo sanitarne i ochronę środowiska. W związku z powyższym GDOŚ uchylił część pkt 1.2.111. decyzji RDOŚ w Warszawie, pozostawiając wyłącznie wskazanie, aby ścieki bytowe były gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych przenośnych toalet, jak i umywalek, gdyż ścieki bytowe to nie tylko nieczystości produkowane w toaletach.

Każdy ściek zgodnie z przepisami należy zagospodarować. GDOŚ podtrzymuje wskazaną przez RDOŚ w Łodzi w pkt 1.2.112. hierarchię postępowania ze ściekami, tzn. aby w pierw kierować je do kanalizacji, a gdy nie jest to możliwe - zagospodarować w inny sposób. Wskazania wymaga, że wnioskodawca nie zawnioskował o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla oczyszczalni ścieków. Niemniej jednak GDOŚ wskazał dodatkowo na możliwość zagospodarowania ścieków w nowej oczyszczalni ścieków, gdyż jest to skuteczna forma ich zagospodarowania. W szczególności, że część oczyszczalni ścieków spełniająca odpowiednie kryteria, nie stanowi przedsięwzięć (w myśl r.o.o.s.), wobec czego ich wybudowanie jest możliwe bez uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Warunek 1.2.114. nie wprowadzał żadnej nowej regulacji. Brak tego warunku nie wpływa na konieczność uzyskania pozwoleń wodnoprawnych, w których organ wodnoprawny określi szczegółowe warunki związane z likwidacją: ujęć wody, przepustów, urządzeń melioracji wodnych, które będą prawnie wiążące.

W kontekście uchylonego warunku 1.2.115 zapisy związane z prowadzeniem prac przy niskich stanach wód, w sposób zapewniający przepływ wód oraz ograniczający zmętnienie i zamulenie wód zostały zawarte w zmienionym warunku 1.2.27. W punkcie tym sprecyzowano, w jaki sposób należy prowadzić wszelkie prace na ciekach i rowach. Natomiast pozostałe kwestie zawarte w uchylonym warunku zostały sformułowane w sposób zbyt ogólny.

Informacje z uchylonego warunku 1.2.116 zostały uwzględnione w zmienionym warunku 1.2.27, stąd należało go uchylić.

Warunek 1.2.118. decyzji RDOŚ w Łodzi wskazywał obowiązek odprowadzania wód opadowych i roztopowych przy użyciu urządzeń wodnych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Ze względu na to, że w warunku 1.2.120. również określono obowiązek odprowadzania wód przez systemy kanalizacyjne, a sposób odprowadzania wynika z obowiązujących przepisów prawa, GDOŚ zobowiązany był do uchylenia i umorzenia ww. warunku.

Warunek 1.2.118. decyzji RDOŚ w Łodzi wskazywał obowiązek odprowadzania wód opadowych i roztopowych przy użyciu urządzeń wodnych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Ze względu na to, że w warunku 1.2.120. również określono obowiązek odprowadzania wód przez systemy kanalizacyjne, a sposób odprowadzania wynika z obowiązujących przepisów prawa, GDOŚ zobowiązany był do uchylenia i umorzenia ww. warunku. W kontekście ochrony wyjątkowo cennego obszaru rezerwatu rzeki Rawka, GDOŚ doprecyzował obowiązek ochrony tych wód przed wpływem zanieczyszczeń wody węglowodorami ropopochodnymi i zawiesiną ogólną. Za kryterium oceny zabezpieczenia rezerwatu przed negatywnym wpływem przedsięwzięcia na stan wód rzeki Rawki GDOŚ nałożył obowiązek zastosowania osadnika zawiesiny ogólnej, gwarantującego nieprzekraczanie stężenia 100 mg/l, a także zagwarantowanie nieprzekraczania stężenia 15

mg/l w przypadku węglowodorów ropopochodnych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska wskazane jest, aby wody opadowe lub roztopowe trafiały do wód powierzchniowych za pośrednictwem wód gruntowych, stąd zmiana warunku I.2.124. Nie tylko przyczyni się to do ich biofiltracji w glebie i spowolnienia jej spływu, lecz również zminimalizuje deficyt wód gruntowych w okresach suszy. W związku z brakiem prawnej definicji wód gruntowych o płytkim występowaniu, jak i odległości pomiędzy zwierciadłem wód a podstawą zbiornika, której miąższość zapewni wstępne podczyszczenie infiltrującej wody, GDOŚ wskazał za wyznacznik odległość 0,5 m od dna zbiornika do zwierciadła wód podziemnych. W sytuacji, gdy grunt cechuje słaba lub gorsza przepuszczalność lub gdy w sąsiedztwie zbiornika nie jest wskazane i możliwe infiltrowanie wody (np. przy cementarzach), zbiorniki powinny być wykonane jako szczelne.

Warunek 1.2.125. decyzji RDOŚ w Łodzi był sformułowany zbyt ogólnie, pozwalał na szeroką swobodę interpretacyjną i znaczną dowolność jego wykonania, gdyż nie wynikało z niego, co należy rozumieć poprzez „systematyczne kontrole”. Warunek ten częściowo wynikał także z przepisów prawa, zgodnie bowiem z § 17 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. u. z 2019 poz. 1311), dalej r.s.ś.w., ocenę, czy są spełnione warunki, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się na podstawie dokonywanych przez zakład, co najmniej dwa razy w roku, przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających. W orzecznictwie jako przypadek braku podstawy prawnej do wydania decyzji wskazuje się m.in. nałożenie na stronę obowiązku, w sytuacji gdy obowiązek ten wynika wprost z przepisu prawa (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 27 kwietnia 1983 r., sygn. akt II SA 261/83, oraz wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 stycznia 2013 r., sygn. akt II SA/Sz 1062/12). GDOŚ zmodyfikował ww. warunek poprzez wskazanie konkretnego terminu, w jakim ma zostać wykonana pierwsza kontrola urządzeń oczyszczających, a także wskazanie okresów, w jakich należy przeprowadzać kolejne kontrole, których minimalna częstotliwość wynika z ww. przepisu r.s.ś.w.

W przypadku wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do środowiska ustawodawca wskazał w §17 katalog obszarów, z których wprowadzenie do wód lub urządzeń wodnych nie może przekraczać wskazanych w nim stężenia zawiesiny ogółem lub węglowodorów ropopochodnych, co jest oceniane w ramach przeglądów eksploatacyjnych dwa razy do roku. Brak spełniania określonych ograniczeń ww. zanieczyszczeń, w sposób naturalny determinuje konieczność zastosowania środków minimalizujących do wartości nie większych niż wskazane w rozporządzeniu. W związku z powyższym nie ma potrzeby określania w warunku 1.2.126. obowiązku przestrzegania nieprzekraczania określonych prawem stężeń normowanych zanieczyszczeń oraz wskazywania, że ich ewentualne przekroczenie ma skutkować zainstalowaniem odpowiednich systemów podczyszczających. W związku z powyższym GDOŚ zobowiązany był uchylić i umorzyć ww. warunek.

Prace budowlane powodują tymczasową zmianę stosunków wodnych, w związku z czym warunek 1.2.108. był niewykonalny. Nadmienić należy, że wskazany zapis, podobnie jak

zmieniony przez GDOŚ warunek 1.2.105., swoje źródło ma w postanowieniu RZGW w Warszawie z 8 listopada 2024 r. Zarówno RDOŚ w Łodzi, jak i RZGW w Warszawie, z jednej strony zakazali zmiany stosunków wodnych, z drugiej dopuścili zmianę stosunków wodnych przy zastosowaniu środków minimalizujących. Zarówno w ww. postanowieniu RZGW w Warszawie, jak i decyzji RDOŚ w Łodzi brakuje uzasadnienia obu ww. warunków, a w związku z ich sprzecznością GDOŚ zdecydował się na uchylenie również warunku 1.2.108. decyzji RDOŚ w Łodzi. W kwestii zapisu dotyczącego ograniczania ingerencji w warstwy wodonośne zapis nie wprowadza nowych regulacji dla wnioskodawcy, gdyż w efekcie jego stosowania wnioskodawca może ingerować w warstwy wodonośne, ale miałby robić to w bliżej nieokreślony, ograniczony sposób. Nadmienić należy, że każdorazowe odpompowywanie wody z terenu budowy, jak i ewentualny pobór wód podziemnych (co zostało wskazane w pierwotnym brzmieniu warunku 1.2.109. decyzji RDOŚ w Łodzi) powoduje ingerencję w warstwach wodonośnych, a uchylony warunek nie wprowadzał żadnego realnego ograniczenia z tym związanego.

Warunek wskazany w pkt 1.2.110. decyzji RDOŚ w Łodzi jest bardzo ogólny i nie nakładał w realny sposób dodatkowych praw i obowiązków na wnioskodawcę, tym bardziej, że wielkość poboru wody lub jej zrzutu wymaga uzyskania decyzji następczych. GDOŚ nie znalazł uzasadnienia do wskazania konkretnych technologii wykonywania prac (poza obiegiem zamkniętym wody w procesie mycia kół i podwozi) wymagającym ograniczenia zużycia wody.

Odpady

Odwołujący w zarzucie nr I.17 podnieśli, że w raporcie nie uwzględniono oddziaływania związanego z funkcjonowaniem składowiska odpadów w Brzezinach (nazwanego przez strony wysypiskiem odpadów). GDOŚ wskazuje, że linia kolejowa jest zlokalizowana w odległości około 240 m od rekultywowanego składowiska odpadów i ok. 120 m od Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Brzezinach, dalej PSZOK. Zarówno składowisko odpadów, jak i PSZOK, ze względu na przebudowę drogi krajowej nr 72, znajdują się częściowo w granicy przedsięwzięcia. Wskazane w uchylonych warunkach 1.2.93. oraz 1.2.94. decyzji RDOŚ kwestie dotyczące postępowania z zanieczyszczoną glebą wynikają z art. 101a-101r p.o.ś., w związku z czym nie ma potrzeby ponownego regulowania tych kwestii w formie warunku w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przypomnieć należy jednak o zakazie używania do prac ziemnych gleby lub ziemi, jeżeli jest przekroczone w niej dopuszczalna zawartość substancji powodującej ryzyko dla gruntów występujących w miejscu użycia tej gleby lub ziemi. W szczególności może dotyczyć to prac ziemnych prowadzonych na terenie części istniejącego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów zlokalizowanego przy ul. Łódzkiej 35 w Brzezinach, na części którego ma być poprowadzony nowy ślad przebudowywanej drogi krajowej nr 72.

Treść warunku 1.2.97. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z hierarchii postępowania z odpadami (art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. ustawy o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.), dalej u.o.o.), do której stosowania zobowiązany jest każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów (art. 18 u.o.o.). Kwestia przekazywania odpadów podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia jest uregulowana w art. 27 u.o.o. W kwestii zaś katalogu odpadów, które można wykorzystać na terenie

przedsięwzięcia, został on wskazany w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 listopada 2015 r w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. z 2015 r. poz. 796). GDOŚ podtrzymał kwestię wskazaną przez RDOŚ w Łodzi, gdyż doprecyzowuje ona hierarchię postępowania z odpadami, a mianowicie kwestię recyklingu odpadów, których odzysk należy przeprowadzić przede wszystkim na terenie budowy po spełnieniu wskazanych w rozporządzeniu warunków. Część terenu przedsięwzięcia w przyszłości nie będzie użytkowana na cele kolejowe lub drogowe, stąd niezasadnym jest gospodarowanie odpadów poza terenem przyległego pasa gruntu, bezpośrednio związanego z funkcjonalnym koleją, tak aby odzysk odpadów nie miał miejsca na terenach środowiska naturalnego. Zagospodarowanie odpadów może mieć również w sąsiedztwie przebudowywanych dróg, lecz nie dalej niż granica pasa drogowego, jak i w miejscach użytkowanych na etapie eksploatacji, związanych z obsługą techniczną linii kolejowej lub podróży.

W § 4 rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz. U z 2020 r. poz. 1742), dalej r.m.o., wskazano podstawowe wymagania z zakresu magazynowania odpadów pochodzących z budowy. Do obowiązków wytwórcy odpadów jest m.in. magazynowanie odpadów w miejscach o pojemności magazynowania odpadów dostosowanej do masy odpadów wytwarzanych w danym okresie i częstotliwości ich odbioru. Z powyższego względu GDOŚ usunął podobnie brzmiący zapis wskazany w warunku 1.2.98. decyzji RDOŚ w Łodzi. Z akt sprawy oraz z obowiązujących przepisów nie wynika konieczność zastosowania uszczelnienia i nieprzepuszczalnego podłoża wraz z systemem odprowadzania wód opadowych w przypadku odpadów budowlanych. Ustawodawca w ww. rozporządzeniu wskazał odpady, których magazynowanie wymaga zastosowania uszczelnienia podłoża i wybudowania systemu odprowadzania ścieków (§6) oraz wskazał, że w przypadku odpadów budowlanych nie jest to obligatoryjne (§4). Z akt sprawy nie wynika, aby była konieczność magazynowania wszystkich odpadów w sposób wskazany przez RDOŚ w Łodzi. Co prawda w trakcie budowy przedsięwzięcia możliwe jest powstawanie odpadów niebezpiecznych (takich jak drewniane podkłady kolejowe i słupy nasączone olejem – najczęściej kreozot czy azbest), ale kwestie wskazane w warunku RDOŚ w Łodzi w tym przypadku również nie wnoszą nowych uwarunkowań, gdyż w r.m.o. wskazano, że odpady niebezpieczne, w przypadku ich magazynowania na powierzchni, należy magazynować na podłożu uszczelnionym i nieprzepuszczalnym, przy użyciu systemu do odprowadzania wycieków oraz ścieków (§ 4 ust. 1 pkt 7 r.m.o.). W związku z tym konieczna była zmiana warunku 1.2.98. decyzji RDOŚ w Łodzi.

W tym miejscu GDOŚ wskazuje, że w zmienionym warunku 1.2.106. decyzji RDOŚ w Łodzi, poza wymaganiami stawianymi odpadom w r.m.o., uznał za konieczne, aby drewniane podkłady kolejowe i drewniane słupy były magazynowane nie bliżej niż 100 m od miejsc silnie związanych z wodą (np. cieków, zbiorników wody i terenów podmokłych). Magazynowane drewniane podkłady kolejowe i słupy mogą być nasączone substancjami konserwującymi, w szczególności olejami, w tym powszechnie niegdyś stosowanym olejem kreozotowym, który jest toksyczny dla środowiska wodnego. GDOŚ, stosując zasadę przezorności, nałożył obowiązek magazynowania tych odpadów nie tylko pod zadaszeniem lub przykryciem, ale

także w odległości, która zminimalizuje potencjalne ryzyko bezpośredniego kontaktu wód z kreozotem. Wskazany dystans umożliwi ewentualne wchłonicie wód opadowych w glebę, w której zachodzą naturalne procesy samooczyszczania związków organicznych.

Kwestie wskazane w warunku 1.2.99. i 1.2.100. są w większości uregulowane w r.m.o. RDOŚ w Łodzi dodatkowo zdecydował się na ograniczenie dostępu osób nieupoważnionych do odpadów niebezpiecznych poprzez wygrodzenie miejsca ich przechowywania oraz wykonanie zadaszenia chroniącego przed wpływem warunków atmosferycznych, jednak powód tych ograniczeń nie został uzasadniony. Istnieją różne sposoby ograniczania dostępu osób nieupoważnionych do odpadów niebezpiecznych, nie tylko ich grodzenie, lecz również zamykanie odpadów na klucz w pomieszczeniach, pojemnikach lub kontenerach. Zadaszenie ogranicza wpływ czynników atmosferycznych na odpad, jednak nie jest niezbędne w każdym przypadku. GDOŚ zdecydował się na zastosowanie zadaszenia lub szczelne przykrycie plandekami drewnianych podkładów kolejowych i słupów. W omawianym przypadku ma to na celu zminimalizowanie ryzyka powstawania zanieczyszczonych wód opadowych do minimum. W szczególności w przypadku, gdy są magazynowane w dużej ilości w jednym miejscu, ogrodzenie tych odpadów ma na celu zminimalizowanie ryzyka narażenia człowieka na opary olejów uwalniane do powietrza z drewnianych podkładów kolejowych i słupów.

Zasady magazynowania odpadów, w tym niebezpiecznych, określa rozdział 7 „Magazynowanie odpadów” u.o.o. W art. 25 u.o.o. wskazano, że maksymalny, dopuszczalny okres magazynowania odpadów wynosi do 3 lat, z wyjątkiem odpadów przeznaczonych do składowania, których maksymalny okres magazynowania wynosi 1 rok. Przepisy nie przewidują odrębnych, krótszych terminów magazynowania dla odpadów niebezpiecznych. RDOŚ w Łodzi nie wskazał okoliczności faktycznych, które uzasadniłyby konieczność nałożenia na inwestora bardziej rygorystycznych obowiązków dotyczących czasu magazynowania odpadów niebezpiecznych. Dotychczasowy warunek był nieprecyzyjny, trudny do zweryfikowania, a także nie precyzował czynności, jakie wnioskodawca powinien dodatkowo podjąć, aby chronić środowisko. GDOŚ nie znalazł podstaw do ograniczenia czasu magazynowania odpadów na terenie przedsięwzięcia.

Treść warunku 1.2.96. decyzji RDOŚ w Warszawie dotyczyła zobowiązania wnioskodawcy do magazynowania odpadów w sposób selektywny, jak i ich lokalizowania poza obszarami cieków, zagrożonymi powodzią i podmokłymi. Nadmienić należy, że obowiązek selektywnego zbierania odpadów wynika art. 23 ust. 1 u.o.o., natomiast obowiązek przekazywania ich odpowiednim podmiotom wynika z art. 27 ust. 2 ww. ustawy. Nadmienić należy, że od 1 stycznia 2025 r., zgodnie z art. 1 pkt 35 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151), wszedł w życie art. 101a, w którym zostało doprecyzowane, które frakcje należy zbierać lub sortować w przypadku wytwarzania odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Jeśli zaś chodzi o odpady inne niż budowlane, wytwórca odpadów, niezależnie od okoliczności w jakich one powstają, tj. czy na etapie budowy, czy eksploatacji, zobowiązany jest do selektywnego zbierania wytworzonych przez siebie odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, co wynika z art. 4d ustawy z dnia 13

września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.). W związku z powyższym należało uchylić pkt 1.2.96. decyzji RDOŚ w Warszawie.

Stwierdzenie nieważności decyzji

Część stron w odwołaniach wniosła o „stwierdzenie nieważności bądź uchylenie w całości” decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. Zwrócenia uwagi wymaga ugruntowane orzecznictwo mające zastosowanie do rozpatrywanego przypadku, zgodnie z którym w sytuacji złożenia w terminie odwołania od decyzji oraz wniosku o stwierdzenie jej nieważności, gdy strona jasno i jednoznacznie nie opowie się co do trybu postępowania, pierwszeństwo ma postępowanie odwoławcze. Prawidłowość kwalifikacji pisma jako odwołania potwierdza zresztą sam sposób jego zredagowania - zatytułowanie go "odwołaniem" oraz wyartykułowanie zarzutu co do nieważności decyzji dopiero w dalszej części, niejako w charakterze zarzutu subsydiarnego (por. wyrok NSA z 4 listopada 2016 r., sygn. II OSK 161/15 i z 13 kwietnia 2007 r., sygn. II OSK 632/06 oraz wyrok WSA w Bydgoszczy z 23 kwietnia 2024 r., sygn. II SA/Bd 81/24). To, że strona żąda w odwołaniu unieważnienia decyzji, oznacza tylko tyle, że żąda pozytywnego rozpoznania jej sprawy przez wyeliminowanie negatywnej dla niej decyzji z obrotu prawnego, a nie uruchomienia innego trybu postępowania” (B. Adamiak, Glosa do wyroku NSA z 14 lutego 2006 r., sygn. II GSK 290/06, OSP 2008, nr 2, s. 21).

Mając na uwadze powyższe stanowisko dominujące w orzecznictwie, GDOŚ zakwalifikował wniesione podania (posiadające cechy charakterystyczne odwołania i będące skutecznymi odwołaniami) wyłącznie jako odwołania i w taki sposób je rozpatrywał. Podania te bowiem zatytułowane zostały jako „odwołania”, a kwestii stwierdzenia nieważności strony nie poświęciły więcej uwagi niż jedynie zawnioskowanie o „stwierdzenie nieważności bądź uchylenie decyzji w całości”, wskazując ten tryb jako alternatywę.

Poniżej organ odwoławczy ustosunkował się do pogrupowanych tematycznie zarzutów, podniesionych w odwołaniach, a także do uwag i wniosków, składanych przez strony w toku postępowania, jak i podniesionych w trakcie udziału społeczeństwa.

Postępowanie dowodowe i wnioski stron

Wskazania wymaga, że zarówno GDOŚ jak i RDOŚ w Łodzi kilkakrotnie wezwali CPK do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia raportu, w związku z czym nie sposób się zgodzić z zarzutem nr I.14 o braku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego. Treść warunków i uzasadnienia świadczy o tym, że RDOŚ w Łodzi ocenił raport w sposób merytoryczny. Przy tej okazji wskazuje również, że GDOŚ również kilkakrotnie wezwał CPK do wyjaśnienia wątpliwych kwestii, w efekcie czego uzyskał informacje umożliwiające doprecyzowanie warunków tej decyzji.

W trakcie postępowania, w tym odwoławczego, wpłynęły wnioski o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej, jak i powołanie biegłych z zakresu lotnictwa (zarzut I.6), lecz zostały one uznane przez GDOŚ jako bezzasadne. Ilość złożonych przez inwestora dokumentów, a także uwag, ekspertyz i uzupełnień wniesionych przez uczestników postępowania była na tyle znaczna, że organy obu instancji wystarczająco poznały stanowiska wszystkich aktywnych uczestników postępowania administracyjnego, w szczególności tych nieprzychylnych przedsięwzięciu jako całości lub w zaproponowanym wariantcie inwestorskim.

Odwołujący wskazali, że za przeprowadzaniem rozprawy administracyjnej przemawia przede wszystkim fakt usytuowania przedsięwzięcia bezpośrednio obok radiolatarni lotniczej, duże kontrowersje wśród społeczeństwa związane z realizacją przedsięwzięcia, jak i brak informacji w raporcie o wielkości wyłączenia terenów z produkcji leśnej i niedostateczna minimalizacja jego wpływu na środowisko.

W ocenie GDOŚ, w realiach niniejszej sprawy nie zaszła potrzeba przeprowadzenia rozprawy administracyjnej i nie miało to wpływu na wynik sprawy. Przeprowadzenie rozprawy administracyjnej związanej z tematami wskazanymi przez strony postępowania, nie przyspieszyłoby i uprościłoby postępowania administracyjnego, tym bardziej, że społeczeństwo i strony postępowania w złożonych pismach, wskazały powody swojego niezadowolenia i kwestie, które ich zdaniem wymagają szczególnej uwagi. GDOŚ, dysponując całym zebrany materiał dowodowy, ocenił, że wskazywane przez strony kwestie mógł ocenić samodzielnie na podstawie zebranego materiału dowodowego, co zostało przeanalizowane w niniejszym uzasadnieniu. Należy przy tym wskazać, że nieprzeprowadzenie rozprawy administracyjnej nie stanowi naruszenia prawa, a rozprawa administracyjna, o której mowa w art. 89 k.p.a. jest w rzeczywistości jedną z form postępowania wyjaśniającego. Jest to instrument fakultatywny, a zatem organ prowadzący postępowanie może, ale nie musi z niego skorzystać. Organ powinien przeprowadzić rozprawę, tylko w sytuacji, gdy jest to potrzebne dla wyjaśnienia sprawy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 października 2019 r., sygn. akt: II OSK 3045/17).

Przy tej okazji GDOŚ winien również wskazać, że zbędnym jest powoływanie biegłego z zakresu lotnictwa w kontekście oceny wpływu przedsięwzięcia na radiolatarnię, w celu wyeliminowania ryzyka katastrofy w ruchu lotniczym. Ewentualne wzajemne funkcjonowanie radiolatarni i przedsięwzięcia, likwidacja radiolatarni bądź jej przeniesienie nie są kwestiami związanymi z wpływem przedsięwzięcia na środowisko, wobec czego powoływanie biegłych nie wniosłoby informacji mogących mieć wpływ na przebieg postępowania i wynik sprawy.

W kontekście zarzutu nr I.11 i I.13 odwołujący wskazali, że RDOŚ w Łodzi nie wezwał stron postępowania do uzupełnienia braków formalnych składanych przez nich wniosków. Dodatkowo jedna ze stron wniosła skargę na RDOŚ w Łodzi w trybie art. 227 k.p.a., zarzucając organowi I instancji, że ten na udziale społeczeństwa pozostawił część wniosków stron bez rozpoznania ze względu na brak podpisu. Brak bezpośredniej korespondencji ze stronami nie oznacza, że ich wnioski zostały nierozpatrzone. Z treści decyzji wynika, że wnioski od stron postępowania zostały rozpatrzone (m.in. na str. 72-74 czy str. 79-81 decyzji RDOŚ w Łodzi), w tym wnioski złożone na etapie udziału społeczeństwa, takie jak:

- o przedłużenie stronom terminu na zapoznanie się z aktami i umożliwienie im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań;
- o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej
- o nienadawanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji;
- o odrzucenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- o odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

Wskazania wymaga, że część wniosków wynikająca bezpośrednio z k.p.a. (np. przeprowadzenie rozprawy administracyjnej) nie spowodowała automatycznego uruchomienia

dotychczasowej procedury, a ich rozpatrzenie miało miejsce w treści decyzji kończącej postępowanie. RDOŚ w Łodzi działał w granicach wniosku, a więc w sytuacji, w której strona sprecyzowała konkretne żądanie bez braków formalnych, nie było potrzeby jej wezwania o dodatkowe wyjaśnienia. Z akt sprawy wynika, że RDOŚ w Łodzi wielokrotnie skorzystał z możliwości wezwania wnioskodawców o uzupełnienie braków formalnych podań, w związku z czym nie sposób się zgodzić z odwołującymi, że ich wnioski, szczególnie w trakcie udziału społeczeństwa zostały zbagatelizowane i nierozpatrzone ze względu na potraktowanie ich jako uwag społeczeństwa. W trakcie udziału społeczeństwa do RDOŚ w Łodzi wpłynęły liczne uwagi i wnioski, a organ wskazał w decyzji adresatów, daty wpływu tych uwag, które rozpatrzył w sposób syntetyczny, tzn. bez wskazywania adresata konkretnej uwagi i odpowiedzi. Strony w odwołaniach i skardze na RDOŚ w Łodzi nie wskazały konkretnie, jakie wnioski ich zdaniem w nie zostały rozpatrzone, a i GDOŚ nie dopatrył się takich wniosków. Co więcej, wskazania wymaga, że rozpatrzenie wniosku nie oznacza automatycznego jego uwzględnienia.

Udział społeczeństwa

Zarzut nr I.5. jakoby RDOŚ w Łodzi wyznaczył udział społeczeństwa w terminie, który ograniczył społeczeństwu możliwość udziału w postępowaniu jest nieuzasadniony. Z akt sprawy wynika, że udział społeczeństwa trwał 30 dni i częściowo obejmował okres świąteczno-noworoczny, tj. od 28 listopada 2023 r. do 28 grudnia 2023. GDOŚ wskazuje, że w u.o.o.s. nie przewidziano różnicowania długości terminu w zależności od pory roku czy występowania dni wolnych od pracy. Każdy 30-dniowy okres należy zatem uznać za równoważny i wystarczający. Społeczeństwo miało zatem zapewniony realny dostęp do dokumentów stanowiących akta sprawy, a także do składania uwag i wniosków przez cały okres trwania udziału społeczeństwa. Dodatkowo wskazuję, że okres świąteczno-noworoczny nie jest zjawiskiem nadzwyczajnym ani nieprzewidywalnym. W związku z powyższym nie sposób zgodzić się z zarzutem, że przeprowadzony przez RDOŚ w Łodzi udział społeczeństwa w ww. terminie ograniczył ich realny udział w postępowaniu administracyjnym, tym bardziej, że w tym czasie wpłynęło dużo uwag i wniosków (około 101 pism), a ich złożenie nie wymagało fizycznej obecności w urzędzie.

W tym miejscu GDOŚ, w związku z zarzutem II.3, winien również wskazać różnicę pomiędzy konsultacjami społecznymi, przeprowadzonymi przez inwestora a udziałem społeczeństwa, przeprowadzonym przez RDOŚ w Łodzi. Pierwsze z nich są dobrowolną formą prowadzoną przez inwestora, co zazwyczaj ma miejsce przed rozpoczęciem jakiegokolwiek postępowania administracyjnego. Ich celem jest najczęściej budowa dialogu i zwiększenie akceptacji społecznej dla planowanej do realizacji inwestycji, w szczególności poprzez uzyskiwanie opinii czy rozpoznanie obaw i oczekiwań lokalnych społeczności. Konsultacje te nie wynikają bezpośrednio z przepisów prawa, a ich wyniki nie mają charakteru wiążącego dla inwestora i co najważniejsze, posiadają słabszą moc dowodową w przeciwieństwie do udziału społeczeństwa przeprowadzonego w trakcie postępowania. Ewentualne informacje z przebiegu ww. konsultacji społecznych stanowią przede wszystkim dodatkowe źródło wiedzy dla inwestora na temat lokalnych uwarunkowań społecznych i środowiskowych. Z kolei udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowi obowiązkowy element postępowania, w którym jest przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Uwagi i wnioski

zgłoszone w ramach udziału społeczeństwa są rozpatrywane przez organ, co nie oznacza jednak, że zostają one w pełni uwzględnione. W związku z powyższym GDOŚ wskazuje, że zarzuty stron postępowania względem niepoprawności w przeprowadzonych przez wnioskodawcę konsultacji społecznych przed rozpoczęciem postępowania, mogących wpłynąć na ostateczny wybór wariantu inwestycyjnego i jego kształt, nie stanowią elementu podlegającego kontroli organu odwoławczego w toku postępowania odwoławczego, bowiem wykraczają poza zakres tego postępowania.

GDOŚ w ramach ponownej oceny całego zebranego materiału dowodowego przeanalizował również uwagi złożone w trakcie udziału społeczeństwa. Prawdą jest, że część z pism i wniosków została złożona przez strony postępowania ujawnione na tamtym etapie postępowania, a wnioski te często w niezmienionej formie, zostały podniesione w złożonych odwołaniach (ponad 1000 stron tekstu). GDOŚ zweryfikował zarówno jakie wnioski wpłynęły do RDOŚ w Łodzi w trakcie udziału społeczeństwa, jak i rozpatrzył uwagi z udziału społeczeństwa, o czym świadczy treść uzasadnienia.

Strony postępowania

Z analizy akt sprawy wynika, że RDOŚ w Łodzi traktował wnioskodawcę oraz pozostałe strony postępowania w sposób równy, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Organ I instancji sprostął trudnemu zadaniu polegającemu na weryfikacji i rozpatrzeniu bardzo licznych pism kierowanych przez strony postępowania, których aktywność była wyjątkowo duża. Do organu wpłynęły wystąpienia od kilkuset osób oraz stowarzyszeń, zawierające liczne żądania i stanowiska w sprawie. Okoliczność, że część tych pism miała tożsamą treść, nie zmienia faktu, iż pochodziły one od różnych podmiotów, co każdorazowo wymagało ich indywidualnej analizy. Nie sposób również dopatrywać się naruszenia zasady równości stron w fakcie, iż wnioskodawca otrzymał część pism (np. wezwania, decyzję) w sposób bezpośredni. Było to konsekwencją jego statusu procesowego i nie oznaczało uprzywilejowania w dostępie do informacji o przebiegu postępowania. Informacje o bieżącym stanie sprawy były bowiem przekazywane wszystkim stronom, w tym wnioskodawcy, w jednakowy sposób, tj. poprzez publiczne obwieszczenia wydawane w trybie art. 49 k.p.a. W świetle powyższego brak jest podstaw do uznania, że w toku postępowania doszło do nierównego traktowania stron lub faworyzowania wnioskodawcy, wobec czego zarzut I.9. należy uznać za bezzasadny.

Radiolatarnia

Za niezasadny należy uznać również zarzut nr I.7., który dotyczy radiolatarni Wiączyń Dolny zlokalizowanej na dz. ew. nr 21/2, obręb Wiączyń Dolny, gmina Nowosolna, powiat Łódź Wschód, tj. w ok. km 111+745 LK85, ok. 55 m po lewej stronie skrajnego toru. Jak wynika z informacji przedłożonych przez wnioskodawcę, jej przeniesienie uzgadniane jest pomiędzy wnioskodawcą a Polską Agencją Żeglugi Powietrznej, dalej PAŻP. Nadmienić należy, że częstotliwości fal używanych do komunikacji w ruchu kolejowym i w ruchu lotniczym są różne a kwestia używalności tych częstotliwości ta jest regulowana przepisami. Wykorzystywanie ww. częstotliwości wymaga uzgodnienia z właściwym organem administracji publicznej, tym samym niemożliwe jest wzajemne ich nakładanie. Wskazania wymaga, że w procedurze oddziaływania przedsięwzięć na środowisko ani RDOŚ w Łodzi, ani wnioskodawca nie mieli obowiązku dokonania uzgodnień z PAŻP, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie

zastępuje właściwego zezwolenia umożliwiającego wnioskodawcy przeniesienie radiolatarni w inne miejsce. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie narusza prawa własności i nie daje też inwestorowi żadnych praw do terenu potencjalnego zainwestowania, tym samym przedsięwzięcie nie powoduje bezpośredniego, pośredniego, a nawet wtórnego zagrożenia w ruchu lotniczym, a potencjalne przeniesienie radiolatarni, nie będzie miało miejsca bez wiedzy jej zarządcy.

Uzgodnienia z Lasami Państwowymi

Dodatkowo w kontekście zarzutu nr II.14 wyjaśnić należy, że w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ani CPK, ani RDOŚ w Łodzi nie mają obowiązku konsultowania przebiegu przedsięwzięcia z Polskim Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe. Wobec powyższego ww. zarzut o braku konsultacji jest niezasadny, tym bardziej, że Polskie Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, podobnie jak każda strona postępowania, miały możliwość czynnego udziału w postępowaniu, na każdym jego etapie.

Wpływ na życie i zdrowie

W trakcie procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co do zasady, organ ochrony środowiska ocenia oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko, jak i również na zdrowie ludzi. Elementy składające się na realizację przedsięwzięcia mają wpływ na jakość życia, ale nie na samo życie ludzi, na co wskazują strony w odwołaniu. Decyzja RDOŚ w Łodzi zmieniona decyzją GDOŚ w pełni gwarantuje stronom postępowania to, że zastosowane środki minimalizujące przyczynią się do nieprzekraczania standardów jakości środowiska, jak i ograniczenia innych uciążliwości związanych z oddziaływaniami na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia. Nie sposób zgodzić się z zarzutem nr II.17., że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach naraża ludzi na utratę zdrowia, a co dopiero życia.

Udział stron w postępowaniu (art. 10 k.p.a.)

Odwołujący zarzuci RDOŚ w Łodzi, że ten w zawiadomieniu z 29 grudnia 2023 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZZł.325, wskazał zbyt krótki, tj. 7-dniowy, termin na zapoznanie się z zebrany materiał dowodowy, co uniemożliwiło lub utrudniło im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Wbrew powyższemu twierdzeniu wskazać należy, że przepisy k.p.a. nie określają terminu, jaki organ prowadzący postępowanie powinien wyznaczyć stronie postępowania na zapoznanie się z całym zebrany materiał dowodowy. Organ administracji powinien stworzyć stronie realną gwarancję udziału w postępowaniu, przy czym jednocześnie termin ten nie powinien naruszać prawa strony do załatwienia sprawy w przewidzianym do tego terminie. RDOŚ w Łodzi przez cały okres trwania postępowania na bieżąco informował strony postępowania o etapach postępowania administracyjnego, a w szczególności zasługuje na uwagę fakt, że przy okazji udziału społeczeństwa RDOŚ w Łodzi zawiadomieniem z 24 listopada 2023 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZZł.306, poinformował również strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, jak i możliwości składania uwag. Wobec powyższego zarzut nr I.1. należy uznać za niezasadny.

Nie można również uznać, że wyznaczenie przez RDOŚ w Łodzi 7-dniowego terminu na zapoznanie się z aktami sprawy i wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów

oraz zgłoszonych żądań, było zbyt krótkie. GDOŚ zaznacza, że termin ten zaczyna swój bieg dopiero od skutecznego doręczenia zawiadomienia stronom, co w niniejszej sprawie miało miejsce zgodnie z art. 49 k.p.a. (publiczne obwieszczenie), a więc dopiero po 14 dniach od upublicznienia zawiadomienia, a wskazany 7-dniowy termin rozpoczął swój bieg dopiero po doręczeniu zawiadomienia.

Chybionym zarzutem jest również wskazanie przez część odwołujących, że RDOŚ w Łodzi po otrzymaniu odwołań przekazał zbyt szybko akta sprawy do GDOŚ, co zdaniem stron utrudniło im zapoznanie się z materiałem dowodowym w siedzibie RDOŚ w Łodzi i złożenie odwołania. Wskazuję, że RDOŚ w Łodzi zgodnie z art. 133 k.p.a. był zobowiązany do przekazania odwołania wraz z aktami w terminie do 7 dni od jego wpływu, niezależnie od trwającego w dalszym ciągu terminu na złożenie odwołania.

Wskazania wymaga, że strona ma prawo wglądu w akta, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów, nie tylko na każdym etapie postępowania (również odwoławczego), lecz również po jego zakończeniu, z czego część stron skorzystała.

Udział społeczeństwa, sposób obwieszczenia, uchybienia CPK przy udostępnianiu informacji

Stowarzyszenie Towarzystwo na Rzecz Ziemi wskazało w zarzucie I.2., że CPK nie udostępnił mu wnioskowanych informacji o środowisku. Stawiany zarzut nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ wykracza poza zakres postępowania. Zarówno GDOŚ, jak i RDOŚ w Łodzi nie są władne ocenić czynności podejmowanych przez inwestora poza ramami prowadzonego postępowania administracyjnego, a taką czynnością bezsprzecznie jest udostępnianie informacji o środowisku przez CPK osobom trzecim, niezależnie od prawidłowości tej czynności. Co więcej, wskazana przez Stowarzyszenie sytuacja miała miejsce w pierwszej połowie 2021 r., tj. niemal 1 rok przed wszczęciem postępowania administracyjnego przez RDOŚ w Łodzi. Wskazania wymaga, że Stowarzyszenie pismem z 11 grudnia 2022 r. wniosło do RDOŚ w Łodzi m.in. o udostępnienie akt sprawy, co zostało zrealizowane przez RDOŚ w Łodzi pismem z 22 grudnia 2022 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZŻł.18. Uzupełniająco wskazuję, że Stowarzyszenie będąc podmiotem na prawach strony nie skorzystało z prawa do zapoznania się z aktami sprawy w trakcie postępowania odwoławczego.

W kwestii zaś udziału społeczeństwa, GDOŚ nie ma wątpliwości co do tego, że społeczeństwo ma prawo do wiedzy o działaniach prowadzonych przez RDOŚ w Łodzi, w szczególności, że omawiane postępowanie było prowadzone przy udziale społeczeństwa. Co do zasady właściwe informowanie o toczącym się postępowaniu nie tylko wzmacnia zaufanie obywateli do władzy publicznej, lecz pozwala również na ich realny udział w procesie decyzyjnym. W omawianym przypadku RDOŚ w Łodzi na bieżąco, w sposób szczegółowy, informował strony postępowania i społeczeństwo o etapach prowadzonego postępowania, czym dopełnił obowiązku polegającego na zapewnieniu czynnego udziału stron oraz społeczeństwa w postępowaniu (na zasadach określonych w u.o.o.ś.).

Na podkreślenie zasługuje fakt, że obwieszczenie kierowane do społeczeństwa miało miejsce nie tylko przy okazji przeprowadzonego udziału społeczeństwa (pod koniec 2023 r.), lecz również tuż po jego wszczęciu (pod koniec 2022 r.), tj. niezwłocznie po uzupełnieniu przez

CPK braków formalnych wniosku. GDOŚ nie może się zgodzić z tym, że społeczeństwo, jak i strony postępowania, nie były informowane o sprawie. Należy przy tym wskazać, że uczestnicy postępowania nie mogą też oczekiwać od RDOŚ w Łodzi, że ten każdorazowo będzie kierował do nich korespondencję bezpośrednio. Naturalnym bowiem następstwem budowy niemal 80 kilometrowego przedsięwzięcia, na terenie kilkunastu gmin jest to, że w postępowaniu bierze udział zdecydowanie ponad 10 stron postępowania, w związku z czym w takich przypadkach zgodnie z art. 49 k.p.a. i art. 74 ust. 3 u.o.o.ś., strony zawiadamiane są poprzez publiczne obwieszczenie, co miało miejsce w omawianym przypadku. Wobec powyższego nie jest również słuszny zarzut, że RDOŚ w Łodzi powinien był kierować wszelką korespondencję dotyczącą postępowania bezpośrednio do każdej strony postępowania.

Stowarzyszenie dodatkowo wskazało, że układ strony internetowej (Biuletynu Informacji publicznej, dalej BIP) RDOŚ w Łodzi, został intencjonalnie zaprojektowany w sposób mający na celu utrudnienie odnalezienia na niej jakiegokolwiek informacji o prowadzonym postępowaniu.

Zarówno GDOŚ, jak i regionalne dyrekcje ochrony środowiska korzystają ze zunifikowanego wzoru strony internetowej, wykorzystywanej przez większość urzędów administracji rządowej, a sposób wyświetlania na nich informacji (jedno pod drugim) wynika z konstrukcji tych stron internetowych, niezależnych od organów ochrony środowiska. W omawianym przypadku RDOŚ w Łodzi zamieszczał zawiadomienia, grupując je latami, poprzez wskazanie ich dat i znaków. Po otwarciu zakładki każdego zawiadomienia użytkownik jest przekierowywany do informacji o nazwie przedsięwzięcia i pliku elektronicznego, w którym znajduje się treść zawiadomienia. Wskazania wymaga, że zarówno nazwa przedsięwzięcia, jak i znak sprawy są zamieszczane na stronie internetowej w sposób maszynowy, w związku z czym możliwe jest indeksowanie tekstu przez wyszukiwarki internetowe. Niezależnie od powyższych, ogólnodostępnych zewnętrznych rozwiązań, BIP RDOŚ w Łodzi również posiada wyszukiwarkę umożliwiającą przeszukanie informacji na dany temat na wszystkich rządowych stronach internetowych. Wyszukiwarka ta umożliwia zatem odnalezienie informacji o prowadzonym postępowaniu po wpisaniu kluczowych słów, nawet w przypadku braku wiedzy o dokładnej nazwie i znaku postępowania. Wyszukiwarka działa tym sprawniej, im więcej informacji zostanie w nią wprowadzonych, a precyzja i dokładność są uzależnione przede wszystkim od wyboru jednego z wielu organu administracji, w tym przypadku RDOŚ w Łodzi. Uzupełniająco wskazuję, że zawiadomienia w sprawie były upubliczniane nie tylko w BIP i na tablicy informacyjnej RDOŚ w Łodzi, lecz również w gminach, tj. najmniejszych jednostkach samorządu terytorialnego, w sposób zwyczajowo przez nie przyjęty (w tym także na BIP). W związku z powyższym nie sposób zgodzić się ze stawianymi zarzutami, jakoby RDOŚ w Łodzi uchybił obowiązkowi informacyjnemu i utrudniał dostęp do informacji o postępowaniu.

Stowarzyszenie wskazało również (w zarzucie nr 1.2), że RDOŚ w Łodzi upublicznił decyzję z 26 stycznia 2024 r. w formie utrudniającej jej odczyt przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Powyższe, zdaniem Stowarzyszenia, dotyczy również publikowanych obwieszczeń. Dodatkowo Stowarzyszenie wskazuje, że RDOŚ w Łodzi powinien publikować

zawiadomienia i rozstrzygnięcia w wersjach dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, tj. poprzez odpowiednie sformatowanie tekstu.

GDOŚ podziela w części zarzuty Stowarzyszenia, wskazując, że RDOŚ w Łodzi upublicznił jedynie skan decyzji z 26 stycznia 2025 r., mimo że sama decyzja została wydana w formie dokumentu elektronicznego. Niezrozumiałym dla GDOŚ jest więc publikowanie skanu, z którym strony postępowania i społeczeństwo, co prawda mogą się zapoznać z treścią dokumentu, ale nie mogą wyszukiwać konkretnych słów, bądź wykorzystać narzędzi umożliwiających czytanie go na głos, tym bardziej, że obwieszczenia w sprawie były publikowane na BIP RDOŚ w Łodzi w formie, która to umożliwiała.

GDOŚ dąży do tego, aby strony postępowania i społeczeństwo miały możliwie jak najlepszy dostęp do informacji o prowadzonych postępowaniach, wobec czego na bieżąco kontroluje, w jaki sposób regionalne dyrekcje ochrony środowiska, publikują zamieszczane przez nich treści, a także czy są one dostosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz czy regionalne dyrekcje wykorzystują narzędzia umożliwiające dotarcie do społeczeństwa i stron postępowań w przypadku informowania ich przez BIP urzędu. W omawianym przypadku RDOŚ w Łodzi publikował informacje w sprawie w formie plików możliwych do przeszukiwania z wyjątkiem treści decyzji z 26 stycznia 2025 r. W związku z powyższym GDOŚ pismem z 5 stycznia 2026 r., znak: DOOŚ-WDŚII.420.22.2024.MKW.98, zobowiązał RDOŚ w Łodzi do zamieszczenia w BIP decyzji z 26 stycznia 2025 r. w formie tekstu maszynowego (a nie skanu), tj. w sposób umożliwiający wyszukiwanie i odczytywanie tekstu przez przeznaczone do tego narzędzia. Przy tej okazji GDOŚ przypomniał o obowiązku każdorazowego publikowania wszystkich treści na BIP w formie dostępnej cyfrowo.

Współdziałanie organów

W postępowaniu przeprowadzonym przez RDOŚ w Łodzi niezbędne było uzyskanie stanowisk organów współdziałających. Odwołujący wskazują na nieprawidłowości mające polegać na błędnym ustaleniu stanu faktycznego przez organ wodnoprawny i sanitarny (zarzut II.16), a także uzyskaniu przez RDOŚ w Łodzi uzgodnienia od niewłaściwego miejscowo organu wodnoprawnego (zarzut nr I.26).

GDOŚ wskazuje, że RDOŚ w Łodzi trakcie postępowania uzyskał wymagane prawem opinie organów współdziałających, tj. postanowienie (uzgodnienie) Dyrektora RZGW w Warszawie z 8 listopada 2023 r., znak: WA.RZŚ.4360.1.117.2022.KZ/IK.5 oraz postanowienie (opinia) Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, dalej ŁPWIS, z 20 listopada 2023 r., znak: ŁPWIS.NSOZNS.9022.7.20.2022.AK.

Właściwość miejscowa ww. organów wynika z art. 6a u.o.o.ś., zgodnie z którym opinię uzyskuje się wyłącznie od organu, na którego terenie właściwości jest zlokalizowany większy obszar powierzchni przedsięwzięcia. Właściwość organu sanitarnego jest ustalana przy uwzględnieniu powierzchni przedsięwzięcia znajdującej się na terenie dwóch województw, która w przypadku ŁPWIS jest ok. 17,5 razy większa niż Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Niewątpliwym zatem jest to, że właściwym organem był w tym przypadku ŁPWIS. Właściwość organu wodnoprawnego jest ustalana przy uwzględnieniu powierzchni przedsięwzięcia znajdującej się na terenie dwóch zlewni, która w przypadku RZGW w Warszawie jest ok. 9 razy większe niż w przypadku zlewni zarządzanej

przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, co prowadzi do oczywistego wniosku jakim jest posiadana przez niego właściwość miejscowa w tej sprawie.

W kwestii zarzutu stron co do błędnego ustalenia zakresu stanu faktycznego przez oba organy współdziałające, na wstępie wskazania wymaga, że stronom postępowania co prawda nie przysługiwało zażalenie na ww. postanowienia, niemniej jednak zgodnie z art. 142 k.p.a. mogły one je zaskarżyć w odwołaniu od decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2025 r., co miało miejsce w tym przypadku.

Organy opiniujące były w posiadaniu kompletnego materiału dowodowego, na którego składała się nie tylko część opisowa, lecz również graficzna. Nie sposób uznać, że sformułowanie w raporcie, a potem powtórzone przez RZGW w Warszawie (jak i również później w decyzji RDOŚ w Łodzi) „przedsięwzięcie (...) przed miastem Brzeziny obiera kierunek zachodni i mijając Brzeziny od strony północy przecina las Wieczyński (...)”, skutkowało wprowadzeniem organów w błąd. Jak wynika z map dołączonych do akt sprawy w rzeczywistości LK85 w wariantach W31 (inwestycyjnym) i W32 przebiega w granicy administracyjnej miasta Brzeziny w północnej części jego obrzeży. Opis słowny przebiegu niemal 80 kilkometrowego przedsięwzięcia został ujęty w kilku liniijkach i w ocenie GDOŚ nie sposób uznać za słuszne wskazane przez skarżących jakoby ww. fragment wprowadził organy administracji w błąd. Jeśli zaś chodzi o wyburzenia, organy miały wiedzę na temat jej skali, niezależnie od powyższego niedokładnego opisu. Budynek planowane do wyburzenia zostały bowiem wskazane chociażby w załączniku graficznym nr 9.2. do raportu. W związku z powyższym zarzut II.37. należy uznać za bezzasadny.

Wątpliwość stron budzi również użyte w postanowieniu RZGW w Warszawie z 8 listopada 2023 r. sformułowanie o konieczności ingerencji w rzeki i ich przełożenia, w kontekście możliwego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000. GDOŚ wskazuje, że strony nie podały przy tym, jakie obszary Natura 2000 mają na myśli.

W związku z tym, że znacząco negatywny wpływ na obszar Natura 2000 jest jedną z możliwych przesłanek odmownych wydania decyzji, GDOŚ nie tylko ocenił wpływ przedsięwzięcia na jedyny obszar Natura 2000, w jaki ingeruje przedsięwzięcie, tj. obszar Natura 2000 PLH100015 „Dolina Rawki”, lecz również ocenił wpływ przedsięwzięcia na oddalone obszary Natura 2000, m.in. pod kątem migracji zwierząt. Analiza ta wykazała, że przedsięwzięcie nie spowoduje znacząco negatywnego wpływu na te obszary ochrony przyrody.

W kontekście użytego w postanowieniu RZGW w Warszawie z 8 listopada 2023 r. (oraz w raporcie) sformułowania, jakoby prace budowlane miały charakter krótkotrwały, przemijający i lokalny, i nie będą miały negatywnych skutków o trwałym charakterze na ichtiofaunę, strony zarzucają, że ww. sformułowania są nieprawdziwe.

W przypadku budowy przedsięwzięcia, z jednej strony preferowaną sytuacją jest jak najkrótszy czas trwania uciążliwych robót, z drugiej zaś jak najmniejsza ich uciążliwość. Trudną do pogodzenia sytuacją jest bardzo szybkie wykonanie robót z jednoczesnym zagwarantowaniem braku jakichkolwiek uciążliwości związanych z etapem budowy. Jest to trudne w przypadku uciążliwości o małej skali (np. remont mieszkania, domu, budowa chodnika, głośne prace w ogrodzie), a co dopiero w przypadku tak dużego przedsięwzięcia,

jakim jest budowa nowej linii kolejowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W omawianym przypadku ocena czy prace budowlane będą pracami krótkotrwałymi czy też nie jest subiektywna. Z punktu widzenia czasu eksploatacji, uciążliwości związane z etapem budowy można byłoby uznać za krótkotrwałe, natomiast z innego punktu widzenia, tj. kilkunasto- czy kilkudziesięciotygodniowego czasu trwania prac budowlanych nie zasługuje na miano krótkotrwałego. Niezależnie od powyższego, rolą organu ochrony środowiska, a nie wyłącznie organu wodnoprawnego, jest nałożenie takich warunków realizacji przedsięwzięcia, jakie zminimalizują uciążliwości etapu budowy na życie mieszkańców. GDOŚ celem umożliwienia sprawniej realizacji przedsięwzięcia i zachowania akceptowalnych przez strony postępowania oddziaływań, wraz z RDOŚ w Łodzi, określił w warunkach decyzji szereg środków minimalizujących oddziaływanie pochodzące z etapu budowy. W związku z tym, niezależnie od określenia czasu trwania uciążliwości (zarzut nr II.10), organy obu instancji dopełniły swych obowiązków, aby je zminimalizować o tyle o ile to możliwe.

Nadmienić wymaga, że niezaprzeczalnie przedsięwzięcie będzie wpływać na ichtiofaunę, w efekcie czego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożone zostały warunki mające zminimalizować ten negatywny wpływ do minimum. W związku z powyższym rację miał RZGW w Warszawie, że negatywny wpływ na ichtiofaunę nie będzie cechował się trwałym charakterem, gdyż po pierwsze, oddziaływania te zostaną zminimalizowane, co wynika z decyzji, jak i z czasem część z nich przeminie, umożliwiając dalsze, niezakłócone życie ichtiofauny. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa również szczegóły związane z kompensacją niszczonego zbiorników mających znaczenie m.in. dla ichtiofauny.

Dodatkowo wskazuję, że RDOŚ w Łodzi w toku postępowania uzyskał również postanowienie (uzgodnienie) GDOŚ z 24 listopada 2023 r., znak: DZP-WP.6205.107.2022.JB.4, co wynika z art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.), w którym zostały określone warunki w kontekście do rezerwatu przyrody Rawka.

Odwołujący w kontekście zarzutu nr I.12. mają za złe RDOŚ w Łodzi, że ten nie przeprowadził posiedzenia w trybie współdziałania organów w trybie art. 106a k.p.a. Wnioski o przeprowadzenie posiedzenia wpłynęły od stron postępowania kolejno 29 grudnia 2023 r. oraz 4 stycznia 2024 r., tj. po uzyskaniu opinii i uzgodnień organów współdziałających. Jak wynika z art. 106a § 2 k.p.a. RDOŚ w Łodzi mógł zwołać takie posiedzenie wyłącznie przed wydaniem opinii lub uzgodnienia. Mając na uwadze, że wnioski o przeprowadzenie posiedzenia wpłynęły po tym czasie należy uznać je za bezzasadne. W kwestii zaś przeprowadzenia posiedzenia w trybie współdziałania z urzędu, GDOŚ nie dopatrył się powodów, jak i strony postępowania ich nie wskazały, z których wynikałoby, że przeprowadzenie takiego posiedzenia przyczyniłoby się do przyspieszenia zajęcia stanowiska przez organy współdziałające. Uzupełniająco wskazuję, że organy współdziałające również nie zwróciły się z wnioskiem o przeprowadzenie posiedzenia w trybie współdziałania, mimo że posiadały takie prawo.

Braki w pouczeniu decyzji RDOŚ w Łodzi

Nie mają racji strony postępowania (zarzut I.28), że RDOŚ w Łodzi nie pouczył w decyzji z 26 stycznia 2025 r. o 14-dniowym terminie przysługującym do złożenia odwołania przez

„pozostałe strony postępowania”. Pouczenie RDOŚ w Łodzi zawiera informację o prawie do złożenia odwołania w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, co zostało również powtórzone w zawiadomieniu RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2025 r. W tym przypadku w zawiadomieniu wskazano dodatkowo, że termin 14 dni liczony jest od dnia publicznego ogłoszenia. Nie ulega zatem wątpliwości, że każda ze stron postępowania miała dostęp do pełnej wiedzy na temat przysługujących jej praw, odnośnie możliwości wyrażenia swojego niezadowolenia w formie odwołania.

Chybiona jest również uwaga jakoby RDOŚ w Łodzi powinien wskazać w pouczeniu decyzji informację o możliwości wystąpienia przez stronę w trybie art. 49b k.p.a. o odpis decyzji. Obowiązek ten dotyczy wyłącznie zawiadomień, co wynika z brzmienia art. 49 k.p.a. i należy stwierdzić, że RDOŚ w Łodzi dopełnił tego obowiązku w zawiadomieniu z 26 stycznia 2024 r. o wydaniu decyzji.

Wyburzenia i zmiany ciągów komunikacyjnych

Wyburzenia budynków i zmiana dotychczasowych szlaków komunikacyjnych polegająca na podzieleniu nieruchomości na części jest nieodłącznym elementem każdego przedsięwzięcia liniowego o dużej skali. Należy wyjaśnić, że dokonywanie oceny prawidłowości rozwiązań funkcjonalnych linii kolejowej, czyli w tym przypadku zapewnienia komunikacji pomiędzy terenami, przez które będzie przebiegać, wykracza poza zakres postępowania związanego z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i tym samym kompetencje GDOŚ. Niemniej jednak z akt sprawy wynika, że w ramach przedsięwzięcia zostaną wybudowane nie tylko drogi dojazdowe do najbliższych istniejących dróg wojewódzkich, powiatowych i części dróg gminnych, które w przyszłości będą stanowiły przejazdy kolejowo-drogowe, lecz również zostanie wybudowanych kilka nowych dróg, po których możliwe będzie przekroczenie linii kolejowej.

Strony postępowania wskazują, że części wyburzeń budynków można byłoby uniknąć, gdyby linia kolejowa była zaprojektowana na prędkość eksploatacyjną 250 km/h, a nie prędkość projektową 350 km/h.

W kontekście m.in. zarzutu nr I.23 i I.15 wskazania wymaga, że GDOŚ jest ograniczony żądaniem wskazanym we wniosku i jego obowiązkiem jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia w kształcie zaproponowanym przez wnioskodawcę. Skoro więc zamierzeniem inwestycyjnym jest wybudowanie linii kolejowej o prędkości eksploatacyjnej 250 km/h, przy zachowaniu prędkości projektowej 350 km/h, GDOŚ ocenił oddziaływania na środowisko charakterystyczne dla mniejszej z dwóch wskazanych prędkości. Prawdą jest ogólne stwierdzenie, że im większa prędkość projektowanej linii kolejowej, tym trudniej jest ominąć istniejące budynki, ze względu na konieczność zachowania minimalnego promienia łuku skrzywienia. Kwestia wyburzeń została uwzględniona w analizie wielokryterialnej, co było jednym z kryteriów umożliwiającym podjęcie decyzji, co do wariantu, którego realizacja będzie holistycznie najlepsza dla większości interesariuszy postępowania. Nie zasługuje również na uznanie zarzut stron dotyczący braku literalnego wskazania w decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r., ile i jakie budynki zostaną wyburzone (zarzut I.29). Nadmienić należy, że niezależnie czy linia kolejowa jest projektowana na 250 km/h, czy na 350 km/h, to na nowo-budowanych liniach magistralnych, na których przewidywany jest ruch pociągów

z prędkościami ponad 160 km/h, minimalny promień łuku wynosi 4 km, co wynika z § 32 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 1998 r. nr 151, poz. 987).

Nadmienić należy, że jeśli wnioskodawca zdecyduje się w przyszłości na poprowadzenie ruchu kolejowego z prędkością większą niż 250 km/h, zgodnie z § 3 ust. 3 u.o.o.s., zamierzenie to wymagać będzie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W odniesieniu do zarzutu nr II.8. odwołujący podnoszą, że nowa linia kolejowa spowoduje zaburzenie dotychczasowych szlaków komunikacji na terenach przez nią przecinanych. Należy wyjaśnić, że dokonywanie oceny prawidłowości rozwiązań funkcjonalnych dróg kolejowych, czyli w tym przypadku zapewnienia komunikacji pomiędzy terenami przecinanymi przez linię kolejową, wykracza poza zakres postępowania związanego z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jak wynika z raportu (rozdział 2.7.7. „Drogi, przejazdy i przejścia”) w efekcie realizacji przedsięwzięcia zostanie wybudowanych lub przebudowanych ok. 140 km dróg o różnych klasach i parametrach. Tak jak w przypadku dróg wyższych klas (np. krajowych czy wojewódzkich) zostanie zachowana ich ciągłość, tak w przypadku części dróg powiatowych i części dróg gminnych aktualna ciągłość może być przerwana. W takich przypadkach wnioskodawca zaplanował wybudowanie dróg dojazdowych (i technologicznych) do najbliższej zlokalizowanych dróg kołowych, które będą przeprowadzone na drugą stronę przedsięwzięcia. W związku z powyższym mają rację strony, że część dotychczasowych połączeń drogowych może ulec wydłużeniu. Należy mieć jednak na uwadze, że nadal będzie możliwy do nich dojazd, za pośrednictwem nowo wytyczonych dróg dojazdowych. Zapewnienie przejazdu na drugą stronę przedsięwzięcia, nie jest elementem niezbędnym ze względu ochronę środowiska, a GDOŚ nie posiada kompetencji, aby ingerować w rozwiązania komunikacyjne wskazane we wniosku, natomiast posiada kompetencje, aby zminimalizować oddziaływanie tych dróg na środowisko, co miało miejsce w tej sprawie.

W kontekście zarzutu nr II.9. wskazania wymaga, że wybudowanie przedsięwzięcie nie będzie powodem zwiększenia wykluczenia komunikacyjnego. W ramach realizacji przedsięwzięcia główne trasy komunikacji kołowej pozostaną przejezdne co oznacza, że w dalszym ciągu istniejące połączenia komunikacji zbiorowej będą mogły być zachowane. Warty wskazania jest to, że skoro przedsięwzięcie nie ma znaczącego wpływu na lokalne, istniejące połączenia komunikacji zbiorowej, a wybudowanie nowego dworca przyczyni się do zwiększenia dostępności części społeczeństwa do komunikacji publicznej dotychczas tego pozbawionej, z całą stanowczością wskazać należy, że przedsięwzięcie nie spowoduje wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców, a w przypadku części z nich z pewnością przyczyni się do poprawy ich mobilności w regionie, nawet w sytuacji gdy połączenie kolejowe będzie odbywało się tylko z Brzezin do Łodzi i z powrotem (zarzut nr II.20).

Odwołujący dodatkowo wskazali, że wybudowanie stacji kolejowej w Brzezinach (zarzut II.20.) nie zmniejszy wykluczenia komunikacyjnego, gdyż w odległości około 10 km w Koluszkach jest zlokalizowany dworzec kolejowy, na którym regularnie zatrzymuje się dużo pociągów regionalnych i dalekobieżnych.

GDOŚ nie ocenia przedsięwzięć pod kątem zasadności ich wybudowania, lecz pod kątem ich wpływu na środowisko. Wskazania jednak wymaga, że niewątpliwie wybudowanie nowej stacji kolejowej w miejscu dotychczas jej pozbawionym w rzeczywistości spowoduje zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego, jak i może mieć pozytywny wpływ na tworzenie nowych połączeń autobusowych kierujących potok podróźnych do i ze stacji kolejowej w Brzezinach. Nowe połączenie kolejowe w relacji Brzeziny – Łódź Widzew – Brzeziny będzie połączeniem bezpośrednim, pozbawionym naziemnych skrzyżowań z ruchem kołowym, co nie ma miejsca na trasie Koluszki – Łódź Widzew. W związku z powyższym pociągi regionalne na nowej linii kolejowej będą mogły poruszać się pomiędzy stacjami bez planowego zatrzymania, z pełną przewidzianą dla nich prędkością.

Oddziaływanie transgraniczne

Nie mają racji strony postępowania (zarzut nr I.16), że RDOŚ w Łodzi powinien był przeprowadzić postępowanie transgraniczne wyłącznie z tego powodu, że planowane przedsięwzięcie stanowić będzie część międzynarodowej linii kolejowej. Przedsięwzięcie jest zlokalizowane w Polsce centralnej, a jego oddziaływania sięgają nie dalej niż kilkaset metrów. W związku z brakiem możliwości oddziaływania przedsięwzięcia na kraje sąsiadujące, w ramach postępowania nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia postępowania transgranicznego.

Rygor natychmiastowej wykonalności

Nie mają uzasadnienia zarzuty stron w kwestii związanej z nieprawidłowym nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności przez RDOŚ w Łodzi, co zostało wskazane w zarzucie I.27.

W myśl art. 108 k.p.a. decyzji może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, ale tylko w przypadku, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego (przesłanka nr 1) albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami (przesłanka nr 2) bądź też ze względu na inny interes społeczny (przesłanka nr 3) lub wyjątkowo ważny interes strony (przesłanka nr 4).

GDOŚ stwierdza, że w niniejszej sprawie występuje inny interes społeczny oraz wyjątkowo ważny interes strony, wobec czego zaistniała możliwość nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

Znaczenie międzynarodowe LK85 wynika z załącznika nr I Mapy sieci kompleksowej i bazowej do rozporządzenia UE, w którym to na rysunku 6 wskazano lokalizacje bazowych i kompleksowych linii kolejowych w Polsce.

LK85 została zakwalifikowana do sieci bazowej transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) służącej do zapewnienia dostępności łączności wszystkich regionów Unii Europejskiej przy jednoczesnym wzmocnieniu spójności społecznej i gospodarczej pomiędzy nimi. Rozporządzenie UE wiąże wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej do dołożenia wszelkich możliwych starań zmierzających do ukończenia transportowej sieci kompleksowej i spełnienia dla niej stosownych wymogów i wytycznych, do roku 2030.

Nadmienić należy, że przedsięwzięcia połączą nie tylko Warszawę z Łodzią, lecz docelowo również z Poznaniem i Wrocławiem. Na uwagę zasługuje fakt, że ww. miasta znajdują się w

pierwszej piątce najbardziej zaludnionych miast w Polsce jak i znajdują się na trasie do dwóch zagranicznych stolic Europy, tj. Niemieckiego Berlina i Czeskiej Pragi.

W interesie społecznym jest zatem wybudowanie kolei dużych prędkości o prędkości 250 km/h z możliwością jej zwiększenia do 350 km/h, co wpłynie nie tylko na przyspieszenie transportu ludzi i towarów. Skrócenie czasu przejazdu spowoduje, że transport kolejowy będzie stanowił atrakcyjną alternatywę dla przelotów samolotem i przejazdów samochodem, przybliżając Polskę do osiągnięcia neutralności klimatycznej stanowiącej cel wszystkich krajów Unii Europejskiej.

Należy zatem uznać, że wyżej opisane czynniki, wpisują się w wytyczne wynikające z rozporządzenia UE oraz czynią zadość wyjaśnieniom, że wnioskodawca podejmując się realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia działa w interesie społecznym. Skoro więc wystąpienie jednej przesłanki jest wystarczające do nadania rygoru natychmiastowej wykonalności to wystąpienie którejkolwiek innej z przesłanek ma drugorzędne znaczenie.

Z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że CPK jest spółką skarbu państwa. Ze względu na to, że większościowym udziałowcem spółki jest Skarb Państwa, CPK motywowany uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku" (M. P. z 2019 r. poz. 1054), jest zobowiązany do dołożenia wszelkich możliwych starań, umożliwiających zakończenie realizacji przedsięwzięcia w wyznaczonym do tego czasie. Przedsięwzięcie jest również realizowane na podstawie u.c.p.k. co uzasadnia interes wnioskodawcy do sprawnego realizowania przedsięwzięcia, a więc również przy użyciu narzędzia prawnego jakim jest rygor natychmiastowej wykonalności.

W związku z powyższym, a także po ponownej analizie argumentacji wnioskodawcy uzasadniającej nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności, organ odwoławczy wskazuje, że CPK wypełniała co najmniej jedną z czterech fakultatywnych przesłanek wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Tym samym zarzut odnośnie braku spełnienia przesłanek określonych powyższym przepisem nie zasługuje na uwzględnienie.

Wody podziemne

Kwestia wpływu przedsięwzięcia na wody podziemne, co do której odwołujący wyrazili swoje wątpliwości w zarzucie nr II.12, została oceniona przez RDOŚ w Łodzi, o czym świadczą nałożone przez niego warunki mające na celu ochronę tych wód, w tym Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, dalej GZPW. Zdaniem stron postępowania CPK nie ocenił wpływu przedsięwzięcia na ww. zbiorniki, w szczególności wpływu zanieczyszczeń pochodzących z przedsięwzięcia na stan GZPW nr 401 i nr 404. W ocenie GDOŚ oba wskazane zbiorniki, ze względu na swoją głębokość są mało podatne na zanieczyszczenia, a realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie negatywnie na zasoby obu tych zbiorników, tym bardziej, że wnioskodawca został zobowiązany do zminimalizowania ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych warunkami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dodatkowo wskazania wymaga, że RZGW w Warszawie również uznał, że w celu ochrony m.in. wód podziemnych wystarczające będzie zastosowanie właściwych przedsięwzięciu środków minimalizujących. Niezasadny jest też zarzut I.36. jakoby RDOŚ w Łodzi nie uwzględnił ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, gdyż właśnie o uwzględnieniu

świadczą m.in. warunki 1.4.12. (dot. zbiorników retencyjnych przed zrzutem wód do odbiorników) czy 1.2.121 (dot. ujęciu zanieczyszczonej wody z tunelu w zbiorniku retencyjnym) decyzji RDOŚ w Łodzi.

W kontekście zarzutu nr I.31. zarówno RDOŚ w Łodzi i GDOŚ wskazali warunki odnoszące się do ochrony cieków wodnych oraz wód podziemnych, w tym również rzek wskazanych przez odwołujących. W sytuacji, gdy warunek dotyczył konkretnej rzeki (np. Bzury w zmienionym warunku nr 1.2.89) zostało to wyraźnie wskazane w decyzji, w pozostałych przypadkach warunki odnoszące się do cieków czy wód podziemnych dotyczą wszystkich takich obiektów znajdujących się w granicy przedsięwzięcia. W związku z powyższym zarzut braku analizy wpływu przedsięwzięcia na wody podziemne i powierzchniowe jest bezzasadny.

W kontekście zarzutu nr II.11. oraz II.21 GDOŚ wskazuje, że raport zawiera informacje na temat wpływu przedsięwzięcia na stan wód głębinowych. Wnioskodawca nie tylko zidentyfikował istniejące ujęcia wodne (rozdział 6.7.3. raportu) i aktualny stan wód podziemnych, ale również działania, jakie mogą na nie wpłynąć (rozdział 9.7. raportu). W przypadku wpływu na stosunki wodne, wskazania wymaga, że poprzeczne konstrukcje zlokalizowane w ziemi (np. ściany szczelinowe, tunel) będą stanowiły barierę dla przepływu wód podziemnych w wierzchniej warstwie wodonośnej. Oznacza to, że od strony napływu wód podziemnych woda ulegnie spiętrzeniu, a po przeciwnej stronie ulegnie symetrycznemu obniżeniu. Wybudowanie przedsięwzięcia nie oznacza automatycznego zablokowania przepływu wód, gdyż w przypadku warstw przepuszczalnych woda dąży do wyrównywania swojego poziomu, co oznacza, że z początku zaburzony przepływ wody z czasem ulegnie ustabilizowaniu. Wskazania wymaga, że nowo wybudowane konstrukcje mogą ingerować przede wszystkim w płytko zalegającą warstwę wodonośną, natomiast ingerencja w kolejne warstwy, zlokalizowane na kilkudziesięciu czy kilkuset metrach pod powierzchnią ziemi jest w przypadku tego przedsięwzięcia niemożliwa. Nadmienić należy, że wierzchnie warstwy wody podziemnej, ze względu na ich podatność na zanieczyszczenia, rzadko kiedy są wykorzystywane w celu zaopatrzenia ludzi w wodę i najczęściej wykorzystywane są do innych celów. Mając na względzie konieczność zapewnienia dalszej możliwości niezakłóconego korzystania z wód właścicieli gruntów zlokalizowanych w sąsiedztwie przedsięwzięcia, w szczególności w sąsiedztwie tuneli, GDOŚ doprecyzował brzmienie warunku nr 1.2.105 poprzez wskazanie konieczności ograniczania zjawiska piętrzenia lub obniżenia poziomu wód podziemnych, które mogłyby spowodować negatywne oddziaływania na środowisko wodne. Dodatkowo GDOŚ w zmienionym pkt nr 2 skarżonej decyzji zwrócił uwagę na konieczność doprecyzowania w ponownej ocenie oddziaływania na środowisko odcinków tuneli, w jakich może być konieczne zastosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających różnicę poziomu wód podziemnych między jedną a drugą stroną tunelu. Uzupełniająco wskazać należy, że pobór wód podziemnych jest możliwy wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego, gdzie organ wodnoprawny szczegółowo ocenia zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych - art. 490 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.), dalej u.p.w. Wskazania wymaga, że jednym z wniosków do operatu wodnoprawnego jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jest wymagana (art. 407 ust. 2 pkt 2 u.p.w.).

Eksploatacja górnicza

W kwestii wskazanego przez strony postępowania (w zarzucie nr II.13) możliwego wpływu sejsmicznego eksploatacji górnicznej złoża Bolimów III na wariant W-31 LK85, wskazuję, że za kwestie związane z bezpiecznym wybudowaniem obiektów infrastruktury, uwzględniającym hipotetyczny wpływ sejsmiczny ze złóż kopalnianych, właściwym jest organ architektoniczno-budowlany. Jednocześnie wskazuję, że w raporcie zidentyfikowano złoża surowców naturalnych względem planowanego do realizacji przedsięwzięcia we wszystkich wariantach i że zostały one uwzględnione w skumulowanym oddziaływaniu LK85 na krajobraz.

Kontrola przestrzegania warunków

W kontekście zarzutu nr I.8 GDOŚ wyjaśnia, że nie ma potrzeby wskazywania w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podmiotów publicznych, które będą kontrolowały wykonanie wskazanych w niej warunków, jak i wskazywania konsekwencji ich niewykonania.

W przypadku gdy warunki decyzji nie są respektowane, zarówno w przypadku przedsięwzięć realizowanych, jak i zrealizowanych, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, zgodnie z art. 136a u.o.o.ś., może wymierzyć stosowną karę, a co za tym idzie jest właściwy do skontrolowania zgodności zapisów decyzji w kontekście ich przestrzegania. Wymierzenie ewentualnej kary nie zdejmuje z wnioskodawcy (lub zarządcy) obowiązku realizacji warunków wskazanych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wobec powyższego nie ma potrzeby wskazywania organów kontrolujących, jak i konsekwencji niewykonania obowiązków nadanych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż wynikają one z przepisów prawa. Uzupełniająco wskazać należy, że zarówno GDOŚ, jak i RDOŚ w Łodzi nałożyli na wnioskodawcę obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej i monitoringów środowiska, wskazując przy tym organy ochrony środowiska, którym należy je przedłożyć i są to organy władne w zakresach swoich kompetencji do podjęcia ewentualnych działań naprawczych w przypadku niewłaściwego wykonania środków minimalizujących lub kompensujących negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko.

Analiza wielokryterialna

W kontekście zarzutu nr I.18 RDOŚ w Łodzi wskazał w uzasadnieniu decyzji, że „Kwestie dotyczące użycia określonych materiałów i surowców przekraczają kompetencje organu określone przepisami u.o.o.ś. w zakresie ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i nie są przedmiotem rozpoznania w prowadzonym przez ten organ postępowaniu”, na co najpierw zwróciło uwagę społeczeństwo i strony w trakcie udziału społeczeństwa, a po wydaniu decyzji kwestia ta została podniesiona również przez odwołujących. Ich zdaniem RDOŚ w Łodzi jest kompetentny do oceny ww. kwestii.

RDOŚ w Łodzi kilkakrotnie w decyzji nakazał minimalizację oddziaływania przedsięwzięcia, wskazując materiał z jakiego mają być wykonane urządzenia chroniące środowisko, np. z drewna, faszyny czy kompozytu drewnopochodnego (np. 1.2.51.a., 1.3.10.1.4.4.f.), stąd nie można w pełni zgodzić się ze stwierdzeniem użytym w uzasadnieniu decyzji RDOŚ w Łodzi. Zarazem nie można w pełni zgodzić się również ze stronami postępowania, że RDOŚ w Łodzi powinien wymóc na inwestorze wariantowanie przedsięwzięcia pod kątem materiałów, planowanych do użycia przy jego realizacji. Mimo, że użycie odmiennych materiałów może różnicować warianty między sobą (co nie miało miejsca w tym przypadku),

to wnioskodawca ma dowolność w stosowaniu materiałów ograniczoną ramami prawnymi, jak i warunkami decyzji, co zostało określone w omawianym przypadku.

W kwestii zaś przeprowadzenia analizy wielokryterialnej wskazać należy, że jest to wymagany element raportu i jest to narzędzie, którego celem jest wspomoczenie procesu decyzyjnego, a nie jego zastąpienie. W efekcie tej analizy trzy warianty uzyskały następującą sumę punktów W31 (0,65), W32 (0,75) i W35 (0,6) gdzie im mniejsza wartość, tym lepszy wynik. Wnioskodawca zdecydował się na realizację wariantu, który w tym zestawieniu nie uzyskał najlepszej lokaty, do czego miał prawo, natomiast RDOŚ w Łodzi słusznie dopuścił go do realizacji, gdyż w omawianym przypadku nie wystąpiły przesłanki uprawniające organ I instancji do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę. Powyższe tłumaczy również konieczność wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w wariantcie wskazanym do realizacji przez wnioskodawcę, co podali w wątpliwość skarżący w zarzucie II.4. Realizacja wariantu inwestorskiego nie oznacza zbagatelizowania wariantów alternatywnych. Dodatkowego wskazania wymaga, że katalog kryteriów w analizie wielokryterialnej nie jest doprecyzowany ani zamknięty, natomiast kryteria muszą być dobierane w sposób umożliwiający porównanie wariantów, tj. muszą być mierzalne i rozróżniające. Wnioskodawca nie zdecydował się na użycie kryterium, w którym rozróżniłby między sobą użycie konkretnych materiałów czy surowców. Odwołujący nie wskazali również, w jaki sposób miałyby to być pomocne w procesie decyzyjnym, a GDOŚ w tym przypadku nie uznał, aby dodatkowe kryterium, tj. rodzaj planowanych do użycia materiałów i substancji, mogłoby istotnie wpłynąć na jakość analizy wielokryterialnej.

Wskazania wymaga, że celem wykonania analizy wielokryterialnej przez wnioskodawcę jest przede wszystkim wymuszenie konieczności analizy kilku opcji tego samego zamierzenia inwestycyjnego. W przypadku tego przedsięwzięcia, wnioskodawca brał pod uwagę wiele wariantów, z czego ostatecznie zdecydował się na przedłożenie we wniosku trzech z nich. Ze względu na brak wystąpienia przesłanek odmownych wydania decyzji, RDOŚ w Łodzi był zatem zobowiązany do analizy wariantu zaproponowanego przez wnioskodawcę i wydania dla niego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podczas wariantowania możliwa jest sytuacja, w której część fragmentów różnych wariantów biegnie tym samym lub bardzo zbliżonym śladem. Skarżący wskazują, że taka sytuacja ma miejsce w sąsiedztwie miejscowości Brzeziny (zarzut nr II.19), jednak nie świadczy to o pozorności wariantowania. Wskazania wymaga, że we wskazanym przypadku wariant W31 (inwestycyjny) i W35 (alternatywny) co prawda biegną w zbliżonym śladzie, jednak wariant W32 jest zlokalizowany po przeciwnej (południowej) części miasta. Dodatkowo wskazują, że wariantowanie polega nie tylko na przestrzennym rozróżnieniu, co ma miejsce w tym wypadku, lecz również na stosowaniu różnych rozwiązań technologicznych. W związku z powyższym zarzut dotyczący pozornego wariantowania należy uznać za bezzasadny.

Odwołujący zarzucają też, że wartości przyjęte w analizie wielokryterialnej nie są tożsame z danymi przedstawionymi w innych częściach raportu, nie wskazując przy tym wartości których kryteriów są ich zdaniem rozbieżne poza powierzchnią zabytków archeologicznych. Odwołujący wskazali, że rozbieżności mają polegać na tym, że wartości powierzchni stanowisk

archeologicznych wariantów biegnących fragmentarycznie niemal identycznym śladem, różnią się od siebie o rząd wielkości. Wskazana uwaga nie zasługuje jednak na uwzględnienie.

Zabytki

W przypadku wpływu przedsięwzięcia na dziedzictwo kultury raport zawiera kompletną informację o zabytkach nieruchomych, ruchomych i archeologicznych objętych formami ochrony zabytków, w tym zabytków ujętych w państwowych, wojewódzkich i gminnych ewidencjach lub rejestrach zabytków. Część odcinków wariantów, mimo, że ślad położenia torów jest w nich niemal identyczny, różni się między sobą granicami przedsięwzięcia (zarzut nr II.6.). Wynika to z odmiennych parametrów technicznych poszczególnych wariantów, w szczególności z różnic w szerokości pasa inwestycyjnego, niwelety linii kolejowej oraz lokalizacji infrastruktury towarzyszącej. W związku z powyższym uwaga stron postępowania, że powierzchnie zabytków usytuowanych w granicach przedsięwzięcia, w różnych wariantach, usytuowanych w tym samym (lub podobnym) miejscu są różne, nie świadczą o błędach w raporcie.

Dodatkowo strony wskazują, że część obiektów infrastruktury znajdujących się w sąsiedztwie LK85 powinna być objęta ochroną konserwatorską. GDOŚ, pełniąc funkcje organu ochrony środowiska, nie jest kompetentny do samodzielnej oceny czy obiekt powinien, czy nie powinien być objęty ochroną konserwatorską. Właściwym do objęcia obiektu ochroną konserwatorską jest właściwy miejscowo i rzeczowo konserwator zabytków.

GDOŚ nie podziela wskazań stron, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zabezpiecza zabytków (w tym archeologicznych) w sposób wystarczający. Wskazania wymaga, że wnioskodawca w trakcie realizacji przedsięwzięcia jest zobowiązany nie tylko do przestrzegania warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lecz również przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Na etapie budowy, w przypadku odkrycia przedmiotu co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, każdy kto go odkrył (w tym wykonawca robót), zgodnie z art. 116 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.), dalej u.o.z., jest zobowiązany po pierwsze do wstrzymania wszelkich robót, po drugie do zabezpieczenia znaleziska i po trzecie do poinformowania wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Dodatkowo wskazać należy, że ingerencja w zabytek jest możliwa wyłącznie za zgodą konserwatora zabytków, a prace archeologiczne przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków, są finansowane przez wnioskodawcę zamierzającego realizować roboty budowlane. Tym samym należy wskazać, że mimo iż planowane przedsięwzięcie będzie realizowane bezpośrednio na obszarze części stanowisk archeologicznych, jego realizacja nie oznacza niekontrolowanego zagrożenia dla dziedzictwa archeologicznego, a wręcz realizacja przedsięwzięcia stwarza możliwość ich lepszego rozpoznania. Realizacja przedsięwzięcia wiąże się bowiem z obowiązkiem przeprowadzenia badań archeologicznych, które są finansowane przez inwestora i prowadzone przez uprawnione do tego podmioty, zgodnie z decyzjami i wytycznymi właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Prace

te umożliwią pozyskanie danych, które w warunkach braku inwestycji pozostałyby niedostępne, przy jednoczesnym zapewnieniu nadzoru konserwatorskiego nad całością procesu.

Nadmienić należy, że granice przedsięwzięcia związane z prowadzeniem robót budowlanych związanych z budową LK85 obejmują swym zasięgiem powierzchnię ok. 2,29 ha zabytków wpisanych do rejestru zabytków, przy czym jedynie fragment otoczenia Zespołu Fabryki Nici w km 119+883 LK85 (0,02 ha) jest usytuowany w naziemnej granicy przedsięwzięcia. Pozostałe 2,27 ha zabytków jest zlokalizowana nad istniejącym tunelem pomiędzy stacją Łódź Widzew i Łódź Niciarniana, w którym w ramach tego przedsięwzięcia będą prowadzone drobne prace polegające głównie na okablowaniu tej części istniejącej linii kolejowej, po której będzie poruszała się kolej dużych prędkości. W granicy przedsięwzięcia jest usytuowany również, wpisany do gminnej ewidencji zabytków, dom nr 55 w Woli Szydłowieckiej 55, gmina Bolimów w km. 54+110 LK85 oraz dom szachulcowy z przełomu XIX/XX w. w miejscowości Kraszew 1, gmina Brzeziny w km 91+297 LK85, o łącznej powierzchni 122 m².

Wyżej wskazane kwestie były opisane w raporcie, a RDOŚ w Łodzi poddał je analizie i określił, zmieniony następnie przez GDOŚ, warunek 1.2.16. decyzji RDOŚ w Łodzi, odnoszący się do minimalizacji wpływu przedsięwzięcia na zabytki. W związku z powyższym za niezasadny należy uznać zarzut nr I.24 wskazujący na nieprzeanalizowanie wpływu LK85 na zabytki i stanowiska archeologiczne.

Na uwagę zasługuje również fakt, że wnioskodawca wskazał, że na etapie prac budowlanych nie będzie ingerował ww. zabytki. W związku z tym, że ww. zabytki jednak znalazły się w granicy przedsięwzięcia, GDOŚ nałożył obowiązek oznaczenia zabytków w granicach przedsięwzięcia od strony prowadzonych robót budowlanych poprzez wytyczenie obszaru ochronnego za pomocą taśmy ostrzegawczej o szerokości 7-15 cm lub ogrodzenia, wraz ze wskazaniem informacji o zabytku. Dodatkowo GDOŚ zmniejszył odległość, w jakiej nie mogą być lokalizowane bazy materiałowo-sprzętowe ze 100 m do 60 m. Wskazana odległość nadal gwarantuje pomijalny wpływ drg

ań na budynki i środowisko znajdujące się w jego sąsiedztwie, nawet w przypadku użytkowania maszyn generujących wysokie vibracje w gruncie. W przypadku wpływu zanieczyszczeń powietrza oraz innych uciążliwości, wskazana odległość zagwarantuje również właściwą ochronę zabytków przed oddziaływaniami pochodzącymi z terenów baz materiałowo-sprzętowych.

Prace przygotowawcze

W przypadku zarzutu nr I.10 odnoszącego się do braku czytelności współrzędnych geograficznych wskazanych w pkt 8 decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. wskazania wymaga, że dotyczą one wyłącznie terenu, na którym możliwe jest przeprowadzenie prac wstępnych. Zgodnie z art. 82 u.o.o.ś., RDOŚ w Łodzi nie miał obowiązku załączenia do decyzji mapy przedsięwzięcia, a tym bardziej mapy terenu, na którym mogą być prowadzone prace wstępne. Niemniej jednak RDOŚ w Łodzi wskazał w pkt 8 współrzędne geograficzne prac przygotowawczych, których granica, jak wynika z akt sprawy, nie jest większa niż granica

przedsięwzięcia. Strony wskazują przy tym, że w decyzji powinny znaleźć się również numery działek ewidencyjnych wraz z obrębami. Zauważyć jednak należy, że numery działek ewidencyjnych, w przeciwieństwie do współrzędnych geograficznych, mogą ulec zmianie i stracić na aktualności, stąd określenie obszaru właśnie w ten sposób, z punktu widzenia trwałości decyzji, jest lepsze niż wskazywanie danych, które mogą ulec zmianie. Wskazania wymaga, że w aktach tej sprawy zostały przedłożone załączniki mapowe dla przedsięwzięcia, jednak ze względu na jego rozmiar i skalę, czytelność tych map została osiągnięta dopiero w skali 1:5000, co przekłada się na 46 stron A3, do których każdy zainteresowany może uzyskać dostęp w trybie udostępniania informacji o środowisku. W związku z powyższym, zarzut braku uczynienia z mapy granic prac przygotowawczych załącznika do decyzji, nie zasługuje na uwzględnienie.

Formy ochrony przyrody

W kontekście zarzutu nr I.20. strony wskazały, że RDOŚ w Łodzi nie nałożył obowiązku odtworzenia ukształtowania terenu na obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. GDOŚ wskazuje, że ukształtowanie terenu zostało przeanalizowane przez organy obu instancji w zakresie adekwatnym do charakteru przedsięwzięcia, w tym przede wszystkim w związku z oddziaływaniem przedsięwzięcia na krajobraz. Z ogólnodostępnych danych hipsometrycznych ukształtowania terenu znajdujących się w centralnym zasobie geodezyjnym i kartograficznym wynika, że przedsięwzięcie przecina skrajny obszar Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (lub jego bufor) w lokalnych obniżeniach lub na skraju wzniesień terenu. Lokalne przekształcenia terenu związane z poprowadzeniem linii kolejowej na powierzchni terenu są typowym i przewidywalnym skutkiem realizacji każdego przedsięwzięcia tego typu, a przekształcenia w omawianym przypadku będą miały miejsce lokalnie, w bezpośrednim sąsiedztwie torów. Trwała zmiana ukształtowania terenu pod torowiskiem i w jego sąsiedztwie wynika z konieczności dostosowania powierzchni torów do małych lub umiarkowanych nachyleń podłużnych, co wiąże się z koniecznością niwelowania terenu. GDOŚ nie może zgodzić się ze stronami co do zasadności odtworzenia ukształtowania terenu pod torami i nasypami, ale też wskazuje, że przekształcenia te będą miały wyłącznie charakter lokalny, ograniczony na trwałe zasięgiem nie tyle terenu znajdującego się w granicach przedsięwzięcia, co wyłącznie terenu i budowli, na których będą poprowadzone tory kolejowe.

Ponowna ocena oddziaływania na środowisko

W kontekście do zarzutu nr I.21. RDOŚ w Łodzi wskazał w decyzji brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze, o których mowa w u.c.p.k. Jednocześnie RDOŚ w Łodzi określił szereg obowiązków minimalizujących wpływ prac przygotowawczych na środowisko, w szczególności dotyczących wycinki drzew i krzewów, jak i kwestii związanych z organizacją zapleczy budowy. Na uwagę zasługuje fakt, że strony postępowania, podnosząc argumenty wskazujące na potrzebę przeprowadzenia ww. oceny oddziaływania, odnoszą się do kwestii, które będą przeanalizowane w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nałożonej w pkt 2 decyzji RDOŚ w Łodzi, tj. znacznie dłużości przedsięwzięcia, mnogości nasypów, tuneli, jak i konieczności wykonania raportu przez specjalistów z wielu dziedzin. GDOŚ podziela zdanie stron wskazujących na

konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 lub 18 u.o.o.ś. jak i wskazuje, że z akt sprawy nie wynika, aby w przypadku tego przedsięwzięcia było konieczne również nałożenie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze.

Kwalifikacja budynków

Kwestia wskazana w zarzucie nr II.5., dotycząca kwalifikacji budynków, była przez GDOŚ analizowana w szczególności przy okazji oceny wpływu hałasu na tereny chronione akustycznie. W kontekście zakwalifikowania budynków do różnych kategorii rodzajów terenu, wnioskodawca posłużył się klasyfikacją budynków i terenów chronionych akustycznie, wskazaną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takich planów każdorazowo zwrócił się do władz samorządu terytorialnego o określenie klasyfikacji budynku i całego terenu chronionego akustycznie. Powyższy sposób działania wynika z art.114 oraz 115 p.o.ś. i w sposób kompletny umożliwił uzyskanie możliwie najbardziej aktualnych informacji na temat budynków i ich klasyfikacji, od najniższego szczebla organów administracji samorządowej, która ma najlepszą i najbardziej aktualną wiedzę na temat lokalnych uwarunkowań. Wskazania wymaga, że odwołujący co prawda podnoszą zarzut błędnej klasyfikacji budynków, lecz jednocześnie nie skonkretyzowali swoich zarzutów, tj. nie wskazali konkretnych przypadków takiej sytuacji. Wskazania wymaga, że kwalifikacja terenów chronionych akustycznie jako terenów zabudowy zagrodowej nie oznacza automatycznego zakwalifikowania wszystkich budynków tego rodzaju zabudowy jako budynków gospodarczych. W przypadku tego typu zabudowy RDOŚ w Łodzi dysponował informacjami, który pośród wskazanych budynków jest zamieszkały. GDOŚ dodatkowo wskazuje, że zakwalifikowanie terenu do zabudowy zagrodowej może mieć również miejsce w sytuacji, gdy na zabudowa mieszkaniowa jest zlokalizowana na gruncie rolnym zabudowanym. Wskazania wymaga, że zgodnie z art. 120a ust. 1 u.c.p.k., w trakcie trwania postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszystkie trwające postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na terenie wszystkich wariantów przedsięwzięcia zostały zawieszane, a nowe postępowania nie były wszczynane. W tym przypadku niezasadne jest twierdzenie stron na temat nieuwzględnienia wszystkich budynków, tym bardziej, że analiza porównawcza materiałów przedłożonych przez wnioskodawcę z publicznie dostępnymi danymi geodezyjnymi i kartograficznymi (np. ewidencja gruntów i budynków) dokonana przez GDOŚ nie wykazała pominięcia przez wnioskodawcę budynków w raporcie. Nadmienić należy, że wnioskodawca w analizie wielokryterialnej wziął pod uwagę kryterium orientacyjnej liczby budynków przeznaczonych do wyburzenia, nie rozróżniając przy tym ich funkcji. RDOŚ w Łodzi dysponował informacjami umożliwiającymi rozeznanie na temat funkcji budynku i terenu, jak i porównanie wszystkich wariantów ze sobą, przy czym w przypadku analizy wielokryterialnej kwestię drugorzędą stanowiło przeznaczenie tych budynków.

Cmentarz

W kontekście zarzutu II.22 wskazania wymaga, że granica przedsięwzięcia styka się z cmentarzem zlokalizowanym przy ul. Frezjowej w Łodzi, co jest spowodowane przebudową infrastruktury drogowej w tym miejscu, natomiast przedsięwzięcie kolejowe będzie zlokalizowane w odległości ok. 187 m od granicy terenu cmentarza. GDOŚ wskazuje, że przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 Nr 52, poz. 315), określa odległości, w jakich należy lokalizować cmentarze od infrastruktury takiej jak zabudowania mieszkalne oraz studnie, źródła i strumienie, jak i ujęcia służące do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. W omawianym przypadku rozporządzenie nie uzależnia odległości od infrastruktury kolejowej czy drogowej. Dodatkowo nadmienić należy, że teren cmentarza jest zlokalizowany na wysokości 233-235 m n.p.m., tj. wyżej niż powierzchnia terenu, pod którą będzie zlokalizowany tunel kolejowy, tj. 230,5 m n.p.m. W związku z tym, zarzut stron dotyczący ryzyka dla dalszego funkcjonowania cmentarza przy ul. Frezjowej w związku z realizacją przedsięwzięcia jest nieuzasadniony.

Kolizje z infrastrukturą

W kontekście zarzutu II.23 GDOŚ wskazuje, że jest on niezasadny. Wnioskodawca, co wynika raportu (np. z rozdziału 2.7.15), miał wiedzę na temat kolizji przedsięwzięcia z istniejącą infrastrukturą, w tym wodociągową i kanalizacyjną. We wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wniesiono o przebudowanie m.in. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a w następstwie kwestia ta została uwzględniona w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wskazać należy, że każda ingerencja w istniejącą infrastrukturę, co do zasady, nie może mieć miejsca bez wiedzy właściciela tej infrastruktury.

Pozostałe kwestie

GDOŚ uchylił warunek 1.2.53. decyzji RDOŚ w Łodzi, gdyż kwestie związane z minimalizacją oddziaływania prac polegających na wyburzeniach lub remontach obiektów kubaturowych na nietoperze zostały zawarte w punkcie 1.2.50 zmienionym niniejszą decyzją. Natomiast zaplanowane kompensacje dla chiropterofauny zostały opisane w punkcie 1.2.70 zmienionym niniejszą decyzją. Do przedmiotowego punktu przeniesiono natomiast informacje z punktu 1.2.51 dot. minimalizowania oddziaływania oświetlenia na chiropterofaunę, poprzez stosowanie odpowiednich opraw lamp i oświetlenia LED. GDOŚ uznał za konieczne określenie parametrów jakie powinny cechować oświetlenie na etapie budowy i eksploatacji, w celu ograniczenia uciążliwości związanej z emisją energii świetlnej do środowiska. W przypadku etapu budowy, ze względu na przemijający charakter uciążliwości, GDOŚ ograniczył temperaturę barwowa oświetlenia używanego do oświetlania powierzchni zaplecza budowy jedynie do 5000 K (w przypadku etapu eksploatacji jest to 3000 K). Im cieplejsza temperatura barwowa światła białego tym mniejsza w niej ilość światła fali świetlnej o barwie niebieskiej, która przyciąga owady, a co za tym idzie także ptaki i nietoperze. GDOŚ wskazał również, aby na zapleczach budowy, tj. w miejscach, gdzie zostanie zamontowane stacjonarne oświetlenie, było ono ukierunkowane w stronę od granic zaplecza do jego wnętrza, co ograniczy rozsył promieniowania świetlnego na boki, poza granice zaplecza. Lampy powinny w jak najmniejszym stopniu oświetlać nieboskłon i w jak największym stopniu oświetlać docelową powierzchnię, stąd obowiązek zastosowania kąta świecenia (względem nieboskłonu) nie

większego niż 30 stopni. GDOŚ zalecił, aby oświetlanie powierzchni z góry na dół miało miejsce na całym terenie budowy, w tym również na czołach prowadzonych robót, a także aby wszędzie, gdzie jest to możliwe, zastosować automatyczne włączniki/wyłączniki światła, których praca byłaby uzależniona od wykrytego ruchu lub/i jasności otoczenia. GDOŚ zdecydował się, na większe niż ma to miejsce na etapie budowy, ograniczenie uciążliwości świetlnej przedsięwzięcia na etapie eksploatacji. Kwestia zastosowania osłony świetlnej o górnym współczynniku światła (ULOR) = 0,0% ma na celu uniknięcie emisji światła w stronę nieboskłonu oraz na boki, tj. na obszary które nie wymagają oświetlenia. Określenie barwy światła o ograniczonej emisji promieniowania ultrafioletowego (UV) i niebieskiego (do 3000K) jest związane przede wszystkim z aktywnością owadów, która ww. wskazanych pasmach tego promieniowania jest największa. Mniejsza ilość owadów w rejonie latarni pośrednio wpływa na mniejszą efektywność wabienia nietoperzy i ptaków, co wtórnie może przyczynić się do zmniejszenia ich śmiertelności związanej z kolizjami z pojazdami. Dodatkowo światło niebieskie (zimne) w większym stopniu rozprasza się w atmosferze niż światło czerwone (ciepłe). W efekcie zastosowania światła białego o cieplej, zamiast neutralnej bądź ziemnej, temperaturze barowej w sąsiedztwie terenów zamieszkałych, spowoduje ograniczenie negatywnego wpływu oświetlenia na jakość snu. Celem ograniczenia kierunku rozchodzenia się wiązki światła w niepożądanym kierunku, GDOŚ narzucił obowiązek stosowania płaskich szkielec oraz zastosowanie opraw świetlnych z regulowanym odbłyśnikiem. Regulowanie kąta padania światła przy pomocy odbłyśnika w mniejszym stopniu powoduje oświetlenie niepożądanego przestrzeni lub powierzchni, niż ma to miejsce w przypadku regulacji kąta padania światła za pomocą oprawy, co w omawianym przypadku także jest dopuszczone. Nie zawsze jest możliwe skierowanie płaskiej powierzchni oświetleniowej w równoległej płaszczyźnie względem powierzchni terenu. W związku z tym GDOŚ nałożył obowiązek zastosowania kilkucentymetrowych przesłon od strony terenów stałe lub czasowo zamieszkałych przez ludzi w sytuacji, gdy znajdują się one w bliskim sąsiedztwie źródła światła. Ma to na celu ograniczenie oświetlenia tych newralgicznych terenów, co również ma ograniczyć negatywny wpływ na jakość snu człowieka. Wspomagająco GDOŚ zalecił, aby wysunięcie oprawy świetlnej od słupa w stronę oświetlanej powierzchni było możliwe jak największe, docelowo bezpośrednio nad powierzchnię wymagającą oświetlenia. GDOŚ dopuścił oświetlanie elewacji budynków pod warunkiem zastosowania ograniczeń, które mają na celu redukcję oświetlenia zbędnych przestrzeni, np. nieba. Zakaz oświetlania roślin od dołu do góry wynika z dużego wpływu takiego rozwiązania na zanieczyszczenie nocnego nieba sztucznym światłem. Wszystkie wyżej wskazane ograniczenia nie tylko pozytywnie wpłyną na ożywioną część środowiska przyrodniczego, lecz również na środowisko życia człowieka, ograniczając negatywny efekt związany z utratą ciemności naturalnego, nocnego nieba spowodowanego montażem nowych źródeł światła. Wyżej wskazane sposoby minimalizacji mają również pośredni, pozytywny wpływ na higienę snu człowieka, gdyż niewłaściwy montaż oświetlenia, jego nadmiar lub źle dobrane parametry, ograniczają efekt utraty nocnego nieba w stopniu mogącym powodować brak adaptacji ludzkiego oka do widzenia nocnego.

Zmiana warunku 1.2.90. decyzji RDOŚ w Łodzi wynika z braku wskazania jakich mieszanek on dotyczy. GDOŚ doprecyzował zatem, że chodzi o wykorzystanie gotowych

mieszanek betonowych. Powyższe ma na celu ograniczenie zanieczyszczeń powietrza, gleby i roślin pyłami pochodzącymi z procesu produkcji tych mieszanek. GDOŚ dopuścił jednak wytwarzanie mieszanek betonowych na terenie przedsięwzięcia w małych, mobilnych betoniarkach, na wypadek konieczności wykonania drobnych prac budowlanych.

Celem weryfikacji równości powierzchni tocznej pociągów, co może mieć wpływ na propagację drgań i hałasu na etapie eksploatacji, przed oddaniem przedsięwzięcia należy przeprowadzić początkową reprofilację szyn. Powyższe działanie spowoduje usunięcie ewentualnych wad hutniczych oraz innych płytkich uszkodzeń powierzchni spowodowanych np. tłuczniami. Wskazania wymaga, że reprofilacja prewencyjna, naprawcza i regeneracyjna jest prowadzona na etapie eksploatacji, co wynika z wewnętrznych dokumentów zarządcy oraz obowiązujących przepisów.

W warunku 1.4.19. GDOŚ doprecyzował lokalizację portali wjazdowych. Z nowego brzmienia warunku jednoznacznie wynika, na jakim odcinku będzie usytuowana podziemna i naziemna (rampy dojazdowe) część tunelu. Dodatkowo GDOŚ wskazał wszystkie tunele, jakie mają powstać na etapie przedsięwzięcia, również te które mają na celu powiązanie nowo budowanej LK85 z istniejącymi liniami kolejowymi nr 11 i nr 17.

W kontekście zarzutu I.33. organy ochrony środowiska nie mogą nakładać obowiązków polegających na angażowaniu organizacji ekologicznych w nadzór przyrodniczy, za którego zapewnienie i sfinansowanie jest odpowiedzialny wnioskodawca. W warunkach niniejszej decyzji GDOŚ doprecyzował jakim wykształceniem i doświadczeniem powinni cechować się specjaliści z nadzoru przyrodniczego, a organy obu instancji wskazały za obligatoryjne stałą lub czasową obecność niektórych specjalistów z nadzoru przyrodniczego w trakcie prowadzonych prac. Stawiane wnioskodawcy wymagania co do cech, jakie powinni posiadać specjaliści w nadzorze przyrodniczym, nie wykluczają udziału Stowarzyszeń w inwentaryzacjach, o ile osoby je reprezentujące posiadają wymagane kwalifikację. W ocenie GDOŚ zreformowania decyzja w pełni konsumuje oczekiwania odwołujących wskazane w zarzucie I.33, z wyjątkiem możliwości wyznaczenia organizacji ekologicznych jako obligatoryjnego elementu nadzoru przyrodniczego.

W kontekście zarzutu I.34. GDOŚ wskazał konkretne odległości wykonywania prac od budynków czy terenów chronionych akustycznie oraz wskazał ogólną zasadę lokalizowania zapleczy budowy w odległości co najmniej 50 m od budynków mieszkalnych. W związku z powyższym, mając na uwadze sformułowany przez odwołujących zarzut, należy stwierdzić, że uwaga została uwzględniona.

W kontekście zarzutu I.35., II.18, II.30 i II.33, zgodnie z informacjami przedstawionymi w tomie I ujednoliconego raportu, w zależności od grupy systematycznej, badania terenowe trwały od listopada 2020 r. do listopada 2021 r. wraz z ich uzupełnieniem w 2022 r. (str. 185). Inwentaryzacją objęte zostały: szata roślinna (w tym gatunki roślin oraz siedliska przyrodnicze), a także bezkręgowce, ichtiofauna, herpetofauna, ornitofauna, teriofauna, chiropterofauna. Podczas prac kameralnych korzystano także z dostępnych portali mapowych, publikacji i opracowań dotyczących terenu przedsięwzięcia. Na str. 192 tego tomu wskazano, że inwentaryzację w 2022 r. powtórzono ze względu na specyfikę sezonu 2021 r., kiedy to długo utrzymywał się okres przedwiośnia, który opóźnił początek sezonu wegetacyjnego. Po

tym okresie nastąpił znaczny wzrost temperatur, co z kolei spowodowało przyspieszenie wegetacji roślin i skróciło okres wiosenny. Kontrole odbywające się w 2022 r. obejmowały głównie okres wiosenny (chiropterofauna tylko w lutym 2022 r., awifauna luty oraz wiosna 2022 r.). Biorąc pod uwagę powyższe, zdaniem organu drugiej instancji anomalia ta nie wpłynęła na jakość wyników i ich późniejszych analiz. Dodatkowo w ekspertyzie przyrodniczej będącej załącznikiem 13 do raportu, została wskazana szczegółowa metodyka badań poszczególnych grup systematycznych, a w tomie I raportu na str. 184 - bufory inwentaryzacji dla każdego z komponentów. Ponadto należy zauważyć, że w raporcie zawarty został spis źródeł, którymi posłużono się przy jego tworzeniu. Taki sposób jest transparentny i pozwala organowi zweryfikować prawidłowość przeprowadzonych badań i analiz na ich podstawie. Na podstawie uzyskanych wyników przeprowadzona została ocena oddziaływania przedsięwzięcia na wszystkie komponenty wskazane zostały działania minimalizujące i kompensacyjne. Działania te obejmują m.in. wygradzenia i przenoszenie roślin, nasadzenia kompensacyjne, przejścia dla zwierząt, zbiorniki kompensacyjne i hibernakula dla płazów, siedliska dla gniewosza, budki/półki/kosze/platformy dla ptaków, budki dla nietoperzy. GDOŚ uzupełnił warunek 1.2.1., zgodnie z którym podczas prac będzie obecny stały nadzór przyrodniczy, składający się ze specjalistów z wielu dziedzin. Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na potrzeby sporządzenia raportu obejmowała swoim zasięgiem również fragment osiedla Mileszki i Lasu Wiączyńskiego. Dodatkowo zgodnie z odpowiedzią udzieloną przez wnioskodawcę w piśmie z 26 maja 2025 roku, zakres badań terenowych nie obejmował całych działek czy kompleksów leśnych. Badania terenowe obszaru Lasu Wiączyńskiego dotyczyły głównie jego części środkowej i południowej, stanowiącej około 78% jego całkowitej powierzchni. W przypadku kompleksu leśnego Tadzín–Szymaniszki badaniami objęto około 65% jego powierzchni. W związku z tym nie można wykluczyć możliwości występowania wskazanych przez odwołujących gatunków zwierząt i roślin oraz siedlisk poza obszarem objętym inwentaryzacją.

Zdaniem GDOŚ, na podstawie uzyskanych wyników ocena oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko zapewniła możliwość zaplanowania adekwatnych działań minimalizujących i kompensacyjnych. W przypadku stwierdzenia gatunków, które nie zostały wykazane w inwentaryzacji, nadzór podejmie dodatkowe działania, np. w postaci zastosowania dodatkowych wygradzeń. Ponadto należy zwrócić uwagę na obowiązek ciążyący na wnioskodawcy co do pozyskiwania decyzji derogacyjnych, zgodnych z art. 56 u.o.p., związanych z naruszeniem obowiązujących zakazów względem gatunków chronionych.

Odnosząc się do kwestii pomników przyrody na terenie Lasu Wiączyńskiego (zarzut I.36.), należy zauważyć, że przedmiotowe formy ochrony przyrody na jego obszarze znajdują się poza terenem przedsięwzięcia. W przypadku pozostałych drzew w decyzji zaplanowany został szereg działań minimalizujących i kompensacyjnych, polegających m.in. na zabezpieczeniu drzew niepodlegających wycince, nasadzeniach kompensacyjnych, wywieszaniu budek dla ptaków i skrzynek dla nietoperzy oraz obecności nadzoru przyrodniczego. Dodatkowo neutralizacja negatywnych oddziaływań ze względu na różnego rodzaju prace na ciekach została opisana w zreformowanym warunku 1.2.27.

W tomie II raportu opisane zostały oddziaływania m.in. na wszystkie trzy gatunki ptaków, o których mowa w zarzucie I.38. W zreformowanej decyzji GDOŚ wskazane zostały natomiast działania minimalizujące dla żurawia oraz kompensacyjne dla derkacza. Działania te polegają na nieprowadzeniu prac w okresie newralgicznym dla żurawia, w lokalizacjach gdzie możliwe byłoby płoszenie tego gatunku, natomiast w przypadku derkacza zaplanowane zostało prowadzenie zabiegów koszenia, zapewniających odtworzenie i utrzymanie odpowiednich siedlisk. W przypadku czajki nie zostały natomiast zaplanowane specjalne działania minimalizujące lub kompensacyjne, gdyż ogólne warunki w sposób wystarczający zabezpieczają środowisko życia czajki. Należy jednak zauważyć, że podczas budowy będzie obecny ornitolog, który może wskazać konieczność zastosowania np. ścianek szczelnych, tak aby siedliska podmokłe nie zostały odwodnione. W uzupełnieniu wnioskodawcy z 25 sierpnia 2025 r. wskazany został dokładniejszy zakres wycinki, niż na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. W uzupełnieniu tym powierzchnia wycinki została podzielona na tą na terenach leśnych i poza nimi. Na tej podstawie w zreformowanym punkcie 1.4.5 GDOŚ zobowiązał wnioskodawcę do wykonania adekwatnej kompensacji w postaci nasadzeń. Ponadto drzewa, które nie ulegną zniszczeniu zostaną w odpowiedni sposób zabezpieczone przed przypadkowym uszkodzeniem. Odnosząc się do natomiast do kwestii negatywnego oddziaływania na chronione gatunki roślin, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej przez RDOŚ w Łodzi i zreformowanej przez GDOŚ wskazany został szereg działań minimalizujących te oddziaływania. Wskazano m.in. na konieczność udziału specjalisty botanika, zabezpieczenia chronionych roślin, które nie kolidują z przedsięwzięciem czy przenoszenia roślin narażonych na zniszczenie.

W kontekście zarzutu II.24. to GDOŚ przeanalizował oddziaływania przedsięwzięcia na formy ochrony przyrody. Na podstawie przeprowadzonych analiz w decyzji został wskazany szereg działań minimalizujących i kompensacyjnych, w tym m.in. polegający na wyłączeniu lokalizowania baz materiałowych na terenach form ochrony przyrody, zabezpieczeniu drzew niepodlegających wycince, przenoszeniu roślin, budowie przejść dla zwierząt, nasadzeniach kompensacyjnych, wywieszaniu budek/pótek/koszy/platform dla ptaków, stałym nadzorze przyrodniczym różnych specjalistów, prowadzeniu prac w odpowiednich terminach z uwzględnieniem biologii gatunków chronionych czy wykorzystaniu siatek podwyższający pułap lotu nietoperzy.

W kontekście zarzutu nr II.26. dot. zaburzenia korytarza migracji zwierząt pomiędzy osiedlem Mieszki a Lasem Wiączyńskim należy zauważyć, że przebieg tego szlaku względem lokalizacji przedmiotowej linii kolejowej jest równoległy. Ponadto na całym przebiegu przedsięwzięcia zaplanowany jest szereg obiektów inżynierskich w postaci przejść dla zwierząt, których celem jest zminimalizowanie barierowego efektu migracji zwierząt, w tym również na terenie Lasu Wiączyńskiego. Lokalizacje dobrano na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej oraz występowania korytarzy ekologicznych. Podkreślenia wymaga, że przejścia te muszą być zlokalizowane w miejscach, gdzie zwierzęta będą mogły bezpiecznie przebywać, co wyklucza miejsca zurbanizowane. Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, że część przedsięwzięcia pomiędzy Lasem Wiączyńskim a osiedlem Mieszki przebiega w tunelu. Ze względu na rozmieszczenie przejść dla zwierząt na całym przebiegu

przedsięwzięcia, migracja zwierząt nie będzie ograniczona ze względu na ogrodzenie linii kolejowej. Prawdą jest, że część terenów leśnych trwale lub tymczasowo (na etapie budowy) zostanie zajęta przez przedsięwzięcie. W przypadku terenów, które pozostaną leśne, ich zarządca ma obowiązek dokonać ponownego zalesienia, natomiast w przypadku terenów zajętych trwale przez linię kolejową, nie będzie to możliwe. W kontekście wycinki GDOŚ doprecyzował warunki dotyczące sposobu i ilości nasadzeń zastępczych.

Inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na potrzeby sporządzenia raportu obejmowała swoim zasięgiem również fragment osiedla Mileszki. Zgodnie z mapą z wynikami przedmiotowych badań, na tym terenie zinwentaryzowane zostały zarówno płazy, jak i nietoperze. Brak odnalezienia zaskrońców czy ptactwa łownego nie świadczy o źle przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej. Dodatkowo należy podkreślić, że na etapie budowy, zgodnie z punktem 1.2.1 zreformowanego warunku decyzji, obecny będzie stały nadzór przyrodniczy, składający się z wielu specjalistów. W związku z powyższym zarzut nr II.28. nie zasługuje na uwzględnienie.

W kontekście zarzutu II.29., zgodnie z przyjętą praktyką, przed rozpoczęciem prac terenowych prowadzone są prace studialne, mające na celu analizę środowiska przyrodniczego, m.in. na podstawie map, czy innych dostępnych materiałów. Pozwala to wskazać obszary, które mogą być zajmowane przez dany gatunek, biorąc pod uwagę jego wymagania siedliskowe. Wskazać należy, że inwentaryzacja została przeprowadzona w całym buforze po obu stronach przedsięwzięcia, mimo że prace studialne odniosły się jedynie do części tych terenów.

W przypadku zarzutu 1.2.35., w ramach działań kompensacyjnych za wycinkę na terenach leśnych i poza nimi zostały zaplanowane nasadzenia. Ich skala, dobór materiału sadzeniowego, skład gatunkowy i sposób sadzenia został wskazany w zreformowanym warunku 1.4.5. Na podstawie uzyskanych wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzona została ocena oddziaływania przedsięwzięcia na wszystkie komponenty i na tej podstawie zaproponowane zostały działania minimalizujące i kompensacyjne. Działania te obejmują m.in. wygrodenia i przenoszenie roślin, nasadzenia kompensacyjne, przejścia dla zwierząt, zbiorniki kompensacyjne i hibernakula dla płazów, siedliska dla gniewosza, budki/półki/kosze/platformy dla ptaków, budki dla nietoperzy. Wskazania wymaga, że dokładne lokalizacje do przenoszenia roślin i zwierząt poza teren budowy zostaną wskazane przez specjalistów z nadzoru przyrodniczego, którzy podczas wyboru muszą kierować się koniecznością zapewnienia dalszego przetrwania przenoszonych okazów/osobników. W warunkach decyzji zostały również wskazane zasady, jakimi będzie kierować się nadzór przyrodniczy względem przenoszonych gatunków organizmów żywych.

W zreformowanych warunkach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazane zostały wszystkie niezbędne szczegóły tych działań. W niektórych przypadkach GDOŚ wskazał konkretne miejsca, w których należy wykonać nasadzenia kompensujące lub minimalizujące, jednak na obecnym etapie nie było konieczne wskazywanie wszystkich lokalizacji każdego nasadzenia.

W kontekście zarzutu II.31, zarówno w tomie I raportu, jak również w ekspertyzie przyrodniczej będącej załącznikiem 13 do raportu, została szczegółowo opisana metodyka

badania poszczególnych grup systematycznych. Ponadto należy zauważyć, że w raporcie zawarty został spis źródeł, którymi posłużono się przy jego tworzeniu. Taki sposób jest transparentny i pozwala GDOŚ zweryfikować prawidłowość przeprowadzonych badań i analiz na ich podstawie. Wskazania wymaga również, że wiedza ekspercka, którą posiada zarówno RDOŚ w Łodzi, jak i GDOŚ, służy za wiarygodne źródło informacji na temat środowiska, co uzupełniająco miało miejsce w omawianym przypadku.

W kontekście zarzutu II.32. GDOŚ nie może odnieść się do nieprawidłowo wskazanych nazw uroczysk leśnych, gdyż nie wymieniono, które z nich zdaniem odwołującego zostały błędnie oznaczone. W przypadku kompleksu leśnego Poćwiardówka, zarówno na mapach, jak i w tekście nie wskazano, że planowane przedsięwzięcie przechodzi przez jego teren. Został on natomiast wymieniony w kontekście cennych terenów pod względem chiropterofauny oraz został użyty do opisanie lokalizacji korytarza ekologicznego.

W kontekście odpowiedzi na zarzut II.34. należy zauważyć, że w toku postępowania RDOŚ w Łodzi działał w granicach wniosku i ocenił, co zostało potwierdzone przez GDOŚ, że nie wystąpiły przesłanki odmowne uprawniające do odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań dla wariantu W31, tj. przecinającego Las Wiączyński. Każdy z przedstawionych przez wnioskodawcę wariantów dzieli obszar Lasu Wiączyńskiego na dwie części. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w piśmie z 26 maja 2025 r., na wcześniejszych etapach (przed rozpoczęciem postępowania) były rozważane inne warianty, które omijały las od północy lub od południa. Warianty te, z różnych powodów (technicznych, ekonomicznych czy społecznych) nie zostały wskazane przez wnioskodawcę we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Pomimo tego, że sam Las Wiączyński nie jest objęty obszarową formą ochrony przyrody (z wyjątkiem rezerwatu przyrody oddalonego od przedsięwzięcia o ok. 490 m), jest to miejsce o istotnym znaczeniu środowiskowym, rekreacyjnym i społecznym. Zarówno RDOŚ w Łodzi, jak i GDOŚ ocenili wpływ przedsięwzięcia na ww. ekosystem, a sam wnioskodawca przedłożył w raporcie (i uzupełnieniach) informacje odnoszące się do Lasu Wiączyńskiego. W ramach minimalizacji i kompensacji tych oddziaływań zaplanowane zostały takie działania, jak m.in.: nasadzenia kompensacyjne, przejścia dla zwierząt, zabezpieczenie na etapie budowy drzew niepodlegających wycince.

W kontekście zarzutu II.27 i II.36., w ramach inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby raportu na terenie Lasu Wiączyńskiego wykazano występowanie siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. Zgodnie z informacjami wskazanymi w tomie II raportu na str. 213-214, stan zachowania tego płatu siedliska został oceniony jako zły (U2), ze względu na prowadzoną gospodarkę leśną. W ww. dokumencie wskazane zostały również przewidywane oddziaływania związane z planowanym przedsięwzięciem. Uzupełniające dane dotyczące zarówno siedliska, jak i gatunków roślin na tym terenie z odniesieniem się do powstałych ekspertyz w ramach projektu „Las Wiączyński: Inicjatywa Społecznego Lasu”, zostały przedstawione w piśmie wnioskodawcy z 26 maja 2025 r. (str. 87-88). W ocenie GDOŚ ocena omawianego obszaru w obu opracowaniach jest zbliżona, mimo pewnych dodatkowych stanowisk gatunków chronionych wykazanych w ekspertyzach. Różnice te nie wpływają jednak na samą ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na ten obszar, a określone w decyzji działania minimalizujące i kompensacyjne są adekwatne do skali omawianego wpływu

przedsięwzięcia na grądy. Dodatkowo po przeanalizowaniu map hipsometrycznych przedmiotowego terenu, wskazać należy, że GDOŚ nie przewiduje ryzyka wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na warunki wodne, wynikającego z realizacji tego przedsięwzięcia.

W kontekście zarzutu II.37., zarówno w raporcie (załącznik 11 do raportu), jak i w decyzji RDOŚ w Łodzi (str. 123-134) przeanalizowano oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 Dolina Rawki. W przypadku rezerwatu przyrody Rawka sytuacja wygląda podobnie, a analiza została zawarta w tomie II raportu. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 1b, w przypadku gdy inwestycja liniowych celu publicznego lub jej część przebiega przez teren rezerwatu, organ właściwy do wydania decyzji przed jej wydaniem, uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w zakresie istnienia rozwiązań alternatywnych realizacji przedsięwzięcia oraz przewidywanych działań mających na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze rezerwatu przyrody. W toku postępowania organu I instancji, postanowieniem (w aktach sprawy z 24 listopada 2023 r., znak: DZP-WP.6205.107.2022.JB.4, GDOŚ uzgodnił warunki realizacji omawianego przedsięwzięcia. W związku z powyższym, w decyzji RDOŚ, zreformowanej przez GDOŚ, znalazł się szereg działań minimalizujących oddziaływania na obszar Natura 2000 Dolina Rawki.

W kontekście zarzutu nierozpoznania w raporcie obszarów wodno-błotnych (zarzut II.39.) wnioskodawca w piśmie z 26 maja 2025 r. (str. 51-56) skorygował informacje dotyczące tych obszarów w rozumieniu Konwencji Ramsarskiej, w szczególności terenów bagien, błot i torfowisk lub zbiorników wodnych, stałych i okresowych, o wodach stojących lub płynących. Warunki tej decyzji, uzupełnione w postępowaniu odwoławczym, gwarantują ochronę obszarów uzależnionych od wody.

RDOŚ w Łodzi na str. 10, 65 i 77 decyzji odniósł się do kwestii używania herbicydów. GDOŚ podziela wskazane przez RDOŚ w Łodzi argumenty dotyczące możliwości powszechnego stosowania herbicydów dopuszczonych do obrotu krajowego, co jest zgodne z przepisami. GDOŚ mając na uwadze, że przedsięwzięcie będzie zlokalizowane w nowym śladzie, powodując na stałe zmianę użytkowania gruntu na cele kolejowe, zdecydował w zmienionym warunku 1.4.6. decyzji RDOŚ w Łodzi, aby na etapie budowy i w początkowym etapie eksploatacji, tj. przez pierwsze 5 lat eksploatacji przedsięwzięcia, wszelkie opryski środkami ochrony roślin w miesiącach od marca do października wykonywać wyłącznie pomiędzy zachodem i wschodem słońca, tj. w nocy. We wskazanych miesiącach średnia maksymalna temperatura powietrza, wg danych klimatycznych IMGW, jest większa niż 8 stopni Celsjusza, co sprzyja aktywności zapyłaczy. GDOŚ zaleca, aby ta praktyka była kontynuowana przez cały okres eksploatacji przedsięwzięcia, lecz jako wymóg powyższą zasadę należy stosować na etapie budowy i przez pierwsze 5 lat eksploatacji przedsięwzięcia. Powyższe ma na celu ułatwienie zwierzętom, w szczególności owadom, funkcjonowania do czasu odbudowy środowiska w bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia. W związku z powyższym należy uznać, że uwaga wyrażona w zarzucie II.38. została uwzględniona.

W kontekście zarzutu I.3. wskazuję, że jest on niezasadny, bowiem RDOŚ w Łodzi rozpatrzył w trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego wnioszek stowarzyszenia NIE dla

kolei przez Brzeziny z 11 sierpnia 2023 r. o zawieszenie postępowania, w efekcie czego RDOŚ w Łodzi postanowieniem z 1 września 2023 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZZł.288, odmówił zawieszenia postępowania administracyjnego. Niezadowolone z rozstrzygnięcia Stowarzyszenie pismem z 28 września 2023 r. złożyło do RDOŚ w Łodzi „wniosek o reasumpcję” ww. postanowienia, w efekcie czego RDOŚ w Łodzi postanowieniem z 6 października 2023 r., znak: WOOŚ.420.16.2022.ZZł.294, odmówił wszczęcia postępowania w sprawie reasumpcji postanowienia, wskazując na brak takiej możliwości. Następnie Stowarzyszenie na ww. postanowienie złożyło zażalenie z 16 października 2023 r., w efekcie czego zostało ono uchylone postanowieniem GDOŚ z 19 stycznia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.33.2023.AFI.2. GDOŚ wskazał, że wniosek Stowarzyszenia w istocie stanowił zażalenie na postanowienie RDOŚ w Łodzi z 1 września 2023 r., w związku z czym organ I instancji winien potraktować je jako zażalenie, tj. rozważyć zastosowanie autokontroli lub przekazać zażalenie do GDOŚ, co zostało uczynione. W następstwie powyższego, GDOŚ postanowieniem z 24 stycznia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.33.2023.AFI.5, stwierdził niedopuszczalność zażalenia Stowarzyszenia z 28 września 2023 r., ze względu na okoliczność, iż na postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania nie służy zażalenie (art. 101 § 3 k.p.a.), o czym pouczył RDOŚ w Łodzi w postanowieniu z 1 września 2023 r. W związku z powyższym nie sposób zgodzić się ze Stowarzyszeniem, że RDOŚ w Łodzi nie rozpatrzył jego podania z 11 sierpnia 2023 r. o zawieszenie postępowania, gdyż miało to miejsce postanowieniem RDOŚ w Łodzi z 1 września 2023 r. Należy przy tym ponownie wskazać, że na ww. postanowienie nie przysługiwało zażalenie. Tym bardziej niezrozumiały jest zatem zarzut Stowarzyszenia, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, o przedwczesnym wydaniu decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r., bowiem taka sytuacja nie miała miejsca w omawianej sprawie.

Podsumowując, organ odwoławczy, na podstawie analizy zgromadzonego materiału dowodowego, rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie co do okoliczności faktycznych i prawnych. Mając na uwadze argumenty przedstawione w powyższym uzasadnieniu, a także po wnikliwym zbadaniu poprawności postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji, GDOŚ uchylił część punktów decyzji RDOŚ w Łodzi z 26 stycznia 2024 r. i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy, a część uchylił i umorzył postępowanie organu I instancji w powyższym zakresie, co zostało szczegółowo wyjaśnione w treści tej decyzji. W pozostałej części, po stwierdzeniu braku uchybień i naruszeń prawa, organ odwoławczy utrzymał ww. decyzję w mocy.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 oraz art. 52 § 1 i 2 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, ze zm.), dalej p.p.s.a., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie;

- zgodnie z art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 p.p.s.a. skargę należy wnieść, za pośrednictwem GDOŚ, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania decyzji;
- skarżący, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- skarżącemu, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych;
- skargę w formie elektronicznej należy wnieść na adres ePUAP: /gdosgovpl/SkrytkaESP, natomiast w formie papierowej – na adres siedziby Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: Al. Jerozolimskie 136, 02-305 Warszawa.

PIOTR OTAWSKI
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Centralny Port Komunikacyjny; 2. [REDACTED]; 3. [REDACTED]; 4. [REDACTED]; 5. [REDACTED]; 6. Stowarzyszenie Przyszłość Mileszek; 7. [REDACTED]; 8. [REDACTED]; 9. [REDACTED]; 10. [REDACTED]; 11. [REDACTED]; 12. Stowarzyszenie Towarzystwo na Rzecz Ziemi; 13. [REDACTED];	14. [REDACTED]; 15. [REDACTED]; 16. [REDACTED]; 17. [REDACTED]; 18. [REDACTED]; 19. [REDACTED]; 20. [REDACTED]; 21. [REDACTED]; 22. Stowarzyszenie Nie dla kolei przez Brzeziny; 23. pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 k.p.a., w związku z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.